

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

των Λεκανών Απορροής Ποταμών
του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05)

Ενδιάμεση Φάση: 1, Παραδοτέο: 9
Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών

Μάρτιος 2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 1^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007 / Μ2: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΛ 04), ΗΠΕΙΡΟΥ (ΕΛ 05) ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΕΛ 08)

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: Κ/ΞΙΑ Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. – ΠΕΡΛΕΡΟΣ ΒΑΣ. του ΚΩΝ/ΝΟΥ – ΕΝΒΕΣΟ Α.Ε. – ΕΠΕΜ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛ. ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Ε. – ΟΜΙΚΡΟΝ ΟΙΚΟΝ. & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Α.Ε. – ΕΜΒΗΣ Α.Ε. – ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ»

με διακριτικό τίτλο «Κ/Ξ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΕΛ05)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 1, ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 9: ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ημερομηνία πρώτης Δημοσίευσης: 14/3/2017

Αναθεωρήσεις:

	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Έκδοση		
Εκδ. 2 (v.2)	7.4.2017	Δεύτερη έκδοση

1^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΕΛ05)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 1

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 9: ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	7
2.1	Κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ	7
2.2	Κατάλογος προστατευόμενων περιοχών	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ	18
3.1	Εισαγωγή	18
3.1.1	Βασικές έννοιες	18
3.1.2	Δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν	19
3.2	Περιοχές που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ	26
5.1	Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ)	26
5.2	Περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	38
6.1	Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ)	38
6.2	Ευπρόσβλητες περιοχές στη νιτρορρύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ)	40
6.2.1	Περιοχή Άρτας - Πρέβεζας	42
6.2.2	Περιοχή Κέρκυρας	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ	45
7.1	Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΚ)	45

7.1.1	Περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα.....	52
7.1.2	Περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου	54
7.1.3	Περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή	57
7.1.4	Περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος.....	61
7.1.5	Περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή)	65
7.1.6	Περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα).....	69
7.1.7	Περιοχή GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια.....	74
7.1.8	Περιοχή GR2110006 – Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου.....	76
7.1.9	Περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά	78
7.1.10	Περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι.....	81
7.1.11	Περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα.....	84
7.1.12	Περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά	86
7.1.13	Περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι.....	88
7.1.14	Περιοχή GR2120006 - Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη.....	90
7.1.15	Περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου.....	91
7.1.16	Περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα.....	92
7.1.17	Περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη.....	93
7.1.18	Περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου	93
7.1.19	Περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας.....	100
7.1.20	Περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου	103
7.1.21	Περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων.....	107
7.1.22	Περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα).....	110
7.1.23	Περιοχή GR2130007 – Όρος Λάκμος (Περιστερί).....	113
7.1.24	Περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι	116
7.1.25	Περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα).....	118
7.1.26	Περιοχή GR2130010 – Όρος Δούσκον, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπης, Κοιλάδα Γόρμου, Λίμνη Δελβινακίου.....	122
7.1.27	Περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι.....	123
7.1.28	Περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων	124
7.1.29	Περιοχή GR2130013 – Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρων	125
7.1.30	Περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα.....	126
7.1.31	Περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς	131
7.1.32	Περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα).....	133

7.1.33	Περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα)	136
7.1.34	Περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα)	139
7.1.35	Περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι	142
7.1.36	Περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα).....	145
7.1.37	Περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια.....	147
7.1.38	Περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεϊκούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες)	148
7.2	Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος	150
7.2.1	Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού	151
7.2.2	Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου	154
7.2.3	Περιοχή προστασίας της φύσης στενών και εκβολών ποταμών Αχέροντα και Καλαμά	156
7.2.4	Περιοχή οικοανάπτυξης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων	159
7.2.5	Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου	162
7.3	Περιοχές Ramsar	165
7.4	Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι	169

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από το Δεκέμβριο του 2000 έχει τεθεί σε ισχύ η **Ευρωπαϊκή Οδηγία – Πλαίσιο για τη Διαχείριση των Υδάτων (Οδηγία 2000/60/ΕΚ, στο εξής «Οδηγία»)**, με την οποία εγκαθιδρύθηκε ένα κοινό πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων. Με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ καθιερώθηκαν και εφαρμόζονται πλέον κοινές αρχές και κοινοί στόχοι για όλα τα Κράτη Μέλη, με κοινή συνισταμένη τη σταδιακή επίτευξη και διατήρηση της "καλής κατάστασης" όλων των υδάτων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του Άρθρου 13 της Οδηγίας, τα Σχέδια Διαχείρισης αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου εφαρμογής, ακολουθούν άλλοι δυο κύκλοι ίδιας διάρκειας, προσδίδοντας χρονικό ορίζοντα εφαρμογής της Οδηγίας μέχρι το τέλος του 2027. Τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης έχουν ήδη εγκριθεί για όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.

Σύμφωνα με το από 19/12/2016 υπογραφέν συμφωνητικό η εκπόνηση του έργου Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου και Θεσσαλίας ανατέθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων στην Κοινοπραξία Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. – ΠΕΡΛΕΡΟΣ ΒΑΣ. του ΚΩΝ/ΝΟΥ – ENVECO Α.Ε. – ΕΠΕΜ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛ. ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Ε. – ΟΜΙΚΡΟΝ ΟΙΚΟΝ. & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Α.Ε. – ΕΜΒΗΣ Α.Ε. – ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ (Διακριτικός τίτλος: Κ/ΞΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ).

Η παρούσα μελέτη αφορά στην 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05). Το αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης θα έχει περίοδο ισχύος μέχρι το 2021 ή την επόμενη αναθεώρησή του.

Συντονιστής της μελέτης είναι ο Σπύρος Παπαγρηγορίου από την ENVECO Α.Ε. και αναπληρωτής συντονιστής ο Γιάννης Καραβοκύρης από την Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε.

Για τις ανάγκες της μελέτης συγκροτήθηκε ειδική ομάδα συντονισμού στην οποία πέραν του Συντονιστή και Αναπληρωτή Συντονιστή συμμετέχουν και οι εξής:

- Από την ENVECO Α.Ε.: Γιώργος Κοτζαγεώργης, Μιχάλης Μαρουλάκης, Νικόλαος Αθανασούλης
- Από την Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧ/ΚΟΙ Α.Ε.: Δημήτρης Καλοδούκας
- Από το Γραφείο Μελετών ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΕΡΛΕΡΟΣ: Βασίλης Περλέρος
- Από την ΕΜΒΗΣ Α.Ε.: Ευγενία Γαβαλάκη

Κατά περίπτωση συμμετέχουν επίσης οι εξής:

- Από την ΟΜΙΚΡΟΝ Οικονομικές & Αναπτυξιακές Μελέτες Α.Ε.: Αντώνης Τορτοπίδης
- Από το Γραφείο Μελετών ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ: Κώστας Οικονόμου
- Από την ΕΠΕΜ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛ. ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Ε.: Νίκος Σελλάς

Η ομάδα μελέτης που συγκροτήθηκε από την Κοινοπραξία έχει ως εξής:

- Σπυρίδων Παπαγρηγορίου, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc, Μηχανικός Υδατικών Πόρων Dipl., Οικονομία Περιβάλλοντος MLitt
- Ιωάννης Καραβοκύρης, Πολιτικός Μηχανικός, Υδρολόγος MSc, PhD
- Βασίλης Περλέρος, Γεωλόγος
- Ευγενία Γαβαλάκη, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc in Public Health and Environmental Control Engineering, ΜΔΕ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων, PhD
- Αντώνης Τορτοπίδης, Οικονομολόγος, MA
- Νικόλαος Σελλάς, Χημικός Μηχανικός, MSc Υγιεινολόγος Μηχανικός
- Κωνσταντίνος Οικονόμου, Γεωπόνος
- Γεώργιος Κοτζαγεώργης, Βιολόγος, Περιβαλλοντολόγος, PhD
- Δημήτρης Καλοδούκας, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Υδραυλικός
- Μιχάλης Μαρουλάκης, Βιολόγος – Ιχθυολόγος
- Νικόλαος Αθανασούλης, Διαχ. Περιβάλλοντος, MSc, MBA
- Δεφίγγου Μαρία, Περιβαλλοντολόγος
- Αλέξανδρος Καρανάσιος, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων MSc
- Ιωάννης Κατσέλης, Μηχ. Ορυκτών πόρων & Περιβάλλοντος, MBA
- Αριστοτέλης Τέγος, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, ΜΔΕ στην Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων
- Γεώργιος Καραβοκύρης, Πολιτικός Μηχανικός, MSc
- Νικόλαος Μαλατέστας, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Υδραυλικός
- Γεώργιος Παρισόπουλος, Πολιτικός Μηχανικός, Υδρολόγος, MSc PhD
- Branislav Todorovic, Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc, GIS expert
- Ιωάννης Μπάφας, Πολιτικός Μηχανικός, MSc
- Μαρίνα Πάσιου, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ
- Άννα Βενεδίκη, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ

- Ανδρέας Παναγόπουλος, Γεωλόγος PhD Υδρογεωλογίας
- Βασίλειος Μαρίνος, Επ. Καθηγητής ΑΠΘ, MSc Τεχνικής Γεωλογίας
- Αντώνιος Αρβανίτης, Γεωλόγος Περιβαλλοντολόγος, MSc Εφαρμοσμένης Γεωλογίας
- Κωνσταντίνα Πυργάκη, Γεωλόγος MSc Χημείας, Τεχνολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος
- Αγγελική Καλλιγοσφύρη, Οικονομολόγος, MSc
- Απόστολος Τζίμας, Πολιτικός Μηχανικός Πανεπιστημίου Πατρών, MSc in Science and Technology Policy
- Χριστίνα Τιμή, Γεωγράφος, Πανεπιστημίου Αιγαίου, MSc in Geographical Information Science (GIS), ΜΔΕ Πρόληψη και Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών
- Ευαγγελία Ντάκου, Περιβαλλοντολόγος Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Άννα Παπαδάκη, Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ, DEA Πολεοδομίας, Δρ. Αστικής Γεωγραφίας
- Ευάγγελος Ρώμας, Πολιτικός Μηχανικός ΔΠΘ, ΜΔΕ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων
- Ιωάννα Αναγνώστου, Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc in Environmental Sustainability, ΜΔΕ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων,
- Αλέξανδρος Ζιώγας, Πολιτικός Μηχανικός Πανεπιστημίου Πατρών, ΜΔΕ Υδατικοί Πόροι και Περιβάλλον, PhD
- Μαρία Τσάκωνα, MSc Μηχανικός Περιβάλλοντος
- Βαρβάρα Εμμανουηλίδη, MSc Περιβαλλοντολόγος
- Ηλιάνα Κουκόσια, MSc Χωροτάκτης Πολεοδόμος Μηχανικός
- Χρυσουγή Οικονόμου, Γεωπόνος

Με βάση τα προβλεπόμενα στην από 04/11/2016 απόφαση της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΝ (αρ. πρωτ.: οικ. 696) οι επιβλέποντες του έργου «Κατάρτιση 1ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007» - Μελέτη Μ2 «Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04), Ηπείρου (EL05) και Θεσσαλίας (EL08)» είναι οι εξής:

1. Γεώργιος Κουράκος, ΠΕ Μηχανικών
2. Σπύρος Τασόγλου, ΠΕ Γεωτεχνικών

3. Γεώργιος Θεοφιλόπουλος, ΠΕ Γεωτεχνικών
4. Χρυσούλα Νικολάρου, ΠΕ Γεωτεχνικών
5. Θεόδωρος Πλιάκας, ΠΕ Περιβάλλοντος

Ως συντονιστής της ως άνω ομάδας επιβλεπόντων ορίστηκε με την ίδια απόφαση η κα Χρυσούλα Νικολάρου.

Ως αναπληρωματικά μέλη ορίστηκαν με την ίδια απόφαση οι εξής:

1. Μητσιάνη Χριστίνα, ΠΕ Περιβάλλοντος
2. Λιάκου Σπυριδούλα, ΠΕ Μηχανικών
3. Αλεξάκη Ευφροσύνη, ΠΕ Περιβάλλοντος
4. Νίκα Κωνσταντίνα, ΠΕ Γεωτεχνικών
5. Πούλου Παναγιώτα, ΠΕ Μηχανικών

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες όλων των μελών της ομάδας μελέτης στους προαναφερθέντες επιβλέποντες του έργου, καθώς και στις κυρίες Μαρία Γκίνη, Κωνσταντίνα Νίκα και Βασιλική Τζατζάκη για την αμέριστη συμπαράστασή τους καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε θερμά τον κύριο Ιάκωβο Γκανούλη, Ειδικό Γραμματέα Υδάτων που στάθηκε υποστηρικτής και αρωγός στο έργο.

Ευχαριστούμε επίσης θερμά τα μέλη της υποστηρικτικής στην επιτροπή επίβλεψης ομάδας που συγκροτήθηκε με την από 13/10/2016 και με αρ. πρωτ. 650 απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων και η οποία σε ότι αφορά τα ΥΔ ΕΛ04, ΕΛ05 και ΕΛ08 απαρτίζεται από τα παρακάτω στελέχη των Διευθύνσεων Υδάτων (ανά Αποκεντρωμένη Διοίκηση):

Αποκ. Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου

Διεύθυνση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας

- Αναστασία Πυργάκη
- Ιωάννα Καραθανάση
- Ανδριάνα Γιαννούλη
- Σωτήριος Κούνας

Διεύθυνση Υδάτων Ιονίου

- Μιχάλης Λαγκαδάς

- Στέφανος Καρούμπης

Απ. Διοίκηση Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας

Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας

- Γρηγόριος Σουλιώτης
- Θεοδώρα Γεωργίου
- Αγγελική Ταταρίδου

Απ. Διοίκηση Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας

Διεύθυνση Υδάτων Ηπείρου

- Βασίλειος Μιχελάκης
- Αυρηλία Μούλια
- Εμμανουήλ Πατεράκης
- Ευτυχία Τενέντε (αναπληρώτρια)

Ευχαριστούμε ακόμη για την εξαιρετικά σημαντική συμβολή τους την πρόεδρο κυρία Μαρία Λαζαρίδου, καθηγήτρια Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τα μέλη της Εθνικής Επιστημονικής Επιτροπής (ΕΕΕ) της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων (ΕΓΥ) για τον καθορισμό των μεθόδων ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδάτων που συστάθηκε με την Αρ. Πρωτ. οικ.1282/19-12-2014 απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων (ΑΔΑ: 7ΑΥΗ0-ΝΒΒ). Στο πλαίσιο αυτό ευχαριστούμε θερμά τον Δρ. Νίκο Σκουλικίδη συντονιστή του προγράμματος παρακολούθησης του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), την κυρία Βάσω Τσιαούση, συντονίστρια του προγράμματος παρακολούθησης του Εθνικού Κέντρου Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ) και τους διακεκριμένους επιστήμονες του ΕΛΚΕΘΕ και του ΕΚΒΥ, καθώς και των Πανεπιστημίων Πατρών και Θεσσαλονίκης που συμμετέχουν στην Επιτροπή ή/και έχουν ενεργό συμμετοχή στην εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Παρακολούθησης των Υδάτων της χώρας καθώς και τα πιο κάτω αναφερόμενα μέλη της ΕΕΕ:

- Καθ. Ιωάννης Λεονάρδος, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών.
- Καθ. Ευανθία Παπαστεργιάδου, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Βιολογίας.
- Καθ. Ιφιγένεια Κάγκαλου, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών.
- Δρ. Μάνος Κουτράκης, Αν. Ερευνητής του Ινστιτούτου Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού – Δήμητρα.
- Δρ Αικατερίνη Βορεάδου, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας.

- Καθ. Μαρία Μουστάκα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Βιολογίας

Τέλος, ευχαριστούμε θερμά όλους, Υπηρεσίες, Φορείς και Φυσικά Πρόσωπα, που συμμετείχαν στη μακρά δημόσια διαβούλευση είτε με την παρουσία τους σε ημερίδες, είτε με την αποστολή απόψεων και σχολίων. Η συμβολή τους στον εντοπισμό και ανάδειξη θεμάτων, στη συμπλήρωση στοιχείων και στη διαμόρφωση των τελικών Αναθεωρημένων Σχεδίων Διαχείρισης ήταν πολύ σημαντική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

2.1 Κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ

Οι τύποι προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV «Προστατευόμενες Περιοχές» της Οδηγίας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών όπως περιγράφονται στο Παράρτημα IV και ο τίτλος των αντίστοιχων ενοτήτων της παρούσας μελέτης.

A/A	Τύποι προστατευόμενων περιοχών όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας	Κεφάλαιο της παρούσας μελέτης
i.	Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού.
ii.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας.
iii.	Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής. 5.1. Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ). 5.2. Περιοχές αναψυχής Εσωτερικών νερών.
iv.	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών. 6.1. Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ). 6.2. Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ).
v.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Περιοχές προστασίας ειδών και οικοτόπων. 7.1. Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΕ). 7.2. Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. 7.3. Περιοχές Ramsar.

2.2 Κατάλογος προστατευόμενων περιοχών

Στην παρούσα ενότητα παρατίθενται όλες οι επιμέρους περιοχές που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου. Η παρουσίαση των περιοχών γίνεται ανά τύπο προστατευόμενων περιοχών στους πίνακες που ακολουθούν.

1. Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού.

Πίνακας 2.2-1: Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Όνομα Υδάτινου Σώματος ή Υδατικού Συστήματος	Κωδικός Υδάτινου Σώματος ή Υδατικού Συστήματος
Ποτάμια Υδάτινα Σώματα		
1	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4	EL0546R000200081N
2	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5	EL0546R000200082N
Υπόγεια Υδατικά Συστήματα		
<i>Υδρολογική Λεκάνη Αώου</i>		
3	Σύστημα Τύμφης	EL0500100
4	Σύστημα υδροφοριών Σμόλικα-Μαυροβουνίου	EL0500230
<i>Υδρολογική Λεκάνη Καλαμά</i>		
5	Σύστημα Μουργκάνας	EL050A060
6	Σύστημα Μέσου Ρου Καλαμά	EL0500080
7	Σύστημα Κασιδιάρη	EL0500120
8	Σύστημα Μιτσικελίου-Βελλά	EL0500180
9	Σύστημα Πωγώνιανης	EL0500190
10	Σύστημα Κουρέντων	EL0500210
<i>Υδρολογική Λεκάνη Λούρου</i>		
11	Σύστημα Λούρου	EL0500150
<i>Υδρολογική Λεκάνη Αχέροντος</i>		
	-	-
<i>Υδρολογική Λεκάνη Αράχθου</i>		
	-	-
<i>Υδρολογική Λεκάνη Κέρκυρας - Παξών</i>		
	-	-

2. Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας.

Πίνακας 2.2-2: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Περιγραφή Περιοχής	Κωδικός αντίστοιχου Υδάτινου Σώματος
1	Ποταμός Λούρος	Τμήμα του ποταμού Λούρου μήκους 32km περίπου, με αφετηρία τις πηγές του	EL0546R000200081N
			EL0546R000200082N
2	Ποταμός Αώος	Τμήμα του ποταμού Αώου μήκους 22km περίπου, με πέρασ τα σύνορα με την Αλβανία	EL0511R0A0201001N
3	Ποταμός Βοϊδομάτης	Τμήμα του ποταμού Βοϊδομάτη μήκους 7km περίπου, με πέρασ τη συμβολή του με τον Αώο	EL0511R0A0204009N
4	Εκβολές Αράχθου	Η λιμνοθάλασσα Ροδιά που σχηματίζεται στις εκβολές του Αράχθου	EL0514T0002N
5	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού	Η λιμνοθάλασσα Λογαρού που σχηματίζεται στις εκβολές του Λούρου	EL0546T0003N
6	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	Το βόρειο τμήμα του Αμβρακικού κόλπου	EL0513C0007N
7	Ανατολικές Ακτές της Κερκυραϊκής Θάλασσας	Τα ανατολικά παράλια (ακτές Ηπείρου) της Κερκυραϊκής θάλασσας	EL0512C0A02N
			EL0512C0A01N

3. Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής.

- i. Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ).

Πίνακας 2.2-3: Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος
1	GRBW059073001	Κορωνήσια	ΑΡΤΑΣ	EL0513C0007N
2	GRBW059073003	Ράμμα Σαλαώρας	ΑΡΤΑΣ	EL0513C0007N
3	GRBW059076068	Αλυκή – Κόπραινα	ΑΡΤΑΣ	EL0513C0007N
4	GRBW059077004	Ζάβια	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
5	GRBW059077005	Καραβοστάσι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
6	GRBW059077006	Πλαταριά 2	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
7	GRBW059077007	Αρίλλας	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
8	GRBW059077008	Πλαταριά – Οικισμός	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
9	GRBW059077009	Δρέπανο – Μακρυγιάλι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0512C0A02N
10	GRBW059077010	Αγία Παρασκευή	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N

A/A	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος
11	GRBW059077011	Γαλλικός Μώλος	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
12	GRBW059077012	Πλαταριά 3	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
13	GRBW059077013	Μπέλλα Βράκα	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
14	GRBW059077014	Μέγας Άμμος	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0513C0004N
15	GRBW059079086	Σαγιάδα	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0512C0A01N
16	GRBW059079087	Κεραμίδι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	EL0512C0A01N
17	GRBW059089069	Λίχνος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
18	GRBW059089070	Αμμουδιά	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
19	GRBW059089071	Κρουονέρι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
20	GRBW059089072	Αλωνάκι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
21	GRBW059089073	Πάργα	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
22	GRBW059089074	Λούτσα - Μύλος – Φλέβα	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
23	GRBW059089075	Βάλτος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
24	GRBW059089076	Σαρακίτικο	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0004N
25	GRBW059090077	Κυανή Ακτή 1	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
26	GRBW059090078	Λυγιά	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
27	GRBW059090079	Παντοκράτωρ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
28	GRBW059090080	Βράχος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0005N
29	GRBW059090081	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 1	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
30	GRBW059090082	Αλωνάκι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
31	GRBW059090083	Καλαμίτσι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
32	GRBW059090084	Λιθάρι Δέσπως	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
33	GRBW059090085	Μύτικας	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
34	GRBW059090086	Κυανή Ακτή 2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
35	GRBW059090087	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
36	GRBW059090088	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 3	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	EL0513C0006N
37	GRBW059118016	Πίπιτος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
38	GRBW059118017	Χαλικούνα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
39	GRBW059118018	Γάρδενο	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
40	GRBW059118019	Άγιος Γεώργιος Πάγων	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
41	GRBW059118020	Καλαμιώνας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
42	GRBW059118021	Αστρακερή	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
43	GRBW059118022	Ύψος 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
44	GRBW059118023	Άγιος Γόρδιος – Κάτω Γαρούνα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
45	GRBW059118024	Αυλάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
46	GRBW059118025	Αγία Αικατερίνη	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
47	GRBW059118026	Σιδάρι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N

A/A	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος
48	GRBW059118027	Μπαρμπάτι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
49	GRBW059118028	Μπενίτσες	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0010N
50	GRBW059118029	Περίθεια – Άγιος Σπυριδωνας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
51	GRBW059118030	Κάβος 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
52	GRBW059118031	Χανούλα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
53	GRBW059118032	Canal D' Amour	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
54	GRBW059118033	Άγιος Ιωάννης Στρογγύλης	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0010N
55	GRBW059118034	Απραός – Καλαμάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
56	GRBW059118035	Άγιος Ματθαίος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
57	GRBW059118036	Δαφνίλα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
58	GRBW059118037	Παλαιόπολη	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0011H
59	GRBW059118038	Αλυκές Ποταμού	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
60	GRBW059118039	Παλαιοκαστρίτσα Ανατολικά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
61	GRBW059118040	Κοντοκάλι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
62	GRBW059118041	Ν.Α.Ο.Κ.	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0011H
63	GRBW059118042	Μαθράκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
64	GRBW059118043	Νησάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
65	GRBW059118044	Γουβιά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
66	GRBW059118046	Έρμονες	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
67	GRBW059118047	Πετριτή	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
68	GRBW059118048	Γλυφάδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
69	GRBW059118049	Κοντογιαλός	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
70	GRBW059118050	Κομμένο	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
71	GRBW059118051	Ρόδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
72	GRBW059118052	Μαραθιάς	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
73	GRBW059118053	Ίσσοσ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
74	GRBW059118054	Άγιος Γεώργιος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
75	GRBW059118055	Ποντικονήσι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0010N
76	GRBW059118056	Μεσογγή – Μοραΐτικα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
77	GRBW059118057	Δασιά 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
78	GRBW059118058	Αλυκές	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
79	GRBW059118059	Αλμυρός	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
80	GRBW059118060	Άγιος Στέφανος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
81	GRBW059118061	Παλαιοκαστρίτσα Δυτικά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
82	GRBW059118064	Λευκίμμη – Μπούκα – Μελίκια	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
83	GRBW059118065	Αρίλλας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0009N
84	GRBW059118066	Μπάνια του Αλέκου	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0011H
85	GRBW059118067	Κανόνι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0010N
86	GRBW059118068	Τραμουντάνα Βιδού	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΕΛ0534C0011H

A/A	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος
87	GRBW059118069	Ύψος 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
88	GRBW059118070	Κάβος 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
89	GRBW059118071	Δασιά 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0009N
90	GRBW059119001	Κακή Λαγκάδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0008N
91	GRBW059119002	Κηπιάδι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0008N
92	GRBW059119003	Βουτούμι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	EL0534C0008N

ii. Περιοχές αναψυχής Εσωτερικών νερών.

Πίνακας 2.2-4: Περιοχές αναψυχής Εσωτερικών νερών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Περιοχή Αναψυχής Εσωτερικών Νερών	Κωδικός Υδάτινου Σώματος
1	Λίμνη Ιωαννίνων (Παμβώτιδα)	EL0512L000000004H
2	Λίμνη Πηγών Αώου	EL0511L000000001H
3	Ποταμός Βοϊδομάτης (Από τη γέφυρα Αρίστης μέχρι τη γέφυρα Κλειδονιάς)	EL0511R0A0204010N
4	Ποταμός Άραχθος (Από τη γέφυρα Δρίσκου - Κράψης μέχρι το όριο του ταμιευτήρα Πουρναρίου)	EL0514R000200056N
		EL0514R000200054N
		EL0514R000200063N
		EL0514R000200055N
		EL0514R000200064N
	EL0514R000200065N	
5	Ποταμός Καλαρίτικος (Από τη γέφυρα του Γκόγκου μέχρι τη γέφυρα Πλάκας)	EL0514R000206057N
6	Ποταμός Καλαμάς - Από γέφυρα Γυτάνης έως Δέλτα	EL0512R000202026A
		EL0512R000202025A
7	Ποταμός Καλαμάς - Στενά Καλαμά	EL0512R000200033N
8	Ποταμός Καλαμάς - Περιοχή Θεογέφυρου	EL0512R000200040N
9	Ποταμός Αχέροντας	EL0513R000201043N
		EL0513R000200045N
		EL0513R000200046N
		EL0513R000200047N
10	Ποταμός Λούρος (Η περιοχή πηγές Λούρου - Πλατανάκια)	EL0546R000200081N
		EL0546R000200082N

4. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών.

- i. Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ).

Πίνακας 2.2-5: Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Ευαίσθητη Περιοχή	Κωδικός αντίστοιχων Υδάτινων Σωμάτων
1	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	ΕΛ0513C0007N
2	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ (Παραπόταμος Ποταμού Αράχθου)	ΕΛ0514R000208067N
		ΕΛ0514R000208066H
3	ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΑΧΘΟΣ	ΕΛ0514R000200056N
		ΕΛ0514R000210071N
		ΕΛ0514R000210069N
		ΕΛ0514R000200065N
		ΕΛ0514R000200054N
		ΕΛ0514R000200063N
		ΕΛ0514R000200055N
		ΕΛ0514R000200064N
		ΕΛ0514R000203068N
		ΕΛ0514R000201050H
ΕΛ0514R000200051H		
4	ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΟΥΡΟΣ	ΕΛ0546R000200081N
		ΕΛ0546R000201077N -
		ΕΛ0546R000200080H
		ΕΛ0546R000200078N
		ΕΛ0546R000200082N

- ii. Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ).

Πίνακας 2.2-6: Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Ευαίσθητη Περιοχή
1	Πεδιάδα Άρτας Πρέβεζας (ΚΥΑ Η.Π. 50981/2308, ΦΕΚ 1895 Β 29-12-2006)
2	Νήσος Κέρκυρα (Προτεινόμενη περιοχή)

5. Περιοχές προστασίας ειδών και οικοτόπων.

- i. Περιοχές δικτύου Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΕ).

Πίνακας 2.2-7: Περιοχές δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία
1	GR1310001	ΒΑΣΙΛΙΤΣΑ	ΕΖΔ (SAC)
2	GR1310002	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
3	GR1310003	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ (ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΑΝΤΑ) - ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΖΔ (SAC)
4	GR1320002	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΓΡΑΜΜΟΣ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
5	GR2110001	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΔΕΛΤΑ ΛΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΑΧΘΟΥ (ΠΕΤΡΑ, ΜΥΤΙΚΑΣ, ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ)	ΕΖΔ (SAC)
6	GR2110002	ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΪΔΑ)	ΕΖΔ (SAC)
7	GR2110004	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ ΚΑΙ ΚΟΡΑΚΟΝΗΣΙΑ	ΖΕΠ (SPA)
8	GR2110006	ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
9	GR2120001	ΕΚΒΟΛΕΣ (ΔΕΛΤΑ) ΚΑΛΑΜΑ	ΕΖΔ (SAC)
10	GR2120002	ΕΛΟΣ ΚΑΛΟΔΙΚΙ	ΕΖΔ (SAC)
11	GR2120003	ΛΙΜΝΗ ΛΙΜΝΟΠΟΥΛΑ	ΕΖΔ (SAC)
12	GR2120004	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑ	ΕΖΔ (SAC)
13	GR2120005	ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΕΚΒΟΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΠΡΑΣΟΥΔΙ	ΖΕΠ (SPA)
14	GR2120006	ΕΛΗ ΚΑΛΟΔΙΚΙ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ, ΚΑΡΤΕΡΙ ΚΑΙ ΛΙΜΝΗ ΠΡΟΝΤΑΝΗ	ΖΕΠ (SPA)
15	GR2120007	ΣΤΕΝΑ ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
16	GR2120008	ΟΡΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΖΕΠ (SPA)
17	GR2120009	ΟΡΗ ΤΣΑΜΑΝΤΑ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ, ΦΑΡΜΑΚΟΒΟΥΝΙ, ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ	ΖΕΠ (SPA)
18	GR2130001	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΒΙΚΟΥ - ΑΩΟΥ	ΕΖΔ (SAC)
19	GR2130002	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΣΜΟΛΙΚΑΣ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
20	GR2130004	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΕΖΔ (SAC)
21	GR2130005	ΛΙΜΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
22	GR2130006	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΝΗΛΙΟ -ΚΑΤΑΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)
23	GR2130007	ΟΡΟΣ ΛΑΚΜΟΣ (ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
24	GR2130008	ΟΡΟΣ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ	ΕΖΔ (SAC)
25	GR2130009	ΟΡΟΣ ΤΥΜΦΗ (ΓΚΑΜΗΛΑ)	ΖΕΠ (SPA)
26	GR2130010	ΟΡΟΣ ΔΟΥΣΚΩΝ, ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ, ΔΑΣΟΣ ΜΕΡΟΠΗΣ, ΚΟΙΛΑΔΑ ΓΟΡΜΟΥ, ΛΙΜΝΗ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
27	GR2130011	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΟΡΟΥΣ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ	ΖΕΠ (SPA)

A/A	Κωδικός Natura	Όνομασία Περιοχής	Κατηγορία
28	GR2130012	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΖΕΠ (SPA)
29	GR2130013	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΜΑΝΙΚΩΝ ΟΡΕΩΝ	ΖΕΠ (SPA)
30	GR2140001	ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΑ ΕΩΣ ΑΛΩΝΑΚΙ) ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΕΖΔ (SAC)
31	GR2140003	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΠΑΡΓΑ ΕΩΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ (ΠΡΕΒΕΖΑ), ΑΚΡ. ΚΕΛΑΔΙΟ - ΑΓ. ΘΩΜΑΣ	ΕΖΔ (SAC)
32	GR2230001	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΝΤΙΝΙΩΤΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
33	GR2230002	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)
34	GR2230003	ΑΛΥΚΗ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
35	GR2230004	ΝΗΣΟΙ ΠΑΞΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΞΟΙ	ΕΖΔ (SAC)
36	GR2230005	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΚΑΝΟΝΙ ΕΩΣ ΜΕΣΟΓΓΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)
37	GR2230007	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΛΑΓΟΥΔΙΑ	ΖΕΠ (SPA)
38	GR2230008	ΔΙΑΠΟΝΤΙΑ ΝΗΣΙΑ (ΟΘΩΝΟΙ, ΕΡΕΙΚΟΥΣΑ, ΜΑΘΡΑΚΙ ΚΑΙ ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΕΣ)	ΖΕΠ (SPA)

ii. Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Πίνακας 2.2-8: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Όνομασία Περιοχής
1	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ
2	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ
3	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΣΤΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΒΟΛΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΧΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑ
4	ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΙΚΟΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
5	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ, ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΑΔΡΑΣ ΑΡΑΧΘΟΥ

iii. Περιοχές Ramsar.

Πίνακας 2.2-9: Περιοχές Ramsar στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Όνομασία Περιοχής
1	Αμβρακικός κόλπος

iv. Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι.

Πίνακας 2.2-10: Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

A/A	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία
1	Έλος Μώλου	Υ222KER006	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος

A/A	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία
2	Λίμνη Μακρή	Y222KER033	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
3	Έλος ακρωτηρίου Τούρκο	Y222KER019	Κέρκυρα		Παράκτιος
4	Έλος στους Κορήτους	Y222KER052	Κέρκυρα		Εσωτερικός
5	Εκβολή ποταμού Φόνισσας	Y222KER036	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος
6	Έλος Γουβιών	Y222KER024	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος
7	Έλος Βουτούμι	Y222APX001	Αντιπαξός	Έλος	Παράκτιος
8	Έλος Όρμου Πραου 1	Y222KER034	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος
9	Λιμνίο ΧΥΤΑ	Y222KER049	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
10	Λίμνη Κολη	Y222KER031	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα αλμυρού νερού	Παράκτιος
11	Έλος Ερημίτη	Y222KER032	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα γλυκού νερού	Παράκτιος
12	Εκβολή Γρίτη	Y222KER007	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος
13	Γαυρολίμνη	Y222KER027	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
14	Εκβολή ποταμού Γαρδένα	Y222KER009	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος
15	Εκβολή 1 παραλίας Μαραθιά	Y222KER011	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος
16	Εκβολή παραλίας Πετριτής	Y222KER012	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος
17	Έλος Κοντοκαλίου	Y222KER044	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος
18	Εκβολή Ποταμού	Y222KER016	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος
19	Έλος μαρίνας Γουβιών	Y222KER018	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος
20	Έλος Ανεμόμυλου	Y222KER020	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
21	Λίμνη Σκοτεινή	Y222KER022	Κέρκυρα	Λίμνη	Εσωτερικός
22	Λίμνη Μπερτζάνου	Y222KER023	Κέρκυρα	Λίμνη	Εσωτερικός
23	Εκβολή και κανάλι Στραβοποτάμου	Y222KER025	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος
24	Λίμνη Κουνουπίνα	Y222KER029	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
25	Βρωμολίμνη	Y222KER030	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα αλμυρού νερού	Παράκτιος
26	Λίμνη Μπουτσουλή	Y222KER043	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
27	Οροπέδιο Καταπίνος	Y222KER048	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
28	Λίμνη Κλουδάτικη	Y222KER050	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός

A/A	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία
29	Λίμνη Συβιλιάτικα	Υ222KER053	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
30	Εποχιακό τέλμα Τεμπλονίου	Υ222KER054	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
31	Έλος Αστρακερής	Υ222KER055	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος
32	Λίμνη Μπελενιώτη	Υ222KER056	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός
33	Έλος Όρμου Πραου 2	Υ222KER057	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ

3.1 Εισαγωγή

3.1.1 Βασικές έννοιες

Το πόσιμο νερό αποτελείσε ανά τους αιώνες πολύτιμο αγαθό. Στα σύγχρονα αστικά και οικιστικά κέντρα η διασφάλιση της ποιότητας του είναι ένα ζήτημα άμεσης προτεραιότητας. Ως πόσιμο νερό χαρακτηρίζεται το νερό το οποίο είναι «καθαρό» από χημική και μικροβιολογική άποψη και το οποίο μπορεί να καταναλωθεί από τον άνθρωπο χωρίς να κινδυνεύει η υγεία του βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα.

Οι απαιτήσεις για τον έλεγχο της ποιότητας του ανεπεξέργαστου και πόσιμου νερού περιλαμβάνονται στα ακόλουθα νομοθετήματα:

- ΟΙΚ 46399/1352/1986 (ΦΕΚ Β' 438, όπως τροποποιείται από την ΚΥΑ 8600/416/Ε103/09, ΦΕΚ Β' 356) «Απαιτούμενη ποιότητα επιφανειακών νερών που προορίζονται για πόσιμα, κολύμβηση διαβίωση ψαριών σε γλυκά νερά και καλλιέργεια οστρακοειδών».
- ΠΔ 51/2007 (ΦΕΚ Α' 54, όπως τροποποιείται από την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/10, ΦΕΚ Β' 1909) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ "για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτ. 2000».
- ΚΥΑ Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ Β' 892) «Ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΔΥΓ2/ΓΠ/οικ.38295/07, ΦΕΚ Β' 630, και ισχύει).

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το κατευθυντήριο κείμενο 16, ως ύδατα που προορίζονται για άντληση πόσιμου ύδατος θεωρούνται όλα τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση (πόση, οικιακή χρήση, μαγείρεμα, παρασκευή τροφίμων) και παρέχουν κατά μέσο όρο άνω των 10 m³ ημερησίως ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα, είτε τα υδατικά συστήματα που προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά.

Στα υδατικά αυτά συστήματα θα πρέπει να εξασφαλίζεται προστασία ώστε να αποφευχθεί η υποβάθμιση της ποιότητας τους ώστε να μειωθεί το επίπεδο επεξεργασίας καθαρισμού που απαιτείται για την παραγωγή πόσιμου ύδατος. Επίσης τα υδατικά συστήματα που παρέχουν κατά μέσο όρο άνω των 100 m³ ημερησίως θα πρέπει να παρακολουθούνται.

Σύμφωνα με τις οδηγίες 2000/60/ΕΚ και 2006/118/ΕΚ «τα μέτρα για την πρόληψη ή τον περιορισμό της εισαγωγής ρύπων στα συστήματα υπογείων υδάτων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται στο μέλλον να χρησιμοποιηθούν για την άντληση πόσιμου ύδατος για την ανθρώπινη κατανάλωση θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα, τα οποία απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι, υπό το εφαρμοζόμενο καθεστώς επεξεργασίας του ύδατος και σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία το ύδωρ που προκύπτει πληροί τις απαιτήσεις ποιότητας της οδηγίας 98/83/ΕΚ».

Για τις ζώνες υδροληψίας είναι απαραίτητη η θέσπιση ζωνών προστασίας.

Τα μέτρα προστασίας θα πρέπει να εξασφαλίζουν την μη υποβάθμιση της ποιότητας στο σημείο άντλησης λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της υδροληψίας, τις υδρογεωλογικές συνθήκες, την τρωτότητα του υδροφορέα, το είδος των πιέσεων κλπ.

Η ζώνη προστασίας αποτελεί τμήμα του υπόγειου υδατικού συστήματος όπου εστιάζεται η παρακολούθηση της ποιότητας του υπόγειου νερού με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας. Σύμφωνα με τις εκάστοτε υδρογεωλογικές συνθήκες διαμορφώνονται τα όρια των ζωνών και τα μέτρα προστασίας αυτών.

Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ η Οδηγία πλαίσιο 2000/60/EK για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και η Οδηγία 2006/118/EK σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Η δεύτερη αφορά αποκλειστικά τα υπόγεια ύδατα και συμπληρώνει την πρώτη στο ζήτημα προσδιορισμού της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων. Η Οδηγία 2006/118 καθορίζει ένα ελάχιστο κατάλογο των ρύπων και των δεικτών για τα οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο ορισμού ανώτερων αποδεκτών τιμών σύμφωνα με το άρθρο 3. Το ΦΕΚ με αριθμό φύλλου 2075 που εκδόθηκε το 2009, καθορίζει τα μέτρα για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/118/EK.

Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/EK καθώς και η Θυγατρική Οδηγία για τα Υπόγεια Νερά 2006/118/EK, δίνουν τη δυνατότητα ορισμού τιμών κατωφλίου για τις εξεταζόμενες παραμέτρους ενδιαφέροντος με βάση τη μεθοδολογία ή τα σταθερότυπα που επιλέγει το κάθε κράτος μέλος. Στη χώρα μας στο σύνολο των υπόγειων υδατικών συστημάτων λαμβάνει χώρα μικτή χρήση ύδατος (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανία κ.α.).

Τα όρια για την ποιότητα των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση περιγράφονταν αρχικά στην Οδηγία 98/83/EK. Σε συμμόρφωση με την Οδηγία 98/83/EK εκδόθηκε η Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ2/2600/2001 για την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (Αρ. φύλλου 892, 11/07/2001). Η συγκεκριμένη ΚΥΑ Υ2/2600/2001 τροποποιήθηκε με την Απόφαση ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ 38295 της υγειονομικής διάταξης (Αρ. φύλλου 630, 26/04/2007).

Στις 6-10-2015 εκδόθηκε η οδηγία 2015/1787/ΕΕ η οποία τροποποιεί την οδηγία 98/83/EK στα παραρτήματα II και III αυτής, στα οποία ορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα προγράμματα παρακολούθησης για όλα τα ύδατα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, καθώς και οι προδιαγραφές για τη μέθοδο ανάλυσης των διαφόρων παραμέτρων.

Με βάση το άρθρο 3 της υπουργικής απόφασης ΥΑ/Αρ.Οικ.1811/ΦΕΚ3322/Β'/30.12.2011 σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ' αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 2075) ορίζονται ανώτερες αποδεκτές τιμές και δείκτες ρύπανσης που ενδέχεται να απαντούν στη φύση ή/και να είναι αποτέλεσμα ανθρωπογενών δραστηριοτήτων.

3.1.2 Δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν

- Ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (04), Ηπείρου (05) και Θεσσαλίας (08)

(ΥΠ.ΑΝ. Γ. Καραβοκύρης και Συνεργάτες Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε., Ζ&Α Π. Αντωναρόπουλος και Συνεργάτες Α.Μ.Ε., ΕΠΕΜ Α.Ε. και Ξενοφών Σταυρόπουλος)

- Καταγραφή και αποτίμηση των υδρογεωλογικών χαρακτήρων των Υπόγειων νερών και των υδροφόρων συστημάτων της χώρας - Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς (ΙΓΜΕ, 2010)
- Ανάθεση καθηκόντων τεχνικού συμβούλου για την υποβοήθηση της δ/νσης Δ6 στην εκπόνηση «masterplan υδρευσης για το Νομο Πρεβεζας» για το έργο «κατασκευή έργων ύδρευσης – αποχέτευσης ν. Πρέβεζας (Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΕ, ΥΠΕΧΩΔΕ, 2007)
- Μελέτη Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Νομού Λευκάδας (ΤΥΔΚ Ξ.ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ Ε.Ε., Γ.ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε. ΜΑΡΙΑ ΤΖΙΜΑ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΦΑΣ, 2011)
- Αναλυτικά στοιχεία που συλλέχθηκαν από τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας .

3.2 Περιοχές που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Τα μοναδικά επιφανειακά υδάτινα σώματα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, και επομένως αποτελούν προστατευόμενη περιοχή πόσιμου νερού, είναι τα ανάντη τμήματα του ποταμού Λούρου. Από αυτά τα ποτάμια υδάτινα σώματα «Λούρος Π. 4» και «Λούρος Π. 5» δεν γίνονται απολήψεις για νερό ύδρευσης αλλά εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών λόγω της συσχέτισής τους με το αντίστοιχο υπόγειο Υ.Σ.. Ειδικότερα, στα τμήματα αυτά απαντούν οι πηγές Αγ. Γεωργίου οι οποίες παρέχουν νερό στην Άρτα, στην Πρέβεζα και στη Λευκάδα καθώς και οι πηγές Μουσιωτίστας-Τερόβου οι οποίες παρέχουν νερό στις τοπικές κοινότητες της περιοχής και περιλήφθηκαν στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών πόσιμου νερού κατόπιν σχετικών παρατηρήσεων της Διεύθυνσης Υδάτων Ηπείρου και του ΤΕΕ Ηπείρου.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα υδάτινα σώματα των επιφανειακών νερών (Πίνακας 3.2-1) και τα κύρια υδατικά συστήματα των υπόγειων νερών (Πίνακας 3.2-2) που χρησιμοποιούνται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση. Αυτά τα υδάτινα σώματα και υδατικά συστήματα, τα οποία αποτελούν τις προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του σχήματος 3.2-1.

Πίνακας 3.2-1: Επιφανειακά υδάτινα σώματα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στην ΠΛΑΠ Ηπείρου

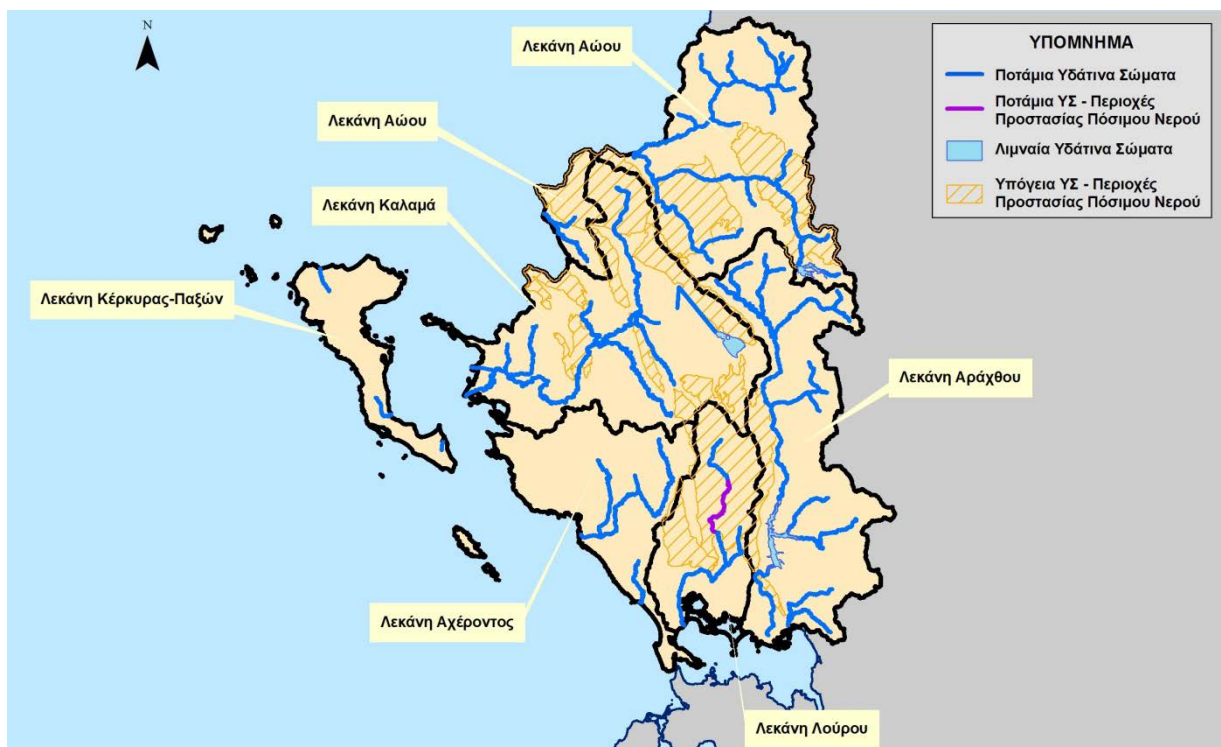
Όνομα επιφανειακού Υδάτινου Σώματος	Κωδικός επιφανειακού Υδάτινου Σώματος
ΛΟΥΡΟΣ Π. 4	EL0546R000200081N
ΛΟΥΡΟΣ Π. 5	EL0546R000200082N

Πίνακας 3.2-2: : Κύρια υπόγεια υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στην ΠΛΑΠ Ηπείρου

Όνομα υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Κωδικός υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Παρατηρήσεις
Υδρολογική Λεκάνη Αώου		
Σύστημα Τύμφης	EL0500100	Ύδρευση Δήμων Ζαγορίου, Κόνιτσας
Σύστημα υδροφοριών Σμόλικα-Μαυροβουνίου	EL0500230	Ύδρευση Δήμου Κόνιτσας
Υδρολογική Λεκάνη Καλαμά		
Σύστημα Μουργκάνας	EL050A060	Ύδρευση Δήμων Φιλιατών, Πωγωνίου
Σύστημα Μέσου Ρου Καλαμά	EL0500080	Ύδρευση Δήμων Φιλιατών, Σουλίου
Σύστημα Κασιδιάρη	EL0500120	Ύδρευση Δήμων Πωγωνίου και Ζίτσας
Σύστημα Μιτσικελίου-Βελλά	EL0500180	Ύδρευση Δήμου Πωγωνίου, Ιωαννιτών, Ζαγορίου
Σύστημα Πωγωνιανής	EL0500190	Ύδρευση Δήμου Πωγωνίου

Όνομα υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Κωδικός υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Παρατηρήσεις
Σύστημα Κουρέντων	ΕΛ0500210	Υδρευση Δήμου Ζίτσας
Υδρολογική Λεκάνη Λούρου		
Σύστημα Λούρου	ΕΛ0500150	Υδρευση Δήμων Δωδώνης, Ιωαννιτών, Αρταίων, Ζηρού, Νικ.Σκουφά, Πρέβεζας, Λευκάδας. Οι πηγαίες εκφορτίσεις των πηγών Αγ. Γεωργίου αποτελούν την σημαντικότερη πηγή υδροδότησης της περιοχής με σημαντική μεταφορά νερού μέχρι και την Λευκάδα.
Υδρολογική Λεκάνη Αχέροντος		
-	-	-
Υδρολογική Λεκάνη Αράχθου		
-	-	-
Υδρολογική Λεκάνη Κέρκυρας - Παξών		
-	-	-

Σχήμα 3.2-1: Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι Προστατευόμενες Περιοχές Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας. Ο εντοπισμός και οριοθέτησή τους έλαβε χώρα στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας με την αξιοποίηση, κατά κύριο λόγο, πληροφοριών σχετικά με τη θέση, τη δυναμικότητα και το είδος υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ.

Συνεκτιμώντας το μέγεθος και το είδος των υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων καταρτίστηκε ο κατάλογος των Προστατευόμενων Περιοχών Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται συνοπτική περιγραφή αυτών των περιοχών, καθώς και τα υδάτινα σώματα στα οποία εμπίπτουν. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του σχήματος 4-1.

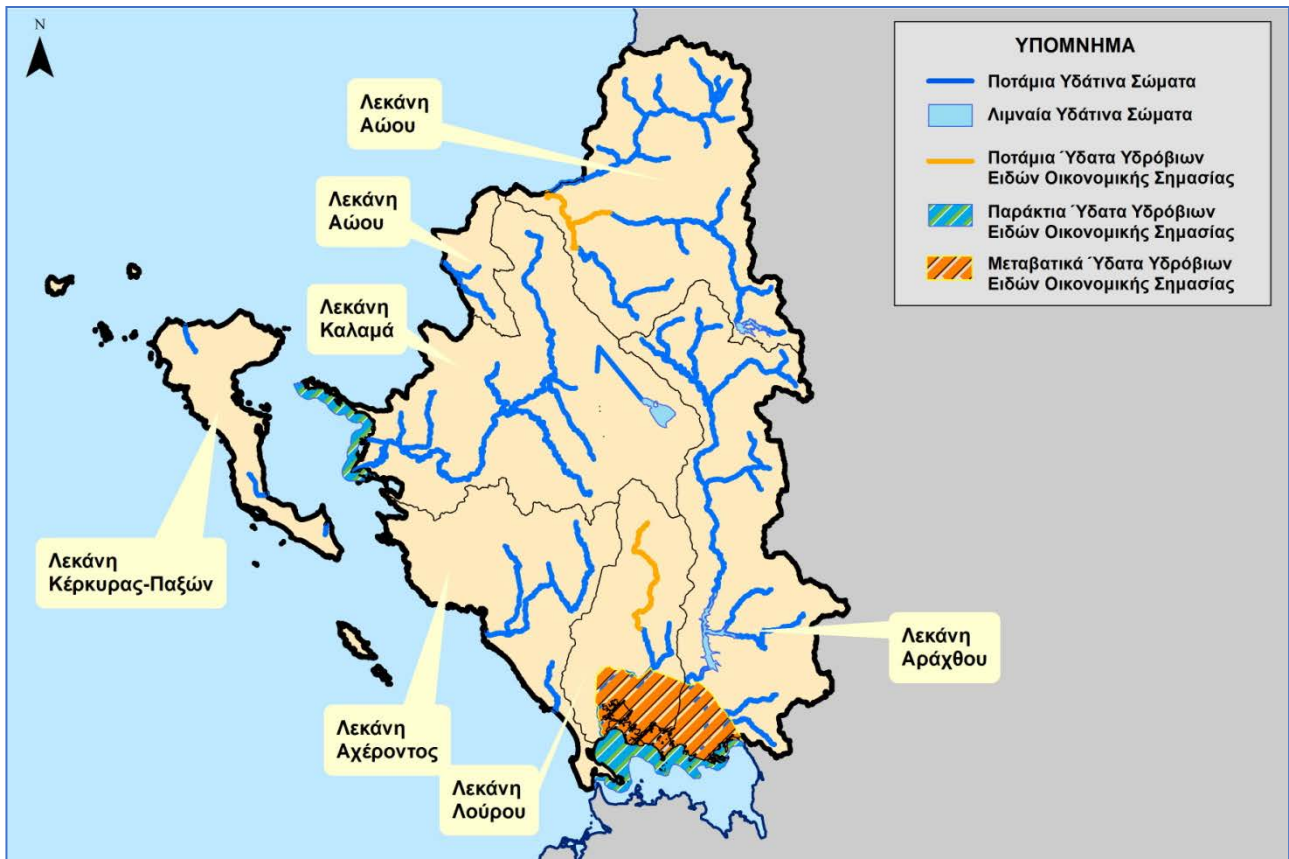
Πίνακας 4-1: Προσδιορισθείσες προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου και τα αντίστοιχα ΥΣ

A/A	Περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Περιγραφή Περιοχής	Κωδικός αντίστοιχου Υδάτινου Σώματος	Ονομασία αντίστοιχου Υδάτινου Σώματος
1	Ποταμός Λούρος	Τμήμα του ποταμού Λούρου μήκους 32km περίπου, με αφητηρία τις πηγές του (Λεκάνη Απορροής Λούρου)	ΕΛ0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
			ΕΛ0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5
2	Ποταμός Αώος	Τμήμα του ποταμού Αώου μήκους 22km περίπου, με πέρασ τα σύνορα με την Αλβανία (Λεκάνη Απορροής Αώου)	ΕΛ0511R0A0201001N	ΑΩΟΣ Π. 1
3	Ποταμός Βοϊδομάτης	Τμήμα του ποταμού Βοϊδομάτη μήκους 7km περίπου, με πέρασ τη συμβολή του με τον Αώο (Λεκάνη Απορροής Αώου)	ΕΛ0511R0A0204009N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 1
4	Εκβολές Αράχθου	Η λιμνοθάλασσα Ροδιά που σχηματίζεται στις εκβολές του Αράχθου (Λεκάνη Απορροής Αράχθου)	ΕΛ0514T0002N	ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΡΑΧΘΟΥ
5	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού	Η λιμνοθάλασσα Λογαρού που σχηματίζεται στις εκβολές του Λούρου (Λεκάνη Απορροής Λούρου)	ΕΛ0546T0003N	ΕΚΒΟΛΕΣ ΛΟΥΡΟΥ - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΛΟΓΑΡΟΥ
6	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	Το βόρειο τμήμα του Αμβρακικού κόλπου	ΕΛ0513C0007N	ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
7	Ανατολικές Ακτές της Κερκυραϊκής Θάλασσας	Τα ανατολικά παράλια (ακτές Ηπείρου) της Κερκυραϊκής Θάλασσας	ΕΛ0512C0A02N	ΝΟΤΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ

A/A	Περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Περιγραφή Περιοχής	Κωδικός αντίστοιχου Υδάτινου Σώματος	Όνομασία αντίστοιχου Υδάτινου Σώματος
				ΘΑΛΑΣΣΑΣ
			EL0512C0A01N	ΒΟΡΕΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ειδικότερα, και σύμφωνα με πληροφορίες που δόθηκαν από τη Διεύθυνση Υδάτων Ηπείρου κατά τη διαδικασία διαβούλευσης του παρόντος Παραδοτέου, στην περιοχή Βουλιάστας – Μουσιωτίτσας του ποταμού Λούρου, η οποία ανήκει στον κατάλογο προστατευόμενων περιοχών υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (περιοχή «Ποταμός Λούρος»), εμφανίζεται υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων ιχθυοκαλλιέργειας και έχουν γίνει ανεξέλεγκτες ανθρώπινες παρεμβάσεις στις όχθες και στο ρου του ποταμού που οδηγούν στην εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων και με αποτέλεσμα την απειλή βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, των ιδιοκτησιών και των δραστηριοτήτων αναψυχής.

Σχήμα 4-1: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Οι προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της «ποιότητας των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας

ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων» και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή».

Ο στόχος για τα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με τη διαβίωση ψαριών και αναγνωρίζονται από την σχετική Οδηγία είναι η προστασία ή η βελτίωση της ποιότητας των ποταμών ή λιμνών, ώστε να υποστηρίζουν τη διαβίωση των ψαριών που ανήκουν σε ενδημικά είδη που εμφανίζουν φυσική ποικιλότητα και σε είδη των οποίων η παρουσία κρίνεται ως επιθυμητή για σκοπούς διαχείρισης των υδάτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων, που αναφέρονται στα Παραρτήματα I και II της Οδηγίας 2006/44/ΕΚ.

Ο στόχος για τα επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με την ανάπτυξη οστρακοειδών και αναγνωρίζονται από τη σχετική Οδηγία είναι η προστασία, και όπου είναι αναγκαίο, η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων για τα οστρακοειδή, προκειμένου να αποτελεί ενδιαίτημα, για τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών (μαλάκια, δίθυρα και γαστερόποδα), ενώ ταυτόχρονα να συμβάλλει στην επίτευξη της υψηλής ποιότητας των προϊόντων οστρακοειδών τα οποία καταναλώνονται άμεσα από τον άνθρωπο.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων οστρακοειδών, που αναφέρονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 2006/113/ΕΚ. Η οδηγία των υδάτων για οστρακοειδή καταργείται το 2013 και μετά την κατάργησή της, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι στις περιοχές αυτές θα παρέχεται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας όπως με την σχετική Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Σημειώνεται ότι τα προσδιοριζόμενα από την ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 σχετικά πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις ουσίες προτεραιότητας (Παράρτημα I, μέρος Α) καθώς και για τους ειδικούς ρύπους (Παράρτημα I, μέρος Β) καλύπτουν απολύτως τα δεδομένα επιπέδου προστασίας που προκύπτουν από τις προαναφερθείσες Οδηγίες 2006/44/ΕΚ και 2006/113/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

5.1 Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ)

Η ποιότητα των νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας παρακολουθείται συστηματικά από το 1988, σύμφωνα με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ «περί της ποιότητας υδάτων κολύμβησης», στο πλαίσιο του «Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας».

Στόχος του Προγράμματος είναι η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας των λουομένων, η συμμόρφωση με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ και η σταδιακή αντικατάστασή της από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ μέχρι το 2014, η οποία έχει εκδοθεί και ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 8600/416/Ε103 «Ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/7/ΕΚ «σχετικά με την διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2006 (ΦΕΚ356Β/26.2.2009)» και υιοθετεί νέους μικροβιολογικούς δείκτες.

Το «Πρόγραμμα» επαναλαμβάνεται κάθε έτος κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, από το Μάιο έως τον Οκτώβρη και τα αποτελέσματά του καθώς και η ετήσια έκθεση παρακολούθησης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρακολουθούνται κυρίως οι ακτές που συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό λουομένων, οι ακτές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κάθε άποψη (αναπτυξιακό, αισθητικό, τουριστικό περιβαλλοντικό κ.λ.π.) και αυτές που δέχονται έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις. Στις συστηματικά παρακολουθούμενες ακτές γίνονται δειγματοληψίες και εργαστηριακές αναλύσεις των υδάτων καθώς και μακροσκοπικός έλεγχος του νερού και της ακτής γενικότερα.

Η επιλογή των παρακολουθούμενων περιοχών και σημείων δειγματοληψίας έχει γίνει από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υ.Π.Ε.Κ.Α., σε συνεργασία με τις Κεντρικές και Νομαρχιακές συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας.

Η παρακολουθούμενη ποιότητα των υδάτων κολύμβησης σύμφωνα με το «Πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας» των προηγούμενων ετών ήταν εξαιρετική, με το σύνολο πρακτικά των δειγμάτων που εξετάστηκαν να βρίσκονται σε συμμόρφωση τόσο με τα επιτακτικά, όσο και με τα ενδεικτικά όρια της Οδηγίας 76/160/ΕΟΚ.

Τα στοιχεία του Προγράμματος Παρακολούθησης Ακτών Κολύμβησης παρέχουν το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο για τη συμμετοχή κάθε χρόνο της χώρας με επιτυχία στο διεθνές Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης «Γαλάζιες Σημείες» στο οποίο συμμετέχουν σήμερα περίπου 40 χώρες, αριθμός που διαρκώς αυξάνεται και αποτελεί το πιο γνωστό ανά τον κόσμο περιβαλλοντικό σήμα.

Το έτος 2015 βραβευτήκαν 395 ακτές και 9 μαρίνες με Γαλάζια Σημεία βάση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του 2014, γεγονός που μας κατατάσσει στην 3^η θέση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κατά το έτος 2015 παρακολουθήθηκαν 1542 αντιπροσωπευτικά σημεία του Ελλαδικού χώρου και η αξιολόγηση διενεργήθηκε σύμφωνα με τις επιταγές της νέας Οδηγίας 2006/7/ΕΚ, η οποία βασίζεται στο σύνολο των ποιοτικών δεδομένων της τελευταίας 4ετίας συμπεριλαμβανομένης της τρέχουσας κολυμβητικής περιόδου. Από τα αποτελέσματα της παρακολούθησης του έτους 2015 και ειδικότερα μετά την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε, διαπιστώθηκε ότι όλες οι παρακολουθούμενες ακτές που αξιολογήθηκαν ήταν κατάλληλες για κολύμβηση και μάλιστα το 99,4% των σημείων (1499 σημεία κολύμβησης) είναι εξαιρετικής ποιότητας, το 0,6% καλής ποιότητας (8 σημεία) ενώ κανένα σημείο

παρακολούθησης δεν χαρακτηρίστηκε ως επαρκούς και ως φτωχής ποιότητας. Σημειώνεται ότι στο Πρόγραμμα του 2015 εντάχθηκαν 34 νέα σημεία, που αποτελούν το 2,2% του συνόλου των παρακολουθούμενων ακτών, στα οποία η δεν έλαβε χώρα αξιολόγηση καθώς δεν είχε ληφθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δειγμάτων που ορίζει η Οδηγία 2006/7/ΕΚ. Από τα πρώτα αποτελέσματα των εν λόγω σημείων παρατηρείται ότι οι συγκεντρώσεις των μικροβιολογικών παραμέτρων διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα, τηρώντας τα αντίστοιχα όρια εξαιρετικής ποιότητας.

Όλα τα αποτελέσματα έχουν σταλεί και αναρτηθεί στο Ευρωπαϊκό δίκτυο περιβαλλοντικής πληροφόρησης και παρατήρησης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της μετάβασης από την παλιά (76/160/ΕΟΚ) στη νέα Οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης (2006/7/ΕΚ) η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υ.Π.Ε.Κ.Α. ολοκλήρωσε και έθεσε στη διάθεση του κοινού το προβλεπόμενο από την Οδηγία Μητρώο Ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης. Στόχος του μητρώου των ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης είναι η περιγραφή και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, η αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των νερών και η αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων. Το μητρώο ταυτοτήτων αποτελεί οδηγό για την επιλογή των κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της μόλυνσης στα νερά κολύμβησης και επιτρέπει την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αντίστοιχων πόρων. Ταυτόχρονα, μέσω του μητρώου επιτυγχάνεται η αμφίδρομη επικοινωνία με τους πολίτες σε σχέση με την ποιότητα των νερών και τα διαχειριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά περίπτωση.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ακτές κολύμβησης της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που ανήκουν στο Μητρώο Ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης (έτος αναφοράς 2015). Σε κάθε ακτή σημειώνεται στη σχετική στήλη του πίνακα ο κωδικός του παράκτιου Υ.Σ. στο οποίο ανήκει. Επίσης, στον πίνακα διακρίνονται και οι ακτές που εμπίπτουν στα όρια περιοχών του δικτύου Natura καθώς και οι κωδικοί των περιοχών αυτών.

Πίνακας 5.1-1: Ακτές κολύμβησης στην ΠΛΑΠ Ηπείρου

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Όνομα Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Περιοχή Natura*
					Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)			
1	GRBW059073001	Κορωνήσια	ΑΡΤΑΣ	399500,4	232291,8	4323154	ΕΛ0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	GR2110001 & GR2110004
2	GRBW059073003	Ράμμα Σαλαώρας	ΑΡΤΑΣ	70107,03	227862,1	4324793	ΕΛ0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	GR2110001 & GR2110004
3	GRBW059076068	Αλυκή – Κόπραινα	ΑΡΤΑΣ	69902,37	246746,1	4324527	ΕΛ0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	GR2110001 & GR2110004
4	GRBW059077004	Ζάβια	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	13598,28	176932,9	4367591	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	GR2110001 & GR2110004
5	GRBW059077005	Καραβοστάσι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	411703,3	179635,3	4360585	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
6	GRBW059077006	Πλαταριά 2	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2862,334	178245,7	4374113	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
7	GRBW059077007	Αρίλλας	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	224258,3	179801,9	4362567	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
8	GRBW059077008	Πλαταριά – Οικισμός	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	229119,4	179178,6	4372813	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
9	GRBW059077009	Δρέπανο – Μακρυγιάλι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	736822	173443,4	4380377	ΕΛ0512C0A02N	Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας	
10	GRBW059077010	Αγία Παρασκευή	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	40483,27	178845,3	4366047	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
11	GRBW059077011	Γαλλικός Μώλος	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	18545,22	175766,9	4368837	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
12	GRBW059077012	Πλαταριά 3	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	6881,365	176411	4375738	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
13	GRBW059077013	Μπέλλα Βράκα	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	15701,02	175674,7	4367615	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	GR2140003
14	GRBW059077014	Μέγας Άμμος	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	12878,63	177499,1	4367363	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	GR2140003
15	GRBW059079086	Σαγιάδα	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	30177,44	171689,4	4393209	ΕΛ0512C0A01N	Βόρειο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας	GR2140003
16	GRBW059079087	Κεραμίδι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	8801,163	170000,2	4394482	ΕΛ0512C0A01N	Βόρειο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας	GR2140001 & GR2140003

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Όνομα Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Περιοχή Natura*
					Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)			
17	GRBW059089069	Λίχνος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	145601,7	192513,1	4353661	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
18	GRBW059089070	Αμμουδιά	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	241370,3	195846,8	4348911	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
19	GRBW059089071	Κρουονέρι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	12460,28	189913,7	4353890	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
20	GRBW059089072	Αλωνάκι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	45917,07	198009,3	4345049	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
21	GRBW059089073	Πάργα	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	31620,4	189674,9	4354007	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	
22	GRBW059089074	Λούτσα - Μύλος – Φλέβα	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	676856,6	200807,5	4342452	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	
23	GRBW059089075	Βάλτος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	110424,5	188663,6	4354252	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	
24	GRBW059089076	Σαρακίνικο	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	16887,66	184075,7	4354750	ΕΛ0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
25	GRBW059090077	Κυανή Ακτή 1	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	36395,35	218226,3	4315642	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
26	GRBW059090078	Λυγιά	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1048118	203520,5	4337996	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
27	GRBW059090079	Παντοκράτωρ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	36033,48	216665,1	4315832	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
28	GRBW059090080	Βράχος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	240896,8	201739,3	4341233	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας	
29	GRBW059090081	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 1	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1299487	215020,5	4324598	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
30	GRBW059090082	Αλωνάκι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	80898,07	215877,7	4316666	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
31	GRBW059090083	Καλαμίτσι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	195441,9	215024,6	4318652	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
32	GRBW059090084	Λιθάρι Δέσπως	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	408126,2	204402,1	4336656	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
33	GRBW059090085	Μύτικας	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	41960,76	214085,2	4321659	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	GR2120001 & GR2120005
34	GRBW059090086	Κυανή Ακτή 2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	31736,41	217883,3	4315499	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
35	GRBW059090087	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	392484,8	210811,3	4331608	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
36	GRBW059090088	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 3	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	964447	213147,8	4328979	ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	GR2230003
37	GRBW059118016	Πίπιτος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	4568,5	150430,3	4412481	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Όνομα Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Περιοχή Natura*
					Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)			
38	GRBW059118017	Χαλικούνα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	643543,3	145907,2	4374107	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
39	GRBW059118018	Γάρδενο	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	345893,7	157785,3	4367439	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
40	GRBW059118019	Άγιος Γεώργιος Πάγων	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	664270,9	128979	4405045	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
41	GRBW059118020	Καλαμιώνας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8690,739	150293,3	4412008	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
42	GRBW059118021	Αστρακερή	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	117994,2	136445,2	4413587	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230002
43	GRBW059118022	Ύψος 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	127815,6	143181,9	4402363	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230002 & GR2230007
44	GRBW059118023	Άγιος Γόρδιος – Κάτω Γαρούνα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	116532,1	143089,6	4385319	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230002 & GR2230007
45	GRBW059118024	Αυλάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	40449,34	152140,3	4410915	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
46	GRBW059118025	Αγία Αικατερίνη	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	34154,95	145892,5	4395366	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
47	GRBW059118026	Σιδάρι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	180690,7	132140,7	4413491	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
48	GRBW059118027	Μπαρμπάτι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	91234,77	145656,1	4404081	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
49	GRBW059118028	Μπενίτσες	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8740,879	148734,2	4385130	ΕΛ0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
50	GRBW059118029	Περίθεια – Άγιος Σπυρίδωνας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	248126,1	145697,6	4415579	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
51	GRBW059118030	Κάβος 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	695596,2	165528,9	4366465	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
52	GRBW059118031	Χανούλα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	625125,2	161153,1	4365237	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές	

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Όνομα Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Περιοχή Natura*
					Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)			
								Κέρκυρας	
53	GRBW059118032	Canal D' Amour	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	11820,94	131637,7	4413719	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
54	GRBW059118033	Άγιος Ιωάννης Στρογγύλης	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	33364,14	149380,3	4380514	ΕΛ0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
55	GRBW059118034	Απραός – Καλαμάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	229001,4	147586,4	4413335	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
56	GRBW059118035	Άγιος Ματθαίος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	70996	143633,1	4378112	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
57	GRBW059118036	Δαφνίλα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	12985,69	144022,5	4398841	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
58	GRBW059118037	Παλαιόπολη	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	11101,86	150226,5	4392056	ΕΛ0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	
59	GRBW059118038	Αλυκές Ποταμού	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	43696,79	146576,9	4395225	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
60	GRBW059118039	Παλαιοκαστρίτσα Ανατολικά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	3706,591	131606	4399960	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
61	GRBW059118040	Κοντοκάλι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8449,997	144702,6	4396852	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
62	GRBW059118041	N.A.O.K.	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	11148,87	150060,3	4393374	ΕΛ0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	
63	GRBW059118042	Μαθράκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	157124,6	116295,5	4412348	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230001
64	GRBW059118043	Νησάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	25574,72	150109	4405480	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230001
65	GRBW059118044	Γουβιά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	21096,57	143343,9	4397688	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
66	GRBW059118046	Έρμονες	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	72546,17	137205,1	4392775	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Όνομα Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Περιοχή Natura*
					Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)			
67	GRBW059118047	Πετριτή	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	25035,31	155851,3	4374737	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
68	GRBW059118048	Γλυφάδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	126348,4	139789	4390549	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
69	GRBW059118049	Κοντογιαλός	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	52116,66	140751,8	4389636	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
70	GRBW059118050	Κομμένο	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1960,093	144690,9	4398611	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
71	GRBW059118051	Ρόδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	118243,9	139155,1	4412924	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
72	GRBW059118052	Μαραθιάς	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	335042,9	154220,8	4369762	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230005
73	GRBW059118053	Ίσσος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2767626	149117,3	4372297	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
74	GRBW059118054	Άγιος Γεώργιος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	105510,1	152193,2	4371157	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
75	GRBW059118055	Ποντικονήσι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	17858,38	149006,8	4389721	ΕΛ0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
76	GRBW059118056	Μεσογγή – Μοραΐτικα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	116096,6	149863,3	4378314	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
77	GRBW059118057	Δασιά 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	52013,65	143384,5	4400816	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
78	GRBW059118058	Αλυκές	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	353467,6	160066	4373108	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
79	GRBW059118059	Αλμυρός	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	997099,3	141935	4414081	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
80	GRBW059118060	Άγιος Στέφανος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	206373	126494,3	4409733	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
81	GRBW059118061	Παλαιοκαστρίτσα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8238,688	131271,7	4399883	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές	

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Όνομα Παράκτιου Υδάτινου Σώματος	Περιοχή Natura*
					Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)			
		Δυτικά						Κέρκυρας	
82	GRBW059118064	Λευκίμμη – Μπούκα – Μελίκια	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	425896,5	163383,2	4371549	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230005
83	GRBW059118065	Αρίλλας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	165649,5	126581,5	4408435	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230005
84	GRBW059118066	Μπάνια του Αλέκου	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	6694,23	150110,8	4393932	ΕΛ0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	GR2230005
85	GRBW059118067	Κανόνι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	6084,229	149437,2	4390035	ΕΛ0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
86	GRBW059118068	Τραμουντάνα Βιδού	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	27176,46	149729	4395730	ΕΛ0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	
87	GRBW059118069	Ύψος 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	51925,25	143508,7	4402981	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230008
88	GRBW059118070	Κάβος 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	262002	165868,9	4365451	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
89	GRBW059118071	Δασιά 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	44057,05	143172,4	4400265	ΕΛ0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
90	GRBW059119001	Κακή Λαγκάδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	18667,82	169886,8	4346802	ΕΛ0534C0008N	Ακτές Παξών	
91	GRBW059119002	Κηπιάδι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	80921,84	169212,6	4347607	ΕΛ0534C0008N	Ακτές Παξών	
92	GRBW059119003	Βουτούμι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	43636,31	173952,2	4340858	ΕΛ0534C0008N	Ακτές Παξών	

***Ονομασία Περιοχών του δικτύου Natura**

GR2110001 - ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΔΕΛΤΑ ΛΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΑΧΘΟΥ (ΠΕΤΡΑ, ΜΥΤΙΚΑΣ, ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ) (ΕΖΔ)
 GR2110004 - ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ ΚΑΙ ΚΟΡΑΚΟΝΗΣΙΑ (ΖΕΠ)
 GR2120001 - ΕΚΒΟΛΕΣ (ΔΕΛΤΑ) ΚΑΛΑΜΑ (ΕΖΔ)
 GR2120005 - ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΕΚΒΟΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΠΡΑΣΟΥΔΙ (ΖΕΠ)
 GR2140001 - ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΑ ΕΩΣ ΑΛΩΝΑΚΙ) ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΕΖΔ)
 GR2140003 - ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΠΑΡΓΑ ΕΩΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ (ΠΡΕΒΕΖΑ), ΑΚΡ. ΚΕΛΑΔΙΟ - ΑΓ. ΘΩΜΑΣ (ΕΖΔ)
 GR2230001 - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΝΤΙΝΙΩΤΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ και ΖΕΠ)
 GR2230002 - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ)
 GR2230003 - ΑΛΥΚΗ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ και ΖΕΠ)
 GR2230005 - ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΚΑΝΟΝΙ ΕΩΣ ΜΕΣΟΓΓΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ)
 GR2230007 - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΛΑΓΟΥΔΙΑ (ΖΕΠ)
 GR2230008 - ΔΙΑΠΟΝΤΙΑ ΝΗΣΙΑ (ΟΘΩΝΟΙ, ΕΡΕΙΚΟΥΣΑ, ΜΑΘΡΑΚΙ ΚΑΙ ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΕΣ) (ΖΕΠ)

5.2 Περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών

Στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ εντοπίζονται περιοχές εσωτερικών υδάτων που αξιοποιούνται για αθλητικές και άλλες δραστηριότητες αναψυχής. Με δεδομένο ότι δεν υπάρχει εθνική ή ευρωπαϊκή νομοθεσία οριοθέτησης των περιοχών αυτών, ο εντοπισμός και οριοθέτησή τους έγινε στα πλαίσια της παρούσας μελέτης.

Οι κύριες δραστηριότητες αναψυχής εσωτερικών υδάτων που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα είναι

- Ράφτινγκ (rafting)
- Θαλάσσιο σκι σε λίμνη
- Κανό
- Καγιάκ (ποταμού και λίμνης)
- Ψάρεμα σε λίμνη ή ποτάμι
- Πεζοπορία σε ποτάμι (river trekking)
- Διάσχιση φαραγγιών (Canyoning)

Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν από μεμονωμένα άτομα ή οργανωμένες ομάδες ανθρώπων σε πλήθος διαφορετικών περιοχών χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη ειδικών σταθερών υποδομών παρά μόνο κινητός εξοπλισμός.

Στα πλαίσια κατάρτισης του μητρώου προστατευόμενων περιοχών στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ, ως προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων θεωρούνται οι περιοχές που διαθέτουν μοναδικά ή σπάνια χαρακτηριστικά που τις καθιστούν κατάλληλες για δραστηριότητες αναψυχής, συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών δραστηριοποιούμενων στις ανωτέρω δραστηριότητες ή/και διαθέτουν σταθερές υποδομές απαραίτητες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών.

Στην ΠΛΑΠ Ηπείρου, σημαντικότερες από τις ανωτέρω δραστηριότητες θεωρούνται το ράφτινγκ και το καγιάκ στα ποτάμια της περιοχής, το canyoning (διάσχιση φαραγγιών) και οι λιμναίες ναυταθλητικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα, οι κύριες δραστηριότητες αναψυχής που πραγματοποιούνται στα εσωτερικά νερά της υπό μελέτη ΠΛΑΠ είναι:

- Το ράφτινγκ (rafting): πρόκειται για την κατάβαση ποταμού με φουσκωτή βάρκα που κινείται με κουπιά. Το ρεύμα του ποταμού είναι αυτό που καθορίζει τη πορεία ενώ τα κουπιά χρησιμοποιούνται για την αποφυγή εμποδίων. Στις εύκολες διαδρομές δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις και εκπαίδευση, πέρα από της οδηγίες που θα δώσει ο συνοδός της εκδρομής. Η βάρκα φιλοξενεί συνήθως από 2 μέχρι 8 άτομα και τον οδηγό.
- Το χοτ ντογκ (Hot dog): είναι το ράφτινγκ με ένα άλλο είδος βάρκας, τα μονοθέσια ή διθέσια φουσκωτά σκάφη Colorado, τα οποία είναι πιο στενά και πιο ευέλικτα. Η τεχνική αυτή είναι πιο επιθετική και πιο γρήγορη.
- Το καγιάκ (kayak): είναι ευέλικτο μονοθέσιο σκάφος που προσφέρει αλλιώςτική εμπειρία από το rafting. Η παρακολούθηση μαθημάτων είναι απαραίτητη για την

σωστή και ασφαλή εκμάθηση, από προπονητή kayak ποταμού, του χειρισμού και της κατάβασης των αφρισμένων ποταμών.

- Η διάσχιση φαραγγιών (Canyoning): είναι η διάσχιση φαραγγιών ακολουθώντας την πορεία των υδάτων και προσπερνώντας κάθε εμπόδιο με τεχνικά μέσα. Δηλαδή η κατάβαση ενός φαραγγιού περνώντας μέσα από το νερό, κάνοντας βουτιές σε βαθιά νερά, κάνοντας τσουλήθρες που έχουν σχηματιστεί πάνω στους βράχους από τη διάβρωση των νερών και κατάβαση με σκοινιά όταν έχει καταρράκτες. Το canyoning περιέχει ορειβασία, αναρρίχηση σπηλαιολογία και κολύμβηση.
- Η πεζοπορία σε ποτάμι (river trekking): είναι μία δραστηριότητα υπαίθρου κατά τη διάρκεια της οποίας διασχίζουμε με τα πόδια μικρά ποτάμια και ρέματα χωρίς να χρησιμοποιούμε πλωτά μέσα. Από την περιγραφή αυτή είναι σαφές ότι το river trekking δεν έχει καμία σχέση με το canyoning, όπου οι συμμετέχοντες κατεβαίνουν καταρράκτες, συνήθως αρκετά ψηλούς, με τη βοήθεια τεχνικών μέσων (σκοινιά, μποντριέ κ.λ.π).
- Κωπηλασία και θαλάσσιο σκι στη λίμνη Ιωαννίνων: η λίμνη Παμβώτιδα των Ιωαννίνων έχει αναδειχθεί σε διεθνές προπονητικό και αγωνιστικό κέντρο για κωπηλασία και θαλάσσιο σκι. Στη λίμνη φιλοξενούνται και άλλες δραστηριότητες όπως ναυτομοντελισμός, ερασιτεχνική κωπηλασίας με κανό και καγιάκ λίμνης, ψάρεμα κ.α.
- Κανόε – καγιάκ σε λίμνες

Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων στην ΠΛΑΠ Ηπείρου θεωρούνται οι ακόλουθες περιοχές:

Λίμνες

1. Λίμνη Ιωαννίνων (Παμβώτιδα), όπου πραγματοποιούνται αθλητικές δραστηριότητες κωπηλασίας και θαλάσσιου σκι και άλλες δραστηριότητες αναψυχής.
2. Λίμνη Πηγών Αώου, στην οποία πραγματοποιούνται διαδρομές κανόε-καγιάκ και υπάρχουν αιτήσεις για δημιουργία επιχειρήσεων αναψυχής.

Ποτάμια (για ράφτινγκ, κανόε-καγιάκ ποταμού, πεζοπορία - river trekking)

3. Ποταμός Βοϊδομάτης (Λεκάνη Απορροής Αώου):
 - Από τη γέφυρα Αρίστης μέχρι τη γέφυρα Κλειδονιάς
4. Ποταμός Άραχθος (Λεκάνη Απορροής Αράχθου):
 - Από γέφυρα Δρίσκου – Κράψης έως γέφυρα Τσιμόβου
 - Από τη γέφυρα Τσιμόβου μέχρι τη γέφυρα Πολιτσάς – Αλμυροχωρίου
 - Από τη γέφυρα Πολιτσάς – Αλμυροχωρίου μέχρι τη γέφυρα Πλάκας
 - Από τη γέφυρα Πλάκας μέχρι το όριο του ταμιευτήρα Πουρναρίου (γέφυρα Τζαρή)
5. Ποταμός Καλαρίτικος (Λεκάνη Απορροής Αράχθου):
 - Από τη γέφυρα του Γκόγκου μέχρι τη γέφυρα Πλάκας

6. Ποταμός Καλαμάς (Λεκάνη Απορροής Καλαμά):
 - Από γέφυρα Γυτάνης έως Δέλτα
 - Στενά Καλαμά
 - Περιοχή Θεογέφυρου
7. Ποταμός Αχέροντας (Λεκάνη Απορροής Αχέροντα):
 - Όλο το μήκος του ποταμού.
8. Ποταμός Λούρος (Λεκάνη Απορροής Λούρου):
 - Η περιοχή πηγές Λούρου – Πλατανάκια (περιπατητικός τουρισμός).

Επίσης, διαδρομές κανόε-καγιάκ πραγματοποιούνται και στις λίμνες Πουρναρίου-Τζουμέρκα, Ζηρού (κοντά στη Φιλιπιάδα, βορείως του Αμβρακικού κόλπου) και Ζαραβίνα (στα βορειοδυτικά του νομού Ιωαννίνων).

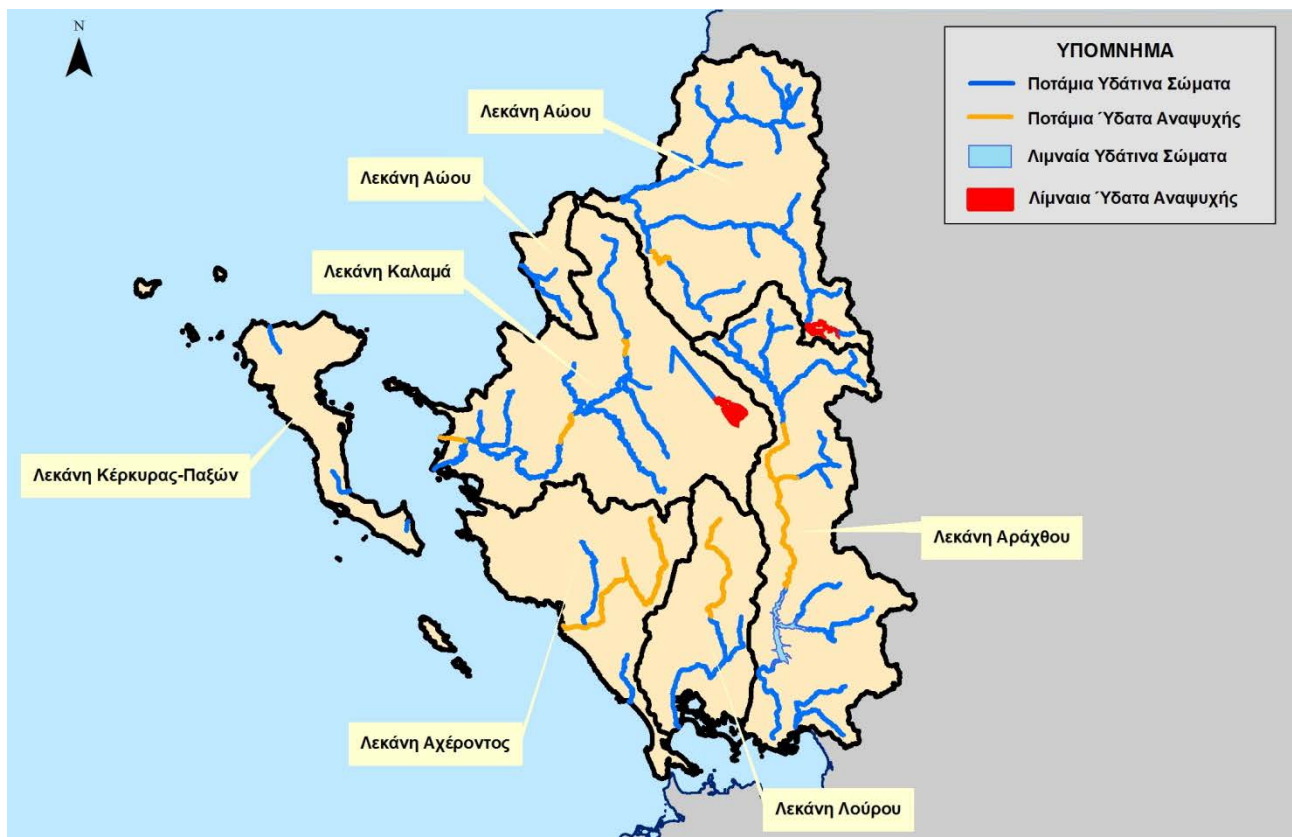
Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στις προαναφερθείσες προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του σχήματος 5.2-1.

Πίνακας 5.2-1: Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου και αντίστοιχα υδάτινα σώματα

Α/Α	Περιοχή Αναψυχής Εσωτερικών Νερών	Έκταση – μήκος	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Υδάτινου Σώματος	Όνομασία Υδάτινου Σώματος
			Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)		
1	Λίμνη Ιωαννίνων (Παμβώτιδα)	19,24 km ²	232361,53	4394539,76	EL0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ
2	Λίμνη Πηγών Αώου	8,21 km ²	254070,23	4412410,99	EL0511L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΗΓΩΝ ΑΩΟΥ
3	Ποταμός Βοΐδομάτης	8078 m	216642,72	4427086,14	EL0511R0A0204010N	ΒΟΪΔΟΜΑΤΗΣ Π. 2
4	Ποταμός Άραχθος	46695 m	242542,89	4374241,48	EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
					EL0514R000200054N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3
					EL0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
					EL0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
					EL0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7
EL0514R000200065N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 8					
5	Ποταμός Καλαρίτικος	5064 m	244329,15	4380541,89	EL0514R000206057N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 1
6	Ποταμός Καλαμάς - Από γέφυρα Γυτάνης έως Δέλτα	5699 m	172427,84	4388834,83	EL0512R000202026A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 1
					EL0512R000202025A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 2
7	Ποταμός Καλαμάς - Στενά Καλαμά	8303 m	197331,60	4391323,83	EL0512R000200033N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6

Α/Α	Περιοχή Αναψυχής Εσωτερικών Νερών	Έκταση – μήκος	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Υδάτινου Σώματος	Όνομασία Υδάτινου Σώματος
			Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)		
8	Ποταμός Καλαμάς - Περιοχή Θεογέφυρου	4318 m	209890,93	4408726,77	ΕΛ0512R000200040N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 8
9	Ποταμός Αχέροντας	66432 m	207747,26	4358305,49	ΕΛ0513R000201043N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 1
					ΕΛ0513R000200045N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 2
					ΕΛ0513R000200046N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3
					ΕΛ0513R000200047N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 4
10	Ποταμός Λούρος	30897 m	231760,15	4361168,04	ΕΛ0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
					ΕΛ0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5

Σχήμα 5.2-1: Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

6.1 Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ)

Η Διαχείριση των αστικών λυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζεται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «για την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 98/15/ΕΕ.

Κύριος στόχος της οδηγίας, η οποία θεσμοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 1991, είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η διάθεση ανεπεξέργαστων ή ανεπαρκώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και των παραπροϊόντων τους (ιλύς), καθώς και η απόρριψη υγρών αποβλήτων στο δίκτυο αποχέτευσης από ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ στην εθνική νομοθεσία έγινε με την ΚΥΑ 5673/400/1997 (Φ.Ε.Κ. 192Β/14-3-1997) με τίτλο "Μέτρα και Όροι για την επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων" και το 1999 συντάχθηκε ο πρώτος κατάλογος ευαίσθητων περιοχών με την ΚΥΑ 19661/1982/1999 (Φ.Ε.Κ. 1811Β/29-9-1999). Ο κατάλογος των ευαίσθητων περιοχών συμπληρώθηκε με την Κ.Υ.Α 48392/939/2002 (Φ.Ε.Κ. 405Β/3-4-2002) με την προσθήκη δυο ακόμα περιοχών στο Σαρωνικό και Θερμαϊκό κόλπο.

Κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ στην εθνική νομοθεσία (με την ΚΥΑ 5673/400/1997) κρίθηκε ότι δεν είναι περιβαλλοντικά σκόπιμος ο χαρακτηρισμός λιγότερο ευαίσθητων περιοχών και κατά συνέπεια για εξυπηρετούμενο πληθυσμό Μ.Ι.Π.>10.000, οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για δύο κατηγορίες περιοχών, τις κανονικές και τις ευαίσθητες περιοχές και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας. Για εξυπηρετούμενο πληθυσμό <10.000 Μ.Ι.Π. δεν υφίσταται διάκριση σε κανονικές και ευαίσθητες περιοχές όσον αφορά τον απαιτούμενο βαθμό επεξεργασίας αλλά σε κατηγορίες υδάτινου αποδέκτη: α) γλυκά νερά και εκβολές ποταμών και β) παράκτια νερά.

Σύμφωνα με τον κατάλογο ευαίσθητων περιοχών της ΚΥΑ 19661/1982/1999 (όπως ισχύει), οι θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ είναι οι ακόλουθοι:

- ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
- ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ (Παραπόταμος Ποταμού Αράχθου)
- ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΑΧΘΟΣ
- ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΟΥΡΟΣ

Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, προτάθηκε η συμπλήρωση του καταλόγου των ευαίσθητων περιοχών με την Τάφρο Λαψίστα και την Λίμνη Παμβώτιδα.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα υδάτινα σώματα που εμπíπτουν στις παραπάνω περιοχές. Οι θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του σχήματος 6.2-1 στην ενότητα 6.2 που ακολουθεί.

Πίνακας 6.1-1: Πίνακας ευαίσθητων αποδεκτών σε ότι αφορά τα αστικά λύματα στην ΠΛΑΠ Ηπείρου και αντίστοιχα Υδάτινα Σώματα.

Ευαίσθητη Περιοχή	Έκταση – Μήκος	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά Υδάτινα Σώματα	
		Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)	Κωδικός	Ονομασία
ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	414,42 km ²	234273,66	4321489,71	ΕΛ0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος
ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ (Παραπόταμος Ποταμού Αράχθου)	33669 m	254115,16	4403518,35	ΕΛ0514R000208067N	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 2
				ΕΛ0514R000208066H	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 1
ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΑΧΘΟΣ	114443 m	243671,27	4369515,09	ΕΛ0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
				ΕΛ0514R000210071N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11
				ΕΛ0514R000210069N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10
				ΕΛ0514R000200065N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 8
				ΕΛ0514R000200054N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3
				ΕΛ0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
				ΕΛ0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
				ΕΛ0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7
				ΕΛ0514R000203068N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 9
				ΕΛ0514R000201050H	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
ΕΛ0514R000200051H	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2				
ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΟΥΡΟΣ	71283 m	229587,00	4347296,09	ΕΛ0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
				ΕΛ0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
				ΕΛ0546R000200080H	ΛΟΥΡΟΣ Π. 3
				ΕΛ0546R000200078N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 2
				ΕΛ0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5
ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ*	19257 m	222735,16	4404828,92	ΕΛ0512R000212139A	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ
ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ*	19,24 km ²	232361,53	4394539,76	ΕΛ0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ

** Η Τάφρος Λαψίστα και η Λίμνη Παμβώτιδα προτάθηκαν από το εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης (1^{ος} κύκλος) ως ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα.*

6.2 Ευπρόσβλητες περιοχές στη νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ)

Ως νιτρορύπανση θεωρείται η άμεση ή έμμεση απόρριψη στο υδάτινο περιβάλλον αζωτούχων ενώσεων, με σημαντικότερες επιπτώσεις την πρόκληση βλαβών στην ανθρώπινη υγεία και την υποβάθμιση των υδατικών οικοσυστημάτων.

Στις 12 Δεκεμβρίου 1991 εκδόθηκε η Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» και το 1997 εναρμονίστηκε η Εθνική Νομοθεσία με την ΚΥΑ 161690/1335/1997 (ΦΕΚ Β' 519/25-6-1997).

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» θεσπίστηκε με την αρ. 1420/82031/2015 Υπουργική Απόφαση ο «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την προστασία των νερών από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» (ΦΕΚ Β 1709/Β/17-8-2015), ο οποίος τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 2001/118518/2005 (ΦΕΚ 2359/Β/4-11-2015).

Ο σκοπός του Κώδικα σε ότι αφορά τα λιπάσματα και ειδικότερα τα αζωτούχα, είναι να βοηθήσει τους γεωργούς να εφαρμόσουν πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον. Ιδιαίτερα ο κώδικας στοχεύει:

- στην αποτροπή της ρύπανσης των υπόγειων και επιφανειακών νερών από τη συσσώρευση νιτρικών λόγω βαθιάς διήθησης ή επιφανειακής απορροής.
- στην παροχή οδηγιών για τη σωστή διαχείριση των νερών (συστήματα άρδευσης, τρόποι εφαρμογής, εξοικονόμηση νερού, κ.λ.π)
- στον χειρισμό - διάθεση των κτηνοτροφικών αποβλήτων με στόχο πάντα την προστασία του περιβάλλοντος και της Δημόσιας υγείας.

Με την αξιοποίηση στοιχείων ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων νερών και σύμφωνα με τα κριτήρια της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, καθορίστηκαν με την ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/05-08-1999) ως ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης ζώνες οι περιοχές του Θεσσαλικού Πεδίου, του Κωπαϊδικού Πεδίου, του Αργολικού Πεδίου και της Λεκάνης του Πηνειού Ηλείας.

Το Σεπτέμβριο του 2001 έγινε επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 20419/2522/18-9-2001 (ΦΕΚ 1212Β/14-9-2001) συμπεριλαμβάνοντας και τις περιοχές της Λεκάνης του Στρυμόνα του Κάμπου Θεσσαλονίκης Πέλλας Ημαθίας και της Πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας

Για τις επτά πρώτες ευπρόσβλητες ζώνες εκπονήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας, Προγράμματα Δράσης τα οποία και δημοσιεύθηκαν σε ΦΕΚ, από τις οποίες η περιοχή «Πεδιάδα Άρτας Πρέβεζας» ΚΥΑ Η.Π. 50981/2308 (ΦΕΚ 1895 Β 29-12-2006) εμπίπτει στο ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Τον Ιούνιο του 2008, με την ΚΥΑ 24838/1400/Ε103 (ΦΕΚ 1132Β/6-6-2008) προσδιορίστηκαν σε επίπεδο Δημοτικών Διαμερισμάτων, τα όρια των τεσσάρων ευπρόσβλητων ζωνών που θεσμοθετήθηκαν το 2001.

Το Νοέμβριο του 2010 έγινε επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 106253/08.11.10 (ΦΕΚ 1843 Β), συμπεριλαμβάνοντας και τη λεκάνη απορροής του ποταμού Ασωπού Βοιωτίας.

Οι ελληνικές αρχές λαμβάνοντας υπόψη τις προτεινόμενες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νέες ευπρόσβλητες ζώνες, την επεξεργασία των αποτελεσμάτων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων καθώς και τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, προσδιόρισαν με την ΚΥΑ 190126/17.04.2013 νέες ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση ζώνες, σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΦΕΚ 983 Β/23.04.2013).

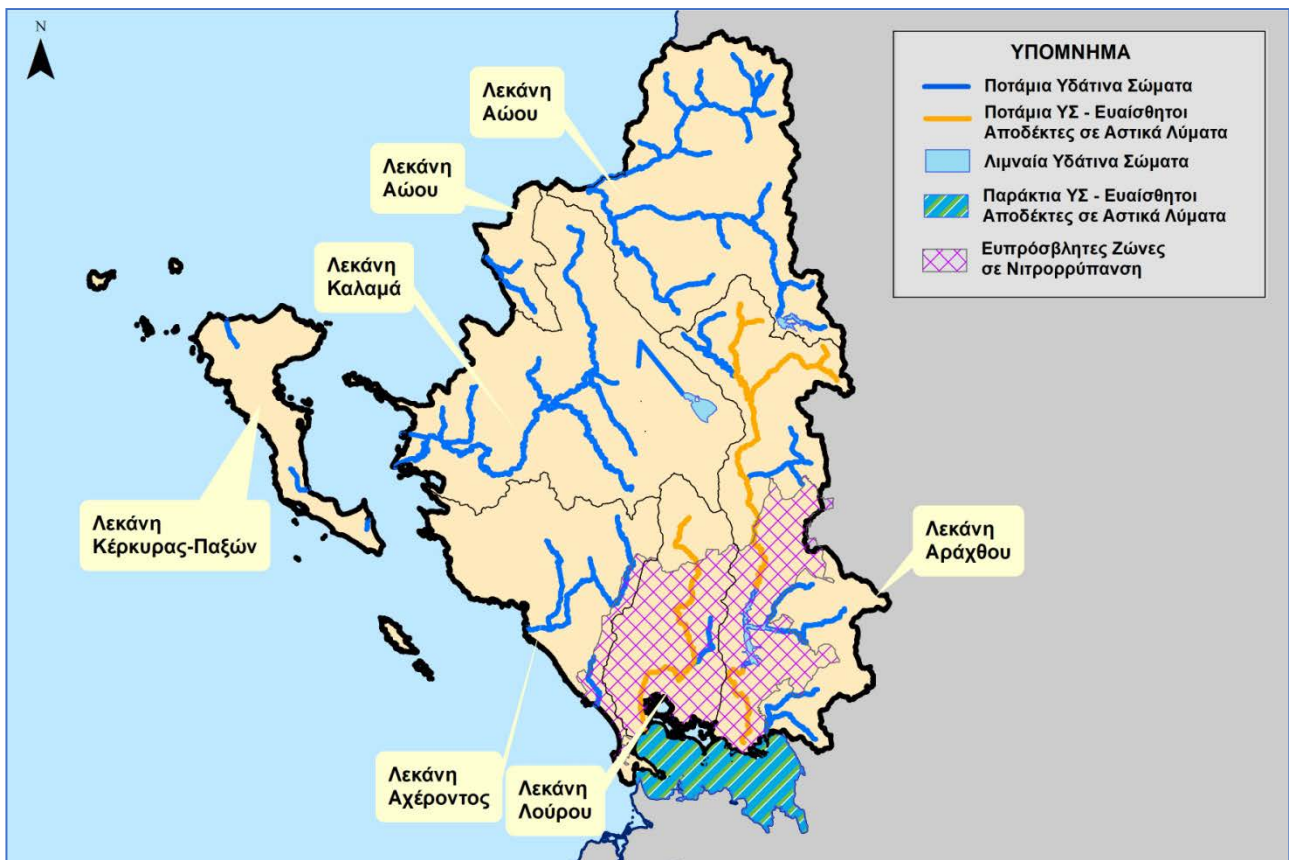
Τέλος, τον Δεκέμβριο του 2014, έγινε εκ νέου επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 147070/02.12.14 (ΦΕΚ 3224 Β).

Όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο εκπόνησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας εξετάστηκε η σκοπιμότητα ένταξης νέων περιοχών στις ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση ζώνες.

Συγκεκριμένα, προτάθηκε να προστεθεί στις ευπρόσβλητες ζώνες του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου ολόκληρο το νησί της Κέρκυρας που περιλαμβάνει και τα τρία υπόγεια υδατικά συστήματα που έχουν οριοθετηθεί στο νησί, όπου μέχρι σήμερα παραμένει εκτός προστασίας.

Στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ, εμπίπτει το μεγαλύτερο τμήμα της θεσμοθετημένης περιοχής «Πεδιάδα Άρτας Πρέβεζας», η οποία παρουσιάζεται στον χάρτη του σχήματος 6.2-1 που ακολουθεί.

Σχήμα 6.2-1: Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών και περιοχές Ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

6.2.1 Περιοχή Άρτας - Πρέβεζας

Η περιοχή Άρτας – Πρέβεζας χαρακτηρίζεται ως ευπρόσβλητη ζώνη από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 1575), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 (παραγ. β-5) της υπ' αριθμ. 20419/2522/2001 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 1212) και το πρόγραμμα δράσης (ΚΥΑ 50981/2308/2006, ΦΕΚ Β' 1895). Η συνολική έκταση της περιοχής ανέρχεται σε 1662,99 km² και το κεντροβαρικό της σημείο είναι το (X:233974,88 - Y:4349883,39) στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ87.

Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής, έκτασης 1649,84 km², ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται στις λεκάνες Αχέροντος (EL13), Λούρου (EL46) και Αράχθου (EL14), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (13,16 km²) ανήκει στη λεκάνη Αχελώου (EL15) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Τα υδάτινα σώματα της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής Άρτας – Πρέβεζας, παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.2.1-1.

Πίνακας 6.2.1-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή Άρτας – Πρέβεζας

Κωδικοποίηση	Όνομα
Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
EL0513R000200047N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 4
EL0513R000101042N	ΑΡΕΘΟΥΑ Ρ.
EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
EL0514R000201050H	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 1
EL0514R000100048N	ΔΙΠΟΤΑΜΟΝ Ρ.
EL0514R000204053N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π.
EL0514R000202052N	ΡΕΤΣΑΝΟΡΡΕΜΑ
EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
EL0514R000102049N	ΜΑΝΤΑΝΗ Ρ.
EL0514R000206159N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ
EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
EL0514R000200051H	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
EL0546R000200080H	ΛΟΥΡΟΣ Π. 3
EL0546R000200078N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 2
EL0546R000202079N	ΛΟΥΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ
EL0514R000200054N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3
EL0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5
EL0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
Λιμναία Υδάτινα Σώματα	
EL0514L000000003H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙΟΥ
EL0514L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙΟΥ II

Κωδικοποίηση	Όνομα
Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
EL0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
EL0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού

Η Περιφέρεια Ηπείρου είναι ένα από τα πλουσιότερα υδάτινα διαμερίσματα της Ελλάδος. Παρόλα αυτά, ειδικά στις περιφερειακές ενότητες Άρτας και Πρέβεζας, η μεγάλη χρήση αζωτούχων λιπασμάτων στη φυτική παραγωγή, σε συνδυασμό με την κατά τόπους διάθεση των αποβλήτων από κτηνοτροφικές μονάδες έχουν επηρεάσει την ποιότητα των υπόγειων υδροφορέων σε μεγάλο βαθμό.

Για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης της περιοχής, η ΚΥΑ 50981/2308/2006 (ΦΕΚ Β' 1895) με τίτλο «Πρόγραμμα Δράσης για την περιοχή της πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας», θεσμοθετεί σειρά μέτρων που αποσκοπούν στον περιορισμό της ποσότητας αζωτούχου λίπανσης που επιτρέπεται να διασπείρεται στο έδαφος, στον προσδιορισμό του τρόπου και χρόνου εφαρμογής των απαραίτητων λιπαντικών μονάδων κατά καλλιέργεια, στην προσαρμογή καλλιεργητικών πρακτικών με στόχο τη μείωση της νιτρορρύπανσης, στο χειρισμό γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων, στη θέσπιση υποχρεώσεων των παραγωγών και στη δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης ελέγχου και κυρώσεων.

Αναλυτικότερα, τα μέτρα που ορίζει η ΚΥΑ 50981/2308/2006 (ΦΕΚ Β' 1895) είναι τα ακόλουθα:

- Ορίζονται οι μέγιστες επιτρεπόμενες ποσότητες αζωτούχου λίπανσης και ύδρευσης με αρδευτικό νερό ανάλογα με τις εδαφοκλιματικές συνθήκες, την εδαφική κλάση, την κλίση εδάφους, τη μέθοδο άρδευσης, τα είδη των καλλιεργειών, κλπ. Στην ΚΥΑ επισυνάπτεται Παράρτημα με αναλυτικούς πίνακες που λαμβάνουν υπόψη τους τα παραπάνω στοιχεία για την προσέγγιση του επιτρεπόμενου ορίου.
- Δίνονται οδηγίες γύρω από τις καλλιεργητικές τεχνικές όπως είναι η σωστή καλλιέργεια εδαφών με μεγάλες κλίσεις, με κίνδυνο διάβρωσης, κ. α., όπως είναι η δημιουργία ακαλλιεργητων λωρίδων με αυτοφυή βλάστηση, η καλλιέργεια ψυχανθών, η διαχείριση των γεωργικών υπολειμμάτων, κλπ.
- Δίνονται σαφείς οδηγίες για την επεξεργασία και τη διάθεση στερεών και υγρών αποβλήτων από κτηνοτροφικές μονάδες έτσι ώστε να αποφευχθεί η νιτρορρύπανση από τέτοιες πηγές.
- Οι παραγωγοί υποχρεούνται να τηρούν τους κανόνες αυτούς και να τηρούν ημερολόγιο καταγραφής λίπανσης μαζί με τα παραστατικά αγοράς των λιπασμάτων καθώς και να διευκολύνουν τη διενέργεια ελέγχων. Επιπλέον, οφείλουν να εφαρμόζουν την αρ. 85167/820/20-3-2000 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «Έγκριση Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής» (Β' 477/6-4-2000), όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.
- Για την παρακολούθηση του προγράμματος δράσης ορίζεται υπεύθυνο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και συστήνεται και αρμόδια επιτροπή με την ονομασία «Επιτροπή Διαχείρισης της Νιτρορρύπανσης στην περιοχή της πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας» από αρμόδιους φορείς. Επίσης θεωρείται αναγκαία η ενημέρωση-

εκπαίδευση του αγροτικού πληθυσμού της περιοχής σχετικά με το πρόγραμμα καθώς και η εγκατάσταση και λειτουργία σταθερού δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων.

- Καθορίζονται οι προδιαγραφές των ελέγχων που πρέπει να διεξάγονται στα πλαίσια του προγράμματος από τους υπαλλήλους της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης/Γεωργίας και της αρμόδιας Δ/σης Εγγείων Βελτιώσεων, της οικείας Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης.
- Τέλος, ορίζονται οι επίσημες κυρώσεις που προβλέπει το πρόγραμμα σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο διαπιστώνονται παραβάσεις.

6.2.2 Περιοχή Κέρκυρας

Όπως προαναφέρθηκε, στα πλαίσια εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, προτάθηκε να προστεθεί στις ευπρόσβλητες ζώνες του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου ολόκληρο το νησί της Κέρκυρας που περιλαμβάνει και τα τρία υπόγεια υδατικά συστήματα που έχουν οριοθετηθεί στο νησί.

Ο ορεινός όγκος του Παντοκράτορα που εντάσσεται στη ζώνη ευπρόσβλητων περιοχών περιλαμβάνει διάσπαρτες καλλιέργειες και κτηνοτροφία. Η συνολική έκταση της περιοχής ανέρχεται σε 588,35 km² και το κεντροβαρικό της σημείο είναι το (Χ:145550,27 – Υ:4389856,37) στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ87.

Τα υδάτινα σώματα της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που εμπίπτουν στο τμήμα της προταθείσας περιοχής Κέρκυρας, παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.2.2-1.

Πίνακας 6.2.2-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην προταθείσα ευπρόσβλητη ζώνη Κέρκυρας

Κωδικοποίηση	Όνομα
Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
ΕΛ0534R000501076N	ΦΟΝΙΣΑΣ Π.
ΕΛ0534R000301075N	ΜΕΣΑΓΓΗΣ Ρ.
ΕΛ0534R000101074N	ΠΟΤΑΜΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ

7.1 Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΚ)

Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινοτικής πολιτικής για την διατήρηση της βιοποικιλότητας. Δομείται πάνω σε δύο κεντρικούς πυλώνες: Το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και ένα σύστημα προστασίας των κοινοτικού ενδιαφέροντος ειδών πανίδας και χλωρίδας.

Η Οδηγία προβλέπει τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών που καλείται Natura 2000. Σε αυτό συμμετέχουν δύο τύποι περιοχών:

- Περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC), επειδή περιλαμβάνουν σημαντικούς τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος I, ή/και φιλοξενούν σημαντικά είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Περιοχές που ταξινομούνται ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Areas – SPA) οι οποίες φιλοξενούν είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (η οποία κωδικοποίησε και αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ), ή/και άλλα σημαντικά μεταναστευτικά είδη ορνιθοπανίδας.

Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ και αφορά «στη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο Ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών». Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ προβλέπει τη λήψη διαφόρων μέτρων για την προστασία – διατήρηση και την ορθολογική διαχείριση των άγριων πτηνών που απαντούν στην Ευρωπαϊκή, με την κατάταξή τους σε τρεις (3) βασικές κατηγορίες: είδη σπάνια, απειλούμενα με εξαφάνιση ή ιδιαίτερα ευαίσθητα στις ανθρώπινες επεμβάσεις, είδη που μπορούν να ανεχθούν κάποιο βαθμό ελεγχόμενης εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένου και του κυνηγιού και είδη που έχουν διαφορετικές δυνατότητες και ικανότητες επιβίωσης στα διάφορα κράτη της ς και χρειάζεται περαιτέρω έρευνα για το είδος της οποιασδήποτε εκμετάλλευσης ή διαχείρισής τους.

Με βάση τις πρόνοιες της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, η ένταξη των ΕΖΔ στο δίκτυο Natura 2000 γίνεται σε 3 στάδια:

1. Κάθε κράτος μέλος προτείνει έναν κατάλογο τόπων, όπου υποδεικνύεται ποιό τύποι φυσικών οικοτόπων από τους αναφερόμενους στο Παράρτημα I και ποιά τοπικά είδη από τα απαριθμούμενα στο Παράρτημα II, απαντώνται σε καθένα. Τα κριτήρια που ακολουθούνται σε αυτή τη διαδικασία ορίζονται στο Παράρτημα III της Οδηγίας. Οι τόποι που προτείνονται από τα κράτη - μέλη ορίζονται ως «Προτεινόμενοι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (πΤΚΣ ή Sites of Community Importance - pSCI).
2. Μετά από αξιολόγηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση τα κριτήρια του Παραρτήματος III ο κατάλογος των προτεινόμενων προς ένταξη περιοχών οριστικοποιείται και οι περιοχές ορίζονται ως Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ ή SCI). Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Άρθρου 4 της Οδηγίας από το στάδιο αυτό και μετά ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 6 (βλ. ενότητα 7.3.5.4).

3. Μετά την αποδοχή του εθνικού καταλόγου των ΤΚΣ, τα κράτη - μέλη εντός περιόδου 6 ετών κηρύττουν τις περιοχές αυτές ως «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης» (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) ολοκληρώνοντας την ένταξη των περιοχών αυτών στο Δίκτυο Natura 2000. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη - μέλη υποχρεούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα μέτρα διατήρησης και αποκατάστασης των οικοτόπων και των ειδών κάθε περιοχής σε ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης.

Οι περιοχές ΖΕΠ μετά τον καθορισμό τους από τα κράτη - μέλη εντάσσονται αυτόματα στο δίκτυο Natura 2000 χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία των παραπάνω σταδίων.

Το δίκτυο Natura 2000 πανευρωπαϊκά περιλαμβάνει 20.488 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΕΖΔ και 3.421 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΖΕΠ, καθώς και 1.779 με διπλό χαρακτηρισμό (ΕΖΔ και ΖΕΠ). Τα δύο αυτά είδη περιοχών που αποτελούν το δίκτυο, εμφανίζουν εκτενείς επικαλύψεις. Αφαιρώντας τις επικαλύψεις, η συνολική ενταγμένη στο δίκτυο περιοχή περιλαμβάνει μία έκταση μεγαλύτερη από 960.000 Km², αποτελώντας το 22% περίπου της χερσαίας έκτασης των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕU27). Σε πανευρωπαϊκή κλίμακα, η Οδηγία παρέχει προστασία σε περισσότερα από 1.000 είδη χλωρίδας και πανίδας και σε πάνω από 200 σημαντικούς για την Ευρώπη τύπους οικοτόπων.

Στην Ελλάδα, η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ εντάχθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33318/3028/11-12-98 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98), η οποία συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ Η.Π.14849/853/Ε103/4-4-2008 (ΦΕΚ 645/Β/11-4-08). Αντίστοιχα, η Οδηγία 2009/147/ΕΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010).

Με βάση τα έως σήμερα δεδομένα, ο εθνικός κατάλογος περιοχών του δικτύου Natura 2000 περιλαμβάνει 217 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΕΖΔ, 178 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΖΕΠ και 24 περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό (ΖΕΠ και ΕΖΔ). Η συνολική έκταση των ΕΖΔ ανέρχεται σε 28.075 km² (περιοχές ΕΖΔ και περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό) που καλύπτουν 16,3% της Ελληνικής χέρσου και 5,7% των χωρικών υδάτων. Η συνολική έκταση των ΖΕΠ ανέρχεται σε 29.525 km² (περιοχές ΖΕΠ και περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό) και καλύπτουν 21,1% της χέρσου και 1,4% των χωρικών υδάτων. Συνολικά, η έκταση του Δικτύου Natura 2000 στην Ελλάδα ανέρχεται σε 42,942 km² και καλύπτει 27,2% της χέρσου και 6,1% των χωρικών υδάτων. Στις περιοχές του εθνικού καταλόγου περιοχών Natura 2000 εντοπίζονται 91 τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι, εντός των οποίων φιλοξενούνται 111 είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ. Επιπλέον εντός των περιοχών ΖΕΠ αναφέρονται 395 είδη ορνιθοπανίδας, εκ των οποίων 158 εμπίπτουν στο παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Βάσει του Νόμου 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες Διατάξεις» (ΦΕΚ 60/Α/31.3.2011), 216 περιοχές του εθνικού καταλόγου χαρακτηρίστηκαν ως ΕΖΔ και 23 περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό ΖΕΠ και ΕΖΔ και μαζί με τις 178 ΖΕΠ εντάχθηκαν στο προβλεπόμενο εν λόγω νόμο «Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών». Σύμφωνα με τον Νόμο 3937/2011 θα πρέπει να καθοριστούν οι στόχοι προστασίας για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 και να καταρτιστούν σχέδια διαχείρισής τους. Στο Σχέδιο διατήρησης (α) καθορίζονται τα αναγκαία μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας για τη διατήρηση των αντικειμένων που προστατεύονται, (β) εξειδικεύονται οι όροι και περιορισμοί άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων και (γ) προσδιορίζονται αναλυτικά οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την υλοποίηση έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για

την αποτελεσματική προστασία, διαχείριση και αποκατάσταση των αντικειμένων που προστατεύονται κατά περίπτωση. Τα σχέδια διαχείρισης συνοδεύονται από σχέδια δράσης, στα οποία εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και προγράμματα, οι φάσεις, το κόστος, οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησής τους, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους και οι φορείς εφαρμογής τους.

Στον πίνακα 7.1-1 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι περιοχές Natura που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

Σημειώνεται ότι οι περιοχές Natura που σημειώνονται με «*» στον Πίνακα 7.1-1 δεν φιλοξενούν εντός των ορίων τους κάποιο επιφανειακό Υδάτινο Σώμα του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου, ποτάμιο, λιμναίο, μεταβατικό ή παράκτιο. Παρόλα αυτά, οι περισσότερες από αυτές φιλοξενούν είδη χλωρίδας και πανίδας, καθώς και τύπους οικοτόπων που έχουν στενή εξάρτηση με επιφανειακά νερά, κατά κύριο λόγο μικρού μεγέθους και τοπικής κλίμακας υδατορέματα.

Πίνακας 7.1-1: Περιοχές Natura Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου

Α/Α	Κωδικός Natura	Όνομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
1	GR1310001	ΒΑΣΙΛΙΤΣΑ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου	80,13	251796,32	4434253,25
2	GR1310002	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Αώου - Αράχθου	146,60	254421,59	4417817,01
3	GR1310003	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ (ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ) - ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου	68,38	253735,38	4420114,00
4	GR1320002	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΓΡΑΜΜΟΣ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Αώου	343,57	231905,00	4470932,25
5	GR2110001	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΔΕΛΤΑ ΛΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΑΧΘΟΥ (ΠΕΤΡΑ, ΜΥΤΙΚΑΣ, ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ)	ΕΖΔ (SAC)	Αράχθου - Αχέροντος - Λούρου	287,88	235610,48	4327595,50
6	GR2110002	ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΪΔΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Αράχθου	186,95	258055,87	4371696,75
7	GR2110004	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ ΚΑΙ ΚΟΡΑΚΟΝΗΣΙΑ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου - Αχέροντος - Λούρου	230,11	236582,47	4329432,50
8	GR2110006	ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ*	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου	467,38	270366,63	4337542,39
9	GR2120001	ΕΚΒΟΛΕΣ (ΔΕΛΤΑ) ΚΑΛΑΜΑ	ΕΖΔ (SAC)	Καλαμά	85,31	172787,62	4386207,35
10	GR2120002	ΕΛΟΣ ΚΑΛΟΔΙΚΙ*	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	7,87	194722,95	4357058,00
11	GR2120003	ΛΙΜΝΗ ΛΙΜΝΟΠΟΥΛΑ*	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	5,80	194552,69	4375520,50
12	GR2120004	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑ	ΕΖΔ (SAC)	Καλαμά	18,20	197188,65	4391642,00
13	GR2120005	ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΕΚΒΟΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΠΡΑΣΟΥΔΙ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	85,42	172787,62	4386207,35
14	GR2120006	ΕΛΗ ΚΑΛΟΔΙΚΙ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ, ΚΑΡΤΕΡΙ ΚΑΙ ΛΙΜΝΗ ΠΡΟΝΤΑΝΗ*	ΖΕΠ (SPA)	Αχέροντος	18,08	191809,29	4360694,25
15	GR2120007	ΣΤΕΝΑ ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	34,83	186787,20	4385255,25

Α/Α	Κωδικός Natura	Όνομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
16	GR2120008	ΟΡΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΖΕΠ (SPA)	Αχέροντος - Καλαμά	116,92	204420,23	4374519,00
17	GR2120009	ΟΡΗ ΤΣΑΜΑΝΤΑ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ, ΦΑΡΜΑΚΟΒΟΥΝΙ, ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	198,54	189276,15	4403417,08
18	GR2130001	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΒΙΚΟΥ - ΑΩΟΥ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου	127,94	219385,34	4428017,25
19	GR2130002	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΣΜΟΛΙΚΑΣ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Αώου	199,76	236875,27	4441013,50
20	GR2130004	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου - Αράχθου	331,15	231767,25	4421217,50
21	GR2130005	ΛΙΜΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Καλαμά	26,90	232653,10	4394785,75
22	GR2130006	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΝΗΛΙΟ -ΚΑΤΑΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Αώου - Αράχθου	73,29	260816,27	4407830,25
23	GR2130007	ΟΡΟΣ ΛΑΚΜΟΣ (ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Αράχθου	201,24	253378,77	4393283,75
24	GR2130008	ΟΡΟΣ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ*	ΕΖΔ (SAC)	Αώου - Αράχθου - Καλαμά	84,36	229157,59	4405157,00
25	GR2130009	ΟΡΟΣ ΤΥΜΦΗ (ΓΚΑΜΗΛΑ)	ΖΕΠ (SPA)	Αώου	274,16	225679,92	4427557,50
26	GR2130010	ΟΡΟΣ ΔΟΥΣΚΩΝ, ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ, ΔΑΣΟΣ ΜΕΡΟΠΗΣ, ΚΟΙΛΑΔΑ ΓΟΡΜΟΥ, ΛΙΜΝΗ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ*	ΖΕΠ (SPA)	Αώου - Καλαμά	174,10	200409,76	4431014,25
27	GR2130011	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΟΡΟΥΣ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου - Αώου - Καλαμά	534,08	229133,62	4415384,80
28	GR2130012	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	224,60	228850,54	4392055,27

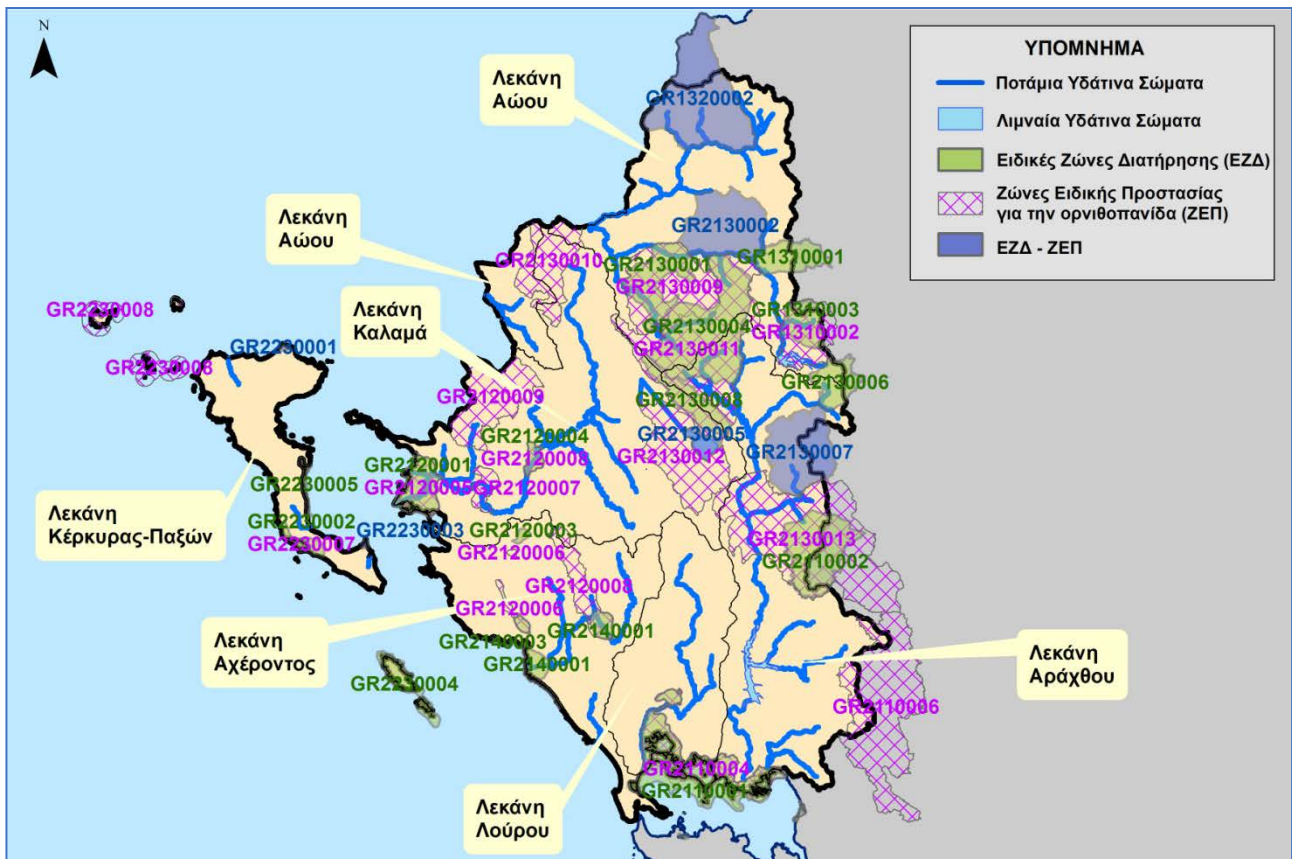
Α/Α	Κωδικός Natura	Όνομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
29	GR2130013	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΜΑΝΙΚΩΝ ΟΡΕΩΝ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου - Καλαμά	652,27	254821,58	4374358,07
30	GR2140001	ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΑ ΕΩΣ ΑΛΩΝΑΚΙ) ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	46,28	197865,23	4348673,11
31	GR2140003	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΠΑΡΓΑ ΕΩΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ (ΠΡΕΒΕΖΑ), ΑΚΡ. ΚΕΛΑΔΙΟ - ΑΓ. ΘΩΜΑΣ	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	15,29	195496,59	4346798,75
32	GR2230001	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΝΤΙΝΙΩΤΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Κέρκυρας-Παξών	1,88	144639,63	4415185,50
33	GR2230002	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Κέρκυρας-Παξών	22,92	148547,61	4374847,25
34	GR2230003	ΑΛΥΚΗ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Κέρκυρας-Παξών	2,43	161537,54	4374077,50
35	GR2230004	ΝΗΣΟΙ ΠΑΞΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΞΟΙ	ΕΖΔ (SAC)	Κέρκυρας-Παξών	56,50	170822,81	4343327,75
36	GR2230005	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΚΑΝΟΝΙ ΕΩΣ ΜΕΣΟΓΓΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Κέρκυρας-Παξών	8,88	149248,31	4385750,00
37	GR2230007	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΛΑΓΟΥΔΙΑ	ΖΕΠ (SPA)	Κέρκυρας-Παξών	10,51	147690,13	4372974,25
38	GR2230008	ΔΙΑΠΟΝΤΙΑ ΝΗΣΙΑ (ΟΘΩΝΟΙ, ΕΡΕΙΚΟΥΣΑ, ΜΑΘΡΑΚΙ ΚΑΙ ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΕΣ)	ΖΕΠ (SPA)	Κέρκυρας-Παξών	101,46	117676,57	4410800,50

** Οι περιοχές αυτές δεν φιλοξενούν εντός των ορίων τους κάποιο επιφανειακό Υδάτινο Σώμα του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου*

Πολλές από τις περιοχές του παραπάνω πίνακα ανήκουν χωρικά σε προστατευόμενες περιοχές βάσει και άλλου διεθνούς ή εθνικού θεσμικού πλαισίου και τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται σε επόμενες ενότητες του παρόντος τεύχους.

Στον χάρτη του σχήματος 7.1-1 που ακολουθεί παρουσιάζονται γραφικά οι περιοχές Natura που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

Σχήμα 7.1-1: Περιοχές Natura στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Στη συνέχεια ακολουθούν σύντομες περιγραφές των περιοχών Natura. Τα στοιχεία που αναφέρονται προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τα Δελτία των περιοχών. Η περιγραφή της κάθε περιοχής συνοδεύεται και από πίνακα στον οποίο παρουσιάζονται τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο σύνολό τους ή μερικώς στην περιοχή. Στις περιοχές που αποτελούν Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation – SAC) παρουσιάζεται και πίνακας με την κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Στον πίνακα αυτό με έντονα στοιχεία σημειώνονται οι τύποι οικοτόπων που έχουν στενότερη σχέση με το νερό.

7.1.1 Περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα

Η περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 80,13 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 42,68 km², εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (37,45 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 775 m, το μέγιστο είναι 2248 m και το μέσο στα 1439,06 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.1-1.

Πίνακας 7.1.1-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1310001	EL0511R0A0200016N	ΑΩΟΣ Π. 3
	EL0511R0A0208017N	ΓΙΟΤΣΑΣ Ρ.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1310001 - Βασιλίτσα, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.1-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.1-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		5,34			9,06		14,40	17,0%
9110	Δάση οξυάς από Luzulo-Fagetum		10,74			11,33		22,07	25,6%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
91Ε0	*Αλλουβιακά δάση με <i>Alnus glutinosa</i> και <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salinion albae)		0,02					0,02	0,0%
9530	*(Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		27,45			9,26		36,70	40,4%

Είναι μία απότομη περιοχή, πυκνά δασωμένη και αραιοκατοικημένη. Τα πετρώματα εδώ είναι αποκλειστικά σερπεντινικά.

Το *Pachychilon pictus* είναι ένα κοινό είδος με μεγάλους πληθυσμούς στις γειτονικές χώρες (Αλβανία, Φύρομ). Στην Ελλάδα, ο ποταμός Αώος είναι το νοτιότερο άκρο της εμφάνισής του και έτσι θεωρείται ως σπάνιο για τη χώρα μας και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η περιοχή δεν έχει μελετηθεί αρκετά ως σήμερα. Παρόλα αυτά είναι σημαντική ως φυσικό καταφύγιο για σπάνια θηλαστικά (αρκούδα, βίδρα, αίγαγρο) και μαζί με τις γειτονικές σημαντικές περιοχές, το όρος Σμόλικας και τον Εθνικό Δρυμό Πίνδου, σχηματίζουν μια συνεχή αδιατάρακτη ζώνη. Τα υπαλπικά λιβάδια είναι σημαντικές περιοχές όπου κυνηγούν αρπακτικά πτηνά. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία άλλων σημαντικών φυτικών taxa. Μεταξύ αυτών, 12 taxa είναι ελληνικά ενδημικά, ένα taxon προστατεύεται από τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης, 7 taxa περιλαμβάνονται στους καταλόγους WCMC ή/και European Red Data (*Aethionema saxatile* ssp. *oreophilum*, *Allium phthioticum*, *Alyssum smolikanum*, *Barbarea sicula*, *Festuca koritnicensis*, *Scorzonera doriae*, *Soldanella pindicola*), 5 taxa (*Campanula hawkinsiana*, *Dactylorhiza sambucina*, *Gentiana verna* ssp. *balcanica*, *Narcissus poeticus* ssp. *radiiflorus*, *Orobanche rechingeri*) προστατεύονται από Προεδρικό Διάταγμα (67/1981), ένα taxon (*Pedicularis petiolaris*) είναι σπάνιο στην Ελλάδα, 19 taxa είναι ενδημικά της Βαλκανικής (*Arenaria conferta* ssp. *serpentinii*, *Astragalus creticus* ssp. *rumelicus*, *Campanula spatulata* ssp. *spatulata*, *Campanula tymphaea*, *Carum graecum* ssp. *serpentinicum*, *Carum rupestre*, *Fumana bonapartei*, *Galium oreophilum*, *Linum punctatum* ssp. *pycnophyllum*, *Myosotis alpestris* ssp. *suaveolens*, *Plantago media* ssp. *pindica*, *Polygala alpestris* ssp. *croatica*, *Silene fabarioides*, *Thymus stojanovii*, *Thymus teucrioides* ssp. *alpinus*, *Trifolium pignanii*, *Trinia grauca* ssp. *pindica*, *Viola albanica*, *Viola dukadjinica*) και 2 taxa (*Ornithogalum oligophyllum*, *Silene roemerii*) είναι υποβαλκανικά (η εξάπλωσή τους επεκτείνεται στην Τουρκία και την Ιταλία).

7.1.2 Περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου

Η περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 146,6 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 111,5 km², εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05) και επιμερίζεται σε 111,45 km² στη λεκάνη Αώου (ΕΛ11) και σε 0,05 στη λεκάνη Αράχθου (ΕΛ14), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (35,11 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 1076 m, το μέγιστο είναι 2175 m και το μέσο στα 1640,17 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.2-1.

Πίνακας 7.1.2-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1310002	ΕΛ0511R0A0200018N - ΑΩΟΣ Π. 4	ΑΩΟΣ Π. 4
	ΕΛ0511R0A0200020H - ΑΩΟΣ Π. 5	ΑΩΟΣ Π. 5
	ΕΛ0511R0A0200021N - ΑΩΟΣ Π. 6	ΑΩΟΣ Π. 6
	ΕΛ0511R0A0210019N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ
	Λιμναία Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
	ΕΛ0511L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΗΓΩΝ ΑΩΟΥ

Ο Εθνικός Δρυμός Πίνδου αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό τμήμα της οροσειράς της Πίνδου και έναν από τους μεγαλύτερους και πιο σημαντικούς δρυμούς της Ελλάδας. Βρίσκεται σε μία απομονωμένη ορεινή περιοχή της ΝΔ Μακεδονίας, στο βορειανατολικό τμήμα της οροσειράς της Πίνδου. Ιδρύθηκε το 1966 και χαρακτηρίζεται από πυκνά δάση *Pinus nigra* και *Fagus sylvatica*, βραχώδεις κορυφογραμμές, υψηλές κορυφές (περίπου 2000 m), μόνιμους, γρήγορους χειμαρρους, πολλές πηγές και ορεινές λίμνες. Η περιοχή περιλαμβάνει τη ζώνη του πυρήνα του δρυμού, η οποία καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της κοιλάδας της Βάλια Κάλντα και τις πλαγιές των γύρω κορυφών. Οι κορυφές αυτές σχηματίζουν ένα πέταλο γύρω από τη Βάλια Κάλντα και αφήνουν προς τα δυτικά ένα άνοιγμα. Από την κοιλάδα ξεκινούν δύο μικρά ορεινά ρέματα, αυτό της Σαλατούρας και το Ζεστό Ρέμα, τα οποία συναντούν ένα μεγαλύτερο ρέμα που ονομάζεται Αρκουδόρεμα. Το Αρκουδόρεμα είναι παραπόταμος του ποταμού Αώου. Στο Αρκουδόρεμα χύνονται επίσης πολλά άλλα μικρά ορεινά ρέματα από τις νότιες πλαγιές της κοιλάδας. Επιπλέον, στην περιοχή απαντούν τρεις μικρές ορεινές λίμνες. Η πρώτη ονομάζεται Λάκκος και βρίσκεται

σε υψόμετρο 1750, στα δυτικά του στενού Διάσελο Σταυρός, ενώ οι άλλες δύο βρίσκονται βόρεια της κορυφής Φλέγκα, σε υψόμετρο περίπου 1930. Το δάσος μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*) αποτελεί τον κυρίαρχο τύπο βλάστησης της περιοχής, από το Αρκουδόρεμα στα 1300 έως τα 1700 m. Το δάσος με *Fagus sylvatica* καλύπτει τις βόρειες πλαγιές έως τα 1800 m. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία του είδους *Pinus heldreichii* που αναπτύσσεται από τα 1500 m έως τις κορυφές, και απαντά συνήθως με τη μορφή μεμονωμένων ατόμων. Τα ξηρά τμήματα και τα πιο πεδινά τμήματα της κοιλάδας χαρακτηρίζονται από την κυριαρχία του είδους *Buxus sempervirens*. Μεταξύ των δασών των ειδών *Pinus nigra* και *Fagus sylvatica* βρίσκονται διάσπαρτα κάποια άτομα του είδους *Abies borisii-regis*.

Η περιοχή αποτελεί καταφύγιο για πολλά είδη φυτών και ζώων. Οι σημαντικότερες θέσεις στις οποίες συγκεντρώνονται σπάνια φυτά είναι οι κορυφές Αυτιά, Φλέγκα και Καπετάν Κλειδί. Οι θέσεις αυτές είναι πολύ απότομες και δυσπρόσιτες για τα ζώα που βόσκουν. Έτσι στην περιοχή αυτή εξελίσσεται κανονικά η φυσική αναγέννηση του δάσους και διατηρούνται πολλά σπάνια φυτά. Ο σερπεντίνης που είναι το πέτρωμα που επικρατεί στην περιοχή του Εθνικού Δρυμού της Πίνδου ευνοεί την ανάπτυξη σπάνιων taxa ενδημικών της Πίνδου (με αξιολόγηση Β), όπως τα *Bornmuellera baldacii* subsp. *rechingeri*, *B. tymphaea*, *Silene pindicola* και *Centaurea vlachorum*. Άλλα είδη που υπάρχουν εδώ και είναι ενδημικά της Ελλάδας επίσης αξιολογούνται με Β. Από αυτά, τα *Alyssum heldreichii*, *Cerastium vourinense*, *Silene pindicola* και *Thlaspi epirotum* περιλαμβάνονται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 καθώς και στο WCMC Plants Database στην κατηγορία 'Σπάνια'. Η *Silene haussknechtii* περιλαμβάνεται στο WCMC Plants Database ως είδος 'Τρωτό', καθώς και στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Στην περιοχή υπάρχουν πολλά ενδιαφέροντα φυτά ενδημικά της Βαλκανικής χερσονήσου (αξιολόγηση D). Αυτά είναι: *Abies borisii-regis*, *Aesculus hippocastanum* (τα άτομα του οποίου πρέπει να προστατευθούν), *Alyssum smolikanum*, *Campanula hawkinsiana*, *Dianthus deltoides* subsp. *degenii*, *D. haematocalyx* subsp. *pindicola*, *Linum carnolicum* subsp. *albanicum*, *L. hologynum*, *Thymus teucrioides* subsp. *alpinus*, *Minuartia baldacii*, *Carum rupestre*, *Soldanella pindicola*, *Stachys scardica*, *Trifolium piljii* (μόνη τοποθεσία στην Ελλάδα), *Viola albanica* και *V. dukadjinica* (η νοτιότερη θέση αυτού του είδους στη Βαλκανική), *V. epirota* και *Onosma stellulata* (πρόσφατα βρέθηκαν στην Ελλάδα), *Myosotis alpestris* subsp. *suaveolens*, *Plantago media* subsp. *pindica*, *Helictotrichion aetolicum*, *Hieracium waldsteinii*, *Allium phytoticum*, *Polygala alpestris* subsp. *croatia*, *Arenaria conferta* subsp. *serpentinii*, *Campanula tymphaea*, *Saxifraga rotundifolia* subsp. *taygetea*, *Crepis viscidula* subsp. *geracioides*, *Dianthus integer* subsp. *minutiflorus*, *Viola aetolica*, *Aubrieta scardica*, *Scorogonera punpurea* subsp. *rosea*, *Silene schwarzenbergeri*, *Thlaspi tymphaeum*, *Trifolium pignanii*, *Trinia glauca* subsp. *pindica*, *Carum graecum* subsp. *serpentinicum* και *Galium oreophilum*. Τα *Aesculus hippocastanum*, *Alyssum smolikanum*, *Lilium carnolicum* subsp. *albanicum* (= *L. albanicum*) και *Campanula hawkinsiana* παίρνουν επιπροσθέτως την αξιολόγηση D επειδή προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Επίσης, επιπροσθέτως παίρνουν την ίδια αξιολόγηση τα *Silene damboldtiana* και *S. schwarzenbergeri* επειδή περιλαμβάνονται στο WCMC Plants Database ως 'Σπάνια'. Η *Pinguicula crystallina* subsp. *hirtiflora* (= *P. hirtiflora*), η οποία περιλαμβάνεται στη Σύμβαση της Βέρνης αξιολογείται με C. Η ύπαρξη της *Pinus heldreichii* στην περιοχή καθώς και η ύπαρξη ορισμένων μικρών συστάδων *Pinus sylvestris* στην τοποθεσία 'Κόκκινα Πεύκα' (θέση Ζιώγα της Βάλια Κάλντα) είναι επίσης πολύ σημαντική (αξιολόγηση D). Κάθε συστάδα της *Pinus sylvestris* αποτελείται από ορισμένα άτομα που βρίσκονται διάσπαρτα ανάμεσα στα άτομα της *Pinus nigra*. Η

τοποθεσία αυτή αποτελεί το νοτιότερο σημείο εξάπλωσης του είδους στην Ευρώπη και το μόνο σημείο στην οροσειρά της Πίνδου. Πρέπει επίσης να αναφέρουμε την ύπαρξη των: α) *Geum coccineum* που αναπτύσσεται στα βουνά της Βαλκανικής και την Β. Ανατολία. Η παρουσία του στην Ελλάδα αποτελεί τη νοτιότερη θέση εξάπλωσής του στη Βαλκανική. β) *Aethionema saxatile* subsp. *oreophilum* που υπάρχει στη Βαλκανική και τη Δ Ανατολία. γ) *Atropa belladonna* αναφερόμενη στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. δ) *Potentilla geoides* που έχει μια πολύ διακεκομμένη εξάπλωση στην Ελλάδα και στην Κριμαία. ε) *Orobancha rechingeri* που υπάρχει στην Κ και ΒΔ Ελλάδα και την ΝΔ Ανατολία και είναι το μόνο γνωστό ενδημικό φυτό του σερπεντίνη μεταξύ των παρασιτικών αγγειοσπέρμων στην Ευρώπη. Προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. ς) *Thymus longicaulis* εξαπλωμένο στο νότιο τμήμα της Βαλκανικής εκτεινόμενο μέχρι την Κεντρική Ανατολία. γ) *Jonibarba heuffelii* εξαπλωμένο στα ανατολικά Καρπάθια και τα βουνά τη Βαλκανικής. Όλα τα ανωτέρω είδη χαρακτηρίζονται με D. Επιπλέον, πρέπει να αναφέρουμε τη σποραδική παρουσία των *Taxus baccata*, *Ilex aquifolium*, *Quercus pendunculiflora*, *Q. cerris*, *Fraxinus ornus*, *Ostrya carpinifolia*, *Populus alba* και *Platanus orientalis*. Η πανιδική αξία αυτού του τόπου φαίνεται ξεκάθαρα εξαιτίας της παρουσίας ειδών που βρίσκονται στους καταλόγους του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/EEC. Μεταξύ αυτών, η καστανή αρκούδα *Ursus arctos*, είναι είδος προτεραιότητας της Οδηγίας. Τα εκτεταμένα πυκνά δάση κωνοφόρων και οξιές αυτού του δρυμού είναι από τους πιο σημαντικούς οικοτόπους στην Ελλάδα για την καστανή αρκούδα. Όπως επίσης αναφέρεται για την καστανή αρκούδα στον Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αώου, ο πληθυσμός της στην Πίνδο είναι ο νοτιότατος στην Ευρώπη, ξεκομμένος από όλους τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς. Η παρουσία του λίγκα *Lynx lynx* είναι μία ακόμα ισχυρή ένδειξη της σημασίας αυτού του τόπου, επειδή το ζώο αυτό είναι πολύ σπάνιο, κρυπτικό είδος που χαρακτηρίζεται από ασυνεχή εξάπλωση σε όλη τη νοτιοανατολική Ευρώπη. Το αγριόγιδο *Rupicapra rupicapra balcanica*, ένα βαλκανικό ενδημικό, καταλαμβάνει τις βόρειες πλαγιές των κορυφών Αυτιά, Φλέγα, Καπετάν Κλειδί και τις δυτικές πλαγιές της κορυφής Κακοπλευρί, που είναι πολύ απότομες και βραχώδεις. Επίσης, το είδος αυτό ζει σε περιοχές με δάση οξιές. Η πυκνότητα του πληθυσμού του κυμαίνεται από 3-5 μέχρι 20 άτομα/100 εκτάρια, και εξαρτάται από τη παραγωγικότητα του οικοτόπου. Οι τρεις μικροί ποταμοί που διασχίζουν το δρυμό έχουν πολύ καθαρά νερά και είναι ένας καλά διατηρημένος οικοτόπος για τη βίδρα *Lutra lutra*. Όλα τα προαναφερθέντα θηλαστικά, καθώς και η νυχτερίδα *Myotis blythi*, που επίσης υπάρχει σ' αυτόν τον τόπο, αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων (η αρκούδα και ο λίγκας ως "Κινδυνεύοντα", το αγριόγιδο στα "Σπάνια", και τα υπόλοιπα ως "Τρωτά"). Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία της μικρής οχιάς *Vipera ursinii*, η οποία είναι ένα ακόμα ζώο της ελληνικής πανίδας που κινδυνεύει και κατατάσσεται στη κατηγορία "Σπάνια", σύμφωνα με το ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων. Η τάση αυτού του ζώου να δημιουργεί μικρούς απομονωμένους πληθυσμούς και το γεγονός ότι η οροσειρά της Πίνδου είναι το νοτιότερο όριο της περιοχής εξάπλωσής του στην Ευρώπη δείχνει καθαρά την αξία αλλά και την ευπάθεια αυτού του τοπικού πληθυσμού. Το ψάρι *Salmo macrostigma* (*S. trutta macrostigma* σύμφωνα με τον *Οικονομίδη* 1991) είναι επίσης ένα είδος σε κίνδυνο που αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες "Σπάνια", "Τρωτά" και "Κινδυνεύοντα", ανάλογα με το συγκεκριμένο πληθυσμό. Μεταξύ των 25 ειδών σπονδυλωτών, εκτός από πουλιά, που χαρακτηρίζονται ως Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη, έξι είναι απειλούμενα στην Ελλάδα και περιλαμβάνονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες "Κινδυνεύοντα" (τα είδη νυχτερίδων *Nyctalus noctula*,

Pipistrellus pipistrellus και *P. savii*), "Τρωτά" (ο λύκος *Canis lupus* και το ζαρκάδι *Capreolus capreolus*) και "Ανεπαρκώς Γνωστά" (ο ασπάλακας *Talpa caeca*). Όλα τα taxa εκτός του ασπάλακα *Talpa caeca*, αναφέρονται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης και γι' αυτόν το λόγο παίρνουν το κίνητρο C. Επιπλέον, το ίδιο κίνητρο δίνεται στην αγριόγατα *Felis silvestris* και στο λύκο *Canis lupus* αφού και τα δύο είδη περιλαμβάνονται στα ζώα της Σύμβασης CITES. Επίσης, τα περισσότερα από αυτά προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (οι εξαιρέσεις αφορούν τα είδη *Rana temporaria*, *Vipera ammodytes*, *Lepus europaeus*, *Martes foina*, *Meles meles*, *Felis silvestris*, *Sus scrofa*, *Capreolus capreolus* και *Canis lupus*). Επιπλέον τα taxa *Coronella austriaca*, *Natrix tessellata*, *Nyctalus noctula*, *Pipistrellus savii*, *Felis silvestris* και *Canis lupus* έχουν ήδη αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes. Το είδος *Canis lupus* επίσης αναφέρεται στον Κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων της IUCN για τα Απειλούμενα Ζώα (1988) και στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων των Παγκοσμίως Απειλούμενων Ζώων και Φυτών (UNEP). Ο δασομυωξός *Glis g. pindicus* είναι ενδημικό των Βαλκανίων, ο βάτραχος *Rana temporaria* έχει σ' αυτόν τον τόπο το νοτιότερο όριο της ευρωπαϊκής περιοχής εξάπλωσής του, και ο λαγός *Lepus europaeus* όπως και η αγριόγατα *Felis silvestris* είναι γενικά σπάνια ζώα στην Ελλάδα. Για όλους τους προαναφερόμενους λόγους σε όλα αυτά τα taxa έχει δοθεί το κίνητρο D. Τέλος, η παρουσία μιας ιδιαίτερα ποικίλης και άφθονης ορνιθοπανίδας δικαιολογεί την κατάταξη αυτού του τόπου στις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ). Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή αξιολογούνται με κίνητρο D και προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Το *Pieris krueperi* επίσης προστατεύεται σύμφωνα με τη λίστα του "Threatened *Rhopalocera* (butterflies) of Europe".

7.1.3 Περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή

Η περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 68,38 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 56,46 km², εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (11,93 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 1041 m, το μέγιστο στα 2175 m και το μέσο στα 1658,01 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.3-1.

Πίνακας 7.1.3-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1310003	EL0511R0A0210019N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	ΕΛ0511R0A0200020H - ΑΩΟΣ Π. 5	ΑΩΟΣ Π. 5
ΕΛ0511R0A0200018N - ΑΩΟΣ Π. 4	ΑΩΟΣ Π. 4	

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.3-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.3-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
3280	Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του <i>Paspalo-Agrostidion</i> και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από <i>Salix</i> και <i>Populus alba</i> στις όχθες τους		0,12					0,12	0,2%
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		5,96			3,02		8,98	13,1%
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση		0,00			0,01		0,01	0,0%
9130	Δάση οξυάς με <i>Asperulo-Fagetum</i>		4,97			2,42		7,39	10,8%
9530	* (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		24,76			1,94		26,69	39,0%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		19,90				3,52	23,41	34,2%

Ο Εθνικός Δρυμός Πίνδου αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό τμήμα της οροσειράς της Πίνδου και έναν από τους μεγαλύτερους και πιο σημαντικούς δρυμούς της Ελλάδας. Βρίσκεται σε μία απομονωμένη ορεινή περιοχή της ΝΔ Μακεδονίας, στο βορειανατολικό τμήμα της οροσειράς της Πίνδου. Ιδρύθηκε το 1966 και χαρακτηρίζεται από πυκνά δάση *Pinus nigra* και *Fagus sylvatica*, βραχώδεις κορυφογραμμές, υψηλές κορυφές (περίπου 2000 m), μόνιμους, γρήγορους χείμαρρους, πολλές πηγές και ορεινές λίμνες. Η περιοχή περιλαμβάνει τη ζώνη του πυρήνα του δρυμού, η οποία καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της κοιλάδας της Βάλια Κάλντα και τις πλαγιές των γύρω κορυφών. Οι κορυφές αυτές σχηματίζουν ένα πέταλο γύρω από τη Βάλια Κάλντα και αφήνουν προς τα δυτικά ένα άνοιγμα. Από την κοιλάδα ξεκινούν δύο μικρά ορεινά ρέματα, αυτό της Σαλατούρας και το Ζεστό Ρέμα, τα οποία συναντούν ένα μεγαλύτερο ρέμα που ονομάζεται Αρκουδόρεμα. Το Αρκουδόρεμα είναι παραπόταμος του ποταμού Αώου. Στο Αρκουδόρεμα χύνονται επίσης πολλά άλλα μικρά ορεινά ρέματα από τις νότιες πλαγιές της κοιλάδας. Επιπλέον, στην περιοχή απαντούν τρεις μικρές ορεινές λίμνες. Η πρώτη ονομάζεται Λάκκος και βρίσκεται σε υψόμετρο 1750, στα δυτικά του στενού Διάσελο Σταυρός, ενώ οι άλλες δύο βρίσκονται βόρεια της κορυφής Φλέγκα, σε υψόμετρο περίπου 1930. Το δάσος μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*) αποτελεί τον κυρίαρχο τύπο βλάστησης της περιοχής, από το Αρκουδόρεμα στα 1300 έως τα 1700 m. Το δάσος με *Fagus sylvatica* καλύπτει τις βόρειες πλαγιές έως τα 1800 m. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία του είδους *Pinus heldreichii* που αναπτύσσεται από τα 1500 m έως τις κορυφές, και απαντά συνήθως με τη μορφή μεμονωμένων ατόμων. Τα ξηρά τμήματα και τα πιο πεδινά τμήματα της κοιλάδας χαρακτηρίζονται από την κυριαρχία του είδους *Buxus sempervirens*. Μεταξύ των δασών των ειδών *Pinus nigra* και *Fagus sylvatica* βρίσκονται διάσπαρτα κάποια άτομα του είδους *Abies borisii-regis*.

Η περιοχή αποτελεί καταφύγιο για πολλά είδη φυτών και ζώων. Οι σημαντικότερες θέσεις στις οποίες συγκεντρώνονται σπάνια φυτά είναι οι κορυφές Αυτιά, Φλέγκα και Καπετάν Κλειδί. Εξίσου σημαντικές είναι οι δυτικές πλαγιές της κορυφής Κακοπλεύρι και ειδικά η τοποθεσία 'Κουφάλα' η οποία βρίσκεται έξω από τον πυρήνα. Όλες οι ανωτέρω θέσεις αυτές είναι πολύ απότομες και δύσκολες για τα ζώα που βόσκουν. Έτσι στην περιοχή αυτή εξελίσσεται κανονικά η φυσική αναγέννηση του δάσους και διατηρούνται πολλά σπάνια φυτά. Ο σερπεντίνης που είναι το πέτρωμα που επικρατεί στην περιοχή του Εθνικού Δρυμού της Πίνδου, ευνοεί την ανάπτυξη σπάνιων taxa ενδημικών της Πίνδου (αξιολόγηση Β), όπως τα *Bornmuellera baldacii* subsp. *rechingeri*, *B. tymphaea*, *Silene pindicola*. Άλλα είδη που υπάρχουν εδώ και είναι ενδημικά της Ελλάδας επίσης καταγράφονται με αξιολόγηση Β. Από αυτά, τα *Alyssum heldreichii*, *Cerastium vourinense*, *Silene pindicola* και *Thlaspi epirotum* περιλαμβάνονται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 καθώς και

στο WCMC Plants Database στην κατηγορία “Σπάνια.” Η *Fritillaria epirotica* και η *Scorzonera purpurea* subsp. *peristerica* περιλαμβάνονται επίσης στο WCMC Plants Database ως “Σπάνια”. Η *Silene haussknechtii* επίσης περιλαμβάνεται στο WCMC Plants Database ως είδος “Τρωτό”, καθώς και στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981, και η *Crepis guioliana* καταγράφεται στο European Red List of Globally Threatened Animals and Plants ως είδος “Σπάνιο”. Πολλά ενδιαφέροντα φυτά ενδημικά της Βαλκανικής χερσονήσου (αξιολόγηση D) υπάρχουν επίσης στην περιοχή. Αυτά είναι: *Abies borisii-regis*, *Aesculus hippocastanum* (τα άτομα του οποίου πρέπει να προστατευθούν), *Alyssum smolikanum*, *Campanula hawkinsiana*, *Dianthus deltooides* subsp. *degenii*, *Dianthus haematocalyx* subsp. *pindicola*, *Linum carniolicum* subsp. *albanicum*, *L. hologynum*, *Minuartia baldaccii*, *Carum rupestre*, *Thymus teucrioides* subsp. *alpinus*, *Soldanella pindicola*, *Stachys scardica*, *Trifolium piljii* (μόνη τοποθεσία στην Ελλάδα), *Viola albanica* και *V. dukadjinica* (η νοτιότερη θέση αυτού του είδους στη Βαλκανική), *Viola epirota* και *Onosma stellulata* (που πρόσφατα ανακαλύφθηκαν στην Ελλάδα), *Helictotrichon aetolicum*, *Galium oreophilum*, *Carum graecum* subsp. *serpentinicum*, *Polygala alpestris* subsp. *croatica*, *Allium phytoticum*, *Arenaria conferta* subsp. *serpentinii*, *Myosotis alpestris* subsp. *suaveolens*, *Bromus cappadocicus* subsp. *lacmonicus*, *Cirsium tymphaeum*, *Plantago media* subsp. *pindica*, *Campanula tymphaea*, *Crepis viscidula* subsp. *geracioides*, *Saxifraga rotundifolia* subsp. *taygetea*, *Dianthus integer* subsp. *minutiflora*, *Herniaria parnassica* subsp. *parnassica*, *Carlina frigida*, *Trisetum flavescens* subsp. *tenue*, *Viola aetolica*, *Scorzonera doriae*, *S. purpurea* subsp. *rosea*, *Silene schwarzenbergeri*, *Thlaspi tymphaeum*, *Trifolium pignanii* και *Trinia glauca* subsp. *pindica*. Τα *Scorzonera doriae* και *Silene schwarzenbergeri* παίρνουν επιπροσθέτως την αξιολόγηση D επειδή αναφέρονται στο WCMC Plants Database ως ‘Σπάνια’. Η *Pinguicula crystallina* (= *P. hirtiflora*), η οποία περιλαμβάνεται στη Σύμβαση της Βέρνης καταγράφεται με αξιολόγηση C. Επίσης, τα *Aesculus hippocastanum*, *Alyssum smolikanum*, *Lilium carniolicum* subsp. *albanicum* (= *L. albanicum*) και *Campanula hawkinsiana* παίρνουν επιπροσθέτως την αξιολόγηση D επειδή προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η παρουσία της *Pinus heldreichii* στην περιοχή καθώς και η ύπαρξη ορισμένων μικρών συστάδων *Pinus sylvestris* στην τοποθεσία ‘Κόκκινα Πεύκα’ (θέση Ζιώγα της Βάλια Κάλντα) είναι επίσης πολύ σημαντική (αξιολόγηση D). Κάθε συστάδα της *Pinus sylvestris* αποτελείται από άτομα που βρίσκονται διάσπαρτα ανάμεσα στα άτομα της *Pinus nigra*. Η τοποθεσία αυτή αποτελεί το νοτιότερο σημείο εξάπλωσης αυτού του είδους στην Ευρώπη και η μόνη θέση στην οροσειρά της Πίνδου. Πρέπει επίσης να αναφέρουμε την ύπαρξη των: a) *Geum coccineum* που αναπτύσσεται στα βουνά της Βαλκανικής και την Β Ανατολία, η εμφάνιση του οποίου στην Ελλάδα αποτελεί τη νοτιότερη θέση αυτού του είδους στα Βαλκάνια, b) *Atropa belladonna* που αναφέρεται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981, c) *Potentilla geoides* που έχει μια πολύ διακεκομμένη εξάπλωση στην Ελλάδα και στην Κριμαία, d) *Jonibarba heuffelii* εξαπλωμένο στα ανατολικά Καρπάθια και στα βουνά τη Βαλκανικής. Όλα τα ανωτέρω είδη καταγράφονται με το χαρακτηρισμό D. Επιπλέον, πρέπει να αναφέρουμε τη σποραδική παρουσία των *Taxus baccata*, *Ilex aquifolium*, *Quercus pendunculiflora*, *Q. cerris*, *Fraxinus ornus*, *Ostrya carpinifolia*, *Populus alba* και *Platanus orientalis*. Η πανιδική αξία αυτού του τόπου φαίνεται ξεκάθαρα εξαιτίας της παρουσίας ειδών που βρίσκονται στους καταλόγους του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΕC. Μεταξύ αυτών, η καστανή αρκούδα *Ursus arctos*, είναι είδος προτεραιότητας της Οδηγίας. Τα εκτεταμένα, πυκνά δάση κωνοφόρων και οξιάς αυτού του δρυμού είναι από τους πιο σημαντικούς οικοτόπους στην Ελλάδα για την

καστανή αρκούδα. Όπως επίσης αναφέρεται για την καστανή αρκούδα στον Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αώου, ο πληθυσμός της στην Πίνδο είναι ο νοτιότερος στην Ευρώπη, ξεκομμένος από όλους τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς. Η παρουσία του λίκκα *Lynx lynx* είναι μία ακόμα ισχυρή ένδειξη της σημασίας αυτού του τόπου, επειδή το ζώο αυτό είναι πολύ σπάνιο, κρυπτικό είδος που χαρακτηρίζεται από ασυνεχή εξάπλωση σε όλη τη νοτιοανατολική Ευρώπη. Το αγριόγιδο *Rupicapra rupicapra balcanica*, ένα βαλκανικό ενδημικό, καταλαμβάνει τις βόρειες πλαγιές των κορυφών Αυτιά, Φλέγα, Καπετάν Κλειδί και τις δυτικές πλαγιές της κορυφής Κακοπλεύρι, που είναι πολύ απότομες και βραχύδεις. Επίσης, το είδος αυτό ζει σε περιοχές με δάση οξιάς. Η πυκνότητα του πληθυσμού του κυμαίνεται από 3-5 μέχρι 20 άτομα/100 εκτάρια, και εξαρτάται από τη παραγωγικότητα του οικοτόπου. Οι τρεις μικροί ποταμοί που διασχίζουν το δρυμό έχουν πολύ καθαρά νερά και είναι ένας καλά διατηρημένος οικοτόπος για τη βίδρα *Lutra lutra*. Μεταξύ των 25 ειδών σπονδυλωτών, εκτός από πουλιά, που χαρακτηρίζονται ως Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη, έξι είναι απειλούμενα στην Ελλάδα και περιλαμβάνονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες "Κινδυνεύοντα" (τα είδη νυχτερίδων *Nyctalus noctula*, *Pipistrellus pipistrellus* και *P. savii*), "Τρωτά" (ο λύκος *Canis lupus* και το ζαρκάδι *Capreolus capreolus*) και "Ανεπαρκώς Γνωστά" (ο ασπάλακας *Talpa caeca*). Όλα τα taxa των σημαντικών ειδών της περιοχής, εκτός του ασπάλακα *Talpa caeca*, αναφέρονται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης και γι' αυτόν το λόγο παίρνουν την αξιολόγηση C. Επιπλέον, την ίδια αξιολόγηση δίνεται στην αγριόγατα *Felis silvestris* και στο λύκο *Canis lupus* αφού και τα δύο είδη περιλαμβάνονται στα ζώα της Σύμβασης CITES. Επίσης, τα περισσότερα από αυτά προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (οι εξαιρέσεις αφορούν τα είδη *Rana temporaria*, *Vipera ammodytes*, *Lepus europaeus*, *Martes foina*, *Meles meles*, *Felis silvestris*, *Sus scrofa*, *Capreolus capreolus* και *Canis lupus*). Επιπλέον τα taxa *Coronella austriaca*, *Natrix tessellata*, *Nyctalus noctula*, *Pipistrellus savii*, *Felis silvestris* και *Canis lupus* έχουν ήδη αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes. Το είδος *Canis lupus* επίσης αναφέρεται στον Κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων της IUCN για τα Απειλούμενα Ζώα (1988) και στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων των Παγκοσμίως Απειλούμενων Ζώων και Φυτών (UNEP). Ο δασομυωξός *Glis g. pindicus* είναι ενδημικό των Βαλκανίων, ο βάτραχος *Rana temporaria* έχει σ' αυτόν τον τόπο το νοτιότερο όριο της ευρωπαϊκής περιοχής εξάπλωσής του, και ο λαγός *Lepus europaeus* όπως και η αγριόγατα *Felis silvestris* είναι γενικά σπάνια ζώα στην Ελλάδα. Για όλους τους προαναφερόμενους λόγους σε όλα αυτά τα taxa έχει δοθεί η αξιολόγηση D. Τέλος, η παρουσία μιας ιδιαίτερα ποικίλης και άφθονης ορνιθοπανίδας δικαιολογεί την κατάταξη αυτού του τόπου στις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ). Τα ασπόνδυλα είδη που αναφέρονται με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.4 Περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος

Η περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 343,57 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 246,25 km², εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (ΕΛ11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (97,32 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 619 m, το μέγιστο στα 2505 m και το μέσο στα 1478,79 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.4-1.

Πίνακας 7.1.4-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1320002	ΕΛ0511R0Α0202008N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 3
	ΕΛ0511R0Α0202002N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 1
	ΕΛ0511R0Α0202305N	ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΙΤΙΚΟ Ρ.
	ΕΛ0511R0Α0202406N	ΠΙΣΤΙΛΙΑΠΗ Ρ.
	ΕΛ0511R0Α0202007N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 2

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.4-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.4-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		43,19			61,17	0,94	105,30	30,5%
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου		9,41			1,80	0,06	11,28	3,3%
9110	Δάση οξυάς από Luzulo-		7,08					7,08	2,1%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
	Fagetum								
9130	Δάση οξυάς με <i>Asperulo-Fagetum</i>		35,89			9,87	0,30	46,07	13,3%
91Ε0	* Αλλουβιακά δάση με <i>Alnus glutinosa</i> και <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salinion albae)		0,14					0,14	0,0%
9250	Δάση δρυός με <i>Quercus trojana</i>		28,01					28,01	7,7%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>		8,67			2,22		10,89	3,2%
9530	* (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		48,96			13,13		62,09	17,2%
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		0,12			0,64		0,76	0,2%

Είναι μία ορεινή περιοχή κατά μήκος των ελληνοαλβανικών συνόρων με εκτεταμένα λιβάδια, που βρίσκονται επάνω από τα δασό-όρια και βόσκονται εντατικά. Αρκετά εγκαταλελειμμένα χωριά που υπάρχουν εδώ εμπλουτίζουν την περιοχή με οπωροφόρα δέντρα, προσφέροντας ένα πολύτιμο ενδιαίτημα για την αρκούδα.

Είναι αρκετά αδιατάρακτη και αναξιοποίητη περιοχή, με εκτεταμένα δάση και αλπικά λιβάδια. Είναι επίσης ενδιαφέρουσα για απειλούμενα είδη όπως η αρκούδα, ο αίγαγρος, το είδος *Triturus alpestris* και ακόμη για αρπακτικά πτηνά. Παρόλο που έχει και μεγάλη βοτανική σημασία, έχουν γίνει μόνο λίγες σχετικές μελέτες. Το *Pachychilon pictus* είναι ένα κοινό είδος με μεγάλους πληθυσμούς στις γειτονικές χώρες (Αλβανία, ΠΓΔΜ). Στην Ελλάδα ο ποταμός Αώος είναι το νοτιότερο όριο της εμφάνισής του και έτσι θεωρείται σπάνιο, όχι μόνο για τη χώρα μας αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η περιοχή είναι σημαντική για τη φωλεοποίηση αρπακτικών και ειδών που διαβιούν σε αλπικά περιβάλλοντα. Σημαντικά είδη στην περιοχή είναι τα *Aquila chrysaetos* και *Anthus campestris*. Όσον αφορά στην πανίδα, η αξία της περιοχής φαίνεται από την ύπαρξη των ασπόνδυλων *Coenonympha orientalis*, *Kirinia climene*, *Pseudochazara cingovskii*, *Carcharodus flocciferus*, *Thecla betulae* που αναφέρονται από τον Heath (1981) στο Threatened *Rhopalocera* (butterflies) of Europe, του ασπόνδυλου *Apatura iris* που περιλαμβάνεται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 και του ασπόνδυλου *Erebia aethiopella* που βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της εξάπλωσής του. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών σημαντικών φυτικών taxa. Μεταξύ αυτών, 19 taxa είναι ελληνικά ενδημικά (από τα οποία το ένα είναι αποκλειστικό ενδημικό της περιοχής και απαντάται σε σερπεντινικό υπόστρωμα), 9 taxa προστατεύονται από τη σύμβαση της Βέρνης ή/και την κοινοτική νομοθεσία (EC Environment Legislation, 1992), 7 taxa (*Aethionema saxatile* ssp. *oreophilum*, *Festuca koritnicensis*, *Pedicularis olympica*, *Sempervivum marmoreum*, *Silene schwarzenbergeri*, *Soldanella pindicola*, *Valeriana crinii* ssp. *epirotica*) περιλαμβάνονται στους καταλόγους WCMC ή/και European Red Data, 21 taxa (*Androsace villosa*, *Aster alpinus*, *Campanula hawkinsiana*, *Cephalanthera damasonium*, *Coeloglossum viride*, *Colchicum triphyllum*, *Dactylorhiza saccifera*, *Digitalis ferruginea* L. ssp. *ferruginea*, *Digitalis viridiflora*, *Epipactis atrorubens*, *Gentiana lutea*, *Jovibarba heuffelii*, *Lactuca intricata*, *Lilium carnolicum* ssp. *albanicum*, *Neottia nidus-avis*, *Ophrys insectifera*, *Ophrys scolopax* ssp. *cornuta*, *Orchis laxiflora* ssp. *palustris*, *Platanthera chlorantha*, *Poa thessala*, *Scabiosa taygetea* ssp. *portae*) προστατεύονται από Προεδρικό Διάταγμα (67/1981) 9 taxa (*Achillea distans*, *Alchemilla incisa*, *Astragalus pubiflorus*, *Festuca horvatiana*, *Hieracium naegelianiforme*, *Hieracium scardicum*, *Ophioglossum vulgatum*, *Oxytropis prenja*, *Trifolium badium*) είναι σπάνια στην Ελλάδα ή/και η περιοχή της Β. Ελλάδας αποτελεί το ακραίο όριο εξάπλωσής τους, 70 taxa (*Achillea abrotanoides*, *Achillea chrysocoma*, *Alchemilla heterotricha*, *Alchemilla lanuginosa*, *Anthyllis aurea*, *Arenaria conferta* ssp. *serpentinii*, *Asperula aristata* ssp. *condensata*, *Asperula doerfleri*, *Athamanta albanica*, *Aubrieta scardica*, *Bornmuellera baldaccii* ssp. *baldaccii*, *Campanula spatulata* ssp. *spatulata*, *Campanula tymphaea*, *Carum graecum* ssp. *serpentinicum*, *Carum rupestre*, *Centaurea deustiformis*, *Centaurea epirota*, *Centaurea napulifera* ssp. *velenovskiyi*, *Cerastium banaticum* ssp. *speciosum*, *Cerastium decalvans*, *Cirsium appendiculatum*, *Cirsium tymphaeum*, *Crepis viscidula* ssp. *geracioides*, *Crocus cvijicii*, *Dianthus cruentus*, *Dianthus deltoides* ssp. *degenii*, *Dianthus haematocalyx* ssp. *pindicola*, *Dianthus integer* ssp. *minutiflorus*, *Dianthus pinifolius* ssp. *lilacinus*, *Erysimum microstylum*, *Euphorbia glabriflora*, *Festuca peristerea*, *Galium anisophyllum* ssp. *plebeium*, *Galium breviramsum*, *Galium laconicum*, *Gentianella bulgarica*, *Geranium aristatum*,

Herniaria parnassica ssp. *parnassica*, *Hieracium cymosum* ssp. *heldeichianum*, *Lactuca visiani*, *Linum flavum* ssp. *albanicum*, *Myosotis alpestris* ssp. *suaveolens*, *Nepeta spruneri*, *Onobrychis montana* ssp. *scardica*, *Pedicularis graeca*, *Pedicularis leucodon* ssp. *leucodon*, *Peucedanum oligophyllum*, *Pinguicula balcanica* ssp. *balcanica*, *Plantago media* ssp. *pindica*, *Rhinanthus melampyroides*, *Saxifraga porophylla* ssp. *friderici-augusti*, *Saxifraga rotundifolia* ssp. *taygetea*, *Scrophularia laciniata*, *Sesleria tenerrima*, *Sideritis raeseri* ssp. *raeseri*, *Silene caesia*, *Silene fabarioides*, *Silene parnassica*, *Silene radicata* ssp. *radicata*, *Stachys recta* ssp. *baldaccii*, *Thesium parnassi*, *Thlaspi microphyllum*, *Thymus boissieri*, *Thymus teucrioides* ssp. *alpinus*, *Trifolium pignanti*, *Trinia glauca* ssp. *pindica*, *Trisetum flavescens* ssp. *tenue*, *Valantia aprica*, *Viola albanica*, *Viola orphanidis*) είναι ενδημικά της Βαλκανικής και 7 taxa (*Campanula foliosa*, *Campanula trichocalycina*, *Erigeron epiroticus*, *Gnaphalium hoppeanum* ssp. *magellense*, *Linum punctatum* ssp. *rycnophyllum*, *Thymus longicaulis* ssp. *chaubardii*, *Thymus thracicus*) είναι υποβαλκανικά (η εξάπλωσή τους επεκτείνεται στην Τουρκία ή την Ιταλία).

7.1.5 Περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή)

Η περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 287,88 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 120,52 km², εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 44,2 km² στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 73,64 km² στη λεκάνη Λούρου (EL46) και σε 2,68 km² στη λεκάνη Αχέροντα (EL13), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και σε θαλάσσια περιοχή (3,28 km² και 164,06 km² αντίστοιχα).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 508 m και το μέσο στα 25,38 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.5-1.

Πίνακας 7.1.5-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή)

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2110001	ΕΛ0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	ΕΛ0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
	ΕΛ0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού
	ΕΛ0513T0004N	Λιμνοθάλασσα Μάζωμα
	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	ΕΛ0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.5-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.5-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
1150	* Παράκτιες λιμνοθάλασσες		7,92				52,16	60,08	21,5%
1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης		0,11				0,59	0,70	0,3%
1410	Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)		0,43				0,01	0,45	0,2%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
1420	Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (<i>Sacrocornetea fruticosi</i>)	0,13	32,12				10,97	43,22	14,9%
2110	Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες						0,01	0,01	
2120	Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> («λευκές θίνες»)		0,00				0,01	0,01	0,0%
5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i>		4,78				0,04	4,82	1,7%
92A0	Δάση-στοές με <i>Salix alba</i> και <i>Populus alba</i>		0,03				0,02	0,05	0,0%
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)		0,27					0,27	0,0%
92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (<i>Nerio-Tamaricetea</i> και <i>Securinegion</i>)		8,00				0,93	8,93	2,5%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
	tinctoriae)								
9320	Δάση με Olea και Ceratonia		3,49				0,59	4,09	1,5%

Πρόκειται για ένα σύνθετο οικοσύστημα που αποτελείται από το διπλό δέλτα των ποταμών Λούρου και Άραχθου, ένα σύστημα λιμνοθαλασσών που συνίσταται από τρεις μεγάλες λιμνοθάλασσες (Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού) και μερικές μικρότερες, καθώς και από μια θαλάσσια ζώνη ακριβώς κάτω από αυτές. Τα δέλτα καλύπτουν συνολικά μια περιοχή περίπου 450 km². Η συνολική έκταση των λιμνοθαλασσών είναι κατά προσέγγιση 64 km². Η περιοχή χαρακτηρίζεται από ποικιλία ενδιαιτημάτων. Πυκνές και εκτεταμένες κοινότητες καλαμώνων (*Phragmitetum*) καλύπτουν μια μεγάλη έκταση και μπορούν να διαφοροποιηθούν σε μια μεγάλη περιοχή κατά μήκος του Λούρου και σε πολλές μικρές περιοχές στο ανατολικό τμήμα. Κοντά στις ζώνες των καλαμώνων υπάρχουν συστάδες *Scirpetum maritimi* καθώς επίσης και περιοχές με *Nymphaea alba* και *Iris pseudacorus*. Λίγες μόνο συστάδες των δασών στοάς έχουν απομείνει στο διπλό δέλτα Λούρου και Άραχθου. Η μακκία βλάστηση καλύπτει μικρή μόνο έκταση και αναπτύσσεται κυρίως στους γύρω λόφους. Το μόνο πραγματικά αειθαλές δάσος αναπτύσσεται στη χερσόνησο της Κορονησίας, ενώ οι τελευταίες συστάδες του φυλλοβόλου δάσους που έχουν απομείνει βρίσκονται στα βορειανατολικά του λόφου Μαυροβούνι και σύμφωνα με τη σύνθεση των ειδών τους ανήκουν στη φυτοκοινωνία *Coccifero-Carpinetum*.

Η περιοχή αποτελεί ένα από τα καλύτερα διατηρημένα οικοσυστήματα, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Μπορούμε να δούμε σ' αυτήν όλα τα στοιχεία ενός τυπικού Μεσογειακού δέλτα. Οι τόποι οικοτόπων που είναι σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση και καλύπτουν μεγάλες περιοχές είναι τα υγρά λιβάδια του *Juncus* και οι αλοφυτικές φυτοκοινωνίες της τάξης *Arthrocnemetalia*. Η αλοφυτική βλάστηση καλύπτει έκταση 43 km. Με εξαίρεση το δέλτα του Αχελώου και το σύμπλεγμα των δέλτα κοντά στη Θεσσαλονίκη, η περιοχή αυτή αποτελεί το μεγαλύτερο σύμπλεγμα δέλτα σε όλη την Ελλάδα. Η λιμνοθάλασσα Τσουκαλιό είναι μία από τις μεγαλύτερες αυτού του τύπου τόσο στην Ελλάδα όσο και σε όλη την περιοχή της Μεσογείου. Η μεγάλη περιοχή των καλαμώνων κατά μήκος του Λούρου μπορεί να θεωρηθεί ως μία από τις μεγαλύτερες συνεχόμενες ζώνες καλαμώνων στην Ελλάδα και το φυλλοβόλο δάσος στο λόφο Μαυροβούνι είναι ένα οικοσύστημα συγκριτικά σπάνιο στην Ελλάδα. Συμπληρωματικά, ορισμένα ενδιαφέροντα ενδημικά είδη φυτών που αξιολογούνται με D και εμφανίζονται στην περιοχή είναι τα εξής: α) *Alnus glutinosa* και *Fraxinus angustifolia*, οι πληθυσμοί των οποίων είναι υποβαθμισμένοι και πρέπει να προστατευτούν, β) το είδος *Spirodela polyrhiza*, όχι κοινό στην Ελλάδα, και γ) τα είδη *Salvinia natans* και *Cotula coronopifolia*, τα οποία είναι σποραδικά στην Ελλάδα. Το είδος *Salvinia natans* με αξιολόγηση D προστατεύεται από το

την Ελληνική νομοθεσία με το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981, και βρίσκεται στους καταλόγους WCMC ως «Τρωτό». Είναι γνωστό ότι τα Δέλτα των ελληνικών ποταμών είναι πολύ πλούσια οικοσυστήματα. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές όσον αφορά στην πανίδα αυτού του τύπου η οποία είναι ποικίλη και άφθονη. Έχουν καταγραφεί αρκετά είδη σπονδυλωτών (πλην των πουλιών) στην περιοχή. Μερικά από αυτά περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ II και τα υπόλοιπα θεωρούνται «Άλλα σημαντικά ή ελληνικά σημαντικά είδη». Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον Οικονομίδη, συμπεριλήφθηκαν υπό τις ονομασίες των ψαριών *Phoxinellus* spp. και *Cobitis taenia* τα taxa *Pseudophoxinus stymphalicus* και *C. Hellenica* αντίστοιχα (Economidis, 1991). Ορισμένα taxa που εμφανίζονται στην περιοχή απειλούνται στην Ελλάδα και αξιολογούνται με Α (η βαλτομυγαλίδα *Neomys anomalus*, ο δειρομυξός *Dryomys nitedula wingei*, το τσακάλι *Canis aureus* και το δελφίνι *Delphinus delphis*). Τα περισσότερα από τα ενδημικά taxa προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης λαμβάνοντας αξιολόγηση C (οι μοναδικές εξαιρέσεις είναι ο σκατζόχοιρος *Erinaceus concolor*, ο νανοποντικός *Micromys minutus*, ο βραχοποντικός *Apodemus mystacinus epimelas*, ο σκαπτοποντικός *Microtus thomasi* και το τσακάλι *Canis aureus*). Στο δελφίνι *Delphinus delphis* δίδεται η αξιολόγηση Α για τον πρόσθετο λόγο ότι περιλαμβάνεται στους καταλόγους της Σύμβασης CITES. Επιπλέον, τα περισσότερα από τα taxa της περιοχής προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981) γεγονός που δικαιολογεί την αξιολόγηση D γι' αυτά (στην παρούσα περίπτωση οι εξαιρέσεις είναι οι βάτραχοι *Rana epirotica*, *R. ridibunda*, οι σαύρες *Ophisaurus apodus*, *Ablepharus kitaibelii*, το φίδι *Vipera ammodytes*, τα μικρά θηλαστικά *Neomys anomalus*, *Micromys minutus*, *Apodemus mystacinus epimelas*, *Microtus thomasi*, το τσακάλι *Canis aureus*, το κουνάβι *Martes foina* και ο ασβός *Meles meles*). Η αξιολόγηση D δίνεται επίσης στα είδη: α) στα άνουρα *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Rana dalmatina*, στη σαύρα *Ablepharus kitaibelii* και στο φίδι *Natrix tessellata* and στο δελφίνι *Delphinus delphis*, επειδή αυτά τα taxa αναφέρονται στο εγχειρίδιο του Προγράμματος CORINE-Biotopes, και β) στον τρίτωνά *Triturus vulgaris graecus*, στο βάτραχο *Rana epirotica*, στις σαύρες *Algyroides nigropunctatus*, *Podarcis erhardii*, *P. taurica ionica* και στα μικρά θηλαστικά *Micromys minutus*, *Apodemus mystacinus epimelas*, *Microtus thomasi*, επειδή αυτά είναι taxa ενδημικά των Βαλκανίων. Τα είδη των ασπονδύλων που επικρατούν στην περιοχή με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981, εκτός από το είδος *Everes argiades* που περιέχεται στη λίστα των «Απειλούμενα» Rhoalocera (πεταλούδες) της Ευρώπης. Το είδος *Pieris krueperi* περιλαμβάνεται επίσης στον ίδιο κατάλογο.

7.1.6 Περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα)

Η περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (EZA ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 186,95 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 96,55 km², εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (EL14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (90,40 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 614 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2428 m και το μέσο στα 1516,9 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.6-1.

Πίνακας 7.1.6-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα)

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2110002	ΕΛ0514R000206159N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.6-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.6-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από <i>Paspalo-Agrostidion</i>	0,06	1,97				2,03	0,9%	
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	64,47	54,18				118,65	54,0%	
5210	Δενδροειδή <i>Matorrals</i> με <i>Juniperus</i>	3,91	2,22				6,14	3,3%	

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
	spp.								
6230	* Χλωώδεις διαπλάσεις με <i>Nardus</i> , ποικίλων ειδών, σε πυριτιούχα υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των υποορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης)	0,67	0,20				0,87	0,4%	
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	0,26	0,37				0,63	0,3%	
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	2,24	6,48				8,72	4,0%	
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>	21,73	17,56				39,28	17,9%	
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)	1,90	0,21				2,11	1,0%	

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
9530	* (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα	0,28	0,28					0,56	0,3%
9560	* Ενδημικά δάση με Juniperus spp.	0,40						0,40	0,2%

Η περιοχή βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα του Νομού Άρτας και είναι το φυσικό σύνορο μεταξύ των περιοχών της Ηπείρου και της Θεσσαλίας. Αποτελεί ένα από τα πιο επιμήκη και πιο απομονωμένα τμήματα της οροσειράς της νότιας Πίνδου. Από γεωλογική άποψη, τα όρη Αθαμάνων ανήκουν στη ζώνη Ολωνού-Πίνδου και το κύριο υπόστρωμά τους είναι ο ασβεστόλιθος με σποραδική εμφάνιση του φλύσχη. Αποτελούνται από μια συνεχή κορυφογραμμή που έχει διεύθυνση από τα ΒΔ προς τα ΝΑ, και η υψηλότερη κορυφή τους είναι το Καταφίδι με υψόμετρο 2393 m. Οι πλαγιές του βουνού διασχίζονται από πολλές πηγές και μικρά ρέματα. Το κύριο ρέμα είναι γνωστό ως «Ρέμα της Κρανιάς» και χύνεται στον ποταμό Καλλαρίτικο (με το όνομα Μελισσουργιώτικος). Ο Καλλαρίτικος είναι ένας από τους παραπόταμους του ποταμού Άραχθου. Στην περιοχή υπάρχουν δύο όμορφοι καταρράκτες, ο ένας κοντά στο χωριό Καταρράκτης και ο άλλος κοντά στο χωριό Θεοδωριανά. Στην ανατολική πλευρά των Αθαμανικών υπάρχουν επίσης δύο χλοερά οροπέδια που ονομάζονται Επάνω Κωστελάτα και Κάτω Κωστελάτα και χρησιμοποιούνται από τους ντόπιους ως βοσκότοποι. Τα όρη Αθαμάνων κατά το παρελθόν είχαν πυκνά δάση. Όμως, κατά τα τελευταία χρόνια έχουν υποστεί έντονη αποψύλωση, οφειλόμενη στην εκτεταμένη υλοτομία και στη βόσκηση. Γι' αυτόν τον λόγο υπάρχουν στην περιοχή εκτεταμένες γυμνές εκτάσεις. Στα ορεινά οικοσυστήματα των Αθαμάνων μπορεί κανείς να βρει ακόμη πυκνά δασωμένες πλαγιές με δάση κωνοφόρων και δάση πλατύφυλλων φυλλοβόλων δρυών. Στα δάση των κωνοφόρων απαντά ο ίταμος (*Taxus baccata*), είτε υπό τη μορφή μεμονωμένων ατόμων είτε υπό τη μορφή μικρών συστάδων.

Η απομακρυσμένη περιοχή της οροσειράς των Τζουμέρκων έχει πλούσια και ενδιαφέρουσα χλωρίδα που περιλαμβάνει σπάνια και χαρακτηριστικά είδη της ορεινής και της αλπικής ζώνης. Στην περιοχή υπάρχει το είδος *Solenanthus albanicus* το οποίο αναφέρεται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στη Σύμβαση της Βέρνης και είναι πολύ σπάνιο στην Ελλάδα, πιθανόν λόγω της ανάπτυξής του σε περιοχές που βόσκονται. Στην περιοχή υπάρχει επίσης ένας σημαντικός αριθμός ενδημικών taxa. Μερικά από αυτά είναι τοπικά ενδημικά και άλλα θεωρούνται ως απειλούμενα. Από αυτά τα είδη: *Corydalis parnassica*, *Seseli parnassicum* και *Sesleria vaginalis* περιλαμβάνονται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η *Achillea absinthoides* περιλαμβάνεται επίσης στο WCMC Plants

Database και στο UNEP ως είδος "Σπάνιο", το είδος *Seseli parnassicum* στο WCMC Plants Database ως "Σπάνιο" και η *Centaurea triamularia* στο European Red List of Globally Threatened Animals and Plants ως είδος "Σπάνιο". Τα φυτικά taxa που έχουν αξιολόγηση D ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες: I. "Στοιχεία της Βαλκανικής χερσονήσου και της Ιταλίας". Η κατηγορία αυτή αντιπροσωπεύεται από το είδος *Hieracium naegelianum*. II. "Στοιχεία της Βαλκανικής χερσονήσου και της Ανατολίας". Η κατηγορία αυτή αντιπροσωπεύεται από το είδος *Thymus thracicus*. III. IV. Taxa με ενδιαφέρουσες περιοχές εξάπλωσης: Το είδος *Barbarea sicula* (Ελλάδα, Ιταλία και Σικελία), περιλαμβανόμενο στο WCMC Plants Database ως "Τρωτό" στην Ελλάδα, *Amelanchier cretica*, εξαπλωμένο στην Ελλάδα και στη Σικελία, το είδος *Saxifraga adscendens* subsp. *parnassica* με εξάπλωση στη Ν Βαλκανική, Ιταλία και Σικελία και το είδος *Peucedanum longifolium* με εξάπλωση στη Βαλκανική και την Κ Ρουμανία. IV. Ως ενδημικά της Βαλκανικής χαρακτηρίζονται ορισμένα άλλα taxa που απαντώνται στην περιοχή. Από αυτά, τα είδη *Campanula hawkinsiana*, *Centaurea epirota* και *Hieracium waldsteinii*, στην Ελλάδα υπάρχουν μόνο στην οροσειρά της Πίνδου. Τα είδη *Aesculus hippocastanum* και *Campanula hawkinsiana* παίρνουν επιπροσθέτως την αξιολόγηση D, επειδή προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Το τελευταίο είδος περιλαμβάνεται επίσης στο WCMC Plants Database ως "Σπάνιο". V. Πρέπει επίσης να αναφέρουμε τρία taxa τα οποία στην Ελλάδα είναι σπάνια ή εμφανίζονται σποραδικά: *Ophioglossum vulgatum*, *Sedum atratum*, *Aster alpinus*. Ένα είδος αμφιβίου και ένα ερπετού που καταγράφονται σ' αυτόν τον τόπο, κατονομάζονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Η μικρή οχιά *Vipera ursinii* είναι ένα ορεινό φίδι με έντονα διακεκομμένη περιοχή εξάπλωσης στην βόρεια και κεντρική Ελλάδα. Συνήθως, σχηματίζει χαλαρούς, απομονωμένους πληθυσμούς και θεωρείται απειλούμενο είδος που αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στην κατηγορία "Σπάνια". Και τα δύο είδη αυτής της κατηγορίας επίσης εμφανίζονται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης. Ορισμένα επιπλέον σπονδυλωτά (εκτός των πουλιών) είναι γνωστά από αυτόν τον τόπο ως Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη (Ο λύκος *Canis lupus* και ο δενδρομουωξός *Dryomys nitedula wingei*, είναι απειλούμενα taxa στην Ελλάδα που αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες "Τρωτά" και "Σπάνια", αντίστοιχα. Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι ο *Canis lupus* είναι είδος προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/EEC αλλά στην περίπτωση των ελληνικών πληθυσμών αυτό αφορά μόνο στους πληθυσμούς που ζουν νότια του 39* παράλληλου. Η παρουσία του λύκου στην περιοχή είναι σχεδόν συνεχής. Ορισμένα taxa της περιοχής αναφέρονται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης (αξιολόγηση C) ενώ τα περισσότερα από αυτά (οι εξαιρέσεις είναι η οχιά *Vipera ammodytes* και τα μεγάλα θηλαστικά *Martes foina* και *Meles meles*) επίσης καταγράφονται στα Παραρτήματα του Προεδρικού Διατάγματος 67/1981 (αξιολόγηση D). Η μόνη εξαίρεση σ' αυτό είναι ο λαγός *Lepus europaeus* που σημειώνεται με την αξιολόγηση D διότι είναι σπάνιος σ' όλη την Ελλάδα. Εκτός του ότι αναφέρονται από το Προεδρικό Διάταγμα, στη σαύρα *Podarcis erhardii*, στο φίδι *Coluber gemonensis* και στους μυξούς *Glis glis pindicus* και *Dryomys nitedula wingei* δικαιολογείται η αξιολόγηση D επειδή είναι βαλκανικά ενδημικά. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη της περιοχής με χαρακτηρισμό D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (*Agabus bipustulatus*), και την Ερυθρή λίστα της IUCN (*Carabus arcadicus*). Το είδος *Parnassius mnemosyne* προστατεύεται από την Σύμβαση της Βέρνης. Το είδος *Saturnia pyri* προστατεύεται από την Ερυθρή λίστα της IUCN και την

European Red List of Globally Threatened Animals and Plants και περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates".

7.1.7 Περιοχή GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια

Η περιοχή GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 230,11 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 117,80 km², εμπίπτει Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 44,02 km² στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 73,64 km² στη λεκάνη Λούρου (EL46) και σε 0,14 km² στη λεκάνη Αχέροντος (EL13), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (2,36 km² και 109,94 km² αντίστοιχα) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 508 m και το μέσο στα 25,94 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.7-1.

Πίνακας 7.1.7-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2110004	EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	EL0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
	EL0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού
	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος

Ο κυρίαρχος τύπος βλάστησης είναι τα δάση ελάτης με το είδος *Abies borissi-regis* το οποίο σχηματίζει αμιγή δάση με άριστη δομή. Κατά τόπους, σε μικρή έκταση, το έλατο σχηματίζει μικτά δάση με οξιά. Τόσο τα μικτά όσο τα αμιγή δάση ελάτης περιγράφονται με τον κωδικό 9270 ο οποίος, ωστόσο, αντιστοιχεί σε μικτά δάση οξιάς-ελάτης.

Η περιοχή αποτελεί ένα από τα καλύτερα διατηρημένα οικοσυστήματα, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Μπορούμε να δούμε σ' αυτήν όλα τα στοιχεία ενός τυπικού

Μεσογειακού δέλτα. Οι τόποι οικοτόπων που είναι σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση και καλύπτουν μεγάλες περιοχές είναι τα υγρά λιβάδια του *Juncus* και οι αλοφυτικές φυτοκοινωνίες της τάξης *Arthrocnemalia*. Η αλοφυτική βλάστηση καλύπτει έκταση 43 km. Με εξαίρεση το δέλτα του Αχελώου και το σύμπλεγμα των δέλτα κοντά στη Θεσσαλονίκη, η περιοχή αυτή αποτελεί το μεγαλύτερο σύμπλεγμα δέλτα σε όλη την Ελλάδα. Η λιμνοθάλασσα Τσουκαλιό είναι μία από τις μεγαλύτερες αυτού του τύπου τόσο στην Ελλάδα όσο και σε όλη την περιοχή της Μεσογείου. Η μεγάλη περιοχή των καλαμιώνων κατά μήκος του Λούρου μπορεί να θεωρηθεί ως μία από τις μεγαλύτερες συνεχόμενες ζώνες καλαμιώνων στην Ελλάδα και το φυλλοβόλο δάσος στο λόφο Μαυροβούνι είναι ένα οικοσύστημα συγκριτικά σπάνιο στην Ελλάδα. Ορισμένα ενδιαφέροντα είδη φυτών εμφανίζονται στην περιοχή: α) τα είδη *Galium intricatum* και *Malcolmia graeca* subsp. *bicolor* τα οποία είναι ενδημικά της Βαλκανικής χερσονήσου, β) *Alnus glutinosa* και *Fraxinus angustifolia*, οι πληθυσμοί των οποίων είναι υποβαθμισμένοι και πρέπει να προστατευτούν, γ) το είδος *Spirodela polyrhiza*, όχι κοινό στην Ελλάδα, δ) το είδος *Ophrys ferrum-equinum*, το οποίο υπάρχει στην Ελλάδα και την Ανατολία, ε) τα είδη *Salvinia natans* και *Cotula coronopifolia*, τα οποία υπάρχουν σποραδικά στην Ελλάδα και ε) το είδος *Spirodela polyrhiza*, όχι κοινό στην Ελλάδα. Το είδος *Salvinia natans* παίρνει επιπροσθέτως την αξιολόγηση D επειδή προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 και επίσης αναφέρεται στο WCMC Plants Database ως είδος 'Τρωτό'. Είναι γνωστό ότι τα Δέλτα των ελληνικών ποταμών είναι πολύ πλούσια οικοσυστήματα. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές όσον αφορά στην πανίδα αυτού του τόπου η οποία είναι ποικίλη και άφθονη. Έχουν καταγραφεί αρκετά είδη σπονδυλωτών (πλην των πουλιών) στην περιοχή. Μερικά από αυτά περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και τα υπόλοιπα θεωρούνται Άλλα σημαντικά ή ελληνικά σημαντικά είδη. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι σύμφωνα με τον Οικονομίδη, συμπεριλήφθηκαν υπό τις ονομασίες των ψαριών *Valencia hispanica*, *Phoxinellus* spp. *Cobitis taenia* τα taxa *V. Letourneuxi* και *Pseudophoxinus stymphalicus* αντίστοιχα (Economidis, 1991). Ορισμένα taxa που εμφανίζονται στην περιοχή απειλούνται στην Ελλάδα, όπως η βαλτομυγαλίδα *Neomys anomalus*, ο δενδρομυωξός *Dryomys nitedula wingei*, το τσακάλι *Canis aureus* και το δελφίνι *Delphinus delphis*. Τα περισσότερα από τα ενδημικά taxa προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης (οι μοναδικές εξαιρέσεις είναι ο σκατζόχοιρος *Erinaceus concolor*, ο νανοποντικός *Micromys minutus*, ο βραχοποντικός *Apodemus mystacinus epimelas*, ο σκαπτοποντικός *Microtus thomasi* και το τσακάλι *Canis aureus*). Στο δελφίνι *Delphinus delphis* δίδεται η αξιολόγηση Α για τον πρόσθετο λόγο ότι περιλαμβάνεται στους καταλόγους της Σύμβασης CITES. Επιπλέον, τα περισσότερα από τα taxa της περιοχής προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Στην παρούσα περίπτωση οι εξαιρέσεις είναι οι βάτραχοι *Rana epirotica*, *R. ridibunda*, οι σαύρες *Ophisaurus apodus*, *Ablepharus kitaibelii*, το φίδι *Vipera ammodytes*, τα μικρά θηλαστικά *Neomys anomalus*, *Micromys minutus*, *Apodemus mystacinus epimelas*, *Microtus thomasi*, το τσακάλι *Canis aureus*, το κουνάβι *Martes foina* και ο ασβός *Meles meles*. Η αξιολογία θεωρούνται επίσης τα είδη: α) τα άνουρα *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Rana dalmatina*, η σαύρα *Ablepharus kitaibelii* και το φίδι *Natrix tessellata* και το δελφίνι *Delphinus delphis*, επειδή αυτά τα taxa αναφέρονται στο εγχειρίδιο του Προγράμματος CORINE-Biotopes, και β) τον τρίτωνο *Triturus vulgaris graecus*, στο βάτραχο *Rana epirotica*, οι σαύρες *Algyroides nigropunctatus*, *Podarcis erhardii*, *P. taurica ionica* και τα μικρά θηλαστικά *Micromys minutus*, *Apodemus mystacinus epimelas*, *Microtus thomasi*, επειδή αυτά είναι taxa ενδημικά των Βαλκανίων. Τα σπάνια

είδη των ασπόνδυλων που επικρατούν στην περιοχή, προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981, εκτός από το είδος *Everes argiades* που περιέχεται στη λίστα των «Απειλούμενα» Rhopalocera (πεταλούδες) της Ευρώπης. Η περιοχή είναι σημαντική για τη διαχείριση παπιών και χηνών, τη διατροφή, το πέρασμα και τη διαχείριση αρπακτικών και μεταναστευτικών καλοβατικών πουλιών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα: *Pelecanus crispus*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Ardeola ralloides*, *Egretta garzetta*, *Egretta alba*, *Ciconia ciconia*, *Plegadis falcinellus*, *Platalea leucorodia*, *Anas penelope*, *Anas crecca*, *Anas acuta*, *Anas clypeata*, *Aythya ferina*, *Aythya nyroca*, *Aquila clanga*, *Fulica atra*, *Haematopus ostralegus*, *Himantopus himantopus*, *Burhinus oedipnemus*, *Glareola pratincola*, *Charadrius alexandrinus*, *Calidris minuta*, *Calidris ferruginea*, *Numenius tenuirostris*, *Tringa totanus*, *Gelochelidon nilotica*, *Sterna sadvicensis*, *Sterna albifrons*, *Chlidonias hybridus* και *Calandrella brachydactyla*.

7.1.8 Περιοχή GR2110006 – Κουιάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου

Η περιοχή GR2110006 - Κουιάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 467,38 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 73,53 km², εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (EL14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (393,85 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 270 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1846 m και το μέσο στα 942 m.

Στο τμήμα της περιοχής GR2110006 - Κουιάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου που εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) δεν εμπίπτουν υδάτινα σώματα.

Η περιοχή καλύπτει μια απότομη, μερικώς δασωμένη χαράδρα και περιλαμβάνει το τμήμα του ποταμού το οποίο καθορίζει τα σύνορα μεταξύ των νομών Άρτας και Τρικάλων και εκείνα μεταξύ των νομών Άρτας και Καρδίτσας. Ξεκινά από το χωριό Μυρόφυλλο και καταλήγει στο χωριό Μεσόπυργος. Η περιοχή περιλαμβάνει ένα μεγάλο τμήμα της κοιλάδας του ποταμού Αχελώου στη Ν. Πίνδο, περιλαμβανομένων των χωριών Φτέρη και Πετρωτό. Κατά μήκος του ποταμού υπάρχουν δάση με *Salix alba*, *Populus nigra*, *Alnus glutinosa* και *Fraxinus angustifolia*. Αυτά τα δάση κάλυπταν μεγάλες εκτάσεις κατά το παρελθόν. Το παρόχθιο δάσος περιβάλλεται από μακκία και φρυγανώδη βλάστηση. Κοντά στο χωριό Συκιά έχει κατασκευαστεί υδροηλεκτρικό φράγμα, το οποίο θα μετατρέψει τμήμα της κοιλάδας σε ταμιευτήρα. Ένα σημαντικό τμήμα της περιοχής καλύπτεται από μικτό δάσος δρυός (επικρατεί το είδος *Quercus frainetto*). Το δάσος αυτό είναι κατά τόπους υποβαθμισμένο. Ένα μικρό τμήμα της περιοχής καλύπτεται από δάσος *Abies cephalonica*, το ελληνικό ενδημικό έλατο (τύπος οικοτόπου που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα I, με κωδικό Corine 42.18). Η κοιλάδα του Αχελώου που χαρακτηρίζεται από *Quercion cerris* και *Fagetalia*, μπορεί να θεωρηθεί τμήμα της υπο-ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής.

Η παρόχθια βλάστηση όπως και η υπόλοιπη βλάστηση κατά μήκος των όχθων καθώς επίσης και η πεδιάδα του ποταμού, γενικά, έχουν μεγάλη σημασία για τους εξής λόγους: α) προστασία του εδάφους από τη διάβρωση και την κατολίσθηση, β) διαμόρφωση

σημαντικών ενδιαιτημάτων για τα ζώα της περιοχής (κυρίως για το είδος *Lutra lutra* και για πολλά είδη πτηνών), γ) τη μείωση της ρύπανσης του ποταμού, δ) συγκράτηση των υλικών κατάντη του ποταμού, ε) τη βελτίωση, άμεση ή έμμεση, του κλίματος στην ευρύτερη περιοχή. Τα Ελληνικά ενδημικά είδη προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81) και περιλαμβάνεται στη βάση δεδομένων WCMC των φυτών ως «σπάνιο». Τα είδη *Alnus glutinosa* και *Fraxinus angustifolia* (με αξιολόγηση D) παρουσιάζουν περιορισμένη εξάπλωση στην Ελλάδα και οι πληθυσμοί τους θα πρέπει να προστατευτούν. Μεγάλη ποικιλία ενδιαιτημάτων (δασών, παρόχθιων κοινωνιών, μακκίας), σε πολύ κατάσταση διατήρησης, εμφανίζονται στην περιοχή. Το γεγονός αυτό, προστίθεται στη γεωμορφολογία και στο απροσπέλαστο της περιοχής εξηγούν την πλούσια πανίδα της περιοχής, κυρίως την ορνιθοπανίδα. Επιπλέον, εκτός από την οικολογική σημασία, ο ποταμός Αχελώος είναι σημαντικός και αξιόλογος για τους εξής λόγους: 1) αισθητική αξία του φυσικού περιβάλλοντος, 2) το σπουδαίο δυναμικό για περιβαλλοντική εκπαίδευση που προσφέρει, 3) η σημασία του για επιστημονική έρευνα, 4) η καταλληλότητά του για δραστηριότητες αναψυχής. Επιπλέον, η περιοχή είναι υψηλής σημασίας λόγω της παρουσίας πολλών απειλούμενων και προστατευόμενων ειδών ζώων στα οποία προσφέρει ένα από τα λίγα καταφύγια. Παρατηρείται μια αναπαραγόμενη αποικία του είδους *Griffon vultures* (*Gyps fulvus*) καθώς επίσης και άλλα αρπακτικά (*Aquila chrysaetos*, *Neophron percnopterus*, κτλ.). Πράγματι, η περιοχή χρησιμοποιείται από μεταναστευτικά είδη πτηνών ως ενδιάμεσος σταθμός και θεωρείται μία από τις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.). Η βίδρα (*Lutra lutra*) κατοικεί στον ποταμό και η περιοδική παρουσία της καφέ αρκούδας (*Ursus arctos*) έχει καταγραφεί στον Αχελώο, στο νότιο τμήμα της περιοχής. Ο ποταμός αυτός αποτελεί, επίσης, ενδιαίτημα για σημαντικά είδη ψαριών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ όπως είναι το ενδημικό είδος *Pseudophoxinus pleurobipunctatus*. Όσον αφορά στην πανίδα, εκτός των πτηνών, ορισμένα είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ έχουν καταγραφεί στην περιοχή. Μεταξύ αυτών, η καφέ αρκούδα *Ursus arctos* έχει καταγραφεί περιστασιακά στο βόρειο τμήμα της περιοχής. Αποτελεί είδος προτεραιότητας της Οδηγίας και απειλούμενο ελληνικό είδος (κατηγορία «κινδυνεύον»). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον Οικονομίδη, το είδος *Phoxinellus* spp. δίνεται ως *P. pleurobipunctatus*. Αρκετά ακόμη, είδη σπονδυλόζων, πλην των ψαριών, έχουν αξιολογηθεί ως Άλλα και Ελληνικά σημαντικά είδη. Τα είδη *Canis lupus* και *Capreolus capreolus*, είναι απειλούμενα ελληνικά και χαρακτηρίζονται «τρωτά». Το είδος *Scardinius acarnanicus* είναι ενδημικό της Ελλάδας. Εκτός από τα είδη του γένους *Apodemus* και το είδος *Scardinius acarnanicus*, τα υπόλοιπα είδη προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Η αγριόγατα *Felis silvestris* αναφέρεται επίσης στη Σύμβαση CITES. Επιπρόσθετα, τα περισσότερα από αυτά τα είδη προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81) (εξαιρέσεις αποτελούν τα εξής: *Rana ridibunda*, *Vipera ammodytes*, τα δύο taxa *Apodemus*, *Martes foina*, *Felis silvestris*, *C. Capreolus* και τα κυπρινοειδή *Leuciscus svallize* και *Scardinius acarnanicus*). Τα είδη *Bufo viridis*, *Rana dalmatina*, *Canis lupus*, *Felis silvestris* και *C. capreolus* περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα CORINE-Biotopes. Οι σαύρες *Alygyroides nigropunctatus* και *Podarcis erhardii*, καθώς και τα δύο taxa *Apodemus*, καθώς και ο λύκος *Canis lupus* είναι βαλκανικά ελληνικά και όλα αναφέρονται σε δύο ακόμη διεθνή έγγραφα: τον Κόκκινο Κατάλογο της IUCN (1988) και τον Κατάλογο της UNEP. Για όλους αυτούς τους λόγους, τα σχετικά taxa δέχονται αξιολόγηση D. Σημαντικά ασπόνδυλα που απαντώνται στην περιοχή έχουν αξιολόγηση D και προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81).

7.1.9 Περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά

Η περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 85,31 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 70,26 km², εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (ΕΛ12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (15,05 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο στα 506 m και το μέσο στα 35,19 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.9-1.

Πίνακας 7.1.9-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα		
	Κωδικοποίηση	Όνομα	
GR2120002	ΕΛ0512R000202025A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ 2	
	ΕΛ0512R000200027H	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 3	
	ΕΛ0512R000200024N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 2	
	ΕΛ0512R000201023N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 1	
	ΕΛ0512R000202026A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ 1	
	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα		
		Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
		ΕΛ0512T0001N	Εκβολές Καλαμά
	Παράκτια Υδάτινα Σώματα		
		Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
	ΕΛ0512C0A02N	Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας	
	ΕΛ0512C0003H	Όρμος Ηγουμενίτσας	

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.9-2 (ΒΙΟΜΑΡ).

Πίνακας 7.1.9-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
1150	* Παράκτιες λιμνοθάλασσες		2,15				1,20	3,35	3,9%
1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης		0,20				0,08	0,28	0,3%
1410	Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)		5,04				0,36	5,40	6,3%
1420	Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (<i>Sacrocornetea fruticosi</i>)		3,83				0,56	4,40	5,1%
3280	Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του <i>Paspalo-Agrostidion</i> και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από <i>Salix</i> και <i>Populus alba</i> στις όχθες τους		0,61				0,00	0,61	0,7%
5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium</i>		13,23				0,13	13,35	15,7%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
	srinosum								
92A0	Δάση-στοές με <i>Salix alba</i> και <i>Populus alba</i>		0,58				0,00	0,58	0,7%
92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (<i>Nerio-Tamaricetea</i> και <i>Securinegion tinctoriae</i>)		3,44				0,02	3,46	4,1%
9350	Δάση με <i>Quercus macrolepis</i>		0,86					0,86	1,0%

Η υδρόβια βλάστηση αποτελείται από φυτοκοινωνίες στις υδάτινες λεκάνες και στα αρδευτικά συστήματα που αποδίδονται στις κλάσεις *Lemnetea minoris*, *Ceratophylletea demersi*, *Potamogetonetea pectinati*, καθώς επίσης και από συστάδες καλαμώνων που παρουσιάζουν σημαντική ποικιλότητα. Οι συστάδες των καλαμώνων που ανήκουν στην κλάση *Phragmitetea* και αποτελούνται από τις φυτοκοινωνίες *Phragmitetum australis* και *Scirpo-Phragmitetum*. Είναι πολύ χαρακτηριστική η εξέλιξη των ζωνών των αλοφυτικών κοινωνιών και των υγρών λιβαδιών με είδη *Juncus* σε ορισμένες περιοχές του Δέλτα του Καλαμά.

Οι παραποτάμιες δασικές συστάδες διατηρούν ένα σημαντικό οικολογικό ρόλο και υψηλή αισθητική αξία. Οι περιβάλλοντες λόφοι, λόγω του ιδιαίτερου οικολογικού τους ρόλου στη διατήρηση της δομής και λειτουργίας του υγροτόπου του Καλαμά, οι συστάδες των καλαμιώνων και των αρμυρικών, καθώς επίσης και οι αλοφυτικές κοινωνίες συγκεντρώνουν ιδιαίτερα οικολογικά στοιχεία. Είδη που έχουν συμπεριληφθεί στην κατηγορία D είναι τα ακόλουθα: *Petrorhagia obrordata* subsp. *epirota* ή *epirotica*: ένας βαλκανικός ενδημής της Ελλάδας και Γιουγκοσλαβίας που στη χώρα μας απαντά μόνο στην Ήπειρο και Θεσσαλία, *Azola filiculoides*: ένα μικρό υδρόβιο ευρέως εξαπλωμένο στην Ευρώπη και με ενδιαφέρουσα κατανομή εξάπλωσης στην Ελλάδα και *Alnus gcutinosa*: οι πληθυσμοί των δύο αυτών ειδών έχουν δεχθεί έντονες επιδράσεις προερχόμενες από λαθροϋλοτομίες, πυρκαγιές κτλ. Το είδος *Quercus ithaburensis* ssp. *macrolepis* εμφανίζει απομεινάρια συστάδων με ιδιαίτερη οικολογική αξία και πρέπει να αποκατασταθούν. Το Δέλτα και η κοιλάδα του ποταμού Καλαμά αποτελούν επίσης μία από τις σημαντικότερες

περιοχές της Ελλάδας από πανιδική άποψη. Ορισμένα είδη που αναφέρονται στην Οδηγία 92/43/ΕΕC (Παράρτημα II), έχουν καταγραφεί σ' αυτόν τον τόπο. Η *Lutra lutra* είναι μάλλον συχνή, υποδηλώνοντας προς το παρόν μη μολυσμένα νερά. Με εξαίρεση την *Caretta caretta*, της οποίας η παρουσία στην ευρύτερη περιοχή του θαλασσινού νερού, γύρω από το στόμιο του ποταμού είναι σποραδική, τα άλλα είδη ερπετών αυτού του τόπου είναι παρόντα σε πυκνούς πληθυσμούς. Σύμφωνα με τον *Οικονομίδη*, το ελληνικό είδος *Pseudophoxinus stymphalicus* αποδίδει επακριβώς το είδος της Οδηγίας *Phoxinellus* spp. Επιπλέον, ορισμένα Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη είναι γνωστό ότι ζουν σε αυτόν τον τόπο. Μεταξύ αυτών, η βαλτομυγαλίδα *Neomys anomalus* αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στην κατηγορία κινδύνου "Ανεπαρκώς Γνωστά". Μεταξύ αυτών, εξαίρεση αποτελεί το είδος *Myocastor coyrus* και προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βέρνης και δέχεται έτσι την αξιολόγηση C. Όσον αφορά στην αγριόγατα *Felis silvestris* δέχεται την αξιολόγηση C αφού αναφέρεται στη Σύμβαση CITES. Οι φρύνοι *B. bufo* και *B. viridis*, οι βάτραχοι *Hyla arborea* και *Rana dalmatina*, οι σαύρες *Algyroides nigropunctatus*, *Lacerta trilineata* και *Podarcis taurica ionica*, τα φίδια *Coluber gemonensis*, *C. najadum*, *Malpolon monspessulanus*, *N. natrix* και *N. tessellata*, ο σκαντζόχοιρος *Erinaceus concolor*, οι μυγαλές *Crocidura suaveolens* και *Neomys anomalus*, η νυφίτσα *Mustela nivalis* και το βρωμοκούναβο *Mustela putorius* προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα και δικαιολογούν έτσι την αξιολόγηση D. Η αξιολόγηση D επίσης δίνεται στα ακόλουθα είδη που έχουν αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes: τα αμφίβια *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Rana dalmatina*, τα ερπετά *Ablepharus kitaibelii*, *Natrix tessellata*, το θηλαστικό *Felis silvestris*. Ορισμένα βαλκανικά ενδημικά επίσης λαμβάνουν την αξιολόγηση D: *Rana epirotica*, *Algyroides nigropunctatus*, *Podarcis taurica ionica*, *Coluber gemonensis*, *Microtus thomasi* και τα δύο taxa *Arodemus*. Τέλος, η αξιολόγηση D δίνεται στο μυοκάστορα *Myocastor coyrus* (που θεωρείται δείκτης καλοδιατηρημένων υγροτόπων) και στη γενικά σπάνια και κρυπτική αγριόγατα *Felis silvestris*. Η ζωολογική, οικολογική και αισθητική αξία αυτού του τόπου είναι προφανής όταν λάβουμε υπόψη την πολύ ενδιαφέρουσα τοπική ορνιθοπανίδα. Σπάνια, απειλούμενα και σχεδόν υπό κίνδυνο εξαφάνισης είδη παρουσιάζονται σ' αυτή τη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ). Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή έχουν αξιολόγηση D και προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.10 Περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι

Η περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 7,87 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 139 m, το μέγιστο στα 328 m και το μέσο στα 164,97 m.

Στην περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι δεν εμπίπτουν υδάτινα σώματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2120002 - Έλος Καλοδίκι, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.10-1 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.10-1: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
3150	Ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου Magnopotamion ή Hydrochaition		0,31					0,31	4,0%
5420	Φρύγανα από Sarcopoterium spinosum		1,81					1,81	23,0%
92A0	Δάση-στοές με Salix alba και Populus alba		0,29					0,29	3,7%
92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)		0,07					0,07	0,9%

Η φυτοκοινωνία του είδους *Ranunculus trichophyllus* καλύπτει σε μεγάλο βαθμό τμήματα που διατηρούν νερό νωρίς την άνοιξη, η δε φυτοκοινωνία *Nymphaetum albae* χαρακτηρίζεται από την επικράτηση του είδους *Nymphaea alba*, αλλά και με μικρή συχνότητα εμφάνισης άλλων φυτικών ειδών. Οι φυτοκοινωνίες αυτές ανήκουν στην κλάση *Potamogetonetea pectinati*. Οι φυτοκοινωνίες *Phragmitetum australis*, *Caricetum*

pseudocyper, *Cladietum marisci* και *Scirpetum lacustris* ανήκουν στην κλάση *Phragmitetea* η οποία καταλαμβάνει και τη μεγαλύτερη υγροτοπική έκταση. Χαρακτηριστική παρουσιάζεται και η ζώνη με *Vitex agnus-castus* περιμετρικά του υγροτόπου.

Οι ελοφυτικές φυτοκοινωνίες στις οποίες καταγράφηκαν είδη ιδιαίτερου επιστημονικού ενδιαφέροντος, αλλά και ιδιαίτερης αισθητικής αξίας εμφανίζουν μεγάλη ποικιλότητα. Το έλος κατέχει σημαντική θέση στην ενότητα των υγροτόπων της Δ. Ελλάδας λόγω της μοναδικότητας του σχηματισμού της τυρφώδους γαιώδους περιοχής με μεγάλη αισθητική αξία. Τα ακόλουθα είδη έχουν συμπεριληφθεί στην κατηγορία D για τους εξής λόγους: *Petrorhagia obcordata* subsp. *epirotica*, είναι ένας Βαλκανικός ενδημίτης με εξάπλωση στην Ελλάδα και στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Στην Ελλάδα απαντά μόνο στη Θεσσαλία και Ήπειρο. *Cladium mariscus*, ένα κινδυνεύον υδρόβιο είδος που απαντά στο ΒΔ τμήμα του έλους Καλοδικίου, σχηματίζοντας χαρακτηριστική φυτοκοινωνία. *Nymphaea alba*, που αναπτύσσεται σε θέσεις προστατευμένες από τον άνεμο και σε κινούμενα νερά, τα δε υποστρώματα αποτελούν παλιά φυτικά υπολείμματα. Η αισθητική αξία των φυτοκοινωνιών της είναι πολύ υψηλή στο σύνολο του υγροτόπου. Οι δε πληθυσμοί της είναι υποβαθμισμένοι και πρέπει να προστατευθούν. Το *Ranunculus trichophyllus*, είναι ένα ευρωπαϊκό είδος που σχηματίζει εντυπωσιακές φυτοκοινωνίες μέσα στα νερά του έλους Καλοδικίου. Ο υγροτόπος του Καλοδικίου είναι μια παλιά, καλά διατηρημένη λίμνη με μια αξιόλογη πανίδα. Από τα ζώα που ζουν σ' αυτό το οικοσύστημα η βίδρα *Lutra lutra* είναι το πιο ενδιαφέρον, επειδή το ζώο αυτό θεωρείται καλός βιοδείκτης των υδάτινων μαζών με μειωμένη ρύπανση. Η βίδρα μαζί με ορισμένα ταχα ερπετών της περιοχής περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΕC. Ορισμένα άλλα ταχα σπονδυλωτών (χωρίς να υπολογίζονται τα πουλιά) που ζουν σ' αυτόν τον τόπο χαρακτηρίζονται ως Άλλα Σημαντικά ή Ελληνικά Σημαντικά Είδη. Ο ασπάλακας *Talpa stankovici* (με το όνομα *T. romana*) και το τσακάλι *Canis aureus* αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες κινδύνου "Ανεπαρκώς γνωστά" και "Τρωτά", αντίστοιχα. Κάποια από τα ταχα προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης, και γι' αυτό σημειώνονται με την αξιολόγηση C. Επιπλέον, η αγριόγατα *Felis silvestris* δέχεται την αξιολόγηση C, επειδή αναφέρεται και στη Σύμβαση CITES. Ορισμένα από τα ταχα προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981, δικαιολογώντας έτσι την αξιολόγηση D (εξαιρούνται τα δύο είδη *Rana*, η άποδη σαύρα *Ophisaurus apodus*, η οχιά *Vipera ammodytes*, ο *Myocastor coypus*, *Martes foina*, ο ασβός *M. meles*, το τσακάλι, η αγριόγατα και τα τρωκτικά των γενών *Microtus* και *Apodemus*). Τα άνουρα αμφίβια *Bufo viridis* και *Hyla arborea* και το φίδι *Natrix tessellata* σημειώνονται με D για τον πρόσθετο λόγο ότι έχουν αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes. Η αγριόγατα σημειώνεται με την ίδια αξιολόγηση επειδή αναφέρεται από αυτό το πρόγραμμα, αλλά και εξαιτίας της γενικής σπανιότητάς της στην Ελλάδα. Ορισμένα ταχα δικαιολογούν την αξιολόγηση D επειδή είναι ενδημικά των Βαλκανίων (*Rana epirotica*, *Alygyroides nigropunctatus*, *Podarcis taurica ionica*, *Microtus thomasi* και τα δύο ταχα *Apodemus*). Η ύπαρξη σ' αυτόν τον τόπο μιας σημαντικής κοινωνίας πουλιών συμπληρώνει την πλούσια πανίδα του. Απειλούμενα είδη, όπως τα *Milvus migrans* ("Κινδυνεύοντα"), *Aquila pomarina*, *Ardea purpurea* (και τα δύο "Τρωτά") και *Anas querquedula* ("Ανεπαρκώς γνωστά") περιλαμβάνονται σ' αυτή την ενδιαφέρουσα ορνιθοπανίδα. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που καταγράφονται στην περιοχή αξιολογούνται με D και προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.11 Περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα

Η περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 5,8 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 217 m, το μέγιστο στα 600 m και το μέσο στα 269,5 m.

Στην περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα δεν εμπίπτουν υδάτινα σώματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.11-1 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.11-1: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)		0,01					0,01	0,1%
9340	Δάση με Quercus ilex και Quercus rotundifolia		1,58					1,58	26,7%

Η λίμνη Λιμνοπούλα ή Λιμνούλα είναι εποχική (χειμερινή) λίμνη που βρίσκεται 0,7 km νοτιοδυτικά των χωριών Κρυσταλλοπηγή και Κεφαλόβρυσο, κοντά στην πόλη Παραμυθιά της Ηπείρου και καλύπτει έκταση περίπου 133 ha. Το έτος 1988, κατασκευάστηκε ένα αποστραγγιστικό αυλάκι σε μια πλευρά της λίμνης. Η λίμνη κατακλύζεται τον χειμώνα από νερά, φθάνοντας στο μέγιστο βάθος των 10 m. Επιπλέον, η λίμνη αποστραγγίζεται φυσικά από τρεις καταβόθρες που βρίσκονται στη νότια πλευρά της. Κατά το καλοκαίρι σχηματίζονται υγρά λιβάδια τροφοδοτούμενα από πηγές, ενώ ο μισός περίπου από τον εκτεθειμένο πυθμένα καλλιεργείται και ο υπόλοιπος μισός βόσκεται. Ένα σημαντικό τμήμα της λίμνης σκεπάζεται από υγρόφιλη βλάστηση με *Phragmites communis* και *Scirpus*

bolboschoenus. Οι αρχικές ελοφυτικές κοινωνίες έχουν υποβαθμιστεί έντονα λόγω της βόσκησης και δεν είναι πλέον αμιγείς. Η γρήγορη μετατροπή του οικοσυστήματος από λίμνη σε ξηρά έχει ως συνέπεια την είσοδο χερσαίων φυτών. Μερικά χαρακτηριστικά υγρόφιλα είδη που υπάρχουν στην περιοχή είναι τα: *Alisma plantago-aquatica*, *Sparganium erectum*, *Typha latifolia*, *Cyperus longus*, *Butomus umbellatus* (διάσπαρτο ή κατά μήκος καναλιών αποστράγγισης), *Polygonum hydropiper*, *Oenanthe fistulosa*, *Eleocharis palustris*, *Salix cinerea* κτλ. Στη νότια πλευρά της λίμνης, η λυγαριά (*Vitex agnus-castus*) σχηματίζει μια περιφερειακή ζώνη από καλά αναπτυγμένους θάμνους. Κοντά στις καταβόθρες απαντά, κατά τη θερινή περίοδο, αποξηραμένη *Chara* sp. πάνω στο έδαφος και στις πέτρες. Οι λόφοι νότια και δυτικά της λίμνης είναι πυκνά σκεπασμένοι από χαρακτηριστικά είδη σκληρόφυλλης βλάστησης *Quercion ilicis* και ειδικότερα της συνένωσης *Andrachno-Quercetum ilicis* με σκληρόφυλλη βλάστηση. Τα πιο σημαντικά είδη είναι: *Quercus ilex*, *Q. coccifera*, *Cotinus cogygrina*, *Arbutus unedo*, *Arbutis andrachne*, *Erica arborea*, *Erica manipuliflora*, *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus angustifolia*, *Ostrya carpinifolia*, *Phillyrea latifolia*, *Cornus mas*, *Colutea arborescens*, *Laurus nobilis*, *Clematis vitalba*, *Clematis flammula* κτλ. Το είδος *Juniperus oxycedrus* σχηματίζει συστάδες στο όριο του *Andrachno-Quercetum ilicis*.

Το πολύ σημαντικό οικοσύστημα της λίμνης Λιμνοπούλα είναι ένας χαρακτηριστικός υγρότοπος ο οποίος προμηθεύει με νερό τη γύρω περιοχή και παρέχει υγρά λιβάδια για βόσκηση κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Η υγρόφιλη βλάστηση του προσφέρει χαρακτηριστικούς βιοτόπους σε μια αξιόλογη πανίδα. Η φυτοκοινωνία του *Andrachno-Quercetum ilicis* βρίσκεται σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση. Η σπουδαιότητα από ζωολογικής πλευράς αυτής της λίμνης εστιάζεται στην παρουσία ενδημικών μορφών ψαριών και πυκνών πληθυσμών αμφιβίων και βαλτοχελωνών. Υπάρχει επίσης μια αξιοσημείωτη орνιθοπανίδα με σπάνια taxa. Συγκεκριμένα, ένα taxon ψαριού, δύο βαλτοχελωνών και δύο χερσόβιων χελωνών που έχουν καταγραφεί στην περιοχή αναφέρονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Σύμφωνα με τον *Οικονομίδη*, το ισχύον ελληνικό υποείδος *Phoxinellus stymphalicus thesproticus* αποδίδεται επακριβώς από το taxon της Οδηγίας *Phoxinellus* spp. Το *P.s. thesproticus* είναι απειλούμενο και αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων ως “Τρωτό/Κινδυνεύον”. Τα υπόλοιπα είδη της Οδηγίας αυτού του τόπου αναφέρονται τόσο από τη Σύμβαση της Βέρνης όσο και από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Επιπλέον, ορισμένα από αυτά τα taxa σημειώνονται με την ίδια αξιολόγηση επειδή έχουν αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes (*Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Rana dalmatina*, *Natrix tessellata*). Τέλος, τρία ενδημικά taxa των Βαλκανίων σημειώνονται με την αξιολόγηση D: *Rana epeirotica*, *Algyroides nigropunctatus*, *Podarcis taurica ionica*. Εξαιτίας της παρουσίας στην περιοχή σπάνιων και απειλούμενων ειδών πουλιών και του ρόλου της ως σημαντικού υγρότοπου για τα αποδημητικά taxa, ο τόπος αυτός περιλαμβάνεται στις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.) Μερικά από τα πιο σημαντικά είδη πουλιών που έχουν καταγραφεί στην περιοχή είναι τα *Neophron percnopterus* (“Τρωτά”), *Circaetus gallicus*, *Circus aeruginosus* (“Τρωτά”), *Hieraaetus pennatus* (“Τρωτά”), *Aquila pomarina* (“Τρωτά”), *Anas querquedula* (“Ανεπαρκώς γνωστά”). Το *Aquila pomarina* είναι πολύ σπάνιο σε όλη την περιοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (υπάρχει μόνο στην Ελλάδα και Β. Γερμανία). Επίσης, καταγράφηκε μια σημαντική αποικία πελαργών *Ciconia ciconia*. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που καταγράφονται στην περιοχή αξιολογούνται με C και προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης.

7.1.12 Περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά

Η περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 18,2 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (ΕΛ12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 94 m, το μέγιστο στα 827 m και το μέσο στα 350,25 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.12-1.

Πίνακας 7.1.12-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	ΕΛ0512R000200033N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2120004 - Στενά Καλαμά, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.12-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.12-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση		0,72					0,72	3,9%
9250	Δάση δρυός με <i>Quercus trojana</i>		1,75					1,75	9,6%
92A0	Δάση-στοές με <i>Salix alba</i> και <i>Populus alba</i>		0,00					0,00	0,0%
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)		0,21					0,21	1,1%

Η περιοχή περιλαμβάνει το μεγαλοπρεπές φαράγγι του ποταμού Καλαμά, οι πλαγιές του οποίου καλύπτονται πυκνά από μικτή βλάστηση αειφύλλων σκληροφύλλων και φυλλοβόλων δρυών με *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Ulmus campestris*, *Celtis australis*, *Colutea arborescens*, *Ceratonia siliqua*, *Pistacia lentiscus*, *Cotinus coggygria*, *Quercus pubescens*, *Q. frainetto*, *Q. ilex*, *Q. coccifera*, *Acer monspessulanum*, *Phillyrea media*, *Hedera helix*, *Clematis flammula*, *Cornus mas* κτλ. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία της αγριελιάς (*Olea europaea*) και του σχίνου (*Pistacia lentiscus*), καθώς και η εμφάνιση άλλων χαρακτηριστικών ειδών της θερμο-μεσογειακής ζώνης βλάστησης μέσα στη φυλλοβόλο ζώνη της μεσο-μεσογειακής ζώνης βλάστησης. Στην περιοχή απαντά επίσης ένα παραποτάμιο δάσος με πλατάνια (*Platanus orientalis*), λευκή λεύκα (*Salix alba*), *S. cinerea* και σκλήθρο (*Alnus glutinosa*). Κατά μήκος του ποταμού, δίπλα στο νερό, αναπτύσσονται συστάδες με *Scirpus holoschoenus* και *Carex* sp.

Η βλάστηση στις πλαγιές του φαραγγιού του Καλαμά βρίσκεται σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση. Το φυλλοβόλο δάσος περιλαμβάνει διάφορα είδη δένδρων και η σύνθεση της μακκίας βλάστησης είναι αντιπροσωπευτική γι' αυτά τα υψόμετρα. Οι γνώσεις μας για την

ποώδη βλάστηση της περιοχής είναι ανεπαρκείς και μία λεπτομερής μελέτη θα έδινε ενδιαφέρουσες πληροφορίες. Στην περιοχή απαντάται (με αξιολόγηση D) το είδος *Alnus glutinosa*, οι πληθυσμοί του οποίου στην Ελλάδα είναι υποβαθμισμένοι και πρέπει να προστατευθούν. Μια ενδιαφέρουσα πανίδα σπονδυλωτών υπάρχει στο φαράγγι του Καλαμά. Ορισμένα ψάρια, μια χερσόβια χελώνα (*Testudo hermanni*) και η βίδα (*L. lutra*) είναι taxa αυτού του τύπου που αναφέρονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΕC. Σύμφωνα με τον *Οικονομίδη* το είδος της ίδιας Οδηγίας *Phoxinellus* spp. μπορεί να αποδοθεί με ακρίβεια ως *Phoxinellus stymphalians thesproticus*, το οποίο είναι το αντίστοιχο έγκυρο ελληνικό taxon. Η σχετικά συχνή παρουσία της βίδρας σ' αυτόν τον τόπο είναι ένας δείκτης των καλών περιβαλλοντικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή. Το ζώο αυτό κατατάσσεται στην κατηγορία "Τρωτά" του ελληνικού Βιβλίου Ερυθρών Δεδομένων, ενώ το taxon ψαριού που προαναφέρθηκε, περιλαμβάνεται στην κατηγορία "Κινδυνεύοντα" (το *P.s thesproticus*). Ορισμένα ακόμη σπονδυλωτά, εκτός πουλιών, που είναι γνωστό ότι υπάρχουν στην περιοχή θεωρούνται ως Άλλα ή Ελληνικά Σημαντικά Είδη, επειδή εμπίπτουν σε μία τουλάχιστον από τις κατηγορίες κινήτρων. ο λύκος *Canis lupus* είναι απειλούμενα taxon στην Ελλάδα που αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στην κατηγορία "Σπάνια". Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι ο *Canis lupus* είναι είδος προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΕC αλλά στην περίπτωση των ελληνικών πληθυσμών αυτό αφορά μόνο στους πληθυσμούς που ζουν νότια του 39* παράλληλου. Η παρουσία του λύκου στην περιοχή είναι σχεδόν συνεχής. Όλα τα taxa, με εξαίρεση το σκαντζόχοιρο *Erinaceus concolor*, περιλαμβάνονται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης και επομένως πληρούν τις προϋποθέσεις για την αξιολόγηση C. Πέντε taxa λαμβάνουν αξιολόγηση D για τους εξής λόγους: α) Ο βάτραχος *Rana graeca*, οι σαύρες *Algyroides nigropunctatus*, *Lacerta trilineata* και ο σκαντζόχοιρος προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. β) Η σαύρα *Algyroides nigropunctatus* είναι επιπλέον ένα taxon ενδημικό των Βαλκανίων. Ο τόπος αυτός έχει επίσης εκτιμηθεί ως μια Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.), εξαιτίας της ύπαρξης ορισμένων αρπακτικών και άλλων πουλιών. Οι γύπες *Neophron percnopterus* και *Gyps fulvus*, οι αετοί *Circus gallicus* και *Aquila chrysaetos*, το γεράκι *Falco naumanni* και ο γαϊδουροκεφαλός *Lanius minor* είναι παραδείγματα τέτοιων ειδών. Με εξαίρεση το *C. gallicus*, όλα τα υπόλοιπα προαναφερθέντα είδη απειλούνται στην Ελλάδα. Η αποικία του *Gyps fulvus* αυτού του τύπου είναι μία από τις σημαντικότερες της Ηπείρου. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή αξιολογούνται με D και προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.13 Περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι

Η περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 85,42 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 70,35 km² εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05) ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (15,07 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο στα 506 m και το μέσο στα 35,19 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.13-1.

Πίνακας 7.1.13-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα		
	Κωδικοποίηση	Όνομα	
GR2120005	EL0512R000202026A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 1	
	EL0512R000200024N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 2	
	EL0512R000200027H	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 3	
	EL0512R000201023N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 1	
	EL0512R000202025A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 2	
	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα		
		Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
		EL0512T0001N	Εκβολές Καλαμά
	Παράκτια Υδάτινα Σώματα		
		Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
		EL0512C0A02N	Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας
		EL0512C0003H	Όρμος Ηγουμενίτσας

Η υδρόβια βλάστηση αποτελείται από φυτοκοινωνίες στις υδάτινες λεκάνες και στα αρδευτικά συστήματα που αποδίδονται στις κλάσεις *Lemnetea minoris*, *Ceratophylletea demersi*, *Potamogetonetea pectinati*, καθώς επίσης και από συστάδες καλαμώνων που παρουσιάζουν σημαντική ποικιλότητα. Οι συστάδες των καλαμώνων που ανήκουν στην κλάση *Phragmitetea* και αποτελούνται από τις φυτοκοινωνίες *Phragmitetum australis* και *Scirpo-Phragmitetum*. Είναι πολύ χαρακτηριστική η εξέλιξη των ζωνών των αλοφυτικών κοινωνιών και των υγρών λιβαδιών με είδη *Juncus* σε ορισμένες περιοχές του Δέλτα του Καλαμά.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή, τη διαχείμαση και ως πέρασμα των υδρόβιων πτηνών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Phalacrocorax pygmeus*, *Pelecanus crispus*, *Egretta alba*, *Plegadis falcinellus*, *Platalea leucorodia*, *Aquila clanga*, *Numenius tenuirostris*, *Sterna albifrons* και *Calandrella brachydactyla*. Οι παραποτάμιες δασικές συστάδες διατηρούν ένα σημαντικό οικολογικό ρόλο και υψηλή αισθητική αξία. Οι περιβάλλοντες λόφοι, λόγω του ιδιαίτερου οικολογικού τους ρόλου στη διατήρηση της δομής και λειτουργίας του υγρότοπου του Καλαμά, οι συστάδες των καλαμώνων και των αρμυρικών, καθώς επίσης και οι αλοφυτικές κοινωνίες συγκεντρώνουν ιδιαίτερα οικολογικά στοιχεία. Είδη που έχουν αξιολογηθεί με D είναι τα ακόλουθα: *Petrorhagia obrordata* subsp. *epirota* ή *epirotica*: ένας βαλκανικός ενδημής της Ελλάδας και

Γιουγκοσλαβίας που στη χώρα μας απαντά μόνο στην Ηπειρο και Θεσσαλία, *Azola filiculoides*: ένα μικρό υδρόβιο ευρέως εξαπλωμένο στην Ευρώπη και με ενδιαφέρουσα κατανομή εξάπλωσης στην Ελλάδα και *Alnus gcutinosa*: οι πληθυσμοί των δύο αυτών ειδών έχουν δεχθεί έντονες επιδράσεις προερχόμενες από λαθροϋλοτομίες, πυρκαγιές κτλ. Το είδος *Quercus ithaburensis* ssp. *macrolepis* εμφανίζει απομεινάρια συστάδων με ιδιαίτερη οικολογική αξία και πρέπει να αποκατασταθούν. Το Δέλτα και η κοιλάδα του ποταμού Καλαμά αποτελούν επίσης μία από τις σημαντικότερες περιοχές της Ελλάδας από πανιδική άποψη. Ορισμένα είδη που αναφέρονται στην Οδηγία 92/43/ΕΕC (Παράρτημα II), έχουν καταγραφεί σ' αυτήν την περιοχή. Το είδος *Testudo marginata* παρόλο που είναι λιγότερο άφθονο από το είδος *Testudo hermanni* είναι εμφανές στα ενδιαίτημά του (κυρίως στα υψώματα με μακκία βλάστηση). Σύμφωνα με τον *Οικονομίδη*, το ισχύον για την Ελλάδα είδος *Pseudorhoxinus stymphalicus* αποδίδει επακριβώς το είδος της Οδηγίας *Phoxinellus* spp. Επιπλέον, ορισμένα Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη είναι γνωστό ότι ζούν σε αυτόν τον τόπο. Μεταξύ αυτών, η βαλτομυγαλίδα *Neomys anomalus* αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στην κατηγορία κινδύνου "Ανεπαρκώς Γνωστά". Ορισμένα από αυτά τα taxa (με εξαίρεση τα είδη *Myocastor coyrus*, *Microtus thomasi*, *Apodemus mystacinus epimelas* και *Apodemus flavicollis brauneri*) προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης και δέχονται έτσι την αξιολόγηση C. Όσον αφορά στην αγριόγατα *Felis silvestris* δέχεται την αξιολόγηση C αφού αναφέρεται στη Σύμβαση CITES. Οι φρύνοι *B. bufo* και *B. viridis*, οι βάτραχοι *Hyla arborea* και *Rana dalmatina*, οι σαύρες *Algyroides nigropunctatus*, *Lacerta trilineata* και *Podarcis taurica ionica*, τα φίδια *Coluber gemonensis*, *C. najadum*, *Malpolon monspessulanus*, *N. natrix* και *N. tessellata*, ο σκαντζόχοιρος *Erinaceus concolor*, οι μυγαλές *Crociodura suaveolens* και *Neomys anomalus*, η νυφίτσα *Mustela nivalis* και το βρωμοκούναβο *Mustela putorius* προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα και δικαιολογούν έτσι την αξιολόγηση D. Η αξιολόγηση D επίσης δίνεται στα ακόλουθα είδη που έχουν αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes: τα αμφίβια *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Rana dalmatina*, τα ερπετά *Ablepharus kitaibelii*, *Natrix tessellata*, το θηλαστικό *Felis silvestris*. Ορισμένα βαλκανικά ενδημικά επίσης λαμβάνουν την αξιολόγηση D: *Rana epirotica*, *Algyroides nigropunctatus*, *Podarcis taurica ionica*, *Coluber gemonensis*, *Microtus thomasi* και τα δύο taxa *Apodemus*. Τέλος, η αξιολόγηση D δίνεται στο μυοκάστορα *Myocastor coyrus* (που θεωρείται δείκτης καλοσυντηρημένων υγροτόπων) και στη γενικά σπάνια και κρυπτική αγριόγατα *Felis silvestris*. Η ζωολογική, οικολογική και αισθητική αξία αυτού του τόπου είναι προφανής όταν λάβουμε υπόψη την πολύ ενδιαφέρουσα τοπική ορνιθοπανίδα. Σπάνια, απειλούμενα και σχεδόν υπό κίνδυνο εξαφάνισης είδη παρουσιάζονται σ' αυτή τη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ). Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή αξιολογούνται με D και προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Το είδος *Pieris krueperi* περιλαμβάνεται επίσης στη λίστα των "Threatened *Rhopalocera* (butterflies) of Europe".

7.1.14 Περιοχή GR2120006 - Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη

Η περιοχή GR2120006 - Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 18,08 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος και Λούρου (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 139 m, το μέγιστο στα 329 m και το μέσο στα 167,84 m.

Στην περιοχή GR2120006 - Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη δεν εμπίπτουν υδάτινα σώματα.

Στην περιοχή κυριαρχούν τα δάση με *Quercus frainetto* με την παρουσία των ειδών *Q. rubescens*, *Q. ceciflora* και *Q. cerris*.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή υδρόβιων πτηνών. Είδος ενδιαφέροντος: *Aythya nyroca*.

7.1.15 Περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου

Η περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 34,83 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο στα 732 m και το μέσο στα 218 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.15-1.

Πίνακας 7.1.15-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2120007	EL0512R000200029N - ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 4	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 4
	EL0512R000206030N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΚΑΛΠΑΚΙΩΤΙΚΟΣ 1

Πρόκειται για ένα φαράγγι με αλλουβιακό δάσος και φρύγανα στους περιβάλλοντες λόφους.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή των αρπακτικών. Είδος ενδιαφέροντος: *Falco naumanni*.

7.1.16 Περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Η περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 116,92 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 90,26 km² στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) και σε 26,65 km² στη λεκάνη Καλαμά (EL12).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 44 m, το μέγιστο στα 1644 m και το μέσο στα 628,69 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.16-1.

Πίνακας 7.1.16-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2120008	EL0513R000200045N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 2
	EL0512R000200033N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6
	EL0513R000200046N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3

Πρόκειται για μια απρόσιτη, απότομη οροσειρά με ψηλούς γκρεμούς στο δυτικό τμήμα. Στην περιοχή περιλαμβάνονται και οι κοιλάδες του Καλαμά και του Αχέροντα. Στο βόρειο τμήμα της περιοχής βρίσκεται το μεγαλοπρεπές φαράγγι του ποταμού Καλαμά, οι πλαγιές του οποίου καλύπτονται πυκνά από μικτή βλάστηση αειφύλλων σκληροφύλλων και φυλλοβόλων δρυών με *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Ulmus campestris*, *Celtis australis*, *Colutea arborescens*, *Ceratonia siliqua*, *Pistacia lentiscus*, *Cotinus coggygria*, *Quercus pubescens*, *Q. frainetto*, *Q. ilex*, *Q. coccifera*, *Acer monspessulanum*, *Phillyrea media*, *Hedera helix*, *Clematis flammula*, *Cornus mas* κτλ. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία της αγριελιάς (*Olea europaea*) και του σχίνου (*Pistacia lentiscus*), καθώς και η εμφάνιση άλλων χαρακτηριστικών ειδών της θερμο-μεσογειακής ζώνης βλάστησης μέσα στη φυλλοβόλο ζώνη της μεσο-μεσογειακής ζώνης βλάστησης. Στην περιοχή απαντά επίσης ένα παραποτάμιο δάσος με πλατάνια (*Platanus orientalis*), λευκή λεύκα (*Salix alba*), *S. cinerea* και σκλήθρο (*Alnus glutinosa*). Κατά μήκος του ποταμού, δίπλα στο νερό, αναπτύσσονται συστάδες με *Scirpus holoschoenus* και *Carex* sp. Τα Στενά του Αχέροντα βρίσκονται στο νότιο άκρο της περιοχής και αποτελούνται από ασβεστολιθικούς βράχους με μακκία βλάστηση όπου κυριαρχούν τα είδη *Quercus coccifera*, *Phillyrea latifolia*, κ.τ.λ. Η δενδρώδης και θαμνώδης βλάστηση συμμετέχει με μικρότερα ή μεγαλύτερα ποσοστά κάλυψης, αντίστοιχα. Η χασμοφυτική βλάστηση, η οποία αποτελείται από οικολογικά και φυτογεωγραφικά ενδιαφέροντα taxa, αναπτύσσεται σε ασβεστολιθικούς βράχους με μεγάλες κλίσεις μέσα στο φαράγγι, δίνοντας έτσι ιδιαίτερη οικολογική αξία στην περιοχή. Η

σύνθεση της καλά δομημένης παρόχθιας βλάστησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα κυρίαρχα είδη: *Platanus orientalis*, *Salix alba*, *Alnus glutinosa*, κ.τ.λ.

Η περιοχή είναι σημαντική για τα αρπακτικά. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Neophron percnopterus*, *Gyps fulvus*, *Aquila chrysaetos*, *Hieraetus fasciatus* και *Falco naumanni*. Η βλάστηση των πλαγιών του φαραγγιού του Καλαμά βρίσκεται σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση. Τα δάση φυλλοβόλων περιλαμβάνει διάφορα είδη δέντρων και η σύνθεση της μακκίας βλάστησης είναι χαρακτηριστική των τύπων οικοτόπων που εμφανίζονται σε αυτά τα υψόμετρα.

7.1.17 Περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη

Η περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 198,54 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 85 m, το μέγιστο στα 1803 m και το μέσο στα 633,26 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.17-1.

Πίνακας 7.1.17-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2120009	EL0512R000206031N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΚΑΛΠΑΚΙΩΤΙΚΟΣ 2

Πρόκειται για μια ορεινή περιοχή στα σύνορα με την Αλβανία. Στα μεγαλύτερα υψόμετρα, απαντούν μεγάλες εκτάσεις αλπικών βοσκοτόπων και κάποια δάση κωνοφόρων. Χαμηλότερα, κυριαρχούν δάση φυλλοβόλων και θάμνοι. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες περιλαμβάνουν την κτηνοτροφία, τη θήρα και τη δασοπονία.

Η περιοχή είναι σημαντική για τα αρπακτικά. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Neophron percnopterus*, *Aquila chrysaetos*, *Aquila heliaca*, *Falco naumanni* και *Pyrhocorax pyrrhocorax*.

7.1.18 Περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου

Η περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 127,94 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (ΕΛ11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 405 m, το μέγιστο στα 2465 m και το μέσο στα 1290,42 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.18-1.

Πίνακας 7.1.18-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130001	ΕΛ0511R0A0204010N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 2
	ΕΛ0511R0A0204011N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 3
	ΕΛ0511R0A0200013N	ΑΩΟΣ Π. 2

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.18-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.18-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
3280	Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του <i>Paspalo-Agrostidion</i> και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από <i>Salix</i> και <i>Populus alba</i> στις όχθες τους		1,54					1,54	1,2%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion		0,64					0,64	0,5%
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		35,19					35,19	27,5%
6230	* Χλωόδεις διαπλάσεις με Nardus, ποικίλων ειδών, σε πυριτιούχα υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των υποορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης)		0,59					0,59	0,5%
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου		0,36					0,36	0,3%
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση		7,67					7,67	6,0%
9130	Δάση οξυάς με Asperulo-		0,21					0,21	0,2%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
	Fagetum								
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>		5,47				5,47	4,3%	
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)		0,63				0,63	0,5%	
9530	* (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		23,62				23,62	18,5%	
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		5,74				5,74	4,5%	
9560	* Ενδημικά δάση με <i>Juniperus spp.</i>		2,76				2,76	2,2%	

Η περιοχή βρίσκεται βόρεια της πόλης των Ιωαννίνων, στην περιοχή Ζαγόρι. Καθιερώθηκε ως Εθνικός Δρυμός το 1973. Η ζώνη του πυρήνα περιλαμβάνει το φαράγγι του Βίκου, το οποίο έχει μήκος περίπου 10 km και έχει κατακόρυφες, απόκρημνες και βραχώδεις πλαγιές ύψους πολλών εκατοντάδων μέτρων. Ξεκινά στην περιοχή μεταξύ των χωριών Μονοδένδρι και Κουκούλι και καταλήγει κοντά στο χωριό Βίκος. Στο κάτω μέρος του φαραγγιού ρέει ένας χείμαρρος, ο οποίος κοντά στην έξοδο γίνεται μόνιμος ποταμός (Βοϊδομάτης). Η περιφερειακή ζώνη είναι μεγαλύτερη και περιλαμβάνει τη χαράδρα του Αώου, την περιοχή των χωριών Μικρό Πάπιγκο και Μεγάλο Πάπιγκο, καθώς και μια στενή ζώνη γύρω από το φαράγγι του Βίκου. Η χαράδρα του Αώου βρίσκεται μεταξύ των βουνών Τραπεζίτσα και Γκαμήλα και σχηματίζεται από τον ποταμό Αώο. Αρχίζει πολύ κοντά στην Κόνιτσα και έχει

μήκος 10 km, από τα οποία τα 8 km περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πάρκο. Η βόρεια πλευρά της Γκαμήλας αποτελείται από κατακόρυφες πλαγιές και υψηλές κορυφές που υψώνονται πάνω από τη χαράδρα του Αώου. Μικροί ορεινοί χείμαρροι κατεβαίνουν από τις κορυφές στον ποταμό Αώο. Στην περιοχή υπάρχει επίσης μια ενδιαφέρουσα μικρή κοιλάδα ονομαζόμενη "Λάκα του Τσουμάνη" και πιο ψηλά μια μικρή μόνιμη ορεινή λίμνη που ονομάζεται "Δρακολίμνη". Ποικίλοι τύποι βλάστησης καλύπτουν την περιοχή. Υπάρχουν εκεί παρόχθια δάση *Salix*, *Alnus*, *Populus* και *Platanus*, σκληρόφυλλοι θάμνοι και δάση είτε φυλλοβόλων και κωνοφόρων, είτε μικτά. Η ποικιλία των φυλλοβόλων δένδρων στη ζώνη του μικτού δάσους είναι εκπληκτική. Τα είδη *Ostrya carpinifolia*, *Fraxinus excelsior*, *Carpinus betulus*, *Carpinus orientalis*, *Juglans regia*, *Tilia tomentosa*, διάφορα είδη του γένους *Acer* (*A. campestre*, *A. pseudoplatanus* κτλ.) και πολλά άλλα δένδρα καλύπτουν σημαντικές εκτάσεις. Στις στενές, ζεστές, υγρές και σκιερές χαράδρες και στις απότομες πλαγιές της ζώνης της οξυάς υπάρχουν σχηματισμοί των ειδών *Aesculus hippocastanum*, *Juglans regia* και *Fraxinus excelsior*.

Η περιοχή αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά οικοσυστήματα λόγω της σπάνιας χλωρίδας και πανίδας της. Το τοπίο είναι μάλλον το πιο μεγαλοπρεπές στην Ελλάδα. Η γεωγραφική απομόνωση της περιοχής, η σχετικώς μικρή ανθρώπινη επίδραση και η μεγάλη ποικιλία των βιοτόπων και των μικροκλιματικών συνθηκών ευνοούν την ανάπτυξη διαφορετικών φυτικών ειδών. Έτσι, η περιοχή είναι ένα μέρος όπου συγκεντρώνονται και διατηρούνται πολλά σπάνια φυτά. Αρκετά από αυτά θεωρούνται είδη που κινδυνεύουν. Η χαράδρα του Αώου παραμένει σε σχεδόν παρθένα κατάσταση και στα εκτεταμένα δάση της μπορεί κανείς να βρει κάθε είδος ελληνικού δένδρου, καθώς και περισσότερα σπάνια φυτά και ζώα από ότι στο φαράγγι του Βίκου. Εκτός από τα ενδημικά φυτά της Ελλάδας που απαντώνται στην περιοχή με την αξιολόγηση Β, υπάρχουν επίσης πολλά ενδιαφέροντα taxa. Ένας μεγάλος αριθμός τους είναι ενδημικά της Βαλκανικής Χερσονήσου (αξιολόγηση D). Αυτά είναι: *Aesculus hippocastanum*, *Erysimum cephalonicum*, *Abies borisii-regis*, *Bupleurum karglii*, *Campanula hawkinsiana*, *Centaurea pawlowskii*, *C. epirota*, *Crocus veluchensis*, *Geranium aristatum*, *Lilium chalcidonicum*, *Ramonda serbica*, *Pinus heldreichii*, *Cardamine carmosa*, *Cirsium appendiculatum*, *Dianthus integer* subsp. *minutiflorus*, *Silene fabarioides*, *Taraxacum pindicola*, *Hieracium waldsteinii*, *Silene chromodonta* και *Viola albanica*. Τα παρακάτω taxa παίρνουν επιπροσθέτως την αξιολόγηση D: α) *Aesculus hippocastanum*, *Campanula hawkinsiana*, *Lilium carnioolicum* subsp. *albanicum* (= *L. albanicum*) και *L. chalcidonicum* επειδή καταγράφονται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981, και β) *Centaurea epirota*, *Crepis baldacii*, *Galium degenii*, *Scutellaria rupestris* και *Valeriana crinii* subsp. *epirotica* επειδή περιλαμβάνονται στο WCMC Plants Database ως "Σπάνια". Η *Scutellaria rupestris* περιλαμβάνεται επίσης και στο UNEP ως "Σπάνιο". Η *Pinguicula crystallina* subsp. *hirtiflora* (= *P. hirtiflora*) η οποία περιλαμβάνεται στη Σύμβαση της Βέρνης αξιολογείται με C. Από τα ενδημικά taxa της Ελλάδας τα *Centaurea albanica* και *Lithospermum goulandrionum* προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Τα *Lithospermum goulandrionum* και *Scorzonera purpurea* subsp. *peristerica* περιλαμβάνονται επίσης στο WCMC Plants Database ως "Σπάνια". Στην ίδια βάση περιλαμβάνονται επίσης ως "Σπάνια" τα *Sedum tymphaeum* και *Rindera graeca* και ως το "Τρωτό" το *Silene haussknechtii*. Μια άλλη κατηγορία είναι εκείνα τα taxa που έχουν ενδιαφέρουσες εξαπλώσεις από φυτογεωγραφική άποψη (αξιολόγηση D). Τέτοια taxa είναι: α) *Cynoglossis barrelieri* subsp. *serpentinicola* (= *Anchusa serpentinicola*), που υπάρχει σε Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία και ΝΚ Ανατολία και περιλαμβάνεται στο WCMC Plants Database

ως "Σπάνιο". b) *Crocus olivieri* και *Achillea fraasii*, με εξάπλωση στη Βαλκανική χερσόνησο και την Τουρκία. c) *Lilium candidum*, με εξάπλωση σε Βαλκανική και ΝΔ Ασία. d) *Corylus colurna*, με εξάπλωση σε Βαλκάνια, Τουρκία και Ανατολία, το οποίο προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. e) *Minuartia juniperina*, ένα είδος κυρίως Ασιατικό. f) *Campanula foliosa*, *Silene roemerii* και *Saxifraga glabella*, ενδημικά των Απέννινων και της Βαλκανικής. g) *Globularia meridionalis*, ενδημικό Ιταλίας, Αυστρίας και Βαλκανικής. h) *Barbarea sicula*, με εξάπλωση σε Ελλάδα, Ν Ιταλία και Σικελία (περιλαμβανόμενο στο WCMC Plants Database ως "Τρωτό"). i) *Thymus longicaulis* subsp. *chaubardii* και *Carduus tmoleus*, με εξάπλωση στη Βαλκανική χερσόνησο, και j) *Dianthus viscidus*, με εξάπλωση σε Ν Βαλκανική και ΒΔ Τουρκία. Πρέπει επίσης να αναφερθούν (με χαρακτηρισμό D) τα: *Asphodeline taurica*, το οποίο είναι σπάνιο στην Ελλάδα, *Limosella aquatica*, το οποίο στην Ελλάδα έχει αναφερθεί μόνο από κοιλάματα με νερό από το λιώσιμο του χιονιού και από μικρές λίμνες σε υψόμετρο 1750-1900 μέτρα, και *Sempervivum marmoreum* (= *Sempervivum reginae* - *amaliae*) που στην Ελλάδα είναι σπάνιο και αραιά εμφανιζόμενο και προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Επίσης, αναφέρουμε ορισμένα ταχα που ανακαλύφθηκαν πρόσφατα στην Ελλάδα: *Telekia speciosa*, *Geum reptans* και *Verbascum nigrum* subsp. *abietinum*. Επιπλέον, αναφέρουμε την ύπαρξη αμιγών συστάδων *Juniperus foetidissima* πάνω από το χωριό Πάπιγκο, καθώς και μεμονωμένα άτομα *Taxus baccata* και *Ilex aquifolium* και συστάδες *Quercus cerris* και *Q. daleschampii* στη ζώνη του μικτού δάσους. Σημαντική είναι επίσης η παρουσία του *Alnus glutinosa* στο παρόχθιο δάσος, οι πληθυσμοί του οποίου στην Ελλάδα πρέπει να προστατευθούν. Αυτός είναι ένας από τους πιο σημαντικούς τόπους της Ελλάδας από πλευράς πανίδας, αφού συντηρεί μία ποικιλία και αφθονία ζώων συμπεριλαμβανομένων μερικών από τα σπάνια μεγάλα θηλαστικά της Ευρώπης. Ορισμένα είδη θηλαστικών, αμφιβίων και ερπετών καταγράφονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Μεταξύ αυτών η καστανή αρκούδα *Ursus arctos* είναι ένα είδος προτεραιότητας για την Κοινότητα. Ο πληθυσμός της *Ursus arctos* που κατοικεί στην οροσειρά της Πίνδου (περιοχές της οποίας περιλαμβάνονται στους Εθνικούς Δρυμούς Βίκου-Αώου και Πίνδου) έχει αξιολογηθεί ως ένας από του πιο ακμαίους στη περιοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο πληθυσμός της αρκούδας στην Πίνδο είναι ο νοτιότερος στην Ευρώπη, απομονωμένος από άλλους παρόμοιους, οι οποίοι υπάρχουν κύριως σε περιοχές της ανατολικής Ευρώπης και έχουν ένα ασυνεχές πρότυπο εξάπλωσης. Η σπουδαιότητα αυτού του τόπου επίσης επισημαίνεται από την παρουσία, παρότι πολύ σπάνια, του λύγκα *Lynx lynx* ο οποίος παρουσιάζει το νοτιότερο σημείο της ευρωπαϊκής του εξάπλωσης στη βόρεια Πίνδο. Το αγριόγιδο *Rupicapra rupicapra balcanica*, ένα βαλκανικό ενδημικό υποείδος, δείχνει μία ασυνεχή εξάπλωση σε μερικά βουνά της βόρειας και κεντρικής Ελλάδας που αποτελούν και το νοτιότερο άκρο της εξάπλωσης του υποείδους αυτού. Λαμβάνοντας υπόψη τις οικολογικές απαιτήσεις του αγριόγιδου, γίνεται φανερό ότι αυτός ο τόπος αποτελεί μία πολύ σημαντική περιοχή για το ζώο αυτό εξαιτίας της ύπαρξης εκτεταμένων κατάλληλων οικοτόπων (οι βραχώδεις πλαγιές των φαραγγιών). Για τη βίδρα *Lutra lutra* υπάρχουν πολύ καλοδιατηρημένοι οικότοποι κατά μήκος τόσο των ποταμών Βίκου/Βοϊδομάτης όσο και του ποταμού Αώου, που διασχίζουν την περιοχή του Εθνικού Δρυμού. Όλα τα προαναφερθέντα θηλαστικά, καθώς επίσης και η νυχτερίδα *Myotis blythi* η οποία επίσης ζει σ' αυτόν τον τόπο, αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων, η αρκούδα και ο λύγκας ως "Κινδυνεύοντα", το αγριόγιδο στα "Σπάνια" και τα υπόλοιπα ως "Τρωτά". Όσον αφορά στα αμφίβια και τα ερπετά, αυτός ο τόπος είναι επίσης μεγάλης

αξίας αφού περιέχει μία ποικιλία κατάλληλων οικοτόπων, οι οποίοι συνήθως φιλοξενούν αρκετά πυκνούς πληθυσμούς. Από τα επτά αμφίβια και ερπετά του Παραρτήματος II η οχιά των ορεινών λιβαδιών, *Vipera ursinii*, έχει στην οροσειρά της Πίνδου το νοτιότερο όριο της ευρωπαϊκής της εξάπλωσης. Οι μικροί ευπαθείς ελληνικοί πληθυσμοί αυτού του φιδιού ζουν σε υποαλπικά λιβάδια της οροσειράς της Πίνδου και είναι τελείως απομονωμένοι. Η *Vipera ursinii* θεωρείται ένα απειλούμενο είδος στην Ελλάδα (κατηγορία κινδύνου "Σπάνια"). Ορισμένα είδη ψαριών των γλυκών νερών που έχουν καταγραφεί στην περιοχή του Εθνικού Δρυμού είναι επίσης ανάμεσα σε αυτά που αναφέρονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Εκτός από το είδος *Rutilus rubilio*, τα άλλα είναι απειλούμενα είδη στην Ελλάδα και αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες "Τοπικά Τρωτά" (το ταχον *Barbus*) και "Σπάνια", "Τρωτά" ή "Κινδυνεύοντα", ανάλογα με το συγκεκριμένο πληθυσμό. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι σύμφωνα με τον *Οικονομίδη*, τα ισχύοντα ονόματα των ελληνικών πληθυσμών αυτών των τριών ταχα είναι: *Rutilus ohridanus prespensis* (αντί για *Rutilus rubilio*) και *Barbus peloronnensis rebeli* (αντί για *B. meridionalis*). Ορισμένα επιπλέον είδη σπονδυλωτών, εκτός πουλιών, που έχουν καταγραφεί σ' αυτόν τον τόπο, έχουν αξιολογηθεί ως Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη. Ορισμένα από αυτά είναι απειλούμενα στην Ελλάδα και βρίσκονται στις κατηγορίες "Τρωτά" (τα μεγάλα θηλαστικά *Canis aureus*, *Canis lupus*, *Capreolus capreolus*) και "Τοπικά Τρωτά" (τα ψάρια *Chondrostoma vardarensis* και *Leuciscus cephalus vardarensis*). Ένα ακόμη είδος είναι ενδημικό της Ελλάδας (το τρωκτικό *Muscardinus avellanarius*). Τα περισσότερα από τα ταχα αναφέρονται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης και έτσι τους αποδίδεται η αξιολόγηση C. Οι εξαιρέσεις αφορούν τα θηλαστικά *Canis aureus*, *Microtus thomasi*, *Apodemus mystacinus epimelas*, *Apodemus flavicollis brauneri* και *Mus macedonicus*, και το ψάρι *Leuciscus cephalus vardarensis*. Η αγριόγατα *Felis silvestris* και ο λύκος *Canis lupus* προστατεύονται επιπλέον από τη Σύμβαση CITES. Επιπροσθέτως, εκτός από το βάτραχο *Rana ridibunda*, τις σαύρες *Ophisaurus apodus*, *Ablepharus kitaibelii* και *Lacerta agilis*, το φίδι *Vipera ammodytes*, το τσακάλι *Canis aureus*, το λύκο *Canis lupus*, την αγριόγατα *Felis silvestris*, το αγριόγιδο *Capreolus capreolus*, το λαγό *Lepus europaeus*, τα τρωκτικά *Microtus thomasi*, *Apodemus* spp. και *Mus macedonicus*, καθώς και όλα τα ταχα των ψαριών, όλα τα υπόλοιπα σημαντικά ταχα που απαντώνται στην περιοχή προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (αξιολόγηση D). Το τρωκτικό *Muscardinus avellanarius*, επίσης περιλαμβάνεται στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων των Παγκοσμίων Απειλούμενων Ζώων και Φυτών (UNEP). Επιπλέον, ο βάτραχος *Rana dalmatina*, οι σαύρες *Ablepharus kitaibelii* και *Lacerta agilis*, τα φίδια *Coronella austriaca* και *Natrix tessellata*, η αγριόγατα *Felis silvestris*, ο λύκος *Canis lupus* και το ψάρι *Alburnoides bipunctatus* βρίσκονται στους καταλόγους του εγχειριδίου του Προγράμματος CORINE-Biotopes. Οι σαύρες *Algyroides nigropunctatus* και *Podarcis erhardii*, το φίδι *Coluber gemonensis*, τα τρωκτικά *Glis g. pindicus*, *Microtus thomasi*, τα ταχα *Apodemus* και όλα τα είδη ψαριών εκτός από το είδος *Orthrias pindus*, είναι ενδημικά της Βαλκανικής. Ο βάτραχος *Rana temporaria* και η σαύρα *Lacerta agilis* παρουσιάζουν στην Ήπειρο το νοτιότερο όριο της εξάπλωσής τους στην Ευρώπη. Ο λαγός και η αγριόγατα είναι πολύ σπάνια ζώα στην Ελλάδα, και τέλος ο ποντικός *Mus macedonicus* παρουσιάζει το νοτιότερο όριο της εξάπλωσής του στα νότια Βαλκάνια. Για όλους τους προαναφερόμενους λόγους, τα εν λόγω ταχα σημειώνονται αποκλειστικά ή επιπλέον με την αξιολόγηση D. Για όλους αυτούς τους λόγους φαίνεται καθαρά ότι μία πολύ πλούσια πανίδα σπονδυλωτών, εκτός από πουλιά, ζει στον Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αώου. Η ύπαρξη ορισμένων πολύ σημαντικών ευρωπαϊκών

ζωικών taxa, σε συνδυασμό με την παρουσία άλλων σχεδόν εξαφανισμένων ή πολύ σπάνιων ευρωπαϊκών taxa, δίνει έμφαση στη μεγάλη πανιδική αξία αυτής της περιοχής και δικαιολογεί τη σημασία της ως μίας από τις σημαντικότερες και πιο καλοσυντηρημένες φυσικές περιοχές στην Ευρώπη. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή έχουν αξιολόγηση D και προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.19 Περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας

Η περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 199,76 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 572 m, το μέγιστο στα 2636 m και το μέσο στα 1485,89 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.19-1.

Πίνακας 7.1.19-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130002	EL0511R0A0200013N	ΑΩΟΣ Π. 2
	EL0511R0A0208017N	ΓΙΟΤΣΑΣ Ρ.
	EL0511R0A0206014N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1
	EL0511R0A0200016N	ΑΩΟΣ Π. 3

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.19-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.19-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		33,96					33,96	17,0%
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου		3,95					3,95	2,0%
9110	Δάση οξυάς από Luzulo-Fagetum		12,55					12,55	6,3%
9180	* Δάση σε πλαγιές, λιθώνες ή χαράδρες από Tilio-Acerion		0,32					0,32	0,1%
91E0	*Αλλουβιακά δάση με <i>Alnus glutinosa</i> και <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salinion albae</i>)		0,45					0,45	0,2%
9250	Δάση δρυός με <i>Quercus trojana</i>		13,94					13,94	6,8%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>		12,18					12,18	5,6%
9530	*(Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		99,60					99,60	44,1%
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		21,05					21,05	9,6%

Είναι το δεύτερο υψηλότερο βουνό στην Ελλάδα, με υψηλές κορυφές, εκτεταμένα λιβάδια και βοσκότοπους σε υποαλπικά υψόμετρα. Σε χαμηλότερα υψόμετρα (1800-2100) τα πετρώματα είναι σερπεντινικά.

Είναι μια περιοχή πλούσια σε βοσκότοπους υψηλής ποικιλότητας, πολύ σημαντική για ορισμένα θηλαστικά όπως η αρκούδα και η βίδα. Είναι επίσης μοναδική θέση εμφάνισης στην Ευρώπη για το σπάνιο ασιατικό είδος *Veronica bornmuelleri*. Άξιο λόγου είναι επίσης ότι ο ποταμός Αώος είναι το νοτιότερο όριο εμφάνισης για το είδος *Pachychilon pictus*. Έτσι αυτό θεωρείται σπάνιο είδος για τη χώρα μας και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ είναι κοινό είδος με μεγάλους πληθυσμούς στις γειτονικές χώρες (Αλβανία, FYROM). Όσον αφορά στην πανίδα, η αξία της περιοχής φαίνεται από την ύπαρξη των ασπόνδυλων *Kirinia climeae*, *Pseudochazara cingovskii*, *Pseudochazara graeca coutsisi*, *Thecla betulae*, *Agrodiaetus damon* που αναφέρονται από τον Heath (1981) στο Threatened *Rhopalocera* (butterflies) of Europe και των ασπόνδυλων *Apatura iris*, *Pseudochazara graeca coutsisi* που περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή αρπακτικών πτηνών, αλπικών και δασικών ειδών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα: *Neophron percnopterus*, *Circaetus gallicus*, *Aquila chrysaetos* and *Pyrhhorax pyrrhacorax*. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία άλλων σημαντικών φυτικών taxa. Μεταξύ αυτών, μερικά taxa είναι ελληνικά ενδημικά (από τα οποία τα 5 είναι αποκλειστικά ενδημικά της περιοχής και τα δύο ενδημικά σε σερπεντίνη), ένα taxon προστατεύεται από τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης, 14 taxa περιλαμβάνονται στους καταλόγους WCMC ή/και European Red Data (*Aethionema saxatile* ssp. *oreophilum*, *Alyssum smolikanum*, *Barbarea sicula*, *Centaurea pawlowskii*, *Crepis baldaccii*, *Festuca koritnicensis*, *Narthecium scardicum*, *Pedicularis olympica*, *Scorzonera doriae*, *Sempervivum marmoreum*,

Silene schwarzenberger, *Soldanella pindicola*, *Verbascum adenanthum*, *Veronica argute - serrata*), 27 taxa (*Acer heldreichii*, *Aquilegia vulgaris*, *Campanula hawkinsiana*, *Coeloglossum viride*, *Dactylorhiza cordigera*, *Dactylorhiza sambucina*, *Dianthus viscidus*, *Digitalis ferruginea* ssp. *ferruginea*, *Digitalis laevigata*, *Digitalis viridiflora*, *Gentiana asclepiadea*, *Gentiana cruciata*, *Gentiana lutea*, *Gentiana verna* ssp. *balcanica*, *Gymnadenia frivaldii*, *Helictotrichon aetolicum*, *Jovibarba heuffelii*, *Lactuca intricata*, *Lilium carnolicum* ssp. *albanicum*, *Lilium chalconicum*, *Lilium martagon*, *Narcissus poeticus* ssp. *radiiflorus*, *Orchis pallens*, *Orobanche rechingeri*, *Poa thessala*, *Scabiosa taygetea* ssp. *portae*, *Viola tricolor* ssp. *macedonica*) προστατεύονται από Προεδρικό Διάταγμα (67/1981), μερικά taxa είναι σπάνια στην Ελλάδα ή/και η περιοχή της Β. Ελλάδας αποτελεί το ακραίο όριο εξάπλωσής τους (*Allium schoenoprasum*, *Epilobium palustre*, *Gnaphalium roeseri* ssp. *pichleri*, *Halacsya sendtneri*, *Haplophyllum boissieranum*, *Pedicularis petiolaris*, *Potentilla aurea* ssp. *chrysocraspeda*, *Potentilla geoides* ssp. *geoides*, *Scorzonera austriaca*, *Senecio doricum*, *Stachys recta* ssp. *subcrenata*, *Trifolium badium*, *Trollius europaeus*), μερικά taxa είναι ενδημικά της Βαλκανικής (*Abies borisii-regis*, *Achillea chrysocoma*, *Allium meteoricum*, *Amelanchier cretica*, *Anthemis arvensis* ssp. *cyllenea*, *Arenaria conferta* ssp. *serpentina*, *Aubrieta scardica*, *Aurinia corymbosa*, *Ballota hispanica* ssp. *macedonica*, *Bornmuellera baldaccii* ssp. *baldaccii*, *Campanula spatulata* ssp. *spatulata*, *Campanula tymphaea*, *Carum graecum* ssp. *serpentinicum*, *Carum rupestre*, *Cerastium banaticum* ssp. *speciosum*, *Cerastium decalvans*, *Cirsium appendiculatum*, *Crepis viscidula* ssp. *geracioides*, *Crocus veluchensis*, *Dianthus cruentus*, *Dianthus deltooides* ssp. *degenii*, *Dianthus haematocalyx* ssp. *pindicola*, *Dianthus integer* ssp. *minutiflorus*, *Euphorbia glabriflora*, *Festuca peristerea*, *Fumana bonapartei*, *Galium anisophyllum* ssp. *plebeium*, *Galium breviramosum*, *Galium oreophilum*, *Gentianella bulgarica*, *Geranium aristatum*, *Helleborus cyclophyllus*, *Herniaria parnassica* ssp. *parnassica*, *Hieracium cymosum* ssp. *heldeichianum*, *Hieracium waldsteinii*, *Hypericum rumeliacum* ssp. *apollinis*, *Lactuca visianii*, *Laserpitium siler* ssp. *laeve*, *Linum flavum* ssp. *albanicum*, *Linum hologynum*, *Malcolmia orsiniana* ssp. *angulifolia*, *Minuartia baldaccii*, *Myosotis alpestris* ssp. *suaveolens*, *Onobrychis montana* ssp. *scardica*, *Orlaya daucorlaya*, *Paronychia albanica* ssp. *albanica*, *Pedicularis graeca*, *Pinguicula balcanica* ssp. *balcanica*, *Pinus heldreichii*, *Plantago media* ssp. *pindica*, *Saxifraga rotundifolia* ssp. *taygetea*, *Scorzonera purpurea* ssp. *rosea*, *Scrophularia laciniata*, *Sideritis raeseri* ssp. *raeseri*, *Silene asterias*, *Silene caesia*, *Silene fabarioides*, *Silene parnassica*, *Stachys recta* ssp. *baldaccii*, *Stachys scardica*, *Thesium parnassi*, *Thlaspi microphyllum*, *Thlaspi tymphaeum*, *Thymus boissieri*, *Thymus stojanovii*, *Thymus teucrioides* ssp. *alpinus*, *Trifolium pignanti*, *Trinia glauca* ssp. *pindica*, *Trisetum flavescens* ssp. *tenuis*, *Valantia aprica*, *Viola albanica*, *Viola dukadjinica*) και μερικά taxa (*Campanula foliosa*, *Campanula trichocalycina*, *Gnaphalium hoppeanum* ssp. *magellense*, *Linum punctatum* ssp. *pycnophyllum*, *Senecio scopolii*, *Silene roemerii*, *Stachys balcanica*, *Thymus thracicus*) είναι υποβαλκανικά (η εξάπλωσή τους επεκτείνεται στην Τουρκία και την Ιταλία).

7.1.20 Περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου

Η περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 331,15 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05) και επιμερίζεται σε 103,28 km² στη λεκάνη Αράχθου (ΕΛ14) και σε 227,87 km² στη λεκάνη Αώου (ΕΛ11).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 589 m, το μέγιστο στα 1887 m και το μέσο στα 1064,8 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.20-1.

Πίνακας 7.1.20-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130004	ΕΛ0514R000210069N - ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10
	ΕΛ0514R000210071N - ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11
	ΕΛ0511R0A0204012N - ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4
	ΕΛ0514R000212073N - ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.	ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.
	ΕΛ0514R000200072N	ΖΑΓΟΡΙΤΙΚΟΣ Π.
	ΕΛ0511R0A0206015N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 2
	ΕΛ0511R0A0206014N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.20-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.20-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion		2,13					2,13	0,6%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		18,36					18,36	5,5%
5210	Δενδροειδή Matorrals με Juniperus spp.		2,08					2,08	0,6%
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση		1,02					1,02	0,3%
9130	Δάση οξυάς με Asperulo-Fagetum		14,29					14,29	4,3%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis		24,15					24,15	7,3%
92C0	Δάση Platanus orientalis και Liquidambar orientalis (Platanion orientalis)		0,07					0,07	0,0%
9530	* (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		109,7					109,65	33,1%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		2,87					2,87	0,9%
9560	* Ενδημικά δάση με <i>Juniperus spp.</i>		1,32					1,32	0,4%

Η περιοχή του Ζαγορίου περιλαμβάνει 46 χωριά (Ζαγόρια ή Ζαγοροχώρια) που βρίσκονται διασκορπισμένα στο βουνό βορειοανατολικά της πόλης των Ιωαννίνων και μπορεί να διαιρεθεί σε δυτικό, κεντρικό και ανατολικό Ζαγόρι. Η περιοχή του κεντρικού Ζαγορίου (Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου) περιλαμβάνει λόφους με δάση φυλλοβόλων δρυών, ρέματα, βοσκότοπους, καθώς και παραδοσιακά χωριά και γέφυρες. Στα εκτεταμένα δάση πλατύφυλλων, κυρίαρχο είδος είναι η πλατύφυλλη δρυς (*Quercus frainetto*) που σχηματίζει είτε αμιγείς είτε μικτές συστάδες με άλλα είδη *Quercus* (*Q. cerris*, *Q. pubescens* κτλ.) ή με *Carpinus orientalis*, *Ostrya carpinifolia*, *Fraxinus ornus*, *Castanea sativa*, *Acer* sp. κτλ. Στην περιοχή του δάσους υπάρχουν μερικώς δασωμένες ή υποβαθμισμένες εκτάσεις με πουρνάρι (*Q. coccifera*) ή ακόμη και γυμνό έδαφος. Το είδος *Juniperus communis* συμμετέχει στους σχηματισμούς των ξηρών ασβεστολιθικών λιβαδιών. Στα ανώτερα υψόμετρα, η υβριδογενής ελάτη (*Abies borisii-regis*) σχηματίζει αμιγείς συστάδες ή μικτές συστάδες με μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*), *Fagus sylvatica* και *Quercus* sp. Οι σχηματισμοί της ελάτης (*Abies*) αναπτύσσονται ταχύτατα εις βάρος των άλλων, ιδίως εκείνων της *Pinus nigra*, τους οποίους τείνουν να αντικαταστήσουν. Ο ποταμός Βοϊδομάτης, παραπόταμος του ποταμού Αώου, διασχίζει το κεντρικό Ζαγόρι και οι όχθες του καλύπτονται από εκτεταμένα παρόχθια δάση με είδη ιτιάς (*Salix* sp.) και λεύκας (*Populus* sp.), καθώς και με μερικά άτομα πλατάνου (*Platanus orientalis*). Στις υγρές τοποθεσίες του κοινοτικού δάσους του Τσεπέλοβου αναπτύσσονται μερικά διάσπαρτα άτομα ίταμου (*Taxus baccata*), ενώ στο δημόσιο δάσος του Μανασσή υπάρχουν δένδρα της δασικής πεύκης (*Pinus sylvestris*).

Η περιοχή του Κεντρικού Ζαγορίου, όπως και η γειτονική του Εθνικού Δρυμού Βίκου-Αώου, είναι πολύ σημαντική τόσο για τη χλωρίδα, όσο και για την πανίδα της, καθώς επίσης και για το έξοχο τοπίο με τα μικρά παραδοσιακά χωριά, τα παλιά γεφύρια, τις εκκλησίες και τα μοναστήρια. Η περιοχή αυτή, καθώς και όλη η περιοχή του Ζαγορίου, θεωρούνται από τις πιο ελκυστικές στην Ελλάδα για τους επισκέπτες. Στα εκτεταμένα δάση της μπορεί κανείς να βρει κάθε είδος ελληνικού δένδρου. Η γνώση μας για την ποώδη χλωρίδα είναι ανεπαρκής και μια λεπτομερής μελέτη θα έδινε ενδιαφέρουσες πληροφορίες. Από τα taxa που καταγράφονται στην περιοχή με αξιολόγηση D, το είδος *Achillea abrotanoides* είναι ενδημικό της Βαλκανικής. Στη ζώνη του μικτού δάσους πρέπει να αναφέρουμε την παρουσία των παρακάτω ειδών (επίσης με την αξιολόγηση D): *Corylus colurna* και *Ilex*

aquifolium στη δασική περιοχή του χωριού Διπόταμο, και *Atropa belladonna* στην περιοχή του χωριού Μανασσή. Τα είδη *Corylus colurna* και *Atropa belladonna* προστατεύονται από το Ελληνικό Πρεδρικό Διάταγμα 67/1981. Σημαντική επίσης είναι η παρουσία στο παρόχθιο δάσος του σκλήθρου (*Alnus glutinosa*) οι πληθυσμοί του οποίου πρέπει να προστατευθούν, καθώς διαρκώς υποβαθμίζονται. Η πανδική σημασία αυτού του τόπου είναι εμφανής κυρίως εξαιτίας της παρουσίας ειδών σπονδυλωτών (χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα πουλιά) που αναφέρονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Μεταξύ αυτών η καστανή αρκούδα *Ursus arctos* είναι ένα είδος προτεραιότητας αυτής της Οδηγίας. Η εξάπλωσή της στην Ευρώπη είναι έντονα ασυνεχής, έτσι ώστε το μεγαλύτερο μέρος της ηπείρου να μην κατοικείται από αυτό το ζώο (η μόνη ευρωπαϊκή περιοχή συνεχούς εξάπλωσης είναι η Βόρεια Σκανδιναβία και η ΒΔ Ρωσία). Ο ελληνικός πληθυσμός αρκούδας που ζει στο κεντρικό και βόρειο τμήμα της οροσειράς της Πίνδου είναι ο νοτιότατος της Ευρώπης. Η αρκούδα και η βίδρα *Lutra lutra*, που επίσης υπάρχει σ' αυτόν τον τόπο, είναι απειλούμενα είδη της ελληνικής πανίδας και κατατάσσονται στις κατηγορίες κινδύνου "Κινδυνεύοντα" και "Τρωτά" αντίστοιχα, σύμφωνα με το ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων. Τα συγκεκριμένα είδη της Οδηγίας αναφέρονται επίσης στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης, η αρκούδα προστατεύεται από το ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 86/1969. Ορισμένα Άλλα Σημαντικά Είδη έχουν αναφερθεί στην περιοχή αυτή: άνουρα αμφίβια, μία σαύρα (*Podarcis erhardii*), φίδια και ένα μικρό θηλαστικό (*Sciurus vulgaris*). Όλα προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης (αξιολόγηση C) και το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (αξιολόγηση D), εκτός από την οχιά *Vipera ammodytes* που αναφέρεται μόνο στη Σύμβαση. Η σαύρα *Podarcis erhardii* είναι ενδημική των Βαλκανίων (στην ηπειρωτική περιοχή υπάρχει κυρίως το υποείδος *P.e. riveti*, όπως και στον υπό εξέταση τόπο). Επιπλέον, τα είδη *Bufo viridis*, *Hyla arborea* και *Coronella austriaca* σημειώνονται με αξιολόγηση D επειδή έχουν καταγραφεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes. Στην περιοχή ζει επίσης μια ποικίλη орνιθοπανίδα που περιλαμβάνει μερικά είδη αρπακτικών και άλλων σπάνιων πουλιών, όπως για παράδειγμα τα *Pernis apivorus*, *Neophron percnopterus* ("Τρωτά"), *Circaetus gallicus*, *Accipiter nisus*, *Buteo buteo*, *Aquila chrysaetos* (Τρωτά"), *Ciconia nigra* ("Κινδυνεύοντα"), κ.ά. Το είδος *Pernis apivorus* είναι σπάνιο στην ευρύτερη περιοχή της ΒΔ Ελλάδας. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Το είδος *Pieris krueperi* περιέχεται στη λίστα των "Threatened *Rhopalocera* (butterflies) of Europe".

7.1.21 Περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων

Η περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 26,9 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 469 m, το μέγιστο στα 679 m και το μέσο στα 473,01 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.21-1.

Πίνακας 7.1.21-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130005	ΕΛ0512R000212139Α	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΦΙΣΤΑ
	Λιμναία Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
	ΕΛ0512L000000004Η	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.21-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.21-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
3150	Ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου Magnopotamion ή Hydrochaition		0,10					0,10	0,4%
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		0,23					0,23	0,9%

Η λίμνη των Ιωαννίνων, η Παμβώτις, βρίσκεται μεταξύ της πόλης των Ιωαννίνων και του Όρους Μιτσικέλι. Καταλαμβάνει τη λεκάνη απορροής που σχηματίζεται στο λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων, σε υψόμετρο 480. Το υπόβαθρο της λεκάνης είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος ασβεστολιθικό με πυριτικά στοιχεία. Η λίμνη καλύπτει έκταση 1920 ha και έχει μέγιστο βάθος 11 m. Σχηματίστηκε από τη συγκέντρωση των νερών της λεκάνης που δεν έχει επιφανειακή διέξοδο και τροφοδοτείται από πηγές του Όρους Μιτσικέλι. Το επιπλέον νερό διοχετεύεται μέσω καταβοθρών στον ποταμό Καλαμά. Κατά το παρελθόν υπήρχε άλλη

μια λίμνη με πολλά έλη, αυτή της Λαψίστας, βόρεια της πόλης των Ιωαννίνων. Η λίμνη της Λαψίστας αποξηράνθηκε και η περιοχή χρησιμοποιήθηκε για καλλιέργεια. Στο βορειοανατολικό τμήμα της λίμνης των Ιωαννίνων βρίσκεται ένα μικρό νησί, που ονομάζεται Νήσος Ιωαννίνων και έχει επάνω του ένα μικρό χωριό, του οποίου οι κάτοικοι είναι ψαράδες. Οι όχθες της λίμνης και οι ακτές του νησιού καλύπτονται από πυκνές, εκτεταμένες κοινωνίες καλαμώνων, στην περιφέρεια των οποίων βρίσκονται διάσπαρτα υπολείμματα *Salix alba* και *S. cinerea*, καθώς και *Ulnus campestris*. Η ζώνη των καλαμώνων είναι είτε αμιγής *Phragmitetum* με *Phragmites communis*, είτε μετασχηματίζεται σε *Scirpeto-Phragmitetum*. Ειδικότερα, στις βορειοανατολικές όχθες, όπου υπάρχει η πηγή Κρυονέρι (η Ντραμπάτοβα), η κοινωνία *Scirpeto-Phragmitetum* σχηματίζει μια ζώνη, η οποία αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από *Phragmites communis* και στην οποία το *Scirpus lacustris* απαντά μόνο σε μερικούς μικρούς πληθυσμούς. Επίσης, γύρω από τη λίμνη αναπτύσσονται οι υδρόβιες κοινωνίες *Myriophylleto-Nupharetum* και *Potamogetonetum*. Στη λίμνη σχηματίζονται όμορφες φυτοκοινωνίες *Nymphaetum albae*, ενώ το είδος *Iris pseudacorus* σχηματίζει κηλίδες κοντά στις κοινωνίες των καλαμώνων. Στις ακτές του νησιού, εκτός από τις κοινωνίες του *Scirpeto-Phragmitetum* και τις αμιγείς του *Phragmitetum*, υπάρχουν επίσης *Typha domingensis* και *Sparganium erectum*. Το *Sparganium erectum* είναι επίσης άφθονο στις όχθες ενός καναλιού αποστράγγισης που βρίσκεται μέσα στην περιοχή της λίμνης. Ο λόφος του νησιού έχει αναδασωθεί με *Pinus nigra*. Στη γυμνή έκταση μεταξύ της λίμνης και του δρόμου προς το Μέτσοβο εμφανίζονται σποραδικά άτομα *Phlomis fruticosa* και *Juniperus foetidissima*. Επίσης, κατά μήκος του δρόμου αναπτύσσονται άτομα της *Pinus nigra*, τα οποία επεκτάθηκαν από την αναδασωμένη περιοχή.

Η λίμνη των Ιωαννίνων είναι απόλυτα συνδεδεμένη με τη ζωή της πόλης των Ιωαννίνων. Όλες οι δραστηριότητες των κατοίκων (κοινωνικές, οικονομικές, πνευματικές), καθώς και η ιστορία της πόλης είναι συνδεδεμένες με τη λίμνη. Ορισμένες οικογένειες ψαράδων ζούσαν στο παρελθόν αποκλειστικά από το ψάρεμα, το οποίο καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της ζήτησης ψαριών στην περιοχή. Η λίμνη αποτελεί ένα πολύ σπουδαίο οικοσύστημα και η παρόχθια βλάστηση είναι πολύ σημαντική για τα νεροπούλια που φωλιάζουν εκεί. Η περιοχή είναι σημαντική για τη διαχείριση παπιών, το πέρασμα και την αναπαραγωγή των νεροπουλιών που συνδέονται με τους καλαμώνες. Η μάζα του νερού επηρεάζει ευνοϊκά το ηπειρωτικό κλίμα του Νομού Ιωαννίνων και με τη συγκράτηση της θερμότητας αυξάνει τις μέσες θερμοκρασίες της περιοχής. Επιπλέον, η λίμνη συμβάλλει στην ανάπτυξη των τουριστικών δραστηριοτήτων και είναι ιδανικός τόπος για αναψυχή, για τη διοργάνωση κωπηλατικών αγώνων κτλ. Δύο ενδιαφέροντα είδη (με αξιολόγηση D) αναπτύσσονται στην περιοχή: Το *Leucojum aestivum*, γνωστό από λίγες τοποθεσίες στις οποίες πρέπει να ληφθούν διαχειριστικά μέτρα προστασίας και η *Spirodela polyrhiza*, είδος προφανώς όχι κοινό στην Ελλάδα. Ορισμένα είδη ερπετών που ζουν σ' αυτόν τον τόπο περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/42/EEC και προστατεύονται τόσο από τη Σύμβαση της Βέρνης όσο και από την ελληνική νομοθεσία. Υπάρχουν επίσης ορισμένα ταχα σπονδυλωτών που αξιολογήθηκαν ως "Άλλα Σημαντικά ή Ελληνικά Σημαντικά Είδη". Τα ταχα αυτής της πλούσιας πανίδας ανήκουν σε όλες τις ομάδες σπονδυλωτών πλην πουλιών. Κάποια είδη θηλαστικών έλαβαν την αξιολόγηση A, επειδή είναι απειλούμενα ζώα και αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων. Αυτά είναι η νυχτερίδα *Plecotus auritus*, ένα είδος που θεωρείται ως "Κινδυνεύον" και η βαλοτομυγαλίδα *Neomys anomalus* κατατάσσονται στην κατηγορία "Ανεπαρκώς γνωστά". Ορισμένα από τα ταχα

περιλαμβάνονται στη Σύμβαση της Βέρνης και γι' αυτόν το λόγο δέχονται την αξιολόγηση C. Επιπλέον, κάποια από τα taxa κρίθηκαν κατάλληλα για να δεχτούν την αξιολόγηση D επειδή προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (δεν περιλαμβάνονται τα taxa *Typhlops vermicularis* και *Martes foina*). Ακόμη, ο βάτραχος *Hyla arborea*, το φίδι *Natrix tessellata* και η νυχτερίδα *Plecotus auritus* δικαιολογούν την αξιολόγηση D, επειδή αξιολογήθηκαν από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes, ενώ η νυχτερίδα περιλαμβάνεται και στον κατάλογο UNEP. Μια πλούσια ορνιθοπανίδα ζει στη λίμνη, κυρίως ανάμεσα στους πυκνούς καλαμιώνες και στις λίγες παρόχθιες δασικές συστάδες. Η πανίδα αυτή περιλαμβάνει πολλά μεταναστευτικά είδη πουλιών όπως για παράδειγμα ερωδιόμορφα, πελαργούς, πάπιες, κ.ά. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με αξιολόγηση C προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.22 Περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα)

Η περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 73,29 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 51,43 km², εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 30,14 km² στη λεκάνη Αράχθου (EL14) και σε 21,29 km² στη λεκάνη Αώου (EL11), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (16,74km² και 5,11 km² αντίστοιχα) εμπίπτει στα Υδατικά Διαμερίσματα Θεσσαλίας (EL08) και Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 824 m, το μέγιστο στα 1823 m και το μέσο στα 1403,89 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.22-1.

Πίνακας 7.1.22-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα)

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130006	EL0514R000208067N	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 2
	EL0511R0A0200021N	ΑΩΟΣ Π. 6

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.22-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.22-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρτα)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από <i>Paspalo-Agrostidion</i>		0,01					0,01	
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		17,47		0,81	0,15		18,43	25,1%
5210	Δενδροειδή <i>Matorrals</i> με <i>Juniperus spp.</i>		7,12		0,07			7,19	9,7%
9130	Δάση οξυάς με <i>Asperulo-Fagetum</i>		7,13		3,02	4,18		14,34	19,6%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>		1,65		0,23	0,04		1,91	2,7%
9530	* (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		3,23		7,91	0,54		11,67	15,9%
9540	Μεσογειακά πευκοδάση		9,09		4,66	0,20		13,95	19,0%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
	με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου								

Το σημαντικότερο γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι το ότι αποτελεί το φυσικό όριο μεταξύ της βόρειας και της νότιας Πίνδου, αλλά και το κυριότερο πέρασμα από την Ήπειρο στη Θεσσαλία. Εκτός από τις περιοχές του Μετσόβου και του Ανήλιου, στην περιοχή περιλαμβάνονται δύο κορυφές του όρους Ζυγός (NA του Μετσόβου), η Βουλγαρίς (1821 m) και ο Θανασάκης (1820 m) καθώς και ένα τμήμα της λεκάνης απορροής του ποταμού Αώου (περίπου 1300 m). Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι αν και η Βουλγαρίς και ο Θανασάκης έχουν θεωρηθεί από πολλούς ερευνητές ως ξεχωριστά όρη (το πρώτο με την ονομασία Άσπρα Λιθάρια και το δεύτερο με την ονομασία Ζυγός), στην ουσία και τα δύο ανήκουν στην οροσειρά Ζυγός. Η γραμμή που ορίζεται από τις χαράδρες του Ανήλιου και Μαλακασιού φαίνεται να αποτελεί το όριο μεταξύ της νότιας και της βόρειας Πίνδου. Οι παλαιοί βοτανικοί αλλά και οι κάτοικοι της περιοχής υποστηρίζουν αυτήν την τελευταία άποψη. Από γεωλογική άποψη, η περιοχή αποτελείται από φλύσχεις και σερπεντίνες (περιδοτίτες), αλλά και πολλές πηγές. Ένα φράγμα έχει κατασκευαστεί από τη ΔΕΗ στα ΒΔ όρια της περιοχής, χρησιμοποιώντας τη ροή των Πηγών Αώου, πιθανώς μεταβάλλοντας ορισμένα χαρακτηριστικά της περιοχής. Το χιονοδρομικό κέντρο πάνω από το Μέτσοβο, δεν είναι πολύ μεγάλο και καλύπτει κυρίως τις ανάγκες της Ηπείρου σχετικά με τα χειμερινά σπορ.

Η περιοχή του Μετσόβου - Ανήλιου - Κατάρας - Πηγών Αώου παρουσιάζει χλωριδικές και φυτογεωγραφικές σχέσεις τόσο με τη νότια όσο και με τη βόρεια Πίνδο. Τα φυτικά taxa είναι ως επί το πλείστον ενδημικά της ευρύτερης περιοχής της οροσειράς της Πίνδου συμπεριλαμβανομένης και της Ν. Αλβανίας. Μόνο λίγα αναγράφονται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (αξιολόγηση D), αν και όλα πρέπει να θεωρηθούν ως σπάνια, που πρέπει άμεσα να προστατευθούν, λόγω της φυλογενετικής και φυτογεωγραφικής τους σημασίας για την Ελληνική χλωρίδα. Τα φυτικά είδη που περιλαμβάνονται στα "Άλλα Σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας" έχουν λάβει αξιολόγηση D, για τους εξής λόγους: Ενδημικά των Βαλκανίων: *Orobanche rechingeri* που εμφανίζεται στην Κεντρική και Νοτιοδυτική Ελλάδα και στη ΝΔ Ανατολία, και είναι το μοναδικό γνωστό ενδημικό σε σερπεντίνη μεταξύ των παρασιτικών φυτών της Ευρώπης που περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η παρουσία της καστανής αρκούδας *Ursus arctos* και άλλων ειδών του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/EEC, δείχνει την ποιότητα και τη σημασία της πανίδας αυτού του τόπου. Η αρκούδα είναι εξαιρετικά απειλούμενο είδος στην Ελλάδα (τοποθετείται στα "Κινδυνεύοντα" σύμφωνα με το ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων) μολονότι είναι λιγότερο απειλούμενο στη χώρα μας από ότι στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μεταξύ των σημαντικών ειδών αυτού του τόπου είναι ο δενδρομυξός *Dryomys nitedula* (με αξιολόγηση A) που αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στην κατηγορία κινδύνου "Σπάνιο". Ορισμένα taxa είναι ενδημικά των Βαλκανίων (αυτά είναι η σαύρα *Algyroides nigropunctatus* και το τρωκτικό *Dryomys nitedula wingei*) και αυτός είναι

έναν από τους λόγους που αυτά τα taxa σημειώνονται με αξιολόγηση D. Τα υπόλοιπα taxa που σημειώνονται με D, καθώς και το *A. nigropunctatus* προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα. Εξαιρέση είναι ο λαγός *Lepus europaeus*, του οποίου η αξιολόγηση με D οφείλεται στη γενική σπανιότητα του είδους στην Ελλάδα και στο γεγονός ότι παρουσιάζει το νοτιοδυτικό όριο της εξάπλωσής του στη βορειοδυτική Ελλάδα. Ορισμένα σημαντικά είδη της περιοχής αξιολογούνται με C καθώς προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Το *Natrix tessellata* επιπλέον σημειώνεται με D επειδή αναφέρεται στο εγχειρίδιο του Προγράμματος CORINE-Biotopes. Τα υπάρχοντα δεδομένα δείχνουν ότι σε αυτόν τον τόπο υπάρχει μια αξιοσημείωτη πανίδα, χαρακτηριστική των λιβαδιών και δασών της βόρειας Ελλάδας. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη της περιοχής που αξιολογούνται με C προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη της περιοχής που αξιολογούνται με D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Το είδος *Saturnia pyri* προστατεύεται από την Ερυθρή λίστα της IUCN και την European Red List of Globally Threatened Animals and Plants και περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates".

7.1.23 Περιοχή GR2130007 – Όρος Λάκμος (Περιστέρι)

Η περιοχή GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 201,24 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 145,79 km², εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (EL14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (55,44 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 657 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2286 m και το μέσο στα 1553,11 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.23-1.

Πίνακας 7.1.23-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι)

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	EL0514R000206062N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 5

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.23-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.23-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	36,81	103,4				140,18	69,5%	
5210	Δενδροειδή Matorrals με Juniperus spp.	3,90	7,35				11,25	5,6%	
6230	* Χλωώδεις διαπλάσεις με Nardus, ποικίλων ειδών, σε πυριτιούχα υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των υποορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης)		0,53				0,53	0,3%	
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	0,18	4,64				4,81	2,4%	
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	1,66	5,88				7,54	3,8%	

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
9130	Δάση οξυάς με <i>Asperulo-Fagetum</i>	1,87						1,87	0,9%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>	10,21	4,02					14,23	7,0%
9530	* (Υπο)μεσογει ακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα		1,99					1,99	1,0%

Ο Λάκμος είναι ένα μεγάλο βουνό που βρίσκεται νότια του Μετσόβου στα σύνορα των νομών Άρτας και Τρικάλων, και ανήκει στην νότια Πίνδο. Η υψηλότερη κορυφή του είναι το Περιστέρι με υψόμετρο 2295 m. Το κύριο πέτρωμα της περιοχής είναι ο ασβεστόλιθος, αναμειγμένος σε μερικά σημεία με φλύσχη. Ο Λάκμος είναι ένα γυμνό βουνό με αλπικά και υπαλπικά λιβάδια, βραχώδεις και πετρώδεις πλαγιές, απόκρημνες πλευρές, ορεινά ρυάκια και πηγές. Από την περιοχή αυτή πηγάζουν ο ποταμός Αχελώος καθώς επίσης και οι παραπόταμοι του Άραχθου ποταμού, Καλλαρίτικος και Μετσοβίτικος. Το βουνό παρουσιάζει μεγάλη διάβρωση εξαιτίας της έντονης αποψίλωσης. Η δασική ζώνη είναι πολύ περιορισμένη και παρουσιάζεται κυρίως με τη μορφή συστάδων, όπως στην περίπτωση του *Abies borisii-regis*, το οποίο σχηματίζει εκτεταμένες συστάδες στο βόρειο-βορειανατολικό τμήμα του βουνού. Στις ανατολικές πλαγιές, στα χαμηλότερα υψόμετρα, το δάσος του *Abies borisii-regis* αναμειγνύεται με διάσπαρτα άτομα *Quercus* και άλλων φυλλοβόλων δένδρων και επίσης διακόπτεται από βοσκοτόπους. Στις δυτικές και βόρειες πλαγιές, σε υψόμετρα 600-800 m έχει γίνει περιορισμένη αναδάσωση με *Pinus nigra*. Η περιοχή του Λάκμου είναι γνωστή για την παραδοσιακή εκτεταμένη κτηνοτροφία της.

Η περιοχή είναι σημαντική για τους χαρακτηριστικούς αλπικούς βιοτόπους της, στους οποίους υπάρχουν πολλά ενδημικά καθώς και σπάνια και απειλούμενα φυτά. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Aquila chrysaetos* και *Monticola saxatilis*. Είναι επίσης σημαντική η παρουσία πολλών ταχα ενδημικών της Βαλκανικής. Από τα ενδημικά της Ελλάδας το *Abies cephalonica* και η *Scorzonera purpurea* subsp. *peristerica* περιλαμβάνονται στο WCMC Plants Database ως 'Σπάνια'. Τα σημαντικά φυτικά ταχα που απαντώνται στην περιοχή ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες σύμφωνα με την εξάπλωσή τους: α) Ταχα της Βαλκανικής χερσονήσου και της Ανατολίας: *Carduus tmoleus*, *Geranium macrostylum*, *Ornithogalum oligophyllum*, *Saxifraga sempervivum*, *Silene bupleuroides*, *Thymus ongicaulis*, subsp. *chaubardii* και *T. thracicus*. Πρέπει επίσης να αναφέρουμε την παρουσία της

Pimpinella tragi subsp. *polyclada* που υπάρχει στην Ελλάδα και την Ανατολία καθώς και τους *Dianthus cruentus* και *D. viscidus* εξαπλωμένους στη Βαλκανική και μέχρι τη ΒΔ Τουρκία. b) Ταχα που υπάρχουν στη Βαλκανική και την Ιταλία: *Ptilotrichum cyclocarpum* subsp. *pindicum* (= *Aurinia rupestris*), *Carum heldreichii*, *Athamanta macedonica*, *Gnaphalium horpeanum*, *Hieracium naegelianum*, *Saxifraga rotundifolia* subsp. *taygetea*, *Scabiosa taygetea* subsp. *taygetea*, *Senecio scorolii*, *Silene roemerii*. Επίσης τα: *Thesium parnassii* (Βαλκανική, Ιταλία, Σικελία) και *Barbarea sicula* (Ελλάδα, Ιταλία, Σικελία). Η *Barbarea sicula* έχει επιπροσθέτως την αξιολόγηση D γιατί περιλαμβάνεται στο WCMC Plants Database ως είδος 'Τρωτό'. c) Ενδημικά της Βαλκανικής. Από αυτά, η *Arenaria conferta* subsp. *serpentinii* και η *Campanula tymphaea*, στην Ελλάδα υπάρχουν μόνο στην Πίνδο. Τα *Allium phthioticum*, *Galium degenii* και *Scutellaria rupestris* παίρνουν περιλαμβάνονται στο WCMC Plants Database ως είδος 'Σπάνια'. Η *Scutellaria rupestris* περιλαμβάνεται επίσης στο UNEP ως 'Σπάνιο'. Η σπουδαιότητα της πανίδας αυτού του τόπου φαίνεται σαφώς από την παρουσία της καστανής αρκούδας *Ursus arctos* η οποία είναι ένα είδος προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΕC. Επίσης, ένας φρύνος και ένα φίδι που συμπεριλαμβάνονται στο ίδιο Παράρτημα έχουν καταγραφεί σε αυτόν τον ορεινό τόπο. Δύο ακόμη είδη θεωρούνται απειλούμενα στην Ελλάδα αφού αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες κινδύνου "Κινδυνεύοντα" (*Ursus arctos*) και "Σπάνια" (*Vipera ursinii*). Ένα ενδημικό υποείδος της πολύ ενδιαφέρουσας οχιάς *Vipera ursinii* (*Vipera* u. *graeca*) είναι γνωστό ότι ζει στο όρος Λάκμος. Η κατάσταση του πληθυσμού του θεωρείται κρίσιμη, κάνοντας τελείως απαραίτητη τη λήψη πρόσθετων επειγόντων και αποτελεσματικών προστατευτικών μέτρων. Επιπλέον, οι σαύρες *Lacerta agilis* και *Podarcis erhardii*, ο λαγός *Lepus europaeus* και η αγριόγατα *Felis silvestris* σημειώνονται ως αξιόλογα αφού το πρώτο παρουσιάζει στον τόπο αυτό το νοτιότερο όριο της περιοχής εξάπλωσής του στην Ελλάδα, το δεύτερο είναι ενδημικό είδος των Βαλκανίων και τέλος τα δύο είδη θηλαστικών θεωρούνται πολύ σπάνια στην Ελλάδα. Στην ορνιθοπανίδα αυτού του όρους περιλαμβάνονται απειλούμενα αρπακτικά πουλιά, όπως τα είδη *Aquila chrysaetos*, *Falco subbuteo* και *Gyps fulvus*. Επίσης, μερικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.24 Περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι

Η περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 84,36 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 31,77 km² στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 48,68 km² στη λεκάνη Καλαμά (EL12) και σε 3,9 km² στη λεκάνη Αώου (EL11).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 739 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1808 m και το μέσο στα 1214,64 m.

Στην περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι δεν εμπίπτουν υδάτινα σώματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι, που ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.24-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.24-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους		9,09					9,09	10,8%
9150	Μεσοευρωπαϊκά ασβεστόφιλα δάση οξυάς <i>Cephalanthero-Fagion</i>		1,17					1,17	1,4%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>		7,05					7,05	8,4%
9280	Δάση με <i>Quercus frainetto</i>		0,12					0,12	0,1%

Το Όρος Μιτσικέλι είναι ένα μακρύ και στενό βουνό που βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του Νομού Ιωαννίνων. Ξεκινά νότια της Τύμφης και εκτείνεται από τα βορειοδυτικά προς τα νοτιοανατολικά μέχρι το όρος Δρίσκος, δεσπόζοντας επάνω από τη Λίμνη των Ιωαννίνων. Η υψηλότερη κορυφή του έχει ύψος 1810 m. Από το Μιτσικέλι πηγάζουν πολλές πηγές που τροφοδοτούν τη Λίμνη των Ιωαννίνων. Το δυτικό τμήμα του βουνού, σε αντίθεση με το ανατολικό, είναι γυμνό και σε πολλές θέσεις είναι εμφανή τα ίχνη πυρκαγιών. Στα μεγαλύτερα υψόμετρα απαντά το είδος *Abies borisii-regis*, είτε υπό τη μορφή αραιών συστάδων, είτε αναμειγμένο με *Quercus pubescens*. Επάνω από τη ζώνη της μακκίας εμφανίζονται συστάδες *Quercus pubescens* ή σε μερικά μέρη οι συστάδες είναι αναμειγμένες με *Q. coccifera* και *Juniperus oxycedrus*. Στα χαμηλότερα υψόμετρα απαντούν σχηματισμοί με νανώδεις θαμνώνες *Juniperus oxycedrus*, *Q. coccifera* και *Phlomis fruticosa*. Στη νοτιοδυτική πλευρά του βουνού έχει γίνει περιορισμένη αναδάσωση για την προστασία της Λίμνης των Ιωαννίνων από τα φερτά υλικά. Έτσι, στην περιοχή της Αμφιθέας υπάρχει μια αναδασωμένη ζώνη με *Pinus nigra*, ενώ στην περιοχή του χωριού Λιγκιάδες υπάρχουν αναδασωμένες εκτάσεις με *P. nigra* και *Cupressus sempervirens*. Στην ανατολική

πλευρά του βουνού υπάρχουν εκτεταμένες διαπλάσεις στις οποίες επικρατούν τα χαρακτηριστικά είδη των *Ostrya-Carpinion* και *Quercion frainetto*, όπως τα *Ostrya carpinifolia*, *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Quercus pubescens*, *Corylus* sp., *Acer* sp. κ.ά.

Η περιοχή είναι σημαντική για τα αρπακτικά πτηνά καθώς και δασόβια είδη. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Neophron percnopterus*, *Circaetus gallicus*, *Dendrocopos medius*. Αν και το Μιτσικέλι είναι γενικώς ένα γυμνό βουνό λόγω των ανθρώπινων δραστηριοτήτων του παρελθόντος, υπάρχουν σ' αυτό σημαντικά είδη φυτών όπως ενδημικά της Ελλάδας και ενδημικά της Βαλκανικής. Στην περιοχή καταγράφονται με την αξιολόγηση Β ορισμένα φυτικά taxa που είναι ενδημικά της Ελλάδας. Αυτά, ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες, σύμφωνα με την εξάπλωσή τους: α) ενδημικά της Βαλκανικής. Αυτά είναι: *Abies borisii-regis*, *Centaurea epirota*, *Poa thessala*, *Ramonda serbica*, *Erysimum cephalonicum*. Το παλαιοενδημικό σπάνιο και κινδυνεύον είδος *Ramonda serbica* επιπροσθέτως αξιολογείται με D επειδή προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 και επίσης περιλαμβάνεται στο WCMC Plants Database ως 'Τρωτό'. Η *Poa thessala* επίσης παίρνει την ίδια αξιολόγηση επειδή προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. β) Taxa με ενδιαφέρουσες εξαπλώσεις: *Thymus thracicus*, με εξάπλωση στη Βαλκανική και τη δυτική Ανατολία. Η πανίδα των σπονδυλωτών αυτού του τόπου (τα πουλιά εξαιρούνται) αποτελούνται από ένα είδος θηλαστικού και ορισμένα είδη ερπετών που αναφέρονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Η καστανή αρκούδα *Ursus arctos* είναι είδος προτεραιότητας της παραπάνω Οδηγίας και ένα απειλούμενο είδος (κατηγορία "Τρωτά") σύμφωνα με το ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων. Όλα τα υπόλοιπα taxa που αναφέρονται Όλα τα άλλα taxa του πεδίου προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης και κατατάσσονται, με αυτόν τον τρόπο, στην κατηγορία κινήτρου C. Το κουνάβι *Martes foina* και η οχιά *Vipera ammodytes* δεν περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Επιπροσθέτως, ο πρασινόφρυνος *Bufo viridis*, έχοντας αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes, όπως επίσης η σαύρα *Algyroides nigropunctatus* και το φίδι *Coluber gemonensis*, τα οποία είναι και τα δύο βαλκανικά ενδημικά, λαμβάνουν την αξιολόγηση D. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με την αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.25 Περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα)

Η περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα) χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 274,16 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 405m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2477 m και το μέσο στα 1425,34 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.25-1.

Πίνακας 7.1.25-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα)

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130009	EL0511R0A0200013N	ΑΩΟΣ Π. 2
	EL0511R0A0204011N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 3
	EL0511R0A0204010N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 2

Η περιοχή βρίσκεται βόρεια της πόλης των Ιωαννίνων, στην περιοχή Ζαγόρι. Καθιερώθηκε ως Εθνικός Δρυμός το 1973. Η ζώνη του πυρήνα περιλαμβάνει το φαράγγι του Βίκου, το οποίο έχει μήκος περίπου 10 km και έχει κατακόρυφες, απόκρημνες και βραχώδεις πλαγιές ύψους πολλών εκατοντάδων μέτρων. Ξεκινά στην περιοχή μεταξύ των χωριών Μονοδένδρι και Κουκούλι και καταλήγει κοντά στο χωριό Βίκος. Στο κάτω μέρος του φαραγγιού ρέει ένας χείμαρρος, ο οποίος κοντά στην έξοδο γίνεται μόνιμος ποταμός (Βοϊδομάτης). Η περιφερειακή ζώνη είναι μεγαλύτερη και περιλαμβάνει τη χαράδρα του Αώου, την περιοχή των χωριών Μικρό Πάπιγκο και Μεγάλο Πάπιγκο, καθώς και μια στενή ζώνη γύρω από το φαράγγι του Βίκου. Η χαράδρα του Αώου βρίσκεται μεταξύ των βουνών Τραπεζίτσα και Γκαμήλα και σχηματίζεται από τον ποταμό Αώο. Ξεκινά πολύ κοντά στην Κόνιτσα και έχει μήκος 10 km, από τα οποία τα 8 km περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πάρκο. Η βόρεια πλευρά της Γκαμήλας αποτελείται από κατακόρυφες πλαγιές και υψηλές κορυφές που υψώνονται πάνω από τη χαράδρα του Αώου. Μικροί ορεινοί χείμαρροι κατεβαίνουν από τις κορυφές στον ποταμό Αώο. Στην περιοχή υπάρχει επίσης μια ενδιαφέρουσα μικρή κοιλάδα ονομαζόμενη "Λάκα του Τσουμάνη" και πιο ψηλά μια μικρή μόνιμη ορεινή λίμνη που ονομάζεται "Δρακολίμνη". Ποικίλοι τύποι βλάστησης καλύπτουν την περιοχή. Υπάρχουν εκεί παρόχθια δάση *Salix*, *Alnus*, *Populus* και *Platanus*, σκληρόφυλλοι θάμνοι και δάση είτε φυλλοβόλων και κωνοφόρων, είτε μικτά. Η ποικιλία των φυλλοβόλων δένδρων στη ζώνη του μικτού δάσους είναι εκπληκτική. Τα είδη *Ostrya carpinifolia*, *Fraxinus excelsior*, *Carpinus betulus*, *Carpinus orientalis*, *Juglans regia*, *Tilia tomentosa*, διάφορα είδη του γένους *Acer* (*A. campestre*, *A. pseudoplatanus* κτλ.) και πολλά άλλα δένδρα καλύπτουν σημαντικές εκτάσεις. Στις στενές, ζεστές, υγρές και σκιερές χαράδρες και στις απότομες πλαγιές της ζώνης της οξυάς απαντούν διαπλάσεις των ειδών *Aesculus hippocastanum*, *Juglans regia* και *Fraxinus excelsior*.

Η περιοχή αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά οικοσυστήματα λόγω της σπάνιας χλωρίδας και πανίδας της. Το τοπίο είναι μάλλον το πιο μεγαλοπρεπές στην Ελλάδα. Η γεωγραφική απομόνωση της περιοχής, η σχετικώς μικρή ανθρώπινη επίδραση και η μεγάλη ποικιλία των βιοτόπων και των μικροκλιματικών συνθηκών ευνοούν την ανάπτυξη διαφορετικών φυτικών ειδών. Έτσι, η περιοχή είναι ένα μέρος όπου συγκεντρώνονται και διατηρούνται πολλά σπάνια φυτά. Αρκετά από αυτά θεωρούνται είδη που κινδυνεύουν. Η χαράδρα του Αώου παραμένει σε σχεδόν παρθένα κατάσταση και στα εκτεταμένα δάση της μπορεί κανείς να βρει κάθε είδος ελληνικού δένδρου, καθώς και περισσότερα σπάνια φυτά και ζώα από ότι στο φαράγγι του Βίκου. Εκτός από τα ενδημικά φυτά της Ελλάδας που καταγράφονται στην περιοχή με αξιολόγηση Β, υπάρχουν επίσης πολλά ενδιαφέροντα taxa. Ένας μεγάλος αριθμός τους είναι ενδημικά της Βαλκανικής Χερσονήσου (καταγραμμένα με αξιολόγηση D). Αυτά είναι: *Aesculus hippocastanum*, *Astragalus creticus* subsp. *rumelicus*, *Anthyllis vulneraria* subsp. *bulgarica*, *Achillea holosericea*, *Aubrieta scardica*, *Ballota*

hispanica subsp. *macedonica*, *Campanula tymphaea*, *Cerastium decalvans*, *Crepis viscidula* subsp. *geracioides*, *Erysimum microstylum*, *E. cephalonicum*, *Galium anisophyllum* subsp. *plebeium*, *Geocaryum pindicolum*, *Hieracium cymosum* subsp. *heldreichianum*, *Hypericum rumeliacum* subsp. *apollinis*, *Linum flavum* subsp. *albanicum*, *Malcolmia orsiniana* subsp. *angulifolia*, *Myosotis alpestris* subsp. *suaveolens*, *Nepeta spruneri*, *Pedicularis graeca*, *Plantago media* subsp. *pindica*, *Polygala alpestris* subsp. *croatica*, *Pteroccephalus perennis* subsp. *bellidifolius*, *Ptilotrichum cyclocarpum* subsp. *pindicum*, *Saxifraga porophylla* subsp. *frederici-angusti*, *Saxifraga rotundifolia* subsp. *taygetea*, *Scorzonera purpurea* subsp. *rosea*, *Silene caesia*, *Thlaspi microphyllum*, *Thymus boissieri*, *Trifolium pignantii*, *Trinia glauca* subsp. *pindica*, *Trisetum flavescens* subsp. *tenuis*, *Achillea abrotanoides*, *Athamantha albanica*, *Abies borisii-regis*, *Bupleurum karglii*, *Campanula hawkinsiana*, *Centaurea rawlowskii*, *C. epirota*, *Cirsium tymphaeum*, *Crocus veluchensis*, *Geranium aristatum*, *Lilium carnioolicum* subsp. *albanicum* (= *L. albanicum*), *L. chalcedonicum*, *Ramonda serbica*, *Onobrychis montana* subsp. *scardica*, *Pinus heldreichii*, *Scrophularia laciniata*, *Sideritis raeseri* subsp. *raeseri*, *Cardamine carmosa*, *Crepis baldacii*, *Cirsium appendiculatum*, *Galium degenii*, *Galium speciosum*, *Dianthus integer* subsp. *minutiflorus*, *Helictotrichon aetolicum*, *Saxifraga rotundifolia* subsp. *chrysosplenifolia*, *Sesleria tenerrima*, *Silene fabarioides*, *Stachys plumosa*, *Taraxacum pindicola*, *Scutellaria rupestris* subsp. *adenotricha*, *Hieracium waldsteinii*, *Valantia aprica*, *Helleborus cyclophyllus*, *Hernaria parnassica* subsp. *parnassica*, *Carum graecum* subsp. *serpentinicum*, *Digitalis laevigata*, *Silene chromodonta*, *Valeriana crinii* subsp. *epirotica* and *Viola albanica*. Το είδος *Linum punctatum* subsp. *rycnophyllum* είναι επίσης σημαντικό καθώς εξαπλώνεται σε δυο ευρέως ξεχωριστές περιοχές στην νοτιοανατολική Τουρκία και την Ελλάδα. Το είδος *Digitalis ferruginea* subsp. *ferruginea* (αξιολόγηση με D) είναι διάσπαρτο στην Ελλάδα. Η παρουσία του σπάνιου, απειλούμενου είδους *Ramonda serbica* (το οποίο λαμβάνει αξιολόγηση D) στην περιοχή είναι πολύ σημαντική καθώς προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81) και περιλαμβάνεται στη βάση δεδομένων WCMC των φυτών ως «τρωτό». Επιπλέον, την ίδια αξιολόγηση δέχονται τα εξής είδη: α) *Aesculus hippocastanum*, *Campanula hawkinsiana*, *Lilium carnioolicum* subsp. *albanicum* (= *L. albanicum*) και *L. chalcedonicum* καθώς περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/81 και β) *Centaurea epirota*, *Crepis baldacii*, *Galium degenii*, *Scutellaria rupestris* και *Valeriana crinii* subsp. *epirotica* αφού περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων WCMC των φυτών ως «σπάνια». Το είδος *Scutellaria rupestris* περιλαμβάνεται στον κατάλογο της UNEP ως «σπάνιο». Το είδος *Pinguicula crystallina* subsp. *hirtiflora* (= *P. hirtiflora*) το οποίο προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βέρνης, με αξιολόγηση C. Από τα ελληνικά ενδημικά, τα είδη *Centaurea albanica* και *Lithospermum goulandrionum* προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα είδη *Lithospermum goulandrionum* και *Scorzonera purpurea* subsp. *peristerica* περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων WCMC των φυτών ως «σπάνια». Στην ίδια βάση δεδομένων περιλαμβάνονται και τα είδη *Sedum tymphaecum* και *Rindera graeca* ως «σπάνια», καθώς επίσης και το είδος *Silene haussknechtii* ως «τρωτό». Μια άλλη κατηγορία είναι εκείνα τα taxa που έχουν ενδιαφέρουσες εξαπλώσεις από φυτογεωγραφική άποψη (με αξιολόγηση D). Τέτοια taxa είναι: α) *Cynoglottis barrelieri* subsp. *serpentinicola* (= *Anchusa serpentinicola*), που υπάρχει σε Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία και ΝΚ Ανατολία και περιλαμβάνεται στο WCMC Plants Database ως “Σπάνιο”. β) *Crocus olivieri* και *Achillea fraasii*, με εξάπλωση στη Βαλκανική χερσόνησο και την Τουρκία. γ) *Lilium candidum*, με εξάπλωση σε Βαλκανική και ΝΔ Ασία. δ) *Corylus colurna*, με εξάπλωση σε

Βαλκάνια, Τουρκία και Ανατολία, το οποίο προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. e) *Minuartia juniperina*, ένα είδος κυρίως Ασιατικό. f) *Campanula foliosa*, *Silene roemerii* και *Saxifraga glabella*, ενδημικά των Απέννινων και της Βαλκανικής. g) *Globularia meridionalis*, ενδημικό Ιταλίας, Αυστρίας και Βαλκανικής. h) *Barbarea sicula*, με εξάπλωση σε Ελλάδα, Ν Ιταλία και Σικελία (περιλαμβανόμενο στο WCMC Plants Database ως "Τρωτό"). i) *Thymus longicaulis* subsp. *chaubardii* και *Carduus tmoleus*, με εξάπλωση στη Βαλκανική χερσόνησο, και j) *Dianthus viscidus*, με εξάπλωση σε Ν Βαλκανική και ΒΔ Τουρκία. Πρέπει επίσης να αναφερθεί (με αξιολόγηση D) τα: *Asphodeline taurica*, το οποίο είναι σπάνιο στην Ελλάδα, *Limosella aquatica*, το οποίο στην Ελλάδα έχει αναφερθεί μόνο από κοιλάματα με νερό από το λιώσιμο του χιονιού και από μικρές λίμνες σε υψόμετρο 1750-1900 μέτρα, και *Sempervivum marmoreum* (= *Sempervivum reginae* - *amaliae*) που στην Ελλάδα είναι σπάνιο και αραιά εμφανιζόμενο και προστατεύεται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Επίσης, αναφέρουμε ορισμένα taxa που ανακαλύφθηκαν πρόσφατα στην Ελλάδα: *Telekia speciosa*, *Geum reptans* και *Verbascum nigrum* subsp. *abietinum*. Επιπλέον, αναφέρουμε την ύπαρξη αμιγών συστάδων *Juniperus foetidissima* πάνω από το χωριό Πάπιγκο, καθώς και μεμονωμένα άτομα *Taxus baccata* και *Ilex aquifolium* και συστάδες *Quercus cerris* και *Q. daleschampii* στη ζώνη του μικτού δάσους. Σημαντική είναι επίσης η παρουσία του *Alnus glutinosa* στο παρόχθιο δάσος, οι πληθυσμοί του οποίου στην Ελλάδα πρέπει να προστατευθούν. Αυτή είναι μια από τις πιο σημαντικές της Ελλάδας από πλευράς πανίδας, αφού συντηρεί μία ποικιλία και αφθονία ζώων συμπεριλαμβανομένων μερικών από τα σπάνια μεγάλα θηλαστικά της Ευρώπης. Ορισμένα είδη θηλαστικών, αμφιβίων και ερπετών καταγράφονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Μεταξύ αυτών η καστανή αρκούδα *Ursus arctos* είναι ένα είδος προτεραιότητας για την Κοινότητα. Ο πληθυσμός της *Ursus arctos* που κατοικεί στην οροσειρά της Πίνδου και είναι τελείως απομονωμένοι. Η *Vipera ursinii* θεωρείται ένα απειλούμενο είδος στην Ελλάδα (κατηγορία κινδύνου "Σπάνια"). Ορισμένα είδη ψαριών των γλυκών νερών που έχουν καταγραφεί στην περιοχή του Εθνικού Δρυμού είναι επίσης ανάμεσα σε αυτά που αναφέρονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Εκτός από το είδος *Rutilus rubilio*, τα άλλα είναι απειλούμενα είδη στην Ελλάδα και αναφέρονται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στις κατηγορίες "Τοπικά Τρωτά" (το taxon *Barbus*) και "Σπάνια", "Τρωτά" ή "Κινδυνεύοντα", ανάλογα με το συγκεκριμένο πληθυσμό. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι σύμφωνα με τον *Οικονομίδη*, τα ισχύοντα ονόματα των ελληνικών πληθυσμών αυτών των τριών taxa είναι: *Rutilus ohridanus prespensis* (αντί για *Rutilus rubilio*) και *Barbus peloponnesius rebeli* (αντί για *B. meridionalis*). Ορισμένα επιπλέον είδη σπονδυλωτών, εκτός πουλιών, που έχουν καταγραφεί σ' αυτόν τον τόπο, έχουν αξιολογηθεί ως Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη. Ορισμένα από αυτά είναι απειλούμενα στην Ελλάδα και βρίσκονται στις κατηγορίες "Τρωτά" (τα μεγάλα θηλαστικά *Canis aureus*, *Capreolus capreolus*) και "Τοπικά Τρωτά" (τα ψάρια *Chondrostoma vardarensis* και *Leuciscus cephalus vardarensis*). Ένα ακόμη είδος είναι ενδημικό της Ελλάδας (το τρωκτικό *Muscardinus avellanarius*). Τα περισσότερα από τα taxa αναφέρονται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης και έτσι τους αποδίδεται η αξιολόγηση C. Οι εξαιρέσεις αφορούν τα θηλαστικά *Canis aureus*, *Canis lupus*, *Microtus thomasi*, *Apodemus mystacinus epimelas*, *Apodemus flavicollis brauneri* και *Mus macedonicus*, και το ψάρι *Leuciscus cephalus vardarensis*. Η αγριόγατα *Felis silvestris* και ο *Canis lupus* προστατεύονται επιπλέον από τη Σύμβαση CITES. Επιπροσθέτως, εκτός από το βάτραχο *Rana ridibunda*, τις σαύρες *Ophisaurus apodus*, *Ablepharus kitaibelii* και *Lacerta agilis*, το φίδι *Vipera ammodytes*, το τσακάλι *Canis aureus*,

το λύκο *Canis lupus*, την αγριόγατα *Felis silvestris*, το αγριόγιδο *Capreolus capreolus*, το λαγό *Lepus europaeus*, τα τρωκτικά *Microtus thomasi*, *Apodemus* spp. και *Mus macedonicus*, καθώς και όλα τα taxa των ψαριών, όλα τα υπόλοιπα σημαντικά taxa της περιοχής προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (αξιολόγηση D). Το τρωκτικό *Muscardinus avellanarius*, επίσης περιλαμβάνεται στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων των Παγκοσμίως Απειλούμενων Ζώων και Φυτών (UNEP). Επιπλέον, ο βάτραχος *Rana dalmatina*, οι σαύρες *Ablepharus kitaibelii* και *Lacerta agilis*, τα φίδια *Coronella austriaca* και *Natrix tessellata*, η αγριόγατα *Felis silvestris* και το ψάρι *Alburnoides bipunctatus* βρίσκονται στους καταλόγους του εγχειριδίου του Προγράμματος CORINE-Biotopes. Οι σαύρες *Algyroides nigropunctatus* και *Podarcis erhardii*, το φίδι *Coluber gemonensis*, τα τρωκτικά *Glis g. pindicus*, *Microtus thomasi*, τα taxa *Apodemus* και όλα τα είδη ψαριών εκτός από το είδος *Orthrias pindus*, είναι ενδημικά της Βαλκανικής. Ο βάτραχος *Rana temporaria* και η σαύρα *Lacerta agilis* παρουσιάζουν στην Ήπειρο το νοτιότερο όριο της εξάπλωσής τους στην Ευρώπη. Ο λαγός και η αγριόγατα είναι πολύ σπάνια ζώα στην Ελλάδα, και τέλος ο ποντικός *Mus macedonicus* παρουσιάζει το νοτιότερο όριο της εξάπλωσής του στα νότια Βαλκάνια. Για όλους τους προαναφερόμενους λόγους, τα εν λόγω taxa σημειώνονται αποκλειστικά ή επιπλέον με την αξιολόγηση D. Για όλους αυτούς τους λόγους φαίνεται καθαρά ότι μία πολύ πλούσια πανίδα σπονδυλωτών, εκτός από πουλιά, ζει στον Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αώου. Η ύπαρξη ορισμένων πολύ σημαντικών ευρωπαϊκών ζωικών taxa, σε συνδυασμό με την παρουσία άλλων σχεδόν εξαφανισμένων ή πολύ σπάνιων ευρωπαϊκών taxa, δίνει έμφαση στη μεγάλη πανιδική αξία αυτής της περιοχής και δικαιολογεί τη σημασία της ως μίας από τις σημαντικότερες και πιο καλοσυντηρημένες φυσικές περιοχές στην Ευρώπη. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή ωτων αρπακτικών, αλπικών και δασόβιων ειδών πτηνών. Τα είδη πτηνών που αναπαράγονται στην περιοχή περιλαμβάνουν ορισμένα από τα είδη που η εξάπλωσή τους στην Ευρώπη περιορίζεται στη Ευρωασιατική ορεινή περιοχή. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Neophron percnopterus*, *Circaetus gallicus*, *Aquila chrysaetos* και *Pyrhhorcorax pyrrhcorax*.

7.1.26 Περιοχή GR2130010 – Όρος Δούσκων, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπης, Κοιλιάδα Γόρμου, Λίμνη Δελβινακίου

Η περιοχή GR2130010 – Όρος Δούσκων, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπης, Κοιλιάδα Γόρμου, Λίμνη Δελβινακίου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 174,1 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 23,24 km² στη λεκάνη Αώου (EL11) και σε 150,86 km² στη λεκάνη Καλαμά (EL12).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 444m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2201 m και το μέσο στα 911,79 m.

Στην περιοχή GR2130010 – Όρος Δούσκων, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπης, Κοιλιάδα Γόρμου, Λίμνη Δελβινακίου δεν εμπίπτουν υδάτινα σώματα.

Η περιοχή βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Νομού Ιωαννίνων, στα σύνορα με την Αλβανία. Περιλαμβάνει μια λοφώδη περιοχή καλυμμένη με δρυοδάση, μικρά φαράγγια, πηγές και ρέματα, το όρος Δουσκών (νότιες πλαγιές), μια μικρή λίμνη που λέγεται Τζαραβίνα και τον ποταμό Γόρμο. Ο Γόρμος πηγάζει από το Όρος Δουσκών και διατρέχει την περιοχή από το χωριό Ωραιόκαστρο έως το χωριό Παρακάλαμος. Στην περιοχή Δελβινάκι, το δάσος αποτελείται από τα είδη *Quercus frainetto*, *Q. cerris*, *Q. rubescens* και *Q. macedonica* και κάποια χαρακτηριστικά είδη της κοινότητας *Ostryo-Carpinion*, όπως *Carpinus orientalis*, *Ostrya carpinifolia*, *Fraxinus ornus* και *Acer sp.* Το είδος *Juniperus communis* subsp. *alpine* σχηματίζει θάμνους στην περιοχή του Όρους Δουσκών. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες περιλαμβάνουν τη γεωργία, τη δασοπονία, την κτηνοτροφία και τη θήρα.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή δασόβιων πτηνών και αρπακτικών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: include *Neophron percnopterus*, *Accipiter brevipes*, *Aquila pomarina*, *Hieraetus pennatus*, *Dendrocopos medius*. Το είδος *Gypaetus barbatus* έχει επίσης καταγραφεί στην περιοχή.

7.1.27 Περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι

Η περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 534,08 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 195,83 km² στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 263,53 km² στη λεκάνη Αώου (EL11) και σε 74,71 km² στη λεκάνη Καλαμά (EL12).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 480 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1872 m και το μέσο στα 1039 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.27-1.

Πίνακας 7.1.27-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130011	EL0514R000200072N	ΖΑΓΟΡΙΤΙΚΟΣ Π.
	EL0514R000212073N	ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.
	EL0511R0A0206015N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 2
	EL0511R0A0206014N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1
	EL0514R000210069N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10
	EL0511R0A0200016N	ΑΩΟΣ Π. 3
	EL0511R0A0204012N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4

Το Ζαγόρι είναι μια ορεινή περιοχή περικυκλωμένη από τα βουνά Τύμφη, Μιτσικέλι και Μαυροβούνι. Το Μιτσικέλι (Όρος Μιτσικέλι) είναι ένα μακρύ και στενό βουνό το οποίο βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων. Ο ορεινός του όγκος ξεκινά νότια του όρους Τύμφη και εκτείνεται με διεύθυνση βορειοδυτική-νοτιοανατολική προς το όρος Δρίσκος και επικρατεί στη λίμνη των Ιωαννίνων. Η υψηλότερη κορυφή του είναι στα 1810 m. Πολλά υδατορρέματα πηγάζουν από το Μιτσικέλι και τροφοδοτούν την λίμνη των Ιωαννίνων. Στην ανατολική πλευρά του βουνού υπάρχουν εκτενείς σχηματισμοί με επικρατέστερα τα χαρακτηριστικά είδη *Ostrya-Carpinion* και *Quercion frainetto*, όπως είναι οι *Ostrya carpinifolia*, *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Quercus pubescens*, *Corylus* sp., *Acer* sp. κλπ. Στο μεγαλύτερο υψόμετρο εμφανίζονται συστάδες *Abies borisii-regis*.

Η περιοχή είναι σημαντική για πολλά σπάνια και κινδυνεύοντα είδη αρπακτικών, με κυριότερο τον Ασπροπάρη (*Neophron percnopterus*) και το Χρυσαιτό (*Aquila chrysaetos*). Και τα δυο είδη υποφέρουν από το παράνομο κυνήγι, τους δηλητηριασμούς και την έλλειψη τροφής και οι πληθυσμοί τους έχουν μειωθεί κατά πολύ. Ο Ασπροπάρης κυρίως είναι στα πρόθυρα της εξαφάνισης σε πολλές περιοχές. Άλλα είδη πουλιών που απαντώνται στην περιοχή είναι τα *Aquila pennata*, *Circus gallicus*, *Pernis ptilorhynchus* και *Falco peregrinus*. Άλλα είδη που παρουσιάζουν ανησυχία περιλαμβάνουν τα *Ciconia nigra*, *Bubo bubo*, *Dryocopus martius*, *Lanius collurio*, *Coturnix coturnix* και *Lullula arborea*.

7.1.28 Περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων

Η περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 224,60 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 180 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 875 m και το μέσο στα 566 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.28-1.

Πίνακας 7.1.28-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130012	EL0512R000212139A	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ

Η πόλη των Ιωαννίνων είναι η μεγαλύτερη στη βορειοδυτική Ελλάδα με πληθυσμό περίπου 100.000. Βρίσκεται σε μια λεκάνη και το κύριο χαρακτηριστικό της είναι η λίμνη των Ιωαννίνων. Οι γύρω λόφοι χρησιμοποιούνται ακόμα ως βοσκοτόπια, ενώ τα λιβάδια που βρίσκονται πλησίον της πόλης αστικοποιούνται με μεγάλη ταχύτητα.

Η λίμνη των Ιωαννίνων διατηρεί ακόμα έναν αναπαραγωγικό πληθυσμό Κιρκινεζίων (*Falco naumanni*) ο οποίος θεωρείται σημαντικός σε εθνικό επίπεδο, ενώ χιλιάδες πουλιά μαζεύονται στην περιοχή κατά την αποδημητική περίοδο. Υπάρχει ακόμα ένα αναπαραγωγικό ζευγάρι Αιγυπτιακοί Τσίφτες (*Milvus migrans aegypticus*) που πάρα πολύ σπάνια αναπαράγεται στην Ελλάδα.

7.1.29 Περιοχή GR2130013 – Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρεων

Η περιοχή GR2130013 - Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρεων χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 652,27 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 369,48 km², εμπίπτει Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 356,21 km² στη λεκάνη Αράχθου (EL14) και σε 13,27 km² στη λεκάνη Καλαμά (EL12), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (282,80 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 175,2 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2424 m και το μέσο στα 260 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2130013 - Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρεων το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.29-1.

Πίνακας 7.1.29-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130013 - Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρεων

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2130013	EL0514R000206060N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 3
	EL0514R000206061N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 4
	EL0514R000206159N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ
	EL0514R000206062N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 5
	EL0514R000206057N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 1
	EL0514R000206058N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 2
	EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
	EL0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
	EL0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7

Η περιοχή αυτή βρίσκεται κυρίως στο βορειοανατολικό τμήμα του νομού Άρτας και είναι το φυσικό σύνορο μεταξύ Ηπείρου και Θεσσαλίας. Είναι μια από τις πιο απομακρυσμένες οροσειρές της νότιας Πίνδου και εκτίνεται σε μεγάλο μήκος. Από γεωλογικής άποψης, τα Αθαμανικά Όρη ανήκουν στη ζώνη Ωλονού-Πίνδου και το κυριότερο υπόστρωμά τους είναι ασβεστόλιθος με σποραδική εμφάνιση φλύσχη. Αποτελούνται από μια συνεχής

κορυφογραμμή με βορειοδυτική προς νοτιο-ανατολική διεύθυνση και η υψηλότερη κορυφή είναι το Καταφίδι στα 2393 m. Οι βουνοπλαγιές διασχίζονται από πολλές πηγές και μικρά ρυάκια. Το κυριότερο υδατόρρεμα της περιοχής ονομάζεται «Ρέμα της κρανιάς» και με το όνομα Μελισσουργιώτικος εκβάλλει στον ποταμό Καλαρρίτικο ο οποίος είναι ένας από τους παραποτάμους του Αράχθου. Δύο όμορφοι καταρράκτες απαντώνται στην περιοχή, ο ένας πλησίον του χωριού Καταρράκτης και ο άλλος κοντά στον οικισμό Θεοδωριανά. Δυο χλωώδη οροπέδια, με τις ονομασίες Επάνω Κωστελάτα και Κάτω Κωστελάτα, βρίσκονται επίσης στην ανατολική πλαγιά του Όρους Τζουμέρκα και χρησιμοποιούνται από τους ντόπιους σαν βοσκοτόπια. Στο παρελθόν τα Όρη Αθαμανών είχαν πυκνή δασώδη βλάστηση, όμως τα τελευταία χρόνια έχουν υποστεί μη ορθολογική αποψίλωση λόγω υπερβολικής υλοτομίας και βόσκησης. Για αυτούς τους λόγους υπάρχουν εκτενείς γυμνές εκτάσεις στην περιοχή. Παρόλα αυτά, υπάρχουν ακόμα πλαγιές με καλοδιατηρημένη πυκνή βλάστηση με δάση κωνοφόρων (όπου το *Taxus baccata* υπάρχει σε μικρές ομάδες ή σαν απομονωμένα δέντρα) και δάση πλατύφυλλων φυλλοβόλων.

Η περιοχή είναι πολύ σημαντική για μεγάλα αρπακτικά πουλιά, με ιδιαίτερα σημαντικό το Χρυσαιτό *Aquila chrysaetos* και το Όρνεο *Gyps fulvus*. Μια μικρή αποικία Όρνεων επιβιώνουν ακόμα στην περιοχή ενώ οι Χρυσαιτοί είναι σχετικά κοινοί, αν και υπάρχουν περιπτώσεις παράνομων θηρεύσεων και δηλητηριάσεων. Άλλα αρπακτικά περιλαμβάνουν το Σφηκιάρη (*Pernis arivorus*), το Φιδαετό (*Circaetus gallicus*) και τον Πετρίτη (*Falco peregrinus*). Άλλα είδη ενδιαφέροντος: *Ficedula semitorquata*, *Lullula arborea*, *Lanius collurio*, *Monticola saxatilis*, *Emberiza hortulana*.

7.1.30 Περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα

Η περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 46,28 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 1276 m και το μέσο στα 260,12 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.30-1.

Πίνακας 7.1.30-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2140001	EL0513R000201043N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 1
	EL0513R000200045N	ΑΧΕΡΩΝ Π.

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	ΕΛ0513R000200046N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3
Κωδικός Natura	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	ΕΛ0513C0005N	Ακτές Πάργας

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.30-2 (ΒΙΟΜΑΡ).

Πίνακας 7.1.30-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης		0,02				0,01	0,03	0,1%
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium spp.</i>		0,12				0,16	0,29	0,4%
1310	Πρωτογενής βλάστηση με <i>Salicornia</i> και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών		0,23					0,23	0,5%
1410	Μεσογειακά αλίπεδα		1,08				0,00	1,08	2,4%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
	(<i>Juncetalia maritimi</i>)								
1420	Μεσογειακές και θερμοατλαντι κές αλόφιλες λόχμες (<i>Sacrocornete a fruticosi</i>)		0,04					0,04 0,1%	
2110	Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες		0,04				0,00	0,04 0,1%	
2250	* Θίνες των παραλίων με <i>Juniperus spp.</i>		0,09				0,03	0,13 0,2%	
3150	Ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου <i>Magnopotami on</i> ή <i>Hydrochaition</i>		0,03					0,03 0,1%	
5210	Δενδροειδή <i>Matorrals</i> με <i>Juniperus spp.</i>		0,59				0,17	0,76 1,4%	
8210	Ασβεστολιθικ ά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση		0,16					0,16 0,3%	
92A0	Δάση-στοές με <i>Salix alba</i> και <i>Populus alba</i>		0,30					0,30 0,7%	

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)		0,19					0,19	0,4%
92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (<i>Nerio-Tamaricetea</i> και <i>Securinegion tinctoriae</i>)		2,18					2,18	4,8%
9340	Δάση με <i>Quercus ilex</i> και <i>Quercus rotundifolia</i>		16,00					16,00	34,4%
9350	Δάση με <i>Quercus macrolepis</i>		0,95					0,95	2,0%
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		0,62				0,05	0,67	1,3%

Το Δέλτα του Αχέροντα ανήκει στον λοβοειδή μορφοδυναμικό τύπο δέλτα και από ρεομορφολογική άποψη, θεωρείται ως μια τεκτονική λεκάνη στην οποία προσχώρησε ένα στρώμα αλλουβιακών αποθέσεων μέσω της δράσης του ποταμού Αχέροντα. Ολόκληρη η περιοχή του οικοσυστημάτων των εκβολών είναι επίπεδη ή έχει πολύ μικρή κλίση. Οι φυτοκοινωνίες που συνθέτουν τη βλάστηση του Δέλτα του Αχέροντα και των λόφων που το περιβάλλουν ανήκει στους ακόλουθους τύπους: Αμμόφιλες-αμμονιτρόφιλες, βλάστηση των αλατούχων ελών, των ελών με γλυκό νερό, παρόχθια δάση, υδατική, μακκί και φρύγανα και υπολειμματικές συστάδες του δρυοδάσους *Quercus ithaburensis* ssp. *macrolepis*. Το Δέλτα του Αχέροντα είναι ένας ετερογενής υγρότοπος με μικρής κλίμακας χωρική ποικιλότητα, ο οποίος αποτελεί κατάλληλο ενδιαίτημα για πολλά σπονδυλόζωα (ιδιαίτερα για πτηνά,

αμφίβια και ερπετά), οι ποικίλες ζωτικές λειτουργίες των οποίων απαιτούν συχνά περισσότερους από έναν τύπους βλάστησης. Τα στενά του Αχέροντα βρίσκονται σε μεγαλύτερα υψόμετρα σε σχέση με τον παράκτιο υγρότοπο του Δέλτα του Αχέροντα, και αποτελούνται από ασβεστολιθικά πετρώματα στα οποία αναπτύσσεται μακκία βλάστηση με κυρίαρχα είδη τα *Quercus coccifera*, *Phylirea media* κ.ά. Οι δενδρώδεις και θαμνώδεις μορφές συμμετέχουν σε μικρότερο και μεγαλύτερο βαθμό αντίστοιχα. Η χασμοφυτκή βλάστηση που συγκροτείται από οικολογικά και φυτογεωγραφικά ενδιαφέροντα είδη εποικίζει τους απόκρημνους ασβεστολιθικούς βράχους του φαραγγιού, γεγονός το οποίο προσδίδει σπουδαία οικολογική αξία στην περιοχή. Την παραποτάμια βλάστηση συγκροτούν καλά αναπτυγμένες συστάδες με *Platanus orientalis*, *Salix alba*, *Alnus glutinosa* κ.ά. Στα τμήματα των εγκαταλελειμμένων αγρών εισχωρεί δυναμικά η φυσική βλάστηση. Εκεί φωλιάζουν αρκετά είδη της ορνιθοπανίδας, τα οποία προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης και την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ.

Ο παράκτιος αυτός βιότοπος αποτελεί ένα σημαντικό τμήμα της αλυσίδας των υγροτόπων της Δυτικής Ελλάδας. Οι φυσικοί βιότοποι έχουν περιοριστεί ή υποβαθμιστεί ιδιαίτερα. Η διαχείρισή του πρέπει να γίνει με την σύνταξη ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου, έτσι ώστε να επιτευχθεί όχι μόνο η προστασία του από τη περαιτέρω υποβάθμιση αλλά και η ανασύσταση των υπαρχόντων βιοτόπων. Όσον αφορά στο είδος *Alnus glutinosa* που έχει συμπεριληφθεί στην κατηγορία "Αιτιολογίας D", οι πληθυσμοί του έχουν δεχτεί έντονες επιδράσεις προερχόμενες από πυρκαγιές, κοπή ή εκκαθαρισμούς, ενώ ο πληθυσμός του *Pancretium maritimum* αποτελείται από ένα μικρό αριθμό ατόμων που φύονται μόνο στην παραλία Αμμουδιάς. Ορισμένα είδη ερπετών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΕC καθώς και Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά είδη βρέθηκαν στους διάφορους οικότοπους αυτού του τόπου. Ορισμένα από αυτά αντιπροσωπεύονται από μικρούς, διάσπαρτους πληθυσμούς. Η βαλτομυγαλίδα *Neomys anomalus* θεωρείται είδος εξαιρετικής σημασίας καθώς περιλαμβάνεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων. Επίσης, η αλεπού *Vulpes vulpes hellenica* και ο πράσινος βάτραχος *Rana epirotica* θεωρούνται σημαντικά είδη αφού είναι ενδημικά της Ελλάδας και της Δυτικής Ελλάδας-Αλβανίας, αντιστοίχως. Όλα τα taxa που έχουν χαρακτηριστεί με την αξιολόγηση D περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 και θεωρούνται προστατευόμενα στην Ελλάδα. Τα Στενά Αχέροντα αποτελούν σπουδαίο βιότοπο Βαλκανικών ενδημικών. Συμμετέχουν στην ποικιλότητα και την δυναμική της βλάστησης, συμπληρώνουν το τοπίο της περιοχής με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στοιχεία και αποτελούν μία περιοχή σπουδαίας οικολογικής αξίας για την ορνιθοπανίδα. Ο συνδυασμός των ανωτέρω με σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους (Νεκρομαντείο, Ακρόπολις Εφύρας κ.ά.) δίνουν στην περιοχή έντονο οικότουριστικό χαρακτήρα. Τα ακόλουθα είδη έχουν συμπεριληφθεί στην κατηγορία D για τους εξής λόγους: *Scabiosa epirota*: ένα βαλκανικός ενδημής με εξάπλωση στην Ελλάδα και στην Αλβανία, που η κατηγορία του είναι (R) σύμφωνα με την IUCN Red Data Book. *Moltkia petraea*: ένας βαλκανικός ενδημής της Ελλάδας, Αλβανίας και Γιουγκοσλαβίας, με μια στενή εξάπλωση στην Ελλάδα. *Malkolmia graeca*: ένας βαλκανικός ενδημής με ευρεία εξάπλωση στην Ελλάδα, αλλά με αραιή εμφάνιση και με μικρό πληθυσμό στην περιοχή μελέτης. *Petrorhagia obrordata* subsp. *epirotica*: ένας βαλκανικός ενδημής της Ελλάδας και της Γιουγκοσλαβίας. Στην Ελλάδα απαντά μόνο στην Ήπειρο και Θεσσαλία. *Cotula coronopifolia*: ξηρόφυτο με πολύ λίγες τοποθεσίες εξάπλωσης γνωστές στην Ελλάδα από τη Δυτική Στερεά Ελλάδα, παραλιακή περιοχή της Στροφυλιάς, ΒΔ παράλια της Πελοποννήσου. *Lippia nodiflora*: ένα είδος με περιορισμένη εξάπλωση στην Ελλάδα και

σπάνιο taxon για την περιοχή. Όσον αφορά στα είδη *Quercus ithaburensis* subsp. *macrolepis* και *Alnus glutinosa* οι πληθυσμοί τους έχουν δεχτεί έντονες επιδράσεις προερχόμενες από πυρκαγιές, κοπή ή εκκαθαρισμούς, ενώ ο πληθυσμός του *Panocratium maritimum* αποτελείται από ένα μικρό αριθμό ατόμων που φύονται μόνο στην παραλία Αμμουδιάς. Έξι taxa ερπετών και ισάριθμα ψαριών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΕC βρέθηκαν στους διάφορους οικότοπους αυτού του τόπου. Όσον αφορά στα ψάρια, βασιζόμενοι στην άποψη του *Οικονομίδη*, θεωρούμε ότι το είδος της Οδηγίας *Rhoxinellus* spp. πρέπει να καταχωρηθεί με το όνομα *Pseudorhoxinus stymphalicus thesproticus* (*Economidis*, 1991). Υπάρχουν ακόμη είδη σπονδυλωτών (εκτός πουλιών) τα οποία έχουν αξιολογηθεί ως Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά είδη. Η βαλτομυγαλίδα *Neomys anomalus* δέχεται αξιολόγηση Α, επειδή είναι απειλούμενο είδος στην Ελλάδα. Όλα τα taxa προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης δικαιολογώντας έτσι την αξιολόγηση C. Επίσης, τα άνουρα *B. bufo*, *B. viridis*, *Hyla arborea*, οι σαύρες *Anguis fragilis*, *Lacerta trilineata*, *Podarcis taurica ionica*, τα φίδια *Malpolon monspessulanus*, *N. natrix*, *N. tessellata*, οι μυγαλές *Crocidura suaveolens*, *Neomys anomalus* και η νυφίτσα *Mustela nivalis* προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 και γι' αυτό σημειώνονται με αξιολόγηση D. Η ίδια αξιολόγηση δίνεται στα *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Natrix tessellata* και *Salaria fluviatilis* επειδή έχουν αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes. Η σημασία αυτού του τόπου έχει επίσης αξιολογηθεί με βάση την ορνιθοπανίδα του. Πράγματι, οι εκβολές του Αχέροντα θεωρούνται Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.). Πολλά σπάνια και απειλούμενα είδη περιλαμβάνονται στην πλούσια τοπική ορνιθοπανίδα (π.χ. *Aquila chrysaetos*, *Falco tinunculus*, *Gyps fulvus*, *Hieraciaetus fasciatus* και *Neophron percnopterus*, κτλ.). Τα ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

7.1.31 Περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς

Η περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 15,29 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,37 km², εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (14,92 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 71 m και το μέσο στα 5,15 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.31-1.

Πίνακας 7.1.31-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς

Κωδικός Natura	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2140003	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας
	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως
	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.31-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.31-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
1110	Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους		0,09				1,34	1,43	9,2%
1120	* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)		0,04				3,48	3,52	17,3%
1130	Εκβολές ποταμών		0,03				0,01	0,05	0,2%
1170	Ύφαλοι		0,17				0,63	0,80	5,1%

Η θαλάσσια περιοχή βρίσκεται στις δυτικές ακτές της Ελλάδας μεταξύ της Πάργας και του ακρωτηρίου του Αγ. Θωμά. Στον κόλπο της Πάργας το υπόστρωμα είναι το μισό αμμώδες

με λεπτόκοκκη άμμο και το υπόλοιπο μισό βραχώδες. Μπροστά στον κόλπο υπάρχει μία μικρή βραχώδης νησίδα έκτασης περίπου 3000 m² με απότομες ακτές. Στην ανατολική ακτή όπου το υπόστρωμα του βυθού είναι βραχώδες, κυριαρχούν φαιοφύκη και ιδιαίτερα οι κοινωνίες *Cystoseiretum*. Το φανερόγαμο *Cymodocea nodosa* σχηματίζει πυκνούς πληθυσμούς κοντά στο Δέλτα του Αχέροντα. Οι λειμώνες *Posidonia oceanica* εκτείνονται σε θαλάσσια βάθη από 1,5 m έως 5 m μέσα στον κόλπο της Πάργας και στη συνέχεια φύονται παράλληλα με την ακτογραμμή σε βάθος έως 25 m.

Ο τόπος είναι ένας από τους πλουσιότερους στις ακτές του Ιονίου, και ιδιαίτερα ο κόλπος της Πάργας. Το Μεσογειακό ενδημικό θαλάσσιο φυτικό είδος, *Posidonia oceanica*, φύεται σε τραχιά ή παχιά άμμο με κάθετα και οριζόντια ριζώματα. Μέσα στο ίζημα τα ριζώματα σχηματίζουν ένα συνεχές δίκτυο που είναι γνωστό ως "τάπητας" με Ποσειδωνίες ή "στρώματα" με Ποσειδωνίες. Η φυτοκοινωνία *Posidonietum oceanicae* αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά θαλάσσια οικοσυστήματα της Μεσογείου. Το θαλάσσιο φανερόγαμο *Cymodocea nodosa* σχηματίζει ένα πολύ πυκνό πληθυσμό κοντά στο Δέλτα του Αχέροντα. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από πλούσια χλωρίδα και βλάστηση μικροφυκών. Το καφέ φύκος *Cystoseira crinita* σχηματίζει στο σκληρό υπόστρωμα την κοινότητα *Cystoseiretum crinitae*. Το θολωτό φύκος *Cystoseira* αποτελεί την κυριότερη βιομάζα φυκών στην ανώτερη υποθαλάσσια ζώνη. Η ύπαρξη του ρινοδέλφινου *Tursiops truncatus* είναι η πιο σημαντική παρουσία από ζωολογικής πλευράς. Αυτό το είδος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC και προστατεύεται από τις Συμβάσεις Βέρνης και CITES, όπως επίσης και από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Επίσης αξιολογείται η παρουσία του ψαριού *Syngnathus abaster* που λαμβάνει την αξιολόγηση C επειδή περιλαμβάνεται στους καταλόγους της Σύμβασης της Βέρνης.

7.1.32 Περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 1,88 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 1,64 km², εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (0,25 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 12 m και το μέσο στα 1 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.32-1.

Πίνακας 7.1.32-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2230001	EL0534T0006N	Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.32-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.32-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
1150	*Παράκτιες λιμνοθάλασσες		0,25					0,25	13,0%
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium spp.</i>		0,01				0,00	0,01	0,4%
1410	Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)		0,03					0,03	1,3%
92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (<i>Nerio-Tamaricetea</i> και <i>Securinegion tinctoriae</i>)		0,07					0,07	3,8%
9320	Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>		0,34				0,01	0,34	17,9%

Ο υγρότοπος βρίσκεται στις βόρειες ακτές της νήσου Κέρκυρας και θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός εξαιτίας της παρουσίας του απειλούμενου είδους *Lutra lutra*, καθώς και

εξαιτίας της οικολογικής ισορροπίας στην ευρύτερη περιοχή. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η περιοχή χαρακτηρίζεται από μια ποικιλία ενδιαιτημάτων. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες δεν έχουν ακόμη επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τη λειτουργία του οικοσυστήματος. Μια τέτοια περιοχή, επομένως, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική για ένα νησί, όπως την Κέρκυρα, το οποίο βρίσκεται σε μεγάλη τουριστική ανάπτυξη και κατά συνέπεια υπόκειται σε έντονη πίεση εξαιτίας της οικοδομικής δραστηριότητας.

Στον τόπο αυτόν ο υγρότοπος και οι γειτονικοί βιότοποι διατηρούνται ακόμη σε σχετικά καλή κατάσταση. Η προστασία και η αειφόρος διαχείριση της περιοχής αναμένεται να συμβάλει όχι μόνο στην προστασία της άγριας ζωής, αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη της (αλιεία, αναψυχή, οικοτουρισμός). Όσο καθυστερεί η λήψη νομικών μέτρων για την προστασία της περιοχής τόσο και θα αυξάνονται οι κίνδυνοι για το περιβάλλον της περιοχής. Από τα είδη χλωρίδας και πανίδας που θεωρούνται ως σημαντικά και έχουν αξιολόγηση D, μνημονεύουμε τα παρακάτω και για τους εξής λόγους: Το *Pancremium maritimum* είναι ένα πανέμορφο είδος των παραλιακών αμμοθινών, το οποίο όμως σήμερα κινδυνεύει εξαιτίας των πιέσεων που δέχεται ο βιότοπός του από τον τουρισμό και των δραστηριοτήτων αναψυχής. Κάτι ανάλογο ισχύει και για τα ορχειοειδή (είδη των γενών *Ophrys* και *Orchis*) που χαρακτηρίζονται όχι μόνο από ομορφιά, αλλά και ενδιαφέρουσα βιολογία. Στην περιοχή υπάρχουν taxa που προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης και έτσι σημειώνονται με την αξιολόγηση C. Εκτός από το βάτραχο *Rana ridibunda* και το κουνάβι *Martes foina*, αυτά τα taxa δέχονται επίσης την αξιολόγηση D, επειδή εμπίπτουν σε έναν ή δύο από τους ακόλουθους λόγους: 1) Προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (οι μόνες εξαιρέσεις είναι ο βάτραχος *Rana epeirotica* και η σαύρα *Ablepharus kitaibelii*). 2) Ο βάτραχος *Rana epeirotica* και οι σαύρες *Algyroides nigropunctatus*, *Podarcis taurica ionica* είναι ενδημικά της Δυτικής και Νοτιοδυτικής Βαλκανικής. 3) Ο βάτραχος *Hyla arborea* και η σαύρα *Ablepharus kitaibelii* αναφέρονται στο εγχειρίδιο του Προγράμματος CORINE-Biotopes. Η βιοποικιλότητα αυτού του τόπου αυξάνει λόγω της ύπαρξης μιας ενδιαφέρουσας ορνιθοπανίδας η οποία περιλαμβάνει απειλούμενα υδρόβια και παρυδάτια καθώς και αρπακτικά είδη (π.χ. *Ardea purpurea* και *Circus aeruginosus*). Συμπερασματικά, φαίνεται ότι αυτός ο τόπος έχει μια αξιόλογη πανίδα, η οποία όμως χρειάζεται μια λεπτομερέστερη μελέτη για την καλύτερη εκτίμηση της σημαντικότητάς της και για τη συλλογή στοιχείων, με στόχο τη συντήρηση και οικολογική διαχείριση της περιοχής. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με αξιολόγηση C προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Επίσης, μερικά από αυτά αξιολογούνται με D και προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 εκτός από το είδος *Everes argiades* που περιέχεται στη λίστα των "Threatened *Rhopalocera* (butterflies) of Europe". Τα είδη *Anthocharis damone* και *Pieris krueperi* περιέχονται επίσης σε αυτή τη λίστα. Το είδος *Heodes alciphron* προστατεύεται από την Ερυθρή λίστα της IUCN και το *Pieris ergane* περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates". Το είδος *Saturnia pyri* προστατεύεται από την Ερυθρή λίστα της IUCN και την European Red List of Globally Threatened Animals and Plants και περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates".

7.1.33 Περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 22,92 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 457 m και το μέσο στα 35,96 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.33-1.

Πίνακας 7.1.33-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2230002	EL0534T0005N	Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρας)
	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.33-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.33-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισίων (Κέρκυρα)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
1150	* Παράκτιες λιμνοθάλασσες		0,13				3,94	4,07	17,3%
1410	Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)		0,02				0,00	0,03	0,1%
2110	Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες		0,03				0,14	0,17	0,7%
2120	Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ampophila arenaria</i> («λευκές θίνες»)		0,30				0,05	0,35	1,5%
2250	* Θίνες των παραλίων με <i>Juniperus spp.</i>		1,33				0,05	1,37	5,8%
6420	Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες από <i>Molinio Holoschoenion</i>		0,09				0,01	0,10	0,4%
7210	* Ασβεστούχοι βάλτοι με <i>Cladium mariscus</i> και είδη του <i>Caricion</i>		0,01				0,01	0,02	0,1%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
	davallianae								

Η περιοχή βρίσκεται στις ΝΔ ακτές της Κέρκυρας και θεωρείται μεγάλης σημασίας, όχι μόνο ως υγρότοπος αλλά και εξαιτίας της μεγάλης βιολογικής και αισθητικής αξίας των αμμωδών παραλιών που βρίσκονται κοντά στη λιμνοθάλασσα. Στις νότιες παραλίες εμφανίζεται το μοναδικό για την περιοχή δάσος κέδρων καθώς και οι σταθεροποιημένες αμμοθίνες που δημιουργούν ένα μοναδικό, ως προς την αισθητική του, τοπίο. Η περιοχή περιλαμβάνει τη Λίμνη Κορισσίων (τη μεγαλύτερη της Κέρκυρας), τις παρόχθιες περιοχές της λίμνης, καθώς και τις παράκτιες περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται από διάφορους τύπους μεσογειακής βλάστησης. Μεταξύ αυτών μπορούν να αναφερθούν: 1) Η φυτοκοινωνία *Crucianelletum maritimae* η οποία εμφανίζει το ανατολικότερο όριο εμφάνισής της στην περιοχή αυτή (τη μοναδική στην Ελλάδα) και 2) Οι συστάδες κέδρων (*Juniperus phoenicea*) που αναπτύσσονται στις νότιες αμμώδεις παραλίες της περιοχής, και οι οποίες φαίνεται πως είναι υπολείμματα ενός μεγαλύτερου δάσους που υπήρχε παλαιότερα στην Κέρκυρα. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι επίσης οι σταθεροποιημένοι αμμόλοφοι που ήδη αναφέρθηκαν. Το πιο σημαντικό τμήμα της περιοχής φαίνεται να είναι μια λωρίδα ξηράς η οποία διαχωρίζει τη Λίμνη Κορισσίων από τη θάλασσα (μεταξύ της τοποθεσίας Γκαρζίκι και της αρχής της παραλίας του Αγίου Γεωργίου). Η περιοχή αυτή αποτελεί ένα σύνθετο, ενδιαφέρον και σχεδόν αδιατάρακτο φυσικό οικοσύστημα, ένα από τα λίγα που απόμειναν στην Κέρκυρα, η οποία στο σύνολό της έχει τόσο πολύ επηρεαστεί από την τουριστική ανάπτυξη.

Η Λίμνη Κορισσίων είναι ένα σύνθετο, και λίγο πολύ καλά διατηρημένο, οικοσύστημα μεγάλης αισθητικής, βιολογικής και κατά συνέπεια οικονομικής αξίας. Πολύ δε περισσότερο αφού απαντά σε ένα νησί, όπως η Κέρκυρα, με έντονα επηρεασμένο φυσικό περιβάλλον εξαιτίας της τουριστικής ανάπτυξης. Ως ο κυριότερος υγρότοπος στη νήσο η λίμνη Κορισσίων είναι ένας σημαντικός τόπος για την προστασία της άγριας ζωής και ιδιαίτερα α) της ορνιθοπανίδας, β) του προστατευόμενου είδους *Lutra lutra* (βίδρα) και γ) τη διατήρηση των τύπων αυτοφυούς βλάστησης που υπάρχουν στην περιοχή. Ένα καθεστώς αποτελεσματικής περιβαλλοντικής προστασίας για την περιοχή φαίνεται να είναι απαραίτητο. Από την άλλη πλευρά, η περιοχή χρειάζεται λεπτομερέστερη μελέτη προκειμένου να αναπτυχθούν προγράμματα προς την κατεύθυνση της αειφορικής διαχείρισης και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που θα είναι φιλικές προς το περιβάλλον. Η παρουσία αντιπροσώπων κωνοφόρων ως στοιχείων μεσογειακού τύπου βλάστησης χαμηλών υψομέτρων δεν είναι πολύ συχνό φαινόμενο και συνήθως υπάρχουν συστάδες κέδρων (*Juniperus phoenicea*) θεωρούνται ως υπολείμματα παλαιότερων εκτεταμένων τέτοιων δασών. Πολύ δε περισσότερο αφού τέτοιες συστάδες, όπως αυτές που εμφανίζονται στην περιοχή Κορισσίων, είναι σχετικά σπάνιες στην Ελλάδα. Η παρουσία, σήμερα, της βίδρας *L. lutra* στη Λίμνη Κορισσίων είναι αβέβαιη. Αν το είδος εξακολουθεί να υπάρχει στη λίμνη (υπάρχουν ανεπιβεβαίωτες μαρτυρίες) θα αντιπροσωπεύεται από λίγα μόνο άτομα. Ορισμένα ακόμη taxa από εκείνα που καταγράφηκαν στην περιοχή εντάχθηκαν στα Άλλα Σημαντικά ή Ελληνικά Σημαντικά Είδη. Από αυτά, το τσακάλι *Canis*

aureus απειλείται στην Ελλάδα (κατηγορία κινδύνου “Τρωτά”) και είναι πολύ σπάνιο στην Κέρκυρα, που μαζί με τη Σάμο είναι ίσως τα μόνα ελληνικά νησιά που διατηρούν ακόμη μικρούς πληθυσμούς τσακαλιού. Τα taxa που προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης δέχονται την αξιολόγηση C. Η ίδια αξιολόγηση δίνεται στο φίδι *Eryx jaculus*, επειδή επιπλέον προστατεύεται και από τη Σύμβαση CITES. Τα πιο πολλά από τα taxa που σημειώνονται με C δέχονται επίσης και την αξιολόγηση D επειδή προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία. Συγκεκριμένα, με εξαίρεση τα *Rana epirotica*, *R. ridibunda*, *Ophisaurus arodon*, *Typhlops vermicularis*, *Eryx jaculus*, *Vipera ammodytes* και *Martes foina*, όλα τα υπόλοιπα αναφέρονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Επιπλέον, η αξιολόγηση D δίνεται στο βάτραχο *Rana dalmatina* και στα φίδια *Elaphe longissima* και *Natrix tessellata*, επειδή αυτά αναφέρονται στο εγχειρίδιο του Προγράμματος CORINE-Biotopes. Τέλος, η αξιολόγηση D δίνεται σε τέσσερα taxa ενδημικά των Βαλκανίων: στο βάτραχο *Rana epirotica*, στις σαύρες *Algyroides nigropunctatus* και *Podarcis taurica ionica* και το φίδι *Coluber gemonensis*. Στην πανίδα αυτού του υγροτόπου περιλαμβάνονται πάρα πολλά είδη μόνιμων και μεταναστευτικών πουλιών. Εξαιτίας του ρόλου του ως τόπου αναπαραγωγής, αλλά και ως σταθμού κατά τη μετανάστευση, αυτός ο τόπος αποτελεί μία από τις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.). Λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση και την ποικιλότητα της τοπικής πανίδας, μπορούμε να πούμε ότι αυτή συμβάλλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση της συνολικής οικολογικής σπουδαιότητας του τόπου. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή με αξιολόγηση C προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Ορισμένα ασπόνδυλα είδη με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Τα είδη *Anthocharis damone* και *Pieris krueperi* περιέχονται στον κατάλογο "Threatened *Rhopalocera* (butterflies) of Europe". Το είδος *Heodes alciphron* προστατεύεται από τον κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων της IUCN και το *Pieris ergane* περιέχεται στον κατάλογο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates". Το είδος *Saturnia pyri* προστατεύεται από τον κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων της IUCN και την European Red List of Globally Threatened Animals and Plants και περιέχεται στον κατάλογο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates".

7.1.34 Περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 2,43 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 1,58 km², εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (0,85 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 4 m και το μέσο στα 0,41 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.34-1.

Πίνακας 7.1.34-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2230003	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.34-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.34-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
1150	* Παράκτιες λιμνοθάλασσες		0,58					0,58	23,9%
1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης		0,00					0,00	0,1%
1410	Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)		0,03					0,03	1,3%
1420	Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (<i>Sacrocornet ea fruticosi</i>)		0,60				0,12	0,72	29,5%

Έως πριν λίγα χρόνια ο υγρότοπος χρησιμοποιείτο ως αλυκή, αλλά η δραστηριότητα αυτή σταμάτησε οριστικά το 1988. Από τότε, και σε συνδυασμό με την τουριστική ανάπτυξη στο νησί, ποικίλες αλλαγές έχουν συμβεί σ' αυτήν την περιοχή. Αν και οι υπάρχουσες πληροφορίες για τη χλωρίδα και τη βλάστηση αυτής της περιοχής είναι λίγες και περιορίζονται στη βλάστηση των προσχωσιγενών παραλιών, είναι προφανές ότι στην περιοχή απαντά μια ενδιαφέρουσα χλωρίδα και πολλοί τύποι βλάστησης που χαρακτηρίζονται από την κυριαρχία αλοφυτικών ειδών, όπως τα *Arthrocnemum glaucum*, *A. fruticosum*, *Halocnemum strobilaceum*, *Scoenchus nigricaus*, *Juncus subulatus*, *Salicornia europea*, *Cakile maritima*, *Salsola kali* κ.τ.λ. Πρέπει να σημειωθεί βεβαίως ότι οι προσχωσιγενείς ακτές καταλαμβάνουν ένα μικρό μόνο ποσοστό της συνολικής έκτασης του υγροτόπου και κατά συνέπεια η συνολική βιοποικιλότητα που απαντά στην περιοχή δεν περιορίζεται στους λίγους τύπους βλάστησης που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Η λιμνοθάλασσα(ες), τα υγρά και αλμυρά λιβάδια (ανατολικά της κύριας λιμνοθάλασσας), τα μικρά ρέματα και οι γειτονικοί λόφοι με τους χαρακτηριστικούς τύπους βλάστησης από γνωστά φυτικά είδη (*Arbutus* sp., *Erica* sp., *Quercus coccifera*, *Pistacia lentiscus* κτλ.), φαίνεται επίσης ότι παίζουν σημαντικό ρόλο στη δομή και τη λειτουργία του οικοσυστήματος.

Λαμβάνοντας υπόψη μας ότι: 1. Στον τόπο αυτό υπάρχει ακόμα ένας από τους λίγους υγρότοπους που απόμειναν στη νήσο Κέρκυρα, 2. Στον τόπο αυτό οι τύποι βλάστησης που απαντούν στις αμμοθίνες και στα υγρά ή αλμυρά λιβάδια έχουν διατηρηθεί σε καλή κατάσταση, 3. Ο τουρισμός και οι παρεμφερείς δραστηριότητες έχουν επεκταθεί σε όλο σχεδόν το μήκος των αμμωδών ακτών της Κέρκυρας, τότε εύκολα βγαίνει το συμπέρασμα ότι ο τόπος αυτός πρέπει να προστατευθεί και να διαχειριστεί κατά ένα διαφορετικό τρόπο και σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης (οικοτουρισμός, παραδοσιακή γεωργία και κτηνοτροφία κτλ.). Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι τέτοιες περιοχές φαίνεται να έχουν λειτουργήσει ως "καταφύγια" όχι μόνο για τα πουλιά και τα ζωικά είδη, αλλά και για αρκετά φυτικά είδη, π.χ. *Orchidaceae*. Πιστεύεται ότι αρκετά φυτικά είδη που φύονταν στις περιοχές που σήμερα καταλαμβάνουν οι ελαιώνες έχουν επιβιώσει μόνο σε ανοικτές ακαλλιέργητες περιοχές, όπως αυτές του εν λόγω τόπου, εξαιτίας της υπερβολικής χρήσης των ζιζανιοκτόνων που χρησιμοποιούν οι ελαιοκαλλιεργητές προκειμένου να διευκολύνουν τη συλλογή ελαιόκαρπου από το έδαφος. Σχετικά λίγα δεδομένα είναι διαθέσιμα για τα σπονδυλωτά (εκτός πουλιών) που υπάρχουν σ' αυτόν τον τόπο. Το φίδι *Elaphe quatuorlineata* αναφέρεται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Τα υπόλοιπα taxa σπονδυλωτών που έχουν καταγραφεί σ' αυτόν τον τόπο, έχουν αξιολογηθεί ως Άλλα και Ελληνικά Σημαντικά Είδη. Όλα τους αναφέρονται στη Σύμβαση της Βέρνης και για το λόγο αυτό λαμβάνουν την αξιολόγηση C. Επιπλέον, πολλά από αυτά τα taxa (με εξαίρεση τη σαύρα *Ablepharus kitaibelii*) έχουν συμπεριληφθεί στους καταλόγους του ελληνικού Προεδρικού Διατάγματος 67/1981 και έτσι λαμβάνουν την αξιολόγηση D. Ο φρύνος *Bufo viridis* και η σαύρα *Ablepharus kitaibelii* έχουν αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes (αξιολόγηση D). Επιπροσθέτως, στη σαύρα *Algyroides nigropunctatus*, ως βαλκανικό ενδημικό, δίνεται η αξιολόγηση D. Η μεγάλη πανιδική αξία αυτού του τόπου αφορά κυρίως στην ορνιθοπανίδα που αποτελείται από πάρα πολλά μόνιμα και μεταναστευτικά taxa πουλιών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το νησί της Κέρκυρας βρίσκεται στην κύρια δυτική οδό μετανάστευσης των πουλιών στον ελληνικό χώρο. Αυτοί οι λόγοι δικαιολογούν το χαρακτηρισμό αυτού του τόπου ως μίας από τις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ). Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην

περιοχή με αξιολόγηση C προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που αξιολογούνται με D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Τα είδη *Anthocharis damone* και *Heodes alciphron* προστατεύονται από την Ερυθρή λίστα της IUCN. Το είδος *Pieris krueperi* περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates". Το είδος *Saturnia pyri* προστατεύεται από την Ερυθρή λίστα της IUCN και την European Red List of Globally Threatened Animals and Plants και περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates".

7.1.35 Περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι

Η περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 56,5 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 24,51 km², εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (31,99 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 220 m και το μέσο στα 16,75 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.35-1.

Πίνακας 7.1.35-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι

Κωδικός Natura	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2230004	EL0534C0008N	Ακτές Παξών

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι, που ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.35-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.35-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km ²]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km ²]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	ΕΛ04	ΕΛ05	ΕΛ07	ΕΛ08	ΕΛ09			
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium spp.</i>		0,07				0,20	0,27	0,5%
5210	Δενδροειδή <i>Matorrals</i> με <i>Juniperus spp.</i>		0,61				0,31	0,92	1,6%
5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i>		0,33				0,36	0,70	1,2%
9320	Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>		0,30				0,60	0,90	1,6%
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου		0,07				0,07	0,13	0,2%

Η περιοχή συγκροτείται από μια ομάδα ασβεστολιθικών νησιών και νησίδων με βραχώδεις και αποσαθρωμένες ακτές, καθώς και από την θαλάσσια έκταση που περιβάλλει τα νησιά αυτά έως την ισοβαθή των 50 m. Τα μεγαλύτερα νησιά αυτής της ομάδας, Παξοί και Αντίπαξοι, έχουν ενδιαφέρουσα τοπογραφία. Οι Παξοί είναι το μοναδικό νησί του συμπλέγματος το οποίο κατοικείται μόνιμα. Η χλωρίδα της περιοχής αποτελείται από περίπου 450 taxa. Στην πλειονότητά τους (περίπου 65%) πρόκειται για τυπικά μεσογειακά στοιχεία, αλλά 2 είδη και συγκεκριμένα τα *Centaurea raxorum* και *Limonium antiraxorum*, είναι τοπικά ενδημικά. Ο κύριος τύπος αυτοφυούς βλάστησης, ο οποίος κυριαρχεί στην

περιοχή, είναι οι αιθαλείς θάμνοι, συχνά δενδρόμορφοι, που ανήκουν είτε στην *Oleo-Ceratonion* (*Ceratonia siliqua*, *Olea europaea*, *Pistacia lentiscus*, *Calicotone villosa*, *Quercus coccifera* κτλ.), είτε στην *Quercion ilicis* (*Phyllirea nedia*, *Phamnus alaternus*, *Pistacia terebinthus*, *Arbutus adrachne* κτλ.). Συστάδες μεσογειακών κωνοφόρων (*Juniperus phoenicea*, *Pinus halepensis*, *Cupressus sempervirens*) δεν είναι σπάνιες και στους δύο παραπάνω τύπους βλάστησης. Οι συστάδες *Juniperus phoenicea* και *Pinus halepensis* απαντούν στα βορειοδυτικά και νοτιοανατολικά (νησίδια Μογκονήσι) τμήματα των Παξών, αντίστοιχα. Στις βραχώδεις ακτές, η ζώνη βλάστησης χαρακτηρίζεται από την παρουσία φυτικών ειδών που έχουν προσαρμοστεί σε αντίστοιχα περιβάλλοντα (π.χ. *Crithmum maritimum*, *Silene sedoides*, *Reichardia picroides*, *Daucus carota*, *Brassica cretica*, *Limonium antiraxorum*, *Centaurea antiraxorum* κτλ.). Στο κεντρικό τμήμα του νησιού Παξοί, εξαιτίας των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων (πυρκαγιές, ελαιώνες, αμπελώνες κτλ.), παρατηρείται η υποβάθμιση των φυτοκοινωνιών *Oleo-Ceratonion* και *Quercion-ilicis* και η υποκατάστασή τους από τον δευτερογενή τύπο βλάστησης των φρύγανων (*Coridothymion*).

Τα μακκί και τα φρύγανα που συναντώνται στην περιοχή των Παξών θεωρούνται αντιπροσωπευτικοί τύποι Μεσογειακής βλάστησης. Οι συστάδες κυπαρισσιών (*Cupressus sempervirens*) που συναντώνται συχνά σε όλη την έκταση του κυρίως νησιού θεωρούνται επίσης υπολείμματα ενός πρώην δάσους κυπαρισσιών. Αξιομνημόνευτη είναι επίσης η παρουσία 2 τοπικών ενδημικών φυτικών ειδών στον τόπο, των *Centaurea raxorum* και *Limonium antiraxorum*, τα οποία χωρίς κανένα δισταγμό πρέπει να συμπεριληφθούν στον κατάλογο Ερυθρών Δεδομένων της Ελληνικής χλωρίδας. Από τα άλλα σημαντικά είδη πανίδας και χλωρίδας της περιοχής, με την αξιολόγηση D αναφέρονται τα παρακάτω taxa και για τους εξής λόγους: 1) Η *Hyoseris radiata* είναι ένα σημαντικό από βιογεωγραφική σκοπιά είδος αφού έχει μια ιδιόμορφη γεωγραφική εξάπλωση στην Ελλάδα (είναι γνωστό κυρίως από μικρές νησίδες της περιοχής του Αιγαίου και της Κρήτης). 2) Η *Orcis coriophora* αναφέρεται επειδή όπως αρκετά ορχειοειδή είναι ένα όμορφο και ενδιαφέρον είδος. Η πανίδα αυτού του νησιωτικού τόπου αξιολογείται κυρίως από την παρουσία της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus* και του ρινοδέλφινου *Tursiops truncatus*, τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC. Το πρώτο taxon είναι είδος προτεραιότητας αυτής της Οδηγίας που αναφέρεται επίσης στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στα "Κινδυνεύοντα" είδη. Μολονότι δεν υπάρχουν αρκετά ποσοτικά στοιχεία, είναι γνωστό ότι μία πολύ μικρή αποικία φώκιας καταλαμβάνει τις απότομες βραχώδεις ακτές των δύο νησιών αυτού του τόπου, και ειδικότερα αυτές των δυτικών τμημάτων τους. Το είδος *T. truncatus* όπως και τα άλλα δελφίνια της Μεσογείου βρίσκονται σε υποβάθμιση, ειδικά κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, και σύμφωνα με ολοκληρωμένες μελέτες της IUCN, βρίσκονται σε άμεση ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας (*Φραντζής*). Η υπόλοιπη πανίδα των σπονδυλωτών, εκτός από πουλιά, που μπορεί να θεωρηθεί σημαντική, περιλαμβάνει το ζωνοδέλφινο *Stenella coeruleoalba* και ορισμένα είδη ερπετών. Το προαναφερόμενο δελφίνι είναι από τα "Τρωτά" ελληνικά είδη (αξιολόγηση A). Τα είδη αυτά προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης, ενώ το ζωνοδέλφινο και από τη Σύμβαση CITES (αξιολόγηση C). Η σαύρα *Agama stellio* και το φίδι *Elarhe longissima* έχουν αξιολογηθεί από το Πρόγραμμα CORINE-Biotopes (αξιολόγηση D). Επίσης όλα, εκτός από το ζωνοδέλφινο, προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981), λαμβάνοντας την αξιολόγηση D για το λόγο αυτό. Υπάρχουν όμως επιπρόσθετοι λόγοι που δικαιολογούν την ίδια αξιολόγηση για μερικά είδη. Συγκεκριμένα, ένα είδος ιδιαίτερου ενδιαφέροντος είναι το κροκοδειλάκι *Agama stellio*, όχι

μόνο επειδή τα βόρεια Ιόνια νησιά (Κέρκυρα και Παξοί) είναι το βορειοδυτικότερο όριο της Ευρωπαϊκής του εξάπλωσης, αλλά επίσης επειδή οι πληθυσμοί αυτών των νησιών είναι μικροί και τελείως απομονωμένοι από όλους τους υπόλοιπους που εξαπλώνονται στην περιοχή του Αιγαίου. Η σαύρα *Algyroides nigrorunclatus* είναι ενδημική των Βαλκανίων. Επιπλέον, οι Παξοί είναι ένα από τα πολύ λίγα μεσογειακά νησιά που κατοικούνται και από τα δύο είδη πράσινων σαυρών *Lacerta trilineata* και *Lacerta viridis*. Αυτός ο τόπος, που θεωρείται Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ), βρίσκεται στην κύρια οδό μετανάστευσης των πουλιών στη δυτική Ελλάδα. Αρκετά σημαντικά είδη πουλιών χρησιμοποιούν αυτά τα νησιά ως καταφύγιο ή σταθμό κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης. Τα νησάκια αυτής της περιοχής είναι επίσης σημαντικά εξαιτίας της παρουσίας αποικιών θαλάσσιων πουλιών.

7.1.36 Περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 8,88 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,35 km², εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (8,53 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 112 m και το μέσο στα 15,03 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.36-1.

Πίνακας 7.1.36-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2230005	EL0534T0007N	Λιμνοθάλασσα Χαλικιόπουλου
	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Κωδικοποίηση
	EL0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα 7.1.36-2 (BIOMAP).

Πίνακας 7.1.36-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα)

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση ανά ΥΔ [km2]					Παράκτιο τμήμα	Σύνολο [km2]	Κάλυψη
Κωδικός	Όνομα	EL04	EL05	EL07	EL08	EL09			
1120	* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)		0,05				3,61	3,66	41,4%
1150	* Παράκτιες λιμνοθάλασσες		0,07				1,25	1,32	14,9%
1170	Ύφαλοι		0,07				0,06	0,13	1,5%

Η περιοχή βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της Κέρκυρας και περιλαμβάνει την παράκτια περιοχή μεταξύ των χωριών Κανόνι και Μεσόγγη. Στην περιοχή του Κανονιού το νερό είναι αβαθές και ο πυθμένας είναι εκτεθειμένος, με λείους βράχους σε βάθος 0,5 m. Το υπόστρωμα είναι ψαμμιτικό. Μεταξύ των ανώτερων βράχων, το θαλάσσιο φανερόγαμο *Cymodocea nodosa* αναπτύσσεται σε αμμώδες υπόστρωμα. Οι λειμώνες του είδους *Posidonia oceanica* εκτείνονται σε βάθη κάτω από 1,5 m νότια του χωριού Μεσόγγη. Σε αυτή την περιοχή, ο πυθμένας της θάλασσας είναι βραχώδης, αλλά και αμμώδης με πέτρες και βράχους όλων των μεγεθών. Κυριαρχούν τα Φαιοφύκη και οι φυτοκοινωνίες *Cystoseiretum crinitae*.

Η παρουσία του θαλάσσιου φανερόγαμου είδους *Posidonia oceanica* είναι μεγάλης οικολογικής αξίας. Τα στρώματα που σχηματίζει αυτό το είδος αποτελούν το πιο σημαντικό θαλάσσιο οικοσύστημα στη Μεσόγειο θάλασσα, αφού συμβάλλει σημαντικά στην πρωτογενή παραγωγή χρησιμεύοντας σαν κατάλληλο μέρος για την εναπόθεση των αυγών των ψαριών και αποτελώντας το ιδανικό ενδιαίτημα για πολλά ζωικά και φυτικά είδη. Τα στρώματα αυτά αναπτύσσονται πυκνότερα προς την πλευρά του Μεσογγίου. Αυτή η θαλάσσια περιοχή χαρακτηρίζεται από μεγάλη ποικιλότητα στη χλωρίδα και τη βλάστηση. Ιδιαίτερα οι φυτοκοινότητες του *Cystoseira*, επίσης τυπικές της Μεσογείου, έχουν ένα σημαντικό ρόλο στη δομή των παράκτιων οικοσυστημάτων. Δύο θαλάσσια σπονδυλωτά είναι γνωστό ότι υπάρχουν σ' αυτόν τον τόπο, συγκεκριμένα, το ρινοδέλφιο *Tursiops truncatus* και το ψάρι *Syngnathus abaster*. Το πρώτο είδος βρίσκεται στους καταλόγους του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/EEC και προστατεύεται από τις Συμβάσεις Βέρνης και CITES, καθώς και από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Είναι ένα είδος μεγάλης σημασίας, αφού οι μεσογειακοί πληθυσμοί του υποβαθμίζονται. Το είδος ψαριού ταξινομείται στα Άλλα Σημαντικά Είδη αφού προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βέρνης και γι' αυτό σημειώνεται με την αξιολόγηση C.

7.1.37 Περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια

Η περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 10,51 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 62 m και το μέσο στα 10,13 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.37-1.

Πίνακας 7.1.37-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια

Κωδικός Natura	Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2230007	EL0534T0005N	Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρας)
	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

Η περιοχή βρίσκεται στις ΝΔ ακτές της Κέρκυρας και θεωρείται μεγάλης σημασίας, όχι μόνο ως υγρότοπος αλλά και εξαιτίας της μεγάλης βιολογικής και αισθητικής αξίας των αμμωδών παραλιών που βρίσκονται κοντά στη λιμνοθάλασσα. Στις νότιες παραλίες εμφανίζεται το μοναδικό για την περιοχή δάσος κέδρων καθώς και οι σταθεροποιημένες αμμοθίνες που δημιουργούν ένα μοναδικό, ως προς την αισθητική του, τοπίο. Η περιοχή περιλαμβάνει τη Λίμνη Κορισσίων (τη μεγαλύτερη της Κέρκυρας), τις παρόχθιες περιοχές της λίμνης, καθώς και τις παράκτιες περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται από διάφορους τύπους μεσογειακής βλάστησης. Μεταξύ αυτών μπορούν να αναφερθούν: 1) Η φυτοκοινωνία *Crucianelletum maritimae* η οποία εμφανίζει το ανατολικότερο όριο εμφάνισής της στην περιοχή αυτή (τη μοναδική στην Ελλάδα) και 2) Οι συστάδες κέδρων (*Juniperus phoenicea*) που αναπτύσσονται στις νότιες αμμώδεις παραλίες της περιοχής, και οι οποίες φαίνεται πως είναι υπολείμματα ενός μεγαλύτερου δάσους που υπήρχε παλαιότερα στην Κέρκυρα. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι επίσης οι σταθεροποιημένοι αμμόλοφοι που ήδη αναφέρθηκαν. Το πιο σημαντικό τμήμα της περιοχής φαίνεται να είναι μια λωρίδα ξηράς η οποία διαχωρίζει τη Λίμνη Κορισσίων από τη θάλασσα (μεταξύ της τοποθεσίας Γκαρζίκι και της αρχής της παραλίας του Αγίου Γεωργίου). Η περιοχή αυτή αποτελεί ένα σύνθετο, ενδιαφέρον και σχεδόν αδιατάρακτο φυσικό οικοσύστημα, ένα από τα λίγα που απόμειναν στην Κέρκυρα, η οποία στο σύνολό της έχει τόσο πολύ επηρεαστεί από την τουριστική ανάπτυξη.

Η περιοχή είναι σημαντική ως πέρασμα και τόπος διαχείμασης υδρόβιων πουλιών (κορμοράνων, ερωδιόμορφων και παπιών). Είδος ενδιαφέροντος: *Egretta alba*.

7.1.38 Περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες)

Η περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες) χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 101,46 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 10,82 km², εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (90,64 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 379 m και το μέσο στα 82 m.

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες) παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.1.38-1.

Πίνακας 7.1.38-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες)

Κωδικός Natura	Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR2230008	EL0534C0012N	N. Οθωνοί
	EL0534C0013N	N. Ερεικούσσα
	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

Τρία κατοικημένα και πέντε ακατοίκητα μικρά νησιά τα οποία καλύπτονται κυρίως από κωνοφόρα, ψηλά μακί και ελαιώνες. Τα νησιά Οθωνοί έχουν εκτεταμένες βραχώδεις ακτές και πλαγιές (μέγιστο υψόμετρο 385 m). Οι περισσότερες από τις ακατοίκητες βραχονησίδες καλύπτονται από χαμηλή βλάστηση σε βραχώδες υπόβαθρο, ιδανικό για φωλιές θαλασσοπουλιών.

Μια σημαντική αποικία of Αρτεμιδών (*Calonectris diomedea*) φωλεάζει στη βραχονησίδα Τραχεία, μια από τις μοναχά δύο γνωστές αποικίες στο Ιόνιο Πέλαγος. Αυτή η αποικία είναι πολύ σημαντική καθώς λειτουργεί σαν «γέφυρα» φέρνοντας σε επαφή τα πουλιά από την Αδριατική και την Κεντρική Μεσόγειο με τους ελληνικούς πληθυσμούς. Επιπλέον, τουλάχιστον 15 ζευγάρια Θαλασσοκόρακες (*Phalacrocorax aristotelis*) φωλεάζουν στις βραχώδεις ακτές, ενώ τα πέντε γνωστά ζευγάρια του Πετρίτη (*Falco peregrinus*) είναι πολύ πυκνός πληθυσμός για τόσο μικρή περιοχή. Επίσης πολύ κοινός κατά την αναπαραγωγική περίοδο είναι ο Σκεπαρνάς (*Arus melba*) με τουλάχιστον 150 ζευγάρια να φωλεάζουν.

Οι αναπαραγωγικοί πληθυσμοί του Αρτέμη (*Calonectris diomedea*) είναι πολύ ευάλωτοι στην όχληση από τουρίστες και άλλους επισκέπτες στη βραχονησίδα που φωλεάζουν. Απειλούνται επίσης από αρουραίους, γάτες και σκύλους που φέρνουν οι επισκέπτες, ενώ ο

ανταγωνισμός και η θήρευση από τον Ασημόγλαρο της Μεσογείου (*Larus michahellis*) είναι μια ακόμα σοβαρή απειλή. Οι Θαλασσοκόρακες (*Phalacrocorax aristotelis*) απειλούνται από την υπερβολική αλιεία και την όχληση από τουριστικά σκάφη, ενώ οι Πετρίτες (*Falco peregrinus*) απειλούνται κυρίως από τη λαθροθηρία.

7.2 Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι περιοχές που είναι προστατευόμενες από την εθνική νομοθεσία και ειδικότερα τα Εθνικά Πάρκα, οι Περιοχές Οικοανάπτυξης και οι περιοχές προστασίας της φύσης που βρίσκονται στα όρια της υπό μελέτη Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού.

Οι Φορείς Διαχείρισης των Εθνικών Πάρκων και των Περιοχών Οικοανάπτυξης είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και το θεσμικό τους πλαίσιο διέπεται από τους όρους και τις αρχές του Νόμου 2742/99 (ΦΕΚ Α' 07-10-1999) για τη διοίκηση και διαχείριση προστατευόμενων περιοχών.

Ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση του Θεσμικού & Νομοθετικού Πλαισίου που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των περιοχών αυτών:

Ίδρυση Φορέων – Καθορισμός Προστατευόμενων Περιοχών

- Ν.1650 (ΦΕΚ.160Α'/18.10.1986) - Βασικός νόμος για την προστασία του Περιβάλλοντος
- Ν.3937 (ΦΕΚ.60Α'/31.03.2011) - Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις
- Ν.2742 (ΦΕΚ.207Α'/07.10.1999) - Κεφάλαιο Ε. Διοίκηση και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών
- Ν.3044 (ΦΕΚ.197Α'/27.08.2002) - Αρθρ13. Ίδρυση Φορέων Διαχείρισης (25)

Αντικείμενο των Φορέων Διαχείρισης

- Ν.3937 (ΦΕΚ.60Α'/31.03.2011) - Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις
- Οδηγία 2009/147/ΕΚ- Περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών
- ΚΥΑ 414985 (ΦΕΚ 757/Β) - Μέτρα διαχείρισης άγριας ορνιθοπανίδας.
- Οδηγία 92/43 ΕΟΚ 21.05.1992 - Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας
- ΚΥΑ 33318/3028/11.12.98 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-1998) - Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι «άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος» που εντοπίζονται στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ.

Πίνακας 7.2-1: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Α/Α	Όνομασία Περιοχής	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
			Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
1	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ	1810,35	235237,78	4325814,90
2	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ	1969,27	245235,47	4423279,78
3	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΣΤΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΒΟΛΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΧΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑ	190,52	172737,82	4385853,61

Α/Α	Όνομασία Περιοχής	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
			Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
4	ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΙΚΟΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	434,04	229938,39	4389785,79
5	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ, ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΑΔΡΑΣ ΑΡΑΧΘΟΥ	819,82	252133,51	4381986,91

Στον χάρτη του σχήματος 7.3-1 στην ενότητα 7.3 που ακολουθεί, παρουσιάζονται γραφικά τα εξωτερικά όρια των παραπάνω προστατευόμενων περιοχών.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται συνοπτική περιγραφή των περιοχών αυτών.

7.2.1 Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού

Ο Αμβρακικός κόλπος βρίσκεται στη Δυτική Ελλάδα και αποτελεί μια σχεδόν κλειστή και κατά συνέπεια προστατευμένη, από τους παράγοντες που δρουν στην ανοικτή θάλασσα, λεκάνη. Η επικοινωνία του κόλπου με το Ιόνιο πέλαγος επιτυγχάνεται με στενό και αβαθή διάυλο πλάτους 600 m περίπου στο στενότερο σημείο, μήκους 3 km και βάθους περίπου 5 - 15 m. Η έκτασή του φθάνει τα 405 km² ενώ μέσο βάθος είναι τα 26 m.

Το σύμπλεγμα των υγροτόπων του Αμβρακικού κόλπου είναι από τα σημαντικότερα του ελληνικού χώρου και χαρακτηρίζεται από μεγάλη βιοποικιλότητα. Η δημιουργία τους οφείλεται στη δράση των δύο κύριων ποταμών, Λούρου και Αράχθου: τα φερτά τους υλικά σχηματίζουν τα δύο δέλτα και δευτερογενώς μεταφέρονται με τη βοήθεια των κυμάτων και σχηματίζουν επιμήκεις χαμηλές λουριδές (λουρονησίδες), χωρίζοντας έτσι τις λιμνοθάλασσες από τον υπόλοιπο κόλπο.

Είναι ακόμα γνωστή η εξαιρετική σημασία του για την орνιθοπανίδα σε Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο. Τα τελευταία χρόνια, στην περιοχή έχουν καταγραφεί 254 είδη πτηνών, από τα οποία τα 78 είδη απαντούν όλη τη διάρκεια του έτους. Από τα πτηνά της περιοχής 126 είδη αναφέρονται ως απειλούμενα και προστατευόμενα στην Ε.Ε. ενώ 6 από τα είδη που έχουν καταγραφεί απειλούνται σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρόκειται για τα είδη Αργυροπελεκάνος (*Pelecanus crispus*), Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*), Ήταυρος (*Botaurus stellaris*), Στικταετός (*Aquila clanga*), Κραυγαετός (*Aquila pomarina*) και Λαγγόνα (*Phalacrocorax pygmeus*)

Το Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού ιδρύθηκε στις 21 Μαρτίου 2008 με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 11989 (ΦΕΚ 123Δ/21-03-2008), για τον «Χαρακτηρισμό των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών του Αμβρακικού κόλπου ως Εθνικού Πάρκου και τον καθορισμό χρήσεων, όρων και περιορισμών».

Σκοπός της ανακήρυξής του ως Εθνικό Πάρκο είναι η προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου.

Ειδικότερα επιδιώκεται η διατήρηση και διαχείριση των σπανίων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας και κυρίως της ορνιθοπανίδας που συντίθεται από αρκετά σημαντικά είδη.

Στο Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού ορίζονται 4 ζώνες προστασίας:

- Ζώνη Α - Περιοχές Προστασίας της Φύσης,
- Ζώνη Β - Περιοχή Ειδικών Ρυθμίσεων,
- Ζώνη Α1 - Περιοχή Ειδικής Διαχείρισης Υδάτων,
- Ζώνη Περιβαλλοντικού Ελέγχου,

στις οποίες με βάση την ΚΥΑ 11989/2008 και τις εξειδικεύσεις των υπό εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων, προσδιορίζονται όροι, περιορισμοί και απαγορεύσεις χρήσεων με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο υψηλότερος βαθμός προστασίας χαρακτηρίζει τις Περιοχές Προστασίας της Φύσης (Ζώνη Α), στις οποίες κύριος διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και οι κύριες επιτρεπόμενες χρήσεις είναι η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος, η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση ή/και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος, η άσκηση της γεωργίας στις νόμιμα καλλιεργούμενες εκτάσεις, η βόσκηση ως μέσο διαχείρισης των ενδιαιτημάτων, η χρήση των λιμνοθαλάσσιων οικοσυστημάτων ως εκτατικών ιχθυοτροφείων, η αλιεία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η χρήση των νερών των ποταμών για άρδευση κ.α..

Η Περιοχή Ειδικών Ρυθμίσεων (Ζώνη Β) επίσης μπορεί να χαρακτηριστεί υψηλού βαθμού προστασίας, δεδομένου ότι έχουν επίσης ως στόχο τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και την αποτελεσματική προστασία του, εντός των ορίων της όμως επιτρέπεται να εκτελούνται έργα και εργασίες, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες, επιπλέον των επιτρεπόμενων στη Ζώνη Α.

Στην Περιοχή Ειδικής Διαχείρισης Υδάτων (Ζώνη Α1) ο βαθμός προστασίας είναι ηπιότερος ενώ ο κύριος σκοπός της είναι η διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας σε συνάρτηση με τις ασκούμενες ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

Τέλος, στη Ζώνη Περιβαλλοντικού Ελέγχου επιτρέπονται όλα τα έργα και δραστηριότητες εκτός από α) εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων με αποθηκευτική ικανότητα άνω των 300 μ³ καθώς και οι υποστηρικτικές υποδομές τους και β) ο διάπλους πλοίων που μεταφέρουν επικίνδυνες ουσίες και απόβλητα εντός του Αμβρακικού κόλπου.

Λόγω της μεγάλης περιβαλλοντικής αξίας η περιοχή εμπίπτει στους προστατευόμενους χώρους που καθορίζονται από σχετικές διεθνείς συμβάσεις (Ramsar 1972, Βέρνης 1979, Βόννης 1979), από την Κοινοτική νομοθεσία (2009/147/ΕΚ, 92/43 ΕΟΚ), αλλά και από την Ελληνική νομοθεσία (Ν 1650/86, Ν 2742/99, Ν 3044/02). Ειδικότερα, ο υγρότοπος Ramsar «Κόλπος Αμβρακικού» (κωδικός 3GR009) περιλαμβάνεται στο σύνολό του στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου. Επίσης, η περιοχή του Εθνικού Πάρκου περικλείει στα όριά τέσσερις περιοχές που ανήκουν στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών «Natura 2000». Πρόκειται για τις περιοχές Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Άραχθου-Ευρύτερη περιοχή (περιοχή ΕΖΔ με κωδικό GR2110001), Αμβρακικός κόλπος, λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια (περιοχή ΖΕΠ με κωδικό GR2110004), Λίμνες Βουλκαρία και Σαλτίνη (περιοχή ΕΖΔ με κωδικό GR2310006) και Λίμνη Βουλκαρία (περιοχή ΖΕΠ με κωδικό GR2310014).

Έχουν εγκριθεί οι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα και συγκεκριμένα: κανονισμός λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Β' 971/13-07-2005), κανονισμός λειτουργίας προσωπικού, κανονισμός οικονομικής λειτουργίας, κανονισμός για την εκτέλεση έργων, για την ανάθεση, παρακολούθηση και παραλαβή μελετών και υπηρεσιών, την προμήθεια και την παραλαβή αγαθών, υλικών, και προϊόντων και για τη σύναψη και εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων του Φορέα (ΦΕΚ Β' 950/11-07-2005). Δεν έχει εκπονηθεί Σχέδιο Διαχείρισης και δεν έχει εκδοθεί Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής αρμοδιότητας του Φορέα.

Η έκταση του Εθνικού Πάρκου εμπίπτει στις λεκάνες απορροής Αχέροντα (ΕΛ13), Λούρου (ΕΛ46) και Αράχθου (ΕΛ14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05) και Αχελώου (ΕΛ15) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04).

Τα υδάτινα σώματα της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που εμπίπτουν στο Εθνικό Πάρκο παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.2.1-1.

Πίνακας 7.2.1-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού

Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0513R000101042N	ΑΡΕΘΟΥΑ Ρ.
ΕΛ0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
ΕΛ0514R000201050H	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 1
ΕΛ0514R000100048N	ΔΙΠΟΤΑΜΟΝ Ρ.
ΕΛ0514R000102049N	ΜΑΝΤΑΝΗ Ρ.
ΕΛ0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
ΕΛ0514R000200051H	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
ΕΛ0546R000200080H	ΛΟΥΡΟΣ Π. 3
ΕΛ0546R000200078N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 2
ΕΛ0546R000202079N	ΛΟΥΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ
Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος
ΕΛ0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως
Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
ΕΛ0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού
ΕΛ0513T0004N	Λιμνοθάλασσα Μάζωμα

7.2.2 Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου

Το Εθνικό Πάρκο της Βόρειας Πίνδου ιδρύθηκε το 2005 με την ΚΥΑ 23069 (ΦΕΚ639Δ/14.6.2005). Βρίσκεται στη βορειοδυτική Ελλάδα στα όρια των Νομών Ιωαννίνων και Γρεβενών. Έχει έκταση 1.969.741 στρέμματα και αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα χερσαία Εθνικά Πάρκα της χώρας μας.

Οι ποταμοί *Αώος* και *Βοϊδομάτης* καθώς επίσης και οι παραπόταμοι του *Άραχθου* (Μετσοβίτικος, Ζαγορίτικος, Βάρδας), του *Αλιάκμονα* (Βενέτικος, Πραμόριτσα) και του *Σαραντάπορου* (Κερασσοβίτικος) αποτελούν τα φυσικά όρια της Περιοχής.

Η περιοχή περιλαμβάνει το δεύτερο σε ύψος βουνό της χώρας μας, το *Σμόλικα*, την οροσειρά της *Τύμφης* με τις δύο χαράδρες του Βίκου και του Ζυγού, του Αώου, τον ορεινό όγκο του *Λύγκου*, της *Βασιλίτσας*, του *Μιτσικελίου* και άλλα χαμηλότερα βουνά ή ορεινές εξάρσεις (*Τσούκα Ρόσσα*, *Κούστα*, *Κοζιακός*, *Φλάμπουρο*, *Κλέφτες*, *Κλέφτης*, *Όρλιακας*, *Τσούργιακας* κ.α.)

Οι ψηλές και απόκρημνες κορυφές δημιουργούν ένα έντονο και πολυσχιδές ανάγλυφο με *ποικιλία οικοτόπων* και ως συνέπεια αυτών με *ποικιλία δασικών οικοσυστημάτων*. Σε όλη την έκταση του Πάρκου, στους ποικίλους οικοτόπους που διαθέτει και ιδιαίτερα στους υγροτόπους του, φιλοξενούνται πολλά *σπάνια ενδημικά απειλούμενα είδη*. Η περιοχή επίσης είναι ιδιαίτερα πλούσια σε ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία.

Το Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου περιλαμβάνει δύο Εθνικούς Δρυμούς: του Βίκου - Αώου (1973) και της Πίνδου (Βάλια Κάλντα) (1966), καθώς και τη μεταξύ τους γεωγραφική περιοχή. Συνολικά, στο Εθνικό Πάρκο της Βόρειας Πίνδου περιλαμβάνονται 11 περιοχές που ανήκουν στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών Natura 2000. Από αυτές οι έξι ανήκουν εξ ολοκλήρου στο Εθνικό Πάρκο, ενώ οι υπόλοιπες πέντε κατά ένα μέρος τους. Επίσης στο Εθνικό Πάρκο περιλαμβάνεται μια περιοχή που είναι χαρακτηρισμένη ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους.

Οι περιοχές αυτές είναι οι εξής: α. Εθνικός Δρυμός Βίκου-Αώου (ΕΖΔ με κωδικό GR2130001), β. Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα), (ευρύτερη περιοχή) (ΕΖΔ με κωδικό GR1310003), γ. Όρος Τύμφη (Γκαμήλα) (ΖΕΠ με κωδικό GR2130009), δ. Κορυφές Όρους Σμόλικας (ΕΖΔ - ΖΕΠ με κωδικό GR2130002), ε. Όρος Βασιλίτσα (ΕΖΔ με κωδικό GR1310001), στ. Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου (ΕΖΔ με κωδικό GR2130004), ζ. Όρος Μιτσικέλι (ΕΖΔ με κωδικό GR2130008), η. Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο- Κατάρα) (ΕΖΔ με κωδικό GR2130006), θ. Όρη Όρλιακας και Τσούργιακας (ΖΕΠ με κωδικό GR1310004), ι. Βάλια Κάλντα και Τεχνητή Λίμνη Αώου (ΖΕΠ με κωδικό GR1310002), κ. Κέντρικό Ζαγόρι και ανατολικό όρος Μιτσικέλι (ΖΕΠ με κωδικό GR2130011), ενώ Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους έχει χαρακτηριστεί το Όρος Όρλιακας.

Το Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου συγκροτείται από τέσσερις διακριτές ζώνες, με διαφορετικό βαθμό προστασίας. Η πρώτη ζώνη (Ζώνη Ι) περιλαμβάνει τρεις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Περιοχές Προστασίας της Φύσης και είναι: το φαράγγι του Βίκου, η χαράδρα του Αώου και η περιοχή της Βάλια Κάλντα. Γύρω από τις παραπάνω περιοχές, καθώς και σε ορισμένες άλλες θέσεις του Πάρκου εκτείνεται η δεύτερη ζώνη (Ζώνη ΙΙ) που χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών με τέσσερις επιμέρους περιοχές. Το υπόλοιπο τμήμα του Πάρκου, που κατέχει και τη μεγαλύτερη έκταση, αποτελείται από

την Κύρια Ζώνη του Εθνικού Πάρκου (Ζώνη III) και την Περιφερειακή Ζώνη (Ζώνη IV) με τέσσερις επιμέρους περιοχές.

Ο υψηλότερος βαθμός προστασίας χαρακτηρίζει τις Περιοχές Προστασίας της Φύσης (Ζώνη I), στις οποίες κύριος διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και η αποτελεσματική προστασία του ώστε να ακολουθήσει τη φυσική του εξέλιξη χωρίς ανθρώπινες επεμβάσεις.

Οι Ζώνες Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών (Ζώνη II) επίσης μπορούν να χαρακτηριστούν υψηλού βαθμού προστασίας, δεδομένου ότι έχουν επίσης ως στόχο τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και την αποτελεσματική προστασία του, εντός των ορίων τους όμως επιτρέπεται να εκτελούνται έργα και εργασίες, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα.

Στη Κύρια Ζώνη του Εθνικού Πάρκου (Ζώνη III) ο βαθμός προστασίας είναι ηπιότερος ενώ ο κύριος σκοπός της είναι η διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας σε συνάρτηση με τις ασκούμενες δραστηριότητες των κατοίκων, οι οποίες θα πρέπει να βελτιώνονται με κατεύθυνση τον παραδοσιακό χαρακτήρα τους και με παράλληλη παροχή δυνατοτήτων οικότουριστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Τέλος, η Περιφερειακή Ζώνη του Πάρκου (Ζώνη IV) έχει ως στόχο τον έλεγχο των χρήσεων γης, των δραστηριοτήτων και των έργων που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον του Εθνικού Πάρκου, καθώς και τη διατήρηση και αποκατάσταση περιοχών σημαντικών για την προστασία της αρκούδας. Παράλληλα, στην ίδια Ζώνη, υποστηρίζονται δραστηριότητες με στόχο την ήπια ανάπτυξη της περιοχής καθώς και την ανάπτυξη ήπιων μορφών αναψυχής.

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικών Δρυμών Βίκου - Αώου και Πίνδου, ιδρύθηκε το 2002 με το Νόμο 3044 (ΦΕΚ197Α/27-08-2002) και αποτελεί τον αρμόδιο φορέα της Ελληνικής Πολιτείας, για την προστασία, διαχείριση και ανάδειξη της περιοχής του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου, σε συνεργασία με τις Δασικές Υπηρεσίες Ιωαννίνων, Γρεβενών, Κόνιτσας, καθώς και τις άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες. Η νομική μορφή του είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Κύριος σκοπός του Φορέα Διαχείρισης είναι η διατήρηση και διαχείριση των σπάνιων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας, καθώς και η θεσμοθέτηση διαδικασιών και μέτρων για την εξασφάλιση της αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης.

Έχουν εγκριθεί οι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα και συγκεκριμένα: Κανονισμός Λειτουργίας Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου (ΦΕΚ 531B / 16-9-85), Κανονισμός Λειτουργίας Εθνικού Δρυμού Πίνδου (ΦΕΚ 2865/24.7.85), κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ (ΦΕΚ 1401B /13.9.04), κανονισμός λειτουργίας προσωπικού (ΦΕΚ 787 Β' /10.6.05), κανονισμός οικονομικής διαχείρισης (ΦΕΚ 1401 Β /13.9.04), κανονισμός για την εκτέλεση έργων, για την ανάθεση, παρακολούθηση και παραλαβή μελετών και υπηρεσιών, την προμήθεια, παράδοση και παραλαβή αγαθών, υλικών και προϊόντων και για την σύναψη και εκτέλεση σχετικών συμβάσεων του Φορέα (ΦΕΚ 1311B /19.9.05).

Το Σχέδιο Διαχείρισης που έχει εκπονηθεί για την περιοχή δεν έχει λάβει την έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΚΑ. Επίσης δεν έχει εκδοθεί Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής αρμοδιότητας του Φορέα.

Η έκταση του Εθνικού Πάρκου εμπίπτει στις λεκάνες απορροής Αωού (EL11), Καλαμά (EL12) και Αράχθου (EL14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), μικρό τμήμα του καταλαμβάνει το βορειοδυτικό άκρο της λεκάνης του Πηνειού (EL16) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ μέρος του βρίσκεται και στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Τα υδάτινα σώματα της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που εμπίπτουν στο Εθνικό Πάρκο παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.2.2-1.

Πίνακας 7.2.2-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου

Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0511R0A0210019N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ
EL0511R0A0208017N	ΓΙΟΤΣΑΣ Ρ.
EL0511R0A0206015N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 2
EL0511R0A0206014N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1
EL0511R0A0200021N	ΑΩΟΣ Π. 6
EL0511R0A0200020H	ΑΩΟΣ Π. 5
EL0511R0A0200018N	ΑΩΟΣ Π. 4
EL0511R0A0200016N	ΑΩΟΣ Π. 3
EL0511R0A0200013N	ΑΩΟΣ Π. 2
EL0511R0A0204012N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4
EL0511R0A0204011N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 3
EL0514R000200072N	ΖΑΓΟΡΙΤΙΚΟΣ Π.
EL0514R000212073N	ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.
EL0514R000210071N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11
EL0514R000210170N	ΣΟΥΡΙΚΑ Ρ.
Λιμναία Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0511L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΗΓΩΝ ΑΩΟΥ

7.2.3 Περιοχή προστασίας της φύσης στενών και εκβολών ποταμών Αχέροντα και Καλαμά

Η Περιοχή προστασίας της φύσης στενών και εκβολών ποταμών Αχέροντα και Καλαμά ιδρύθηκε το 2009 με την ΚΥΑ «Χαρακτηρισμός των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των Στενών και εκβολών των ποταμών Αχέροντα και Καλαμά, του Έλους Καλοδικίου και της ευρύτερης περιοχής τους, ως Περιοχών Προστασίας της Φύσης και Περιφερειακών ζωνών» (ΦΕΚ396Δ/17.9.2009)

Η περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά αποτελείται από τέσσερις διακριτές περιοχές που αντιστοιχούν στα στενά και τις

εκβολές του Αχέροντα, στα στενά του Καλαμά, στο δέλτα Καλαμά και στο Έλος Καλοδικίου, συνολικής έκτασης 15.769 εκτάρια, οι οποίες ανήκουν στους Νομούς Θεσπρωτίας και Πρέβεζας.

Στην περιοχή προστασίας της φύσης στενών και εκβολών ποταμών Αχέροντα και Καλαμά ορίζονται 2 ζώνες προστασίας:

- I. Ζώνη Α – Περιοχή Προστασίας της Φύσης, η οποία αποτελείται από τις επιμέρους περιοχές: I.1. ΖΩΝΗ Α1. Περιοχή Δέλτα Αχέροντα, I.2. ΖΩΝΗ Α2. Στενά Αχέροντα, I.3. ΖΩΝΗ Α3. Έλος Καλοδικίου, I.4. ΖΩΝΗ Α4. Δέλτα Καλαμά και I.5. ΖΩΝΗ Α5. Στενά Καλαμά.
- II. Ζώνη Β – Περιοχή Περιφερειακών Ζωνών

Ο υψηλότερος βαθμός προστασίας χαρακτηρίζει τις Περιοχές Προστασίας της Φύσης (Ζώνη Α), στις οποίες κύριος διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και οι κύριες επιτρεπόμενες χρήσεις είναι η επιστημονική έρευνα που σχετίζεται με την παρακολούθηση και τη προστασία και διαχείριση των προστατευόμενων στοιχείων της περιοχής, καθώς και των στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς, η κατασκευή υποδομών, ο εναλλακτικός τουρισμός, τα έργα πρόληψης ή αντιμετώπισης της υφαλμύρωσης των υπογείων υδάτων ή εδαφών, η εκτέλεση έργων διαχείρισης υδατικών πόρων (υδρομαστεύσεις, υδροδότησης κ.λπ.) καθώς και τα έργα βελτίωσης της παροχευτικότητας, η άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας, η μελισσοκομία, οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και θερμότητας με χρήση φωτοβολταϊκών πεδίων και γεωθερμίας, ο εμπλουτισμός και η επανεισαγωγή τοπικού και όμοιου γενετικά υλικού της άγριας πανίδας και της αυτοφυούς χλωρίδας κ.α..

Στην Περιοχή Περιφερειακών Ζωνών (Ζώνη Β) ο βαθμός προστασίας είναι ηπιότερος ενώ ο κύριος σκοπός της είναι η διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας σε συνάρτηση με τις ασκούμενες ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις η βόσκηση μόνο ως μέσο διαχείρισης των ενδιαιτημάτων και η απόληψη φερτών υλικών (π.χ. άμμος, άργιλος κ.λπ.).

Τα Στενά Καλαμά είναι περιοχή του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) με κωδικό GR2120004 καλύπτοντας συνολική επιφάνεια 1820,30 εκταρίων. Μαζί με τα Όρη Παραμυθιάς και τα Στενά Αχέροντα έχει χαρακτηριστεί επίσης ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) με κωδικό GR2120008.

Το Δέλτα Καλαμά έχει χαρακτηριστεί ΕΖΔ με κωδικό GR 2120001 και ΖΕΠ με κωδικό GR 2120005, εξαιτίας της πλούσιας βιοποικιλότητας που παρουσιάζει, αλλά και της γεωγραφικής της θέσης που είναι σημαντική εφόσον αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Δυτικής μεταναστευτικής οδού των πουλιών.

Η περιοχή των Στενών και Εκβολών καταλαμβάνει συνολική έκταση 4.630 εκτάρια και αποτελεί ΕΖΔ με κωδικό GR2140001 και μέρος της αποτελεί ΖΕΠ με κωδικό GR2120008.

Το έλος Καλοδικίου αποτελεί ΕΖΔ του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, με κωδικό GR2120002 καλύπτοντας επιφάνεια 787 εκτάρια. Μαζί με άλλους υγρά τοπους της ευρύτερης περιοχής έχει χαρακτηριστεί επίσης ως ΖΕΠ με κωδικό GR2120006.

Ο Φορέας Διαχείρισης «Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά» συστάθηκε το 2002 με το Νόμο 3044/2002 (ΦΕΚ 197/27-08-02), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση των

προστατευόμενων περιοχών «Στενά και Εκβολές Αχέροντα», «Στενά Καλαμά», «Δέλτα Καλαμά» και «Έλος Καλοδικίου» συνολικής έκτασης 15.769 εκτάρια, οι οποίες ανήκουν στους Νομούς Θεσπρωτίας και Πρέβεζας και έχουν ενταχθεί στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000 λόγω της ιδιαίτερης βιολογικής και οικολογικής τους αξίας και η έδρα του βρίσκεται στην Ηγουμενίτσα, πρωτεύουσα του Νομού Θεσπρωτίας.

Με τις Υ.Α. 18124, 18129, 18130/ΦΕΚ 624Β/11-05-05 και με την Υ.Α. 27170/ΦΕΚ 1000Β/18-07-05 εγκρίθηκαν όλοι οι Κανονισμοί Λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης (Λειτουργίας του Δ.Σ., Λειτουργίας των Υπηρεσιών και Προσωπικού, Εκτέλεσης έργων, Οικονομικής Διαχείρισης), ενώ υπολείπεται ακόμα ο Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής αρμοδιότητας του συγκεκριμένου Φορέα. Ο τελευταίος κανονισμός πρόκειται να εκδοθεί έπειτα από την έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών, η εκπόνηση των οποίων έχει ολοκληρωθεί.

Η έκταση της Περιοχής Προστασίας εμπίπτει στις λεκάνες απορροής Καλαμά (EL12) και Αχέροντα (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Προστασίας παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.2.3-1.

Πίνακας 7.2.3-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην Περιοχή προστασίας της φύσης στενών και εκβολών ποταμών Αχέροντα και Καλαμά

Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0512R000202025A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 2
EL0512R000200033N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6
EL0513R000200045N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 2
EL0513R000201043N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 1
EL0512R000200029N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 4
EL0512R000200027H	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 3
EL0512R000200024N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 2
EL0512R000201023N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 1
EL0512R000202026A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 1
EL0513R000200046N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3
Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0512C0A02N	Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας
EL0512C0003H	Όρμος Ηγουμενίτσας
Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0512T0001N	Εκβολές Καλαμά

7.2.4 Περιοχή οικοανάπτυξης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων

Η λίμνη των Ιωαννίνων, γνωστή σαν Παμβώτιδα, κατέχει το κεντρικό τμήμα του ομώνυμου λεκανοπεδίου. Βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Μιτσικέλι στα Ιωάννινα. Απλώνεται σε ένα υψίπεδο περίπου 450μ. Τροφοδοτείται από πηγές του όρους Μιτσικέλι, ενώ δεν έχει φυσική επιφανειακή διέξοδο. Η εκροή του νερού πραγματοποιείται μέσω της τάφρου της Λαψίστας και παροχετεύεται από τον ποταμό Καλαμά. Στο παρελθόν αποτελούσε ενιαίο υδρολογικό σύστημα με τη γειτονική λίμνη Λαψίστα η οποία αποξηράθηκε.

Η λίμνη Παμβώτιδα έχει μέσο βάθος 4μ (μέγιστο 9μ) και καλύπτει περίπου 22τετρ.χλμ. Τα νερά της λίμνης προέρχονται από φυσικές πηγές και χείμαρρους και στηρίζουν ένα πλούσιο οικοσύστημα που περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό από ψάρια, πουλιά και αμφίβια.

Η Περιοχή οικοανάπτυξης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων ιδρύθηκε το 2003 με την ΚΥΑ «Χαρακτηρισμός της χερσαίας και λιμναίας περιοχής της λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων ως περιοχής οικοανάπτυξης, καθορισμός περιφερειακής ζώνης προστασίας αυτής, χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης» (ΦΕΚ649Δ/25.6.2003). Η ανωτέρω απόφαση χαρακτηρισμού έχει εκπέσει για τυπικούς λόγους και δεν ισχύει πλέον και βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία έκδοσης νέου Π.Δ. χαρακτηρισμού.

Το σχετικό σχέδιο Προεδρικό Διάταγμα με θέμα «Χαρακτηρισμός της υδάτινης, χερσαίας, και ευρύτερης περιοχής της λίμνης Παμβώτιδας (Ιωαννίνων), Ν. Ιωαννίνων, ως περιοχή «Οικοανάπτυξης» με περιφερειακή ζώνη προστασίας και καθορισμός χρήσεων γης όρων και περιορισμών δόμησης» τέθηκε σε διαδικασία διαβούλευσης, που στηρίζεται στο νόμο 1650/86, μέσω του Δικτυακού Τόπου Διαβουλεύσεων του ΥΠΕΚΑ. Η δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε την Κυριακή 6 Φεβρουαρίου.

Το ευαίσθητο οικοσύστημα της λίμνης ανήκει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών (NATURA 2000), λόγω των σημαντικών ενδιαιτημάτων, της πλούσιας βιοποικιλότητας που παρουσιάζει, αλλά και της γεωγραφικής του θέσης που είναι σημαντική εφόσον αποτελεί τμήμα της Δυτικής μεταναστευτικής οδού των πουλιών. Έτσι η λίμνη Ιωαννίνων αποτελεί Ειδική Ζώνη Διατήρησης και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΕΖΔ και ΖΕΠ) με κωδικό GR2130005 και η ευρύτερη περιοχή πόλης Ιωαννίνων αποτελεί ΖΕΠ με κωδικό GR2130012.

Μικρό τμήμα στα βορειοανατολικά της Περιοχή οικοανάπτυξης επικαλύπτεται με τα νοτιοδυτικά όρια των περιοχών του ευρωπαϊκού δικτύου Natura «Όρος Μιτσικέλι» (ΕΖΔ - GR2130008) και «Κεντρικό Ζαγόρι και ανατολικό τμήμα όρους Μιτσικέλι» (ΖΕΠ - GR2130011).

Ο Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Παμβώτιδας ιδρύθηκε με το Νόμο 3044/2002 (ΦΕΚ 197/27-08-02), το Δ.Σ το οποίο απαρτίζεται από 9 μέλη ορίσθηκε με την Κ.Υ.Α 135074/5193 (Αρ. φύλλου 1531/9.12.2002), και συγκροτήθηκε σε σώμα τον Ιανουάριο του 2003. Είναι Ν.Π.Ι.Δ, κοινωφελούς χαρακτήρα, έχει έδρα το δήμο Ιωαννίνων και εποπτεύεται από τον Υπουργό Π.Ε.Κ.Α.

Σκοπός της ίδρυσης του είναι η διαφύλαξη της φυσικού οικοσυστήματος, η αποκατάσταση και διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας της Παμβώτιδας με παράλληλη ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με το φυσικό περιβάλλον και υιοθετούν την αρχή της αειφορίας.

Εντός της έκτασης της περιοχής «Οικοανάπτυξης» καθορίζονται οι ακόλουθες ζώνες προστασίας.

- Ζώνη Α (χερσαία και υδάτινη περιοχή κυρίως εντός περιοχών Ζ.Ε.Π: Νήσου Ιωαννίνων, λίμνης Παμβώτιδας, παραλίμνιων εκτάσεων και εποχιακής λίμνης Βρέλη) – Περιοχή «Προστασίας της Φύσης». Η ζώνη Α αποτελείται από τις ακόλουθες επιμέρους ζώνες:
 1. Η Ζώνη Α1 περιλαμβάνει την υδάτινη περιοχή της λίμνης Παμβώτιδας.
 2. Η Ζώνη Α2 περιλαμβάνει την παραλίμνια περιοχή πλάτος 300μ που περιβάλλει τη Ζώνη Α1.
 3. Η Ζώνη Α3 περιλαμβάνει τη νήσο Ιωαννίνων.
 4. Η Ζώνη Α4 περιλαμβάνει την κατακλύζουσα υδάτινη έκταση της εποχιακής λίμνης Βρέλη, στην οποία απαντάται οικότοπος προτεραιότητας της οδηγίας 92/43/ΕΕ και διακρίνεται σε Α4.1 & Α4.2.
 - Ζώνη Β (χερσαία και υδάτινη περιοχή κυρίως εντός περιοχών Ζ.Ε.Π : δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων, γης υψηλής παραγωγικότητας και γεωργικού τοπίου, πηγών Κρύας και Τούμπας, τάφρου Λαμφίστας, αρχαιολογικών χώρων και σπηλαίων, αισθητικού δάσους Ιωαννίνων) - Περιοχή «Προστατευόμενων Φυσικών Σχηματισμών» και «Προστατευόμενων Τοπίων». Η ζώνη Β αποτελείται από τις ακόλουθες επιμέρους ζώνες:
 1. Η Ζώνη Β1 περιλαμβάνει δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις και διακρίνεται σε Β1.1, Β1.2, Β1.3, Β1.4, Β1.5, Β1.6.
 2. Η Ζώνη Β2 περιλαμβάνει γεωργικό τοπίο και γη υψηλής παραγωγικότητας, και διακρίνεται σε Β2.1(γεωργικό τοπίο): Β2.1.1, Β2.1.2, και Β2.2 (γη υψηλής παραγωγικότητας): Β2.2.1, Β2.2.2, Β2.2.3.
 3. Η Ζώνη Β3 περιλαμβάνει τις πηγές Κρύας–Τούμπας–Σεντενίκου και τάφρο Λαψίστας και διακρίνεται σε: Β3.1, Β3.2, Β3.3, Β3.4.
 4. Η Ζώνη Β4 περιλαμβάνει τους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους και τα σπήλαια και διακρίνεται σε: Β4.1, Β4.2, Β4.3.
 5. Η Ζώνη Β5 περιλαμβάνει το αισθητικό δάσος Ιωαννίνων.
 - Ζώνη Γ (χερσαία έκταση, κυρίως εντός περιοχών Ζ.Ε.Π, εκτός ζωνών Α και Β) – Περιοχή «Οικοανάπτυξης». Η ζώνη Γ διακρίνεται ως Γ1 και Γ2. Ειδικότερα:
 1. Η Ζώνη Γ1 αποτελεί το τμήμα της Γ Ζώνης που εμπίπτει σε Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) και διακρίνεται σε: Γ1.1, Γ1.2, Γ1.3.
 2. Η Ζώνη Γ2 αποτελεί το τμήμα της Γ Ζώνης που δεν εμπίπτει σε Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) και διακρίνεται σε: Γ2.1, Γ2.2, Γ2.3, Γ2.4.
- Εκτός της έκτασης της περιοχής «Οικοανάπτυξης» καθορίζεται Περιφερειακή Ζώνη Δ, και διακρίνεται σε Δ1 και Δ2. Ειδικότερα:
1. Η Ζώνη Δ1 περιβάλλει την περιοχή οικοανάπτυξης και εμπίπτει σε Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.).

2. Η Ζώνη Δ2 περιβάλλει την περιοχή οικοανάπτυξης, δεν εμπίπτει σε Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε) και διακρίνεται σε: Δ2.1, Δ2.2, Δ2.3, Δ2.4.

Ο υψηλότερος βαθμός προστασίας χαρακτηρίζει τη Ζώνη Α. Στη Ζώνη Α οι κύριες επιτρεπόμενες χρήσεις είναι η επιστημονική έρευνα, τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και δραστηριότητες, που αποσκοπούν στη αναβάθμιση, διατήρηση ή και αποκατάσταση σε ικανοποιητικό βαθμό των προστατευόμενων τύπων οικοτόπων και ειδών που απαντώνται σε αυτήν, η επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση και την παρατήρηση της φύσης, τα αντιπλημμυρικά έργα και έργα διευθέτησης της ροής υδάτων και η χρήση, συντήρηση, και επισκευή των υφιστάμενων έργων, δραστηριοτήτων και ειδικότερα των δικτύων υποδομής.

Στη Ζώνη Α1 (υδάτινη περιοχή της λίμνης Παμβώτιδας) επιτρέπονται, επιπλέον των γενικά αναφερομένων στη Ζώνη Α, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων που αφορούν τη διατήρηση και ενίσχυση ιχθυοαποθεμάτων καθώς και διατήρησης της αλιευτικής δραστηριότητας, τα υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες στην υδάτινη έκταση της λίμνης όπως: αλιεία, κίνηση σκαφών, υδροπλάνων, αθλητισμός - αναγκαίες υποδομές αυτών για , διεξαγωγή αγωνιστικών εκδηλώσεων (όπως ιστιοπλοΐας), εργασίες καθαρισμού και συντήρησης της λίμνης όπως: απομάκρυνση φερτών υλικών, εκβάθυνση των υφιστάμενων στραγγιστικών τάφρων και λοιπών εγγειοβελτιωτικών έργων.

Στη Ζώνη Α2 (παραλίμνια περιοχή πλάτους 300,0μ, περιβάλλουσα τη ζώνη Α1) επιτρέπονται, επιπλέον των γενικά αναφερομένων στη Ζώνη Α, οι εγκαταστάσεις - απαραίτητες υποδομές για την εξυπηρέτηση της επίσκεψης με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την αναψυχή, οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, με χρήση φωτοβολταϊκών στοιχείων και οι απαιτούμενες υποδομές και εγκαταστάσεις για την παραγωγή και μεταφορά της παραγόμενης ενέργειας, η συντήρηση και βελτίωση των υφιστάμενων έργων, δραστηριοτήτων και δικτύων υποδομής όπως: ιχθυόσκαλας, μεμονωμένων προβλητών, ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων ανέλκυσης, καθέλκυσης και συντήρησης σκαφών, αθλητικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων αεροδρομίου, η μελισσοκομία και η βόσκηση χωρίς σταυλικές και λοιπές κτηνοτροφικές υποδομές.

Στη Ζώνη Α3 (περιοχή νήσου Ιωαννίνων) επιτρέπονται, επιπλέον των γενικά αναφερομένων στη Ζώνη Α, οι ενέργειες – δράσεις - προγράμματα προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης δασικών εκτάσεων που θα καθορισθούν στο εγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης για την «ορθολογική διαχείριση των δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων της περιοχής», η άσκηση της δασοπονίας και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα του άρθρου 16 του ν. 998/79, όπως αυτός ισχύει.

Στη Ζώνη Α4 (κατακλύζουσα υδάτινη έκταση εποχιακής λίμνης Βρέλλη) επιτρέπονται, επιπλέον των γενικά αναφερομένων στη Ζώνη Α, οι εργασίες καθαρισμού και συντήρησης της εποχιακής λίμνης.

Οι Ζώνες Β1 έως Β5 έχουν ως στόχο τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και την αποτελεσματική προστασία του. Ανάλογα με τα προστατευτέα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής εντός των ορίων τους επιτρέπεται να εκτελούνται έργα και εργασίες, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες επιπλέον αυτών της Ζώνης Α.

Στις Ζώνες Γ (Περιοχή Οικοανάπτυξης) και Δ (Περιφερειακή Ζώνη) ο βαθμός προστασίας είναι ηπιότερος ενώ ο κύριος σκοπός τους είναι ο έλεγχος των χρήσεων γης, των δραστηριοτήτων και των έργων που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον της Περιοχή Προστασίας.

Έχουν εγκριθεί οι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα και συγκεκριμένα: κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ(ΦΕΚ1905Β/22-12-2003), κανονισμός λειτουργίας προσωπικού (ΦΕΚ504Β/5-3-2004), κανονισμός οικονομικής διαχείρισης (ΦΕΚ1905Β/22-12-2003) και κανονισμός για την εκτέλεση έργων και την ανάθεση και σύναψη συμβάσεων προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών του Φορέα (ΦΕΚ 1879Β/20-12-2004).

Έχει εκπονηθεί Σχέδιο Διαχείρισης για την περιοχή το οποίο δεν έχει επικυρωθεί με την έκδοση σχετικής απόφασης από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ. Επίσης δεν έχει εκδοθεί Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής αρμοδιότητας του Φορέα.

Η έκταση της Περιοχής Οικοανάπτυξης εμπίπτει στη λεκάνη απορροής Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Οικοανάπτυξης παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.2.4-1.

Πίνακας 7.2.4-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην Περιοχή οικοανάπτυξης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων

Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0512R000212139A	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ
Λιμναία Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ

7.2.5 Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου

Το Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων ιδρύθηκε το 2009 με το ΠΔ «Χαρακτηρισμός της περιοχής των ορεινών όγκων των Τζουμέρκων (Αθαμανικών Ορέων), του Περιστερίου (Όρους Λάκμου), της χαράδρας του ποταμού Αράχθου και της ενδιάμεσης αυτών έκτασης της Κέντρο-δυτικής Πίνδου ως Εθνικού Πάρκου, καθορισμός ζωνών προστασίας, καθορισμός χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης και ίδρυση Φορέα Διαχείρισής της» (ΦΕΚ 49Δ/12-2-2009).

Σκοπός του ανωτέρω Προεδρικού Διατάγματος Χαρακτηρισμού είναι η προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου σε τμήματα της περιοχής των ορεινών όγκων των Τζουμέρκων (Αθαμανικών Ορέων), του Περιστερίου (Όρους Λάκμος), της χαράδρας του ποταμού Αράχθου και της ενδιάμεσης αυτών περιοχής, που διακρίνονται για τη μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική, γεωλογική και εκπαιδευτική τους αξία, με το χαρακτηρισμό τους ως Εθνικό Πάρκο. Ειδικότερα,

επιδιώκεται η διατήρηση και ορθή διαχείριση των σπάνιων τοπίων, οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας που απαντώνται στη συγκεκριμένη περιοχή καθώς και η θεσμοθέτηση διαδικασιών και μέτρων για την εξασφάλιση της αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης.

Το Εθνικό Τζουμέρκων περιλαμβάνει 3 περιοχές που ανήκουν στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών Natura 2000, τις: Όρη Αθαμανών (ΕΖΔ με κωδικό GR2110002), Ευρύτερη περιοχή Αθαμανικών Όρεων (ΖΕΠ με κωδικό GR2130013) και Όρος Λάκμος (ΕΖΔ-ΖΕΠ με κωδικό GR2130007)

Στο Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων ορίζονται 4 ζώνες προστασίας:

- Ζώνη I: Περιοχές Προστασίας της Φύσης
- Ζώνη II: Περιοχές Διατήρησης Τοπίου, Οικοτόπων και Ειδών
- Ζώνη III: Περιοχή Εθνικού Πάρκου
- Ζώνη IV: Περιφερειακή Ζώνη

Στις Περιοχές Προστασίας της Φύσης (Ζώνη I), σκοπός είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος ή η αποκατάστασή του καθώς και η αποτελεσματική προστασία του, ώστε να ακολουθήσει τη φυσική του εξέλιξη με τις ελάχιστες αναγκαίες ανθρώπινες επεμβάσεις.

Στις Περιοχές Διατήρησης Τοπίου, Οικοτόπων και Ειδών (Ζώνη II), διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και η αποτελεσματική προστασία και διαχείριση του. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται η εκτέλεση έργων και εργασιών, η διενέργεια ερευνών και να ασκούνται δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα.

Στην Περιοχή Εθνικού Πάρκου (Ζώνη III) επιβάλλεται η διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας σε συνάρτηση με τις ασκούμενες δραστηριότητες των κατοίκων, οι οποίες πρέπει να βελτιώνονται με κατεύθυνση των παραδοσιακού χαρακτήρα τους, με παράλληλη παροχή δυνατοτήτων οικονομικών, αγροτουριστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Στην περιοχή αυτή επιτρέπεται η εκτέλεση έργων και εργασιών, η διενέργεια ερευνών και η άσκηση δραστηριοτήτων, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα.

Στις περιοχές της Περιφερειακής Ζώνης (Ζώνη IV) σκοπός είναι ο έλεγχος των χρήσεων γης, των δραστηριοτήτων και των έργων που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον (τοπίο, οικοσυστήματα, είδη). Παράλληλα, στην Περιφερειακή Ζώνη υποστηρίζονται δραστηριότητες με σκοπό την ήπια ανάπτυξη της περιοχής καθώς και την ανάπτυξη ήπιων μορφών αναψυχής. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται να εκτελούνται έργα, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες.

Έχουν εγκριθεί οι ακόλουθοι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα: Κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ (ΦΕΚ 2152B /2.10.09), κανονισμός λειτουργίας προσωπικού (ΦΕΚ 2142B /2.10.09), κανονισμός οικονομικής διαχείρισης (ΦΕΚ 2100B /29.9.09), κανονισμός για την εκτέλεση έργων, για την ανάθεση, παρακολούθηση και παραλαβή μελετών και υπηρεσιών, την προμήθεια, παράδοση και παραλαβή αγαθών, υλικών και προϊόντων και για τη σύναψη και εκτέλεση σχετικών συμβάσεων του Φορέα (ΦΕΚ 2152B /2.10.09).

Δεν έχει εκπονηθεί Σχέδιο Διαχείρισης και δεν έχει εκδοθεί Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής αρμοδιότητας του Φορέα.

Η έκταση του Εθνικού Πάρκου εμπίπτει στις λεκάνες απορροής Αράχθου (ΕΛ14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05) και Αχελώου (ΕΛ15) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04).

Τα υδάτινα σώματα της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που εμπίπτουν στο Εθνικό Πάρκο παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.2.5-1.

Πίνακας 7.2.5-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στο Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου

Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
ΕΛ0514R000206159N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ
ΕΛ0514R000206062N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 5
ΕΛ0514R000206058N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 2
ΕΛ0514R000208067N	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 2
ΕΛ0514R000206061N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 4
ΕΛ0514R000206060N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 3
ΕΛ0514R000206057N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 1
ΕΛ0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
ΕΛ0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
ΕΛ0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7

7.3 Περιοχές Ramsar

Η σύμβαση για τους Υγροβιότοπους Διεθνούς Σημασίας υπογράφηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1971 στην περσική πόλη Ραμσάρ και άρχισε να ισχύει στις 21 Δεκεμβρίου του 1975. Η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση και την επικύρωσε με το Ν.Δ. 191/1974 (ΦΕΚ 350/Α/20-11-1974). Στις 31/12/1982 υπογράφηκε στο Παρίσι πρωτόκολλο τροποποίησης της Σύμβασης Ραμσάρ, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1/10/1986 και κυρώθηκε από τη Ελλάδα με το Ν. 1751/1988 (ΦΕΚ 26/Α/09-02-1988) και στις 28/05 - 03/06/87 υπογράφηκε στην πόλη Ρεγγίνα του Καναδά τροποποίηση της Σύμβασης Ραμσάρ, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1/05/1994 και κυρώθηκε από τη Ελλάδα με το Ν. 1950/1991 (ΦΕΚ 84/Α/31-05-1991)

Οι χώρες που υπέγραψαν τη σύμβαση συμφωνούν στα εξής:

- Οι υγροβιότοποι είναι φυσικοί πόροι με μεγάλη αξία (αναψυχής, οικονομική, επιστημονική).
- Οι υγροβιότοποι αποτελούν ενδιαιτήματα σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας και κυρίως ορνιθοπανίδας.
- Τα υδρόβια πουλιά μεταναστεύουν εποχιακά και πρέπει να προστατεύονται.
- Τα οικοσυστήματα πρέπει να προστατευτούν για την αειφόρο ανάπτυξη και διατήρηση, εφόσον ο άνθρωπος εξαρτάται από το περιβάλλον.
- Να μη γίνει μετατροπή των υγροβιότοπων σε άλλη μορφή.
- Έχουν μεγάλη περιβαλλοντική αξία λόγω της ποικιλότητας των οικοσυστημάτων και της βιοκοινότητας τους.
- Οι υγροβιότοποι αποτελούν συνδυασμό φυσικών βιοτόπων. Είναι σύνθετα οικοσυστήματα και παρέχουν οφέλη ως προς την αλιεία, την κτηνοτροφία, τη δασική ξυλεία, την αναψυχή και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Οι κύριες υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα συμβαλλόμενα μέρη είναι:

1. Να οριοθετήσουν κατάλληλους υγροτόπους μέσα στα όρια της εδαφικής επικράτειάς τους που θα περιληφθούν σε έναν κατάλογο Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Άρθρο 2.1).
2. Να καθορίσουν και να εφαρμόσουν τέτοιο σχεδιασμό ώστε να προωθήσουν τη διατήρηση των υγροτόπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό και την -κατά το δυνατόν- ορθολογική χρήση των υγροτόπων εντός της εδαφικής τους επικράτειας (Άρθρο 3.1).
3. Να προωθήσουν την προστασία των υγροτόπων και της υδρόβιας ορνιθοπανίδας οριοθετώντας προστατευόμενες περιοχές σε υγροτόπους, είτε συμπεριλαμβάνονται είτε όχι, και παρέχοντας επαρκή μέσα για την φύλαξή τους (Άρθρο 4.1).
4. Κάθε συμβαλλόμενο κράτος πρέπει να οριοθετήσει τουλάχιστον μία περιοχή που να συμπεριληφθεί στον κατάλογο κατά τη στιγμή που υπογράφει τη Συνθήκη (Άρθρο 2.4).

5. Παγκοσμίως, η σύμβαση Ramsar έχει 138 συμβαλλόμενα μέρη και 864 περιοχές συμβάλλοντας σημαντικά στην διατήρηση πολλών υγροτόπων. Η Σύμβαση έχει επίσης εισάγει την έννοια της «ορθολογικής χρήσης» που αναφέρεται σε όλους τους υγροτόπους μιας χώρας, είτε περιλαμβάνονται στον κατάλογο είτε όχι.

Η Ελλάδα ήταν η 7η χώρα που υπέγραψε και ενεργοποίησε την Σύμβαση Ramsar με το Ν.Δ. 191/74, ανακηρύσσοντας 11 υγροτοπικές περιοχές που περιλαμβάνονται στον κατάλογο Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας:

1. Δέλτα Έβρου
2. Δέλτα Νέστου
3. Λίμνη Κερκίνη
4. Λίμνη Μητρικού
5. Λίμνη Βιστωνίδα
6. Λίμνη Βόλβη και Λίμνη Κορώνεια
7. Δέλτα Αξιού - Δέλτα Λουδία - Δέλτα Αλιάκμονα
8. Αμβρακικός κόλπος
9. Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού
10. Λιμνοθάλασσα Κοτύχι και Δάσος Στροφυλιάς
11. Μικρή Πρέσπα

Στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ εμπίπτει η περιοχή Αμβρακικός κόλπος η οποία στο σύνολό της ανήκει στο Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού που ιδρύθηκε το 2008 με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 11989 (ΦΕΚ 123Δ/21-03-2008). Στον χάρτη του σχήματος 7.3-1 που ακολουθεί παρουσιάζεται γραφικά το όριο της παραπάνω περιοχής Ramsar.

Σχήμα 7.3-1: Περιοχές Ramsar και Άλλες Περιοχές Προστασίας Του Φυσικού Περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Ο Αμβρακικός κόλπος βρίσκεται στη Δυτική Ελλάδα και αποτελεί μια σχεδόν κλειστή και κατά συνέπεια προστατευμένη, από τους παράγοντες που δρουν στην ανοικτή θάλασσα, λεκάνη. Η επικοινωνία του κόλπου με το Ιόνιο πέλαγος επιτυγχάνεται με στενό και αβαθή διάυλο πλάτους 600 m περίπου στο στενότερο σημείο, μήκους 3 km και βάρους περίπου 5 - 15 m.

Πρόκειται για ένα σύνθετο οικοσύστημα που αποτελείται από το διπλό δέλτα των ποταμών Λούρου και Άραχθου, ένα σύστημα λιμνοθαλασσών που συνίσταται από τρεις μεγάλες λιμνοθάλασσες (Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού) και μερικές μικρότερες, καθώς και από μια θαλάσσια ζώνη ακριβώς κάτω από αυτές. Τα δέλτα καλύπτουν συνολικά μια περιοχή περίπου 450 km². Η συνολική έκταση των λιμνοθαλασσών είναι κατά προσέγγιση 64 km². Η περιοχή χαρακτηρίζεται από ποικιλία ενδιαιτημάτων. Πυκνές και εκτεταμένες κοινότητες καλαμώνων (*Phragmitetum*) καλύπτουν μια μεγάλη έκταση και μπορούν να διαφοροποιηθούν σε μια μεγάλη περιοχή κατά μήκος του Λούρου και σε πολλές μικρές περιοχές στο ανατολικό τμήμα. Κοντά στις ζώνες των καλαμώνων υπάρχουν συστάδες *Scirpetum maritimi* καθώς επίσης και περιοχές με *Nymphaea alba* και *Iris pseudacorus*. Λίγες μόνο συστάδες των δασών στοάς έχουν απομείνει στο διπλό δέλτα Λούρου και Άραχθου. Η μακκία βλάστηση καλύπτει μικρή μόνο έκταση και αναπτύσσεται κυρίως στους γύρω λόφους. Το μόνο πραγματικά αειθαλές δάσος αναπτύσσεται στη χερσόνησο της Κορωνησίας, ενώ οι τελευταίες συστάδες του φυλλοβόλου δάσους που έχουν απομείνει

βρίσκονται στα βορειανατολικά του λόφου Μαυροβούνι και σύμφωνα με τη σύνθεση των ειδών τους ανήκουν στη φυτοκοινωνία *Coccifero-Carpinetum*.

Η περιοχή αποτελεί ένα από τα καλύτερα διατηρημένα οικοσυστήματα, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Μπορούμε να δούμε σ' αυτήν όλα τα στοιχεία ενός τυπικού Μεσογειακού δέλτα.

Είναι γνωστή η εξαιρετική σημασία του υγροτόπου για την ορνιθοπανίδα σε Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο. Τα τελευταία χρόνια, στην περιοχή έχουν καταγραφεί 254 είδη πτηνών, από τα οποία τα 78 είδη απαντούν όλη τη διάρκεια του έτους. Από τα πτηνά της περιοχής 126 είδη αναφέρονται ως απειλούμενα και προστατευόμενα στην Ε.Ε. ενώ 6 από τα είδη που έχουν καταγραφεί απειλούνται σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρόκειται για τα είδη Αργυροπελεκάνος (*Pelecanus crispus*), Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*), Ήταυρος (*Botaurus stellaris*), Στικταετός (*Aquila clanga*), Κραυγαετός (*Aquila pomarina*) και Λαγγόνα (*Phalacrocorax pygmeus*)

Επίσης, η περιοχή Ramsar ταυτίζεται στο μεγαλύτερο μέρος της με δύο περιοχές που ανήκουν στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών «Natura 2000». Πρόκειται για τις περιοχές Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Άραχθου-Ευρύτερη (περιοχή ΕΖΔ με κωδικό GR2110001) και Αμβρακικός κόλπος, λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια (περιοχή ΖΕΠ με κωδικό GR2110004).

Η συνολική έκταση της περιοχής Ramsar ανέρχεται σε 238,79 km² και το κεντροβαρικό της σημείο είναι το (X: 235771,02 - Y: 4326015,25) στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ87.

Η έκταση της περιοχής Ramsar που βρίσκεται εντός του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05) εμπίπτει στις λεκάνες απορροής Αχέροντα (EL13), Λούρου (EL46) και Αράχθου (EL14).

Τα υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή Ramsar παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.3-1.

Πίνακας 7.3-1: Υδάτινα σώματα που εμπίπτουν στην περιοχή Ramsar Αμβρακικός κόλπος

Ποτάμια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
Παράκτια Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος
Μεταβατικά Υδάτινα Σώματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
EL0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού
EL0513T0004N	Λιμνοθάλασσα Μάζωμα

7.4 Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύμβασης Ραμσάρ, ως υγρότοποι εννοούνται έλη, τέλματα, περιοχές τύρφης και υδάτων φυσικής ή τεχνητής προέλευσης, μόνιμων ή πρόσκαιρων, όπου το νερό γλυκό ή υφάλμυρο ή αλμυρό, ρέει ή είναι στατικό, συμπεριλαμβανομένων και εκτάσεων που καλύπτονται από θαλάσσιο νερό, βάθους όχι μεγαλύτερο των έξι (6) μέτρων στην άμπωτη. Σύμφωνα επίσης με το άρθρο 2, παρ. 1 της Σύμβασης Ραμσάρ, στους υγροτόπους μπορεί να περιλαμβάνονται παρόχθιες και παράκτιες ζώνες, παρακείμενες των υγροτόπων και νησιά ή θαλάσσιες εκτάσεις βαθύτερες των έξι (6) μέτρων στην άμπωτη, που βρίσκονται στα όρια του υγροτόπου, ειδικά αν αυτές έχουν σπουδαιότητα ως οικοτόποι υδροβίων πτηνών. Βάσει του άρθρου 3. παρ.1 της Σύμβασης, τα Συμβαλλόμενα Μέρη, έχουν την υποχρέωση να διαμορφώσουν και εφαρμόσουν το σχεδιασμό τους για την προώθηση της διατήρησης των υγροτόπων διεθνούς σημασίας, αλλά και την αειφορική χρήση όλων των υγροτόπων που υπάρχουν στην επικράτειά τους. Σύμφωνα με το σύστημα ταξινόμησης τύπων υγροτόπων Γραφείου Ραμσάρ, που εγκρίθηκε κατά την Τέταρτη Συνάντηση των Συμβαλλομένων Μερών, η οποία έγινε στο Montreux το 1990, μπορούν να «οριστούν», με σχετική ασφάλεια, ως «μικροί υγρότοποι» οι υγροτοπικές εκτάσεις που είναι μικρότερες των 80 στρεμμάτων.

Οι ελληνικοί υγρότοποι, έχουν μειωθεί σημαντικά εξαιτίας της μετατροπής τους σε άλλες χρήσεις γης (δόμηση, αποξηράνσεις για γεωργική χρήση), καθώς και της μη ορθολογικής χρήσης των υδατικών πόρων (υπεράντληση για άρδευση και ύδρευση). Επιπλέον, η καταστροφή πλήθους δασικών εκτάσεων, η ρύπανση των νερών από τη χημική γεωργία και τα αστικά και βιομηχανικά λύματα, καθώς και η υπεραλίευση, οδήγησε σε περαιτέρω υποβάθμιση και μείωση των υγροτοπικών οικοσυστημάτων. Όσον αφορά στους μεγάλους υγροτόπους της χώρας και κυρίως αυτούς που έχουν χαρακτηριστεί ως υγρότοποι διεθνούς σημασίας, βάσει της συνθήκης Ραμσάρ, έχει γίνει η καταγραφή των ορίων τους και έχουν καθοριστεί μέτρα για την διαχείριση και διατήρησή τους, τα οποία, βέβαια, θα πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματικά και να επανεξετάζονται, ώστε να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες για τη «συνετή χρήση» των υγροτόπων. Δεν ίσχυε μέχρι πρόσφατα το ίδιο και για τους μικρούς υγροτόπους της χώρας, οι οποίοι είναι πολλοί και διάσπαρτοι σε όλη την επικράτεια και παρά το γεγονός ότι αποτελούν πολύ σημαντικά οικοσυστήματα για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Για να καλυφθεί αυτό το κενό, τον Ιούνιο του 2012, με την εξουσιοδότηση του νόμου για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας (ν.3937/2011, ΦΕΚ 60Α'), δημοσιεύτηκε το Π.Δ. «Έγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υγροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παράκτιων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν» (ΦΕΚ ΑΑΠ 229/19.06.2012). Με το Π.Δ. αυτό εγκρίνεται ο Κατάλογος Μικρών Νησιωτικών Υγροτόπων που θεωρήθηκε με την 160856/1511/14.6.2011 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, και θεσπίζονται όροι και περιορισμοί για την προστασία και ανάδειξη αυτών.

Σκοπός του παραπάνω διατάγματος είναι: (α) Η καταγραφή και οριοθέτηση των μικρών νησιωτικών υγροτόπων της χώρας και η διατήρηση και προστασία τους, ως ενδιαίτηματα και οικοσυστήματα μεγάλης σημασίας για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, και την προστασία και διαχείριση των υδάτων και (β) ο καθορισμός των αναγκαίων μέτρων οριζόντιου χαρακτήρα και των διαδικασιών, ώστε να καθίσταται αποτελεσματική η

προστασία των μικρών νησιωτικών υγροτόπων, η διατήρηση του οικολογικού τους χαρακτήρα, των αξιών – λειτουργιών τους, των υπηρεσιών και των αγαθών τους.

Στο διάταγμα προστασίας περιλαμβάνονται 380 μικροί (με έκταση κάτω των 80 στρεμμάτων) υγρότοποι στη νησιωτική Ελλάδα. Στον κατάλογο περιλαμβάνεται διάγραμμα και λίστα συντεταγμένων για κάθε υγρότοπο.

Σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα, στους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους του καταλόγου επιτρέπονται δραστηριότητες για τη διατήρηση και την ανάδειξή τους, καθώς και για την αειφορική διαχείριση των πόρων τους, συμπεριλαμβανομένων της επιστημονικής έρευνας, της ευαισθητοποίησης του κοινού και των ελαφρών υποδομών, όπου απαιτούνται. Δεν επιτρέπεται η δόμηση (εκτός ήδη αδειοδοτημένων κτιρίων), οι εκχερσώσεις της φυσικής βλάστησης, οι αποξηράνσεις και οι επιχωματώσεις (μπάζωμα), οι εξορύξεις, η συλλογή των οργανισμών και οι παρεμβάσεις στο υδρολογικό δίκτυο (π.χ. γεωτρήσεις) και στο τοπίο. Ενθαρρύνονται οι φιλικές προς το περιβάλλον μέθοδοι γεωργίας και οι δραστηριότητες ανάδειξης των περιοχών αυτών.

Στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ εμπíπτουν 33 μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, 32 στο νησί της Κέρκυρας και 1 στον Αντιπαξό, όπως καταγράφεται και στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 7.4-1: Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου

Α/Α	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά Επιφανειακά Υ.Σ.*
							Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)	
1	Έλος Μώλου	Υ222KER006	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	7870	160094,32	4372933,76	ΕΛ0534C0009N
2	Λίμνη Μακρή	Υ222KER033	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	7502	138680,75	4399591,05	-
3	Έλος ακρωτηρίου Τούρκο	Υ222KER019	Κέρκυρα		Παράκτιος	16815	144388,77	4397261,79	ΕΛ0534C0009N
4	Έλος στους Κορήτους	Υ222KER052	Κέρκυρα		Εσωτερικός	20565	138321,56	4398123,55	-
5	Εκβολή ποταμού Φόνισσας	Υ222KER036	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	9617	132922,95	4412765,49	ΕΛ0534C0009N
6	Έλος Γουβίων	Υ222KER024	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος	20827	143111,23	4397940,79	ΕΛ0534C0009N
7	Έλος Βουτούμι	Υ222ΑΡΧ001	Αντιπαξός	Έλος	Παράκτιος	4277	173849,45	4340734,73	ΕΛ0534C0008N
8	Έλος Όρμου Πραου 1	Υ222KER034	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	30634	147680,60	4413036,41	ΕΛ0534C0009N
9	Λιμνίο ΧΥΤΑ	Υ222KER049	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	9459	140444,87	4397335,49	-
10	Λίμνη Κολη	Υ222KER031	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα αλμυρού νερού	Παράκτιος	14821	153223,47	4410531,38	ΕΛ0534C0009N
11	Έλος Ερημίτη	Υ222KER032	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα γλυκού νερού	Παράκτιος	24565	152380,00	4410833,59	ΕΛ0534C0009N
12	Εκβολή Γρίτη	Υ222KER007	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	21943	157667,09	4372177,12	ΕΛ0534C0009N
13	Γαυρολίμνη	Υ222KER027	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	51878	139488,94	4398048,97	-
14	Εκβολή ποταμού Γαρδένα	Υ222KER009	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	11662	157356,96	4367860,16	ΕΛ0534C0009N
15	Εκβολή 1 παραλίας Μαραθιά	Υ222KER011	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	5468	154080,11	4370240,70	ΕΛ0534C0009N
16	Εκβολή παραλίας Πετριτής	Υ222KER012	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	10244	155817,05	4374157,11	ΕΛ0534C0009N
17	Έλος Κοντοκαλίου	Υ222KER044	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	19564	144060,36	4396391,12	ΕΛ0534C0009N

Α/Α	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά Επιφανειακά Υ.Σ.*
							Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)	
18	Εκβολή Ποταμού	Υ222KER016	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	70094	146772,54	4394813,79	EL0534C0009N
19	Έλος μαρίνας Γουβιών	Υ222KER018	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος	67299	144460,58	4396692,39	EL0534C0009N
20	Έλος Ανεμόμυλου	Υ222KER020	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	17119	141773,58	4393519,01	-
21	Λίμνη Σκοτεινή	Υ222KER022	Κέρκυρα	Λίμνη	Εσωτερικός	44173	141863,47	4396359,75	-
22	Λίμνη Μπερτζάνου	Υ222KER023	Κέρκυρα	Λίμνη	Εσωτερικός	61606	140404,96	4396854,36	-
23	Εκβολή και κανάλι Στραβοποτάμου	Υ222KER025	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	53616	143699,92	4399323,79	EL0534C0009N
24	Λίμνη Κουνουπίνα	Υ222KER029	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	19361	136526,26	4400947,44	-
25	Βρωμολίμνη	Υ222KER030	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα αλμυρού νερού	Παράκτιος	14459	153346,98	4410179,88	EL0534C0009N
26	Λίμνη Μπουτσουλή	Υ222KER043	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	32527	142944,93	4392555,66	-
27	Οροπέδιο Καταπίνος	Υ222KER048	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	37347	142269,96	4404485,09	-
28	Λίμνη Κλουδάτικη	Υ222KER050	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	18021	141170,15	4396224,90	-
29	Λίμνη Συβιλάτικα	Υ222KER053	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	15125	138347,06	4400029,76	-
30	Εποχιακό τέλμα Τεμπλονίου	Υ222KER054	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	44450	139912,14	4396801,60	-
31	Έλος Ασπρακερής	Υ222KER055	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	16672	136592,70	4413358,43	EL0534C0009N
32	Λίμνη Μπελενιώτη	Υ222KER056	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	10896	142090,94	4391887,09	-

Α/Α	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία	Έκταση [m ²]	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά Επιφανειακά Υ.Σ.*
							Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)	
33	Έλος Όρμου Πραου 2	Υ222ΚΕΡ057	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος	10771	147315,54	4413378,31	ΕΛ0534C0009N

* Ονομασία Επιφανειακών Υ.Σ.

ΕΛ0534C0008N – Ακτές Παξών

ΕΛ0534C0009N - Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

